Vara fatală

SÉBASTIEN JAPRISOT

Vară fatală

Titlul original:
L'Eté meurtrier (1977)

Traducere din limba franceză şi note de
Petru Frandin
CRIME SCENE PRESS
— 2021 —

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
JAPRISOT, SÉBASTIEN
Vară fatală / Sebastien Japrisot;
Trad, din lb. Franceză de Petru Frandin
Bucureşti: Crime Scene Press, 2021
ISBN 978-606-8959-55-9
I. Frandin, Petru (trad.)
821.133.1

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

Sébastien Japrisot (4 iulie 1931 – 4 martie 2003), „Graham Greene al Franței”, pe numele său adevărat Jean-Baptiste Rossi, a fost un prolific scriitor, scenarist şi regizor. S-a născut într-o familie de imigranți italieni stabilită în Franța. Susținut de mama lui (tatăl îl abandonase când băiatul avea doar şase ani), urmează cursurile Ecole de Provence, apoi ale Liceului Thiers – unde începe să scrie primul roman – şi, în cele din urmă, studiază filosofia la Sorbona, la Paris.

Ca să aibă o sursă de venit, a tradus literatură din engleză în franceză, apoi a lucrat în agenții de publicitate. În 1961 şi 1962 a regizat chiar şi două scurtmetraje. Tot în anii ’60, Rossi primeşte un avans substanțial din partea prietenului său, Robert Kanters, ca să scrie un roman polițist. Rossi scrie două (unul dintre ele fiind *Compartimentul ucigaşilor*, apărut la Crime Scene Press în 2019) şi tot atunci îşi creează pseudonimul, care va rămâne în istorie. Ultimul său roman, O *logodnă foarte lungă* (Nemira, 2018), a fost recompensat cu Premiul Interallié.

În 1965, Costa-Gavras ecranizează *Compartimentul ucigaşilor*, cu Yves Montând în rolul principal.

În 1983, Jean Becker ecranizează *Vară fatală*. Pentru prestația în rolul protagonistei, actrița Isabelle Adj ani a fost încununată cu Premiul César. Filmul s-a bucurat de un succes uriaş în Franța.

Judecător voi fi eu personal şi, dacă vrei să ştii, Juriul tot eu voi fi. Vicleana mâță i-a răspuns: Eu te voi judeca, la moarte te voi condamna.[1]

Călăul

Am spus bine.

Eu spun bine foarte uşor la diverse chestii. În fine, cel puțin aşa eram cu Elle.

Odată am pălmuit-o, şi altădată am bătut-o. Şi după, spuneam bine. Nu ştiu ce spun, vorbesc aiurea. Nu prea ştiu să vorbesc cu oamenii, doar cu frații mei – mai ales cu cel mic, Michel. Îi spunem Mickey. Transportă lemn cu un camion Renault vechi. Conduce prea repede, e prost ca noaptea.

Odată, l-am privit coborând în vale, pe drumul ce merge de-a lungul râului. Este al naibii de abrupt şi plin de curbe, ba mai mult, e îngust de abia trece o maşină.

---

[1] *Lewis Carroll, Alice în Țara Minunilor, traducere de Antoaneta Ralian şi Ioana Ieronim, Bucureşti, Humanitas, 2016.*

Îl priveam de sus, dintre brazi, de unde puteam să îl urmăresc cu privirea mulți kilometri, un punct foarte mic, foarte galben, dispărând şi reapărând la fiecare curbă. Îi auzeam chiar şi zgomotul motorului, şi buştenii zdruncinați de fiecare denivelare a drumului. M-a pus să-i vopsesc camionul în galben când Eddy Merckx[2] a câştigat turul Franței pentru a patra oară. Pusesem pariu. Ăsta nu poate să spună „Bună ziua" sau „Ce mai faci?" – fără să vorbească de Eddy Merckx. Nu ştiu de unde şi-a moştenit inteligența.

Pentru tatăl nostru, cel mai mare rămânea Fausto Coppi[3]. Când Coppi a murit, şi-a lăsat mustață în semn de doliu. A rămas tăcut o zi întreagă, aşezat pe un buştean gros de acacia, în curtea înzăpezită, fumându-şi tutunul made în UŞA, rulat în hârtia de țigări Job. Strângea mucuri de țigară, numai de la țigări americane, şi îşi făcea țigarete cum nu s-au mai văzut. Era o figură, tatăl nostru.

Se spune că a venit din sudul Italiei pe jos, trăgând după el un pian mecanic legat cu o frânghie. Când ajungea într-un sat se oprea în piață şi îi făcea pe oameni să danseze. Vroia să meargă în America. Toți vor să meargă în America, toți

---

[2] Eddy Merckx, născut în 1945, este considerat cel mai mare ciclist profesionist al tuturor timpurilor. În perioada 1965-1978 a câştigat un total de 625 de curse, din care unsprezece Grand Tours (cinci Tururi ale Franței, cinci Tururi ale Italiei şi un Tur al Spaniei), trei Campionate Mondiale. De asemenea, a deținut recordul mondial al orei.

[3] Fausto Coppi (1919-1960) – ciclist italian, a dominat ciclismul internațional în anii de după cel de-al doilea război mondial: două Tururi ale Franței, cinci Tururi ale Italiei şi un Campionat Mondial. A murit la 41 de ani.

amărâții din Italia – ritals li se spunea. Până la urmă, a rămas aici pentru că nu avea bani de bilet. S-a căsătorit cu Mama, pe care o chema Dezrameaux şi care venea din Digne. Ea era călcătoreasă iar el om bun la toate pe la ferme, dar câştiga te miri ce şi bineînțeles că în America nu putea să meargă pe jos.

Apoi, au luat-o pe sora mamei mele cu ei. A rămas surdă de tot după bombardamentele din Marsilia din mai 1944, şi de atunci doarme cu ochii deschişi. Seara, când stă în fotoliu, nu ştim niciodată dacă doarme sau nu. Toți îi spunem Cognata, care înseamnă cumnata, doar Mama îi spune Nine. Are şaizeci şi opt de ani, cu doisprezece mai mulți decât Mama, dar Mama pare mai în vârstă. Cognata moțăie tot timpul în fotoliu. Nu se ridică decât la înmormântări.

Şi-a îngropat soțul, fratele, mama, pe tatăl ei, dar şi pe tatăl nostru când a murit în 1964. Mama zice că ne va îngropa pe toți.

Pianul mecanic încă mai există, îl ținem în pod. L-am lăsat cu anii în curte şi ploaia l-a înnegrit şi băşicat. Acum, îl atacă pârşii. L-am frecat cu granule de otravă de şobolani, dar degeaba. Este găurit peste tot. Noaptea, dacă vreun pârş rămâne prins înăuntru, avem parte de o serenadă. Pentru că încă mai funcționează. Din păcate, nu mai avem decât o singură placă, Roses de Picardie.

Mama spune că oricum nu ar mai putea cânta altă melodie, pentru că s-a obişnuit cu asta. Ne-a povestit că o dată Tata l-a târât până în oraş ca să îl amaneteze. Nu i l-au primit.

Mai mult, drumul până în oraş era la vale, dar la întoarcere... Tata nu a mai putut – avea deja inima slăbită. A trebuit să plătească un camionagiu să aducă pianul înapoi. Da, Tata era foarte priceput la afaceri.

În ziua în care a murit, mama a spus că mai târziu, când va creşte şi Bou-Bou, celălalt frate, o să le arătăm noi. Vom merge, toți trei băieții, vom pune pianul sub ferestrele băncii Crédit Municipal şi vom cânta Roses de Picardie toată ziua.

O să-i înnebunim pe toți. Dar nu am făcut-o niciodată. Bou-Bou are acum şaptesprezece ani, şi chiar el mi-a spus anul trecut să duc pianul în hambar. Eu împlinesc treizeci şi unu în noiembrie.

Când m-am născut, Mama a vrut să mă boteze Baptistin. Era numele fratelui ei, Baptistin Dezrameaux, care s-a înecat într-un canal încercând să salveze pe cineva. Ne spune tot timpul că atunci când vezi pe cineva care se îneacă, să te uiți în altă parte. Când am devenit pompier voluntar, a fost atât de furioasă că a dat cu picioarele în casca mea, şi chiar s-a lovit. În orice caz, Tata a convins-o să mă boteze Fiorimondo. Era numele fratelui lui, care măcar a murit în propriul pat.

Fiorimondo Montecciari, aşa scrie la primărie şi în actele mele. Doar că a fost războiul, în care Italia a fost contra noastră, şi nu dădea bine în sat. Aşa că mă strigau Florimond. Oricum, dintotdeauna am suferit din cauza numelui pe care îl port. La şcoală, în armată, peste tot. Baptistin ar fi fost şi mai rău. Mi-ar fi plăcut să mă cheme

Robert, adesea spuneam că mă cheamă Robert. Aşa i-am spus şi Ellei, când ne-am cunoscut. Totul s-a rezolvat când am devenit pompier voluntar şi au început să mă strige Pin-Pon. Chiar şi fraţii mei. Din cauza asta m-am bătut, o dată – singura dată din viaţa mea – şi au spus că sunt violent. Nu sunt violent, deloc. De fapt, era altceva.

Este adevărat că nu prea ştiu ce spun şi că nu ştiu să vorbesc decât cu Mickey. Şi cu Bou-Bou, dar nu e acelaşi lucru. El este blond – mă rog, are părul şaten deschis – în timp ce noi doi suntem bruneţi. La şcoală ne strigau macaroni.

Mickey înnebunea, se bătea cu toţi. Eu sunt mai puternic, dar am spus că m-am bătut o singură dată. Mickey a jucat mai întâi fotbal. Era un dur. Juca bine de fapt – parcă aripă dreapta, dar nu mă prea pricep – şi marca goluri cu capul. Era întotdeauna într-o grămadă de jucători, în faţa porţii celor de la Barreme sau a celor de la P et T din Castellane, şi deodată capul lui ţâşnea, lovea mingea şi marca golul. Apoi toţi îl îmbrăţişau pe Mickey, exact cum văzuseră la televizor.

Iar eu te-am luat pe tine în braţe, te-am sărutat, te-am luat pe sus. Şi asta mi-a cam făcut rău acolo, dincolo de gardul de beton. Dar era un dur. A fost eliminat trei duminici la rând. Se bătea pentru orice – pentru o lovitură la tibie, pentru un cuvânt aruncat de cineva, pentru orice – şi întotdeauna dădea cu capul. Îi apuca de tricou şi îi lovea cu capul. Imediat, ăia cădeau, îşi făceau circul pe gazon şi pe cine elimina arbitrul? Pe Mickey. E prost ca noaptea.

Favoritul lui este Marius Trésor[4]. Spune că este cel mai mare jucător din lume. Eddy Merckx şi Marius Trésor, dacă începe să vorbească despre ăştia, o ţine până dimineaţa.

Mai târziu, s-a lăsat de fotbal şi s-a apucat de bicicletă. Şi-a luat licenţă şi toate alea. A câştigat şi o cursă la Digne, în vara asta. Eram acolo cu Elle şi cu Bou-Bou, dar asta este altă poveste. Acum are aproape 26 de ani. Se spune că încă mai poate trece la profesionişti şi să devină cineva. Aşa o fi – eu nu mă pricep.

Dar tot el n-a fost niciodată în stare să facă o dublă debreiere[5]. Nici nu ştiu cum de Renault-ul lui încă mai funcţionează, chiar şi vopsit în galben. Îi verific motorul la fiecare două săptămâni, pentru că nu aş vrea să-şi piardă locul de muncă. Şi când îi spun să fie atent şi să nu mai meargă ca prostul, face o mutră aşa de că-mi vine să-l cred, dar ştiu că i se rupe, aşa cum i s-a rupt de prima gumă de mestecat pe care a înghiţit-o. Când era mic – are cu cinci ani mai puţin decât mine – îşi înghiţea tot timpul guma de mestecat. Şi de fiecare dată credeam că moare. Măcar cu el

---

[4] Marius Trésor (n. 15 ianuarie 1950) este un fost jucător francez de fotbal, care a jucat de 65 de ori pentru naţionala Franţei. În 1972 a fost desemnat jucătorul francez al anului. A jucat ca fundaş pentru Olympique de Marseille între 1972 şi 1980 – de aici şi pasiunea personajului Mickey pentru el.

[5] Dubla debreiere este o tehnică profesionistă de schimbare a treptelor de viteză care se folosea mai ales la camioanele mai vechi, în cazul cutiilor de viteze cu trepte nesincronizate, pentru ca pinioanele să cupleze uşor, fără cârâituri.

pot să stau de vorbă. Nu am multe de spus – ne cunoaştem de secole.

Bou-Bou a început şcoala în timp ce eu eram în armată. A avut aceeaşi învăţătoare ca şi noi, pe doamna Dubard, care acum a ieşit la pensie. În fiecare zi mergea la şcoală ca şi noi – trei kilometri peste deal, şi uneori urcuşul e pieptiş – dar cu cincisprezece ani mai târziu decât noi. Este cel mai inteligent din familie.

A luat brevetul[6], acum va trece într-a 12-a. Vrea să fie doctor. De anul ăsta merge la liceu, la oraş. Mickey îl conduce în fiecare dimineaţă şi îl aduce înapoi seara.

La anul, va trebui să meargă la Nisa, sau la Marsilia, sau altundeva. Dar, într-un fel, deja a plecat. Este foarte liniştit de obicei. Stă drept, cu mâinile în buzunarele din faţă şi cu umerii drepţi şi ţepeni. Mama spune că arată ca un curier. Îşi lasă părul lung şi are nişte gene ca de fată, aşa că îl tachinăm, eu şi Mickey. Dar nu l-am văzut niciodată să îşi piardă cumpătul. Doar cu Elle, poate o dată.

Era într-o duminică, la masa de prânz. El a spus o frază, doar câteva cuvinte, şi Elle s-a ridicat de la masă. A urcat în camera noastră şi nu am mai văzut-o toată după-amiaza. Seara, ea mi-a spus că trebuie să vorbesc cu Bou-Bou, să îi iau apărarea, ceva de genul ăsta. Am vorbit cu Bou-Bou. Era pe scara care coboară spre pivniţă, aranjam nişte sticle

[6] Le brevet este o diplomă intermediară opţională, care poate fi obţinută în Franţa la sfârşitul clasei a 10-a, în urma promovării unui test.

goale. A început să plângă, fără să spună nimic, fără să se uite la mine. Mi-am dat seama că era încă un copil. Am vrut să îi pun mâna pe umăr, dar s-a ferit şi apoi a plecat. Trebuia să vină cu mine la garaj să-mi vadă maşina Delahaye, dar s-a dus la cinema sau să danseze pe undeva.

Am o maşină Delahaye[7], una adevărată, cu scaune de piele, dar nu merge. O am de la un negustor de fiare vechi din Nisa. I-am dat la schimb un jaf de furgonetă luată de la un vânzător de peşte, pe care am dat două sute de franci şi pe care i-am băut împreună la cafenea. Am refăcut motorul, cutia de viteze, totul. Nu ştiu ce are. Ar trebui să meargă, dar când o scot din garajul la care lucrez, tot satul iese să o vadă cum crapă. Şi crapă. Calează şi începe să scoată fum. Toţi spun că vor forma un comitet antipoluare. Patronul îşi iese din minţi. Mă acuză că îi fur piese, că pierd prea multe nopţi şi că îi consum curent electric. Uneori mă ajută.

Dar maşina – nimic. O dată, am traversat tot satul cu ea, dus-întors, înainte să crape. A fost un record. Când maşina a început să scoată fum, nimeni nu a spus nimic – nimeni. Nu le venea să creadă.

Dus-întors, de la garaj până la noi, înseamnă 1.100 de metri. Mickey a verificat cu kilometrajul de la camionul lui. O Delahaye din 1950, chiar şi alergică la garniturile de chiulasă, dacă merge 1.100 de metri, poate să meargă mai mult.

---

[7] Delahaye a fost un producător francez de automobile de lux. Compania a activat între 1895 şi 1954.

Asta spuneam, şi am avut dreptate. Acum trei zile – vineri – a mers mai mult.

Trei zile.

Nu pot să cred că orele care au trecut au aceeaşi durată. Am plecat, m-am întors.

Mi se pare că am trăit o altă viaţă şi că totul s-a oprit în lipsa mea. Ce m-a frapat cel mai mult ieri seară, când m-am întors în oraş, a fost afişul de la cinematograf – care nu fusese schimbat. Îl văzusem toată săptămâna, când mă întorceam de la unitate. Chiar mă oprisem să văd ce film era. Ieri seară – era înainte de pauză şi lăsaseră luminile aprinse – stăteam în cafeneaua de vizavi de cinema, de pe străduța din spatele vechii piețe, şi îl aşteptam pe Mickey. Niciodată în viața mea nu m-am mai uitat la un afiş atât de mult, dar tot nu l-aş putea descrie. Ştiu că era cu Jerry Lewis, bineînțeles, dar nu-mi pot aminti numele filmului. Mă gândeam la valiza mea. Nu-mi aminteam ce făcusem cu ea. Şi oricum, în sala aceea o văzusem pentru prima oară pe Elle, cu mult înainte să încep să vorbesc cu ea.

Sunt de serviciu în fiecare sâmbătă seara – treaba mea este să-i opresc din fumat pe băieți. Asta îmi convine – aşa văd toate filmele. Dar nu-mi convine că mi se spune Pin-Pon.

Elle vine de la Éliane, dar dintotdeauna i-am spus Elle[8]. A venit aici iarna trecută, împreună cu tatăl şi mama ei. Sunt din satul Arrame, din partea cealaltă a văii. Este satul pe care l-au demolat ca să construiască barajul. Tatăl ei a fost adus cu ambulanța, a ajuns odată cu camionul cu mobilă. Lucrase ca drumar.

Niciodată nu pățise nimic, până când, acum 4 ani, a făcut infarct într-un şanț. A căzut cu capul înainte în apa murdară. Cineva a povestit că era acoperit tot cu noroi şi cu frunze uscate când l-au adus acasă. De atunci are picioarele paralizate – probabil ceva la coloană, nu mă pricep – dar tot timpul țipă la cineva. Nu l-am văzut niciodată – stă doar în dormitor – dar l-am auzit strigând. Nici el nu îi spune Éliane, o strigă Târfa. O numeşte şi mai rău de atât.

Mama ei este nemțoaică. S-au cunoscut în timpul războiului, când el fusese trimis la muncă forțată. Ea încărca tunurile când erau bombardamente. Nu glumesc. În 1945, ajunseseră să pună fete la încărcat tunurile. Am şi văzut o fotografie cu ea, încălțată în bocanci şi cu un turban care-i prindea părul. Nu vorbeşte mai deloc. În sat i se spune Eva Braun, nu o place nimeni. Evident, eu o ştiu mai bine, ştiu că este un om bun. Asta spune şi ea, ca să se apere: „Sunt un om bun”. Cu accentul ei nemțesc. Nu a înțeles niciodată nimic din ce i se spunea – ăsta este secretul ei. Un amărăştean de francez a lăsat-o grea la şaptesprezece ani, aşa că a rămas cu el. Copilul a murit la naştere şi tot ce a găsit în frumoasa noastră țară a fost un

[8] Elle este un joc de cuvinte. Poate fi diminutivul pentru Eliane, dar în limba franceză înseamnă Ea, Aia, Aceea.

salariu amărât de drumar, oameni care o vorbesc pe la spate şi, câțiva ani mai târziu – pe 10 iulie 1956 – o fată pe care să o pună în pătuțul de copil care nu apucase încă să fie folosit. Nu am nimic cu mama ei. Nici mama noastră nu are nimic cu mama ei. Odată, am vrut să mă interesez, să aflu adevărul. Am vrut să ştiu cine este adevărata Eva Braun. Întâi l-am întrebat pe Bou-Bou. Nu ştia. L-am întrebat pe Brochard, cel cu cafeneaua. Este unul dintre cei care îi spune Eva Braun. Nu ştia. Până la urmă am aflat prin negustorul de fier vechi din Nisa – cel cel care mi-a vândut Delahaye. Ce poți să faci cu poreclele astea? Până şi eu vorbesc uneori de Eva Braun.

La cinema veneau des împreună, Elle şi mama ei. Stăteau întotdeauna în rândul al doilea, chipurile ca să vadă mai bine, dar cum nu prea aveau bani – toți credeau că stăteau în față pentru că locurile erau mai ieftine. De fapt – am aflat asta mai târziu – Elle nu a vrut niciodată să poarte ochelari şi, din spate, de pe locurile de 10 franci, nu ar fi văzut nimic.

Eu stăteam în picioare tot filmul, sprijinit de un perete, cu casca de pompieri pe cap. În pauză, mă uitam la ea. Ca toată lumea, o găseam frumoasă dar nu pot să spun că m-am gândit prea mult la ea, de când se mutase la noi în sat. Oricum, ea nu mă băga în seamă, cred că nici nu ştia că exist. Odată, după ce îşi cumpărase înghețată, a trecut pe lângă mine şi doar a aruncat o privire la casca mea. Doar atât – casca. Am scos-o. Nu ştiam unde să o pun, aşa că am lăsat-o la casieră.

Trebuie să mă explic. Este vorba de înainte de iunie, de acum trei luni. Aşa era situaţia atunci. Ce vreau să spun este că, înainte de iunie, Elle îmi atrăgea oarecum atenţia dar, în acelaşi timp, mi-era indiferentă. Dacă ar fi plecat din sat nu cred că aş fi băgat de seamă. Am văzut că avea ochii albaştri, sau gri-albăstrui, şi foarte mari, şi că mi-a fost ruşine cu casca. Asta-i tot. Ce vreau să spun, ăăă, nu prea ştiu ce vreau să spun, ăăă, doar că era înainte de luna iunie, când lucrurile erau diferite.

Întotdeauna ieşea în stradă ca să-şi mănânce îngheţata. Tot timpul era un grup care roia în jurul ei, mai ales băieţi, şi stăteau de vorbă pe trotuar. Credeam că are peste 20 de ani, pentru că avea gesturi de femeie, dar mă înşelam. De exemplu – modul în care se întorcea la locul ei. Cum mergea pe culoarul central, ştia că era privită, că bărbaţii se întrebau dacă poartă sutien sau chiloţi – depinde de unde o priveau. Întotdeauna purta fuste mulate care lăsau să i se vadă picioarele până la jumătatea coapsei şi care erau atât de mulate că s-ar fi văzut linia chiloţilor dacă ar fi purtat. În acele momente mă uitam şi eu, ca toţi ceilalţi.

Tot ce făcea ea, chiar şi fără intenţie, le dădea tuturor idei.

În plus, râdea mult şi foarte tare, în hohote – asta ca să atragă atenţia. Sau îşi scutura deodată părul ei negru care îi ajungea până la talie şi care strălucea în lumina lămpilor. Se credea o vedetă. Vara trecută – nu vara asta – a câştigat un concurs de frumuseţe în costum de baie şi tocuri înalte, la târgul de la Saint-Étienne-de-Tinée. Erau paisprezece, majoritatea fete venite în vacanţă. A fost aleasă Miss

Camping-Caravaning – a păstrat cupa şi toate fotografiile. După asta chiar s-a crezut vedetă.

Odată, Bou-Bou i-a spus că era o vedetă pentru 143 de locuitori – atâția locuitori avea satul nostru la ultimul recensământ – şi că era la înălțimea de 1.206 metri – asta este altitudinea trecătorii – dar că la Paris sau chiar la Nisa nu ar fi depăşit nivelul trotuarului. Asta i-a spus el într-o duminică, la masa de prânz. Se referea că ea nu ar fi deosebită acolo, că sunt mii de fete frumoase la Paris, nu a folosit cuvântul „trotuar" în sens vulgar. În orice caz, ea a urcat la etaj, a trântit uşa şi a rămas acolo până seara. Am încercat să-i explic că a înțeles greşit. Din păcate, odată ce înțelege (sau crede că a înțeles) ceva, nu-i mai poți schimba părerea.

Se înțelegea mult mai bine cu Mickey. Este un glumeț, râde din orice. Când râde, i se formează mici riduri în jurul ochilor, ce mai – râde cu toată fața. Mai mult, femeia vieții lui este Marilyn Monroe. Dacă i-am deschide craniul, nu ştiu ce am găsi înăuntru – Marilyn Monroe, Marius Trésor sau Eddy Merckx. El spune că a fost cea mai grozavă dintre toate şi că nu va mai fi niciodată una ca ea. În felul ăsta avea un subiect de conversație cu Elle. Singura fotografie pe care ea accepta să o vadă pe un perete, în afară de ale ei, era un poster cu Marilyn Monroe.

Într-un fel e amuzant, pentru că ea era copil când Marilyn a murit. A văzut doar două dintre filmele ei, mult mai târziu, când le-au reluat la televizor: Fluviul fără întoarcere şi Niagara. I-a plăcut mai mult Niagara, datorită pelerinei de ploaie cu glugă pe care Marilyn o purta când a mers la

cascadă. Televizorul nostru este alb-negru, aşa că pelerina părea albă, dar nu eram siguri. Mickey văzuse filmul la cinematograf şi spunea că pelerina era galbenă. A fost o mare discuție pe tema asta.

Mickey este bărbat – aşa că e de înțeles. Eu nu eram nebun după Marilyn Monroe, dar îl înțeleg. Şi oricum, el i-a văzut toate filmele. Ştiți ce mi-a spus Elle? Nu filmul lui Marilyn o interesa pe ea în primul rând, ci viața ei, Marilyn însăşi era interesantă. Elle citise o carte. Mi-a arătat-o. O citise de zeci de ori.

Era singura carte pe care o citise vreodată. Apoi mi-a spus că nu o fi ea bărbat – în mod evident nu este – dar că dacă Marilyn ar mai fi în viață şi ar putea să se transforme, atunci pentru Marilyn ar deveni bărbat.

Aşa vorbea ea. Este ceva important, felul în care vorbea. Odată, în vara asta, Bou-Bou mi-a explicat că trebuie să te fereşti de oamenii care au un vocabular limitat – de obicei sunt persoanele cele mai complicate. Îmi explica asta în timp ce lucram peticul de vie pe care îl cumpărasem cu Mickey, un pic mai sus de casa noastră. Spunea că nu ar trebui să am încredere în felul în care Elle spunea ceva. Uneori voia să spună ceva, dar se înțelegea altceva – pentru că ştia prea puține cuvinte, trebuia să folosească aceleaşi cuvinte ca să exprime mai multe sentimente diferite. Am oprit pompa cu care stropeam via şi i-am spus că degeaba foloseşte el toate cuvintele din dicționar – că le potriveşte doar ca să spună aiureli. O fi el Bou-Bou Ştie-Tot, dar de data asta nu avea dreptate.

Am înțeles foarte bine ce voia să spună. Elle era întristată de moartea lui Marilyn Monroe, singură într-o casă goală, ar fi vrut să fie acolo, să-i ofere afecțiune, încurajări, orice, numai să o împiedice să se sinucidă. Nu este adevărat.

Întotdeauna vorbea sărind de la o idee la alta – cum îi trecea ceva prin cap, o şi spunea. Când o ascultai vorbind era ca şi cum te lovea cu un ciocan în cap – fiecare idee nouă era o altă lovitură. De fapt, asta era principala ei calitate – nu trebuia să asculți tot, să le pui cap la cap şi să înțelegi vreo imagine de ansamblu.

Puteai să dormitezi în colțul tău până la următoarea idee. Cât despre vocabularul ei restrâns, nu numai că trecuse prin şcoală cu dopuri în urechi – a făcut de trei ori clasa a patra, până la urmă profesorii au cedat şi nu au mai vrut să o vadă – dar nici nu avea nimic de spus, doar că îi era foame, sau frig, sau că are nevoie la pipi în mijlocul filmului şi oricum o auzea toată sala. Mama noastră i-a spus o dată că este un animal. Elle a părut surprinsă. Ştiți ce a spus? „La fel ca toată lumea." Dacă ar fi fost tratată ca o ființă umană, ar fi ridicat scurt din umeri şi nu ar fi spus nimic. Pentru că nu ar fi înțeles. Oricum, de obicei nici nu răspundea când lumea striga la ea.

De exemplu – să o împiedice pe Marilyn Monroe să se sinucidă – la ce i-ar fi folosit? Elle tot repeta că era formidabil cum Marilyn a murit aşa, înghițind nişte chestii, cu toate fotografiile de a doua zi, că rămăsese Marilyn Monroe până la sfârşit. Mi-a spus că i-ar fi plăcut să îi cunoască pe foştii soți ai lui Marilyn şi să şi-o pună cu ei, chiar dacă doi din trei nu erau genul ei. Mi-a spus că era

mare păcat de pelerina galbenă de ploaie care probabil că zace prin vreun dulap sau poate a fost arsă, în timp ce ea a alergat o zi întreagă prin toată Nisa fără să găsească una la fel. Exact aşa a spus, cuvânt cu cuvânt. Zero, Bou-Bou, mai încearcă.

Mă enervez dar, de fapt, nu-mi pasă. Totul a redevenit ca înainte de luna iunie.

Când o vedeam la cinema, înainte de luna iunie, nici nu mă întrebam cum se întorceau în sat, Elle şi mama ei. Ştiți cum este în oraşele mici – 30 de secunde după ce se termină filmul, se închid porțile, se sting luminile, nu mai vezi pe nimeni. Eu mă întorceam cu Mickey, cu camionul lui, dar conduceam eu pentru că mă scoate din minți cum conduce. De obicei, era şi Bou-Bou cu noi, şi adunam o grămadă de tineret pe drum, care urcau în spate cu scutere şi cu toate troacele.

Odată ne-am numărat, era aproape toată lumea din oraş până în trecătoare.

Unsprezece kilometri. I-am lăsat acasă, unul câte unul. Coborau la lumina farurilor, în dreptul drumurilor de pământ întunecate, al caselor adormite. Când cobora câte un băiat a cărui prietenă mergea mai sus, despărțirea dura o veşnicie.

Mickey îmi spunea „Lasă-i.” Când am ajuns în sat, camionul era un dormitor pe roți. Nu i-am trezit nici pe Mickey, nici pe Bou-Bou, am mers în spate cu o lanternă. Erau toți

aşezaţi în linie, sprijiniţi cu spatele de prelată, cuminţi, fiecare cu capul sprijinit de umărul vecinului. Imaginea mi-a amintit de război – nu ştiu de ce, poate din cauza lanternei, cred că am văzut ceva asemănător într-un film.

Erau pur şi simplu nişte copii care dormeau. Imaginea asta m-a umplut de bucurie. Nici pe ei nu i-am trezit, Am stins lanterna şi i-am lăsat să doarmă.

M-am dus să mă aşez pe treptele primăriei. Am privit cerul de deasupra satului.

Nu fumez, ca să-mi protejez plămânii, dar în acel moment mi-ar fi plăcut o ţigară. În fiecare miercuri am antrenament, la unitate. Sunt sergent, eu sunt cel care îi pune să alerge. Cândva am fumat – Gitanes. Tata spunea că sunt un zgârcit. Ar fi vrut să fumez ţigări americane şi să îi dau lui chiştoacele.

Oricum, chiar atunci, Massigne – fiul – a trecut cu furgoneta şi a semnalizat cu farurile pentru că se întreba de ce Renault-ul lui Mickey era oprit acolo, în timp ce eu mă întrebam de ce venea la noi în toiul nopţii, când el locuieşte în Le Panier, 3 kilometri mai jos. Am ridicat braţul ca să arăt că totul e în regulă şi şi-a continuat drumul. A mers până în capătul satului – i-am auzit motorul tot timpul – şi s-a întors. S-a oprit la câţiva metri de mine şi a coborât. I-am spus că au adormit toţi în camion. A zis „Aha” şi a venit să se aşeze pe trepte.

Era sfârşitul lui aprilie sau începutul lui mai, era un pic răcoare dar ne era bine.

Numele lui este Georges. Are aceeaşi vârstă cu Mickey – chiar au făcut împreună serviciul militar la Vânători de Munte. Îl ştiu dintotdeauna. A preluat ferma părinților lui şi este un agricultor foarte bun, poate să cultive orice pe pământul nostru roşu. Cu el m-am bătut astă-vară. Nu a fost vina lui. I-am spart doi dinți din față dar a refuzat să facă plângere. A spus că mi-am pierdut mințile, şi asta a fost tot.

Cum stăteam acolo amândoi, l-am întrebat ce făcea prin sat la ora asta. Mi-a răspuns că a dus-o acasă pe fata Evei Braun. I-am zis că a durat cam mult să o ducă acasă şi am râs. Nu mai țin minte exact ce şi cum, nu-mi mai amintesc în detaliu, dar vreau să fie clar, râdeam amândoi, vorbeam ca băieții, în curând urma să îi trezesc pe ceilalți şi, dacă mi-ar fi spus că şi-o trăgea cu mama, nu cu fata, ar fi fost tot aia pentru mine.

L-am întrebat dacă şi-o trăgea cu Elle. Mi-a spus că nu în seara asta, dar că s-a întâmplat de vreo două-trei ori astă iarnă, când mama nu venise la cinema. O făcuseră în spatele furgonetei, pe o prelată. L-am întrebat cum a fost, şi atunci mi-a dat detalii. Nu a dezbrăcat-o niciodată de tot, era prea frig. Doar i-a ridicat fusta şi puloverul, dar mi-a povestit tot.

Când ne-am întors la camion, încă mai dormeau aliniați, înclinați pe aceeaşi parte ca un lan de grâu bătut de vânt.

Am imitat sunetul trompetei, am spus „Scularea toată lumea”, şi au coborât unul câte unul, cu ochii pe jumătate închişi, uitându-şi scuterul, întorcându-se după el fără să spună nici mulţumesc nici la revedere, cu excepţia fetei lui Brochard, cel cu cafeneaua, care a şoptit „Noapte buna, Pin-Pon” şi care a plecat acasă clătinându-se ca un beţiv, pe jumătate adormită. Georges şi cu mine i-am luat la mişto, ziceam „Ce şmecheri sunt protestatarii”, că păreau că se întorc de la miting. Vocile noastre răsunau tare în noapte, aşa că l-am trezit pe Mickey. Şi-a scos capul afară, cu părul zburlit, şi ne-a luat la înjurături.

După asta, eram singur cu el în bucătărie – adică cu Mickey, bineînţeles – şi am băut un pahar de vin înainte să ne culcăm, când i-am spus ce mi-a povestit Georges. Mi-a răspuns că sunt atâţia lăudăroşi pe lume, dar care de fapt nu au regulat nicio muscă. I-am spus că Georges nu era un lăudăros. A spus nu, nu este, ai dreptate. Povestea asta îl interesa şi mai puţin decât pe mine, dar a început să se gândească la ea în timp ce îşi golea paharul. Când Mickey se gândeşte, e ceva cumplit. Se chinuie atât de mult, se concentrează de face atâtea riduri pe frunte, că îţi dă impresia că va găsi soluţia cum să facă apă potabilă din apa de mare. Până la urmă, a dat din cap de câteva ori, cu un aer foarte serios, şi ştiţi ce a spus? Că Olympique Marseille va lua Cupa[9]. Chiar dacă Marius Trésor va fi în formă doar pe jumătate, tot nu îi poate opri nimeni.

[9] Olympique de Marseille a câştigat Cupa Franţei cu Marius Trésor pe 12 iunie 1976. Aşadar, acţiunea din roman are loc în 1976.

A doua zi, sau poate că a fost duminica următoare, a fost Tessari, un mecanic la fel ca mine, care mi-a vorbit de Elle. În fiecare duminică dimineață, Mickey sau eu, coborâm ca să pariem pe tiercé[10] la barul-tabac din oraş. Jucăm o variantă de 20 de franci pentru noi, şi una de 5 franci[11] pentru Cognata. Ea spune că joacă pe cont propriu. Întotdeauna alege aceleaşi numere: 1, 2 şi 3. Spune că dacă ai noroc, nu e nevoie să te mai complici. De trei ori am câştigat tiercé-ul în familie şi, bineînțeles, de fiecare dată a fost Cognata. De două ori câte 1.000 de franci[12] şi o dată 7.000 de franci[13].

I-a dat şi Mamei o parte, doar un pic, cât să o enerveze, şi a păstrat restul pentru ea, în bilete noi-nouțe de 500 de franci. Spunea că îi păstrează „În caz că" – dar nu spunea exact pentru ce. Nici nu ştim unde îi ascundea. O dată, împreună cu Mickey, am întors pe dos toată casa, am căutat şi în pod unde Cognata n-a urcat niciodată – bineînțeles că nu ca să îi luăm, voiam să îi facem o farsă – dar nu i-am găsit niciodată.

---

[10] Tiercé (în engleză trifecta) este un tip de pariu foarte popular, practicat în Franța la cursele de cai, în care pariorul este invitat să prezică cei trei cai care vor ajunge în fruntea unei curse. Va primi premiul maxim dacă îi indică în ordinea corectă, sau o cincime din premiul maxim dacă îi indică în ordine diferită.

[11] 20 franci francezi din 1976 înseamnă aproximativ 13 euro în 2020, iar 5 franci = 3,5 euro (sursa: https://www.insee.fr/fr/information/2417794)

[12] Echivalentul a aproximativ 650 de euro în 2020.

[13] Echivalentul a aproximativ 4.500 de euro în 2020.

În orice caz, duminică, după ce am biletele în buzunar, Tessari sau altcineva îmi oferă o băuturică la bar. Ofer şi eu una, jucăm la zaruri cine o dă pe a treia şi tot aşa. În ziua aia, a fost Tessari şi am vorbit despre maşina mea Delahaye. Îi spuneam cum o să fac motorul bucăţi şi cum o s-o iau de la zero, când a început să îmi dea coate şi mi-a arătat spre uşă. Era Elle, cu cei 5 franci ai lui taică-su cel paralizat şi cu părul ei negru prins într-un un coc mare. Îşi lăsase bicicleta pe jos, pe trotuar, şi se aşezase la coadă, aşteptând să-i vină rândul să parieze.

Era un soare puternic, iar ea purta o rochie de nailon azurie, atât de transparentă încât în lumina din fundal părea dezbrăcată. Nu se uita la nimeni, doar aştepta legănându-se de pe un picior pe celălalt. Se ghiceau sânii ei rotunzi, curba interioară a coapselor şi, când se mişca, aproape că se putea distinge umflătura păsăricii ei. Am vrut să-i spun ceva lui Tessari, să fac o glumă, ceva de genul „Ai vedea mai puţin dacă ar fi în costum de baie” şi „Suntem toţi nişte fraieri” – pentru că erau şi alţi bărbaţi la tejghea care se întorseseră şi ei – dar până la urmă, în cele două sau trei minute cât a stat în bar, niciunul nu am spus nimic.

Elle şi-a validat tichetul, a mai rămas, pentru o secundă, goală în lumină, în pragul sălii, apoi s-a urcat pe bicicletă şi a plecat.

I-am spus lui Tessari că i-aş pune-o, şi am mai cerut un rând de pastis. Tessari mi-a răspuns că nu ar trebui să fie prea greu, ştia pe câţiva care şi-au pus-o deja cu ea. Mi-a spus de Georges Massigne, bineînţeles, care o aducea de la

cinema sâmbătă seara, dar şi farmacistul oraşului, care era căsătorit şi avea trei copii, un turist – vara trecută, şi chiar un portughez care lucra ceva mai sus în trecătoare.

Ştia toate astea pentru că nepotul lui fusese invitat odată de turist, cu o gaşcă mare, şi Elle fusese şi ea acolo. Erau toţi cam ameţiţi de băutură, şi nepotul lui i-a văzut cum au făcut-o, ea şi cu turistul. Ştiu şi eu cum se termină serile astea. În fiecare cameră e câte un cuplu. Nepotul i-a mai zis că nu trebuia să-şi bată prea mult capul cu ea, că înghite.

I-am spus lui Tessari că nu înţeleg, ce înghite? A zis că îmi face un desen. Doi tipi de lângă noi au auzit şi au început să râdă. Am râs şi eu, ca să nu pic de prost. Am plătit, am spus Ciao, am plecat. Tot drumul, conduceam Renault-ul şi mă gândeam doar la asta, Elle cu turistul, şi nepotul lui Tessari care îi privea.

E greu de explicat. Pe de o parte, o doream tot mai mult. Pe de altă parte, când o văzusem în pragul barului, în rochia aia transparentă de se vedea tot, îmi fusese milă de ea. Nu-şi dădea seama şi, imediat cum intrase în sală, la umbră, arăta chiar cuminte în rochiţa albastră, cu părul prins în cocul care o făcea să pară mai înaltă şi, nu ştiu de ce, dar îmi plăcea şi mai mult de ea şi nu mai era doar că o doream. Acum o disprețuiam, mă gândeam că nu ar trebui să-mi fie greu să o am, că o să se lase uşor. În acelaşi timp mă deranja, mă săturasem de tot. Nu doar de ea, de fapt. Nu prea pot să explic.

În săptămâna care a urmat, am văzut-o trecând de mai multe ori prin fața garajului. Locuia în ultima casă din sat, o casă veche din piatră pe care Eva Braun o aranjase cum a putut, punând flori peste tot. De obicei, Elle era pe bicicletă, ba se ducea, ba se întorcea de la pâine. Până atunci abia dacă o observasem. Nu din cauză că înainte ieşea mai puțin. Este ca acele cuvinte pe care le observi într-un ziar pentru prima dată, iar după aceea îți sar în ochi tot timpul. Ridicam ochii din ce lucram ca să o văd trecând, dar nu îndrăzneam să-i fac vreun semn şi cu atât mai puțin să-i vorbesc. Mă gândeam la ce îmi spuseseră Georges şi Tessari, şi cum ea nu se sinchisea nici de mine şi nici de coapsele ei dezgolite – când trecea pe bicicletă – mă uitam ca prostul cum trecea. Spun prost pentru că nu-mi făcea bine deloc. O dată, m-a văzut şeful. Mi-a spus „Revino pe pământ. Dacă ochii tăi ar lansa flăcări de sudură, fata aia nu ar mai putea să stea jos niciodată."

Apoi, într-o seară, am vorbit cu Mickey despre asta. Doar două vorbe, aşa, aş vrea să-mi încerc norocul. Mi-a răspuns că mai bine stau departe de ea, că o fată ca ea care sare din floare în floare nu e bună pentru mine. Tocmai umpleam căldările la puț. Mama a vrut ca eu să instalez apa curentă în casă – pentru ea mecanic sau instalator însemna acelaşi lucru. Rezultatul? Nu funcționează niciodată. Din fericire Tata l-a făcut pe Bou-Bou înainte să moară – el e singurul care poate repara orice. Varsă un produs chimic în țevi – le roade ca acidul, dar vorba lui: pentru moment funcționează, chiar dacă într-o zi or să se facă praf.

I-am răspuns că nu aveam nevoie de sfatul lui, ci de o mână de ajutor. Am rămas țepeni lângă puț, cu gălețile pline în mână, timp de 5.000 de ani cât s-a gândit el, mi-am rupt

brațele cât am aşteptat. Într-un final, mi-a spus că, dacă vreau să o văd pe Aia, cel mai bine să vin la discotecă într-o duminică, ea e întotdeauna acolo.

Se referă la o baracă din prefabricate, botezată Bing-Bang, care în fiecare săptămână era demontată şi mutată în alt sat, şi pe care tinerii o urmau prin toată regiunea. Îți cumperi biletul la intrare şi îl prinzi în piept ca un deportat. Nu poți să stai jos deloc. Proiectoare colorate se învârt tot timpul şi te împiedică să vezi ceva dar, dacă vrei zgomot, pentru doar 10 franci ai găsit locul potrivit. Chiar şi surda de Cognata ar auzi zgomotul de afară, deşi până acum nu a auzit zgomotul țevilor şi nu ştie că avem apă curentă.

I-am spus lui Mickey că, dacă mă duc în locul ăla, la treizeci şi ceva de ani o să arăt într-un fel. Mi-a răspuns „Exact. „Eu voiam să spun că voi arăta ca un imbecil, dar el a spus imediat „Un pompier." Dacă nu aş fi avut mâinile ocupate, i-aş fi cărat gălețile, orice – un geniu ca Mickey nu trebuie să se obosească. I-am explicat cu răbdare că voiam să evit cu orice preț ca ea să mă mai vadă din nou ca pompier de serviciu. Mi-a răspuns că, în cazul ăsta, nu am decât să vin în haine civile. Am lăsat-o baltă. I-am spus că o să văd, dar Mickey mi-a amintit că oricum va fi un pompier de serviciu acolo, şi că tot se mai vorbeşte la unitate despre Sergentul Iubăreț.

Din fericire nu era niciodată vreun voluntar din echipă pentru Bing-Bang. În primul rând, duminica este pentru doamna, pentru friptura de vită şi pentru TV.

Locuim într-un loc perfect pentru TV, prindem toate posturile din Elveția, Italia şi Monte Carlo aşa că putem vedea toate filmele din Evul Mediu până în prezent.

În plus, dacă e vreo problemă la dans – şi întotdeauna apare vreo problemă când un puşti de paisprezece ani simte că-i creşte mustața – pompierul este imediat considerat un jandarm de intervenții. Într-o duminică a trebuit să îi strâng pe toți băieții disponibili să mergem să îl ajutăm pe un pompier de-al nostru. Doar spusese celor doi dansatori care voiau aceeaşi parteneră să nu-şi mai rupă cămaşa unul altuia. De data asta jandarmii au ajuns înaintea noastră, altfel i-am fi găsit doar scheletul. Chiar şi aşa, băiatul a stat trei zile în spital. Am strâns bani şi i-am luat un cadou când a ieşit.

La antrenamentul din miercurea de dinaintea dansului abia erau vreo şase penibili. Am întrebat cine vine de serviciu cu mine la Blumay. Este un sat mare la 15 kilometri de noi, în munți, şi Bing-Bang urma să fie instalat acolo weekendul următor. Nu a răspuns nimeni. Am mers pe terenul de fotbal de lângă unitate, pentru alergări şi sărituri. Îi spunem unitate, dar este de fapt o veche mină de cupru. Sunt mai multe între oraş şi trecătoare, au fost închise în 1914, când nu mai erau rentabile. În a noastră nu găseşti decât bălării şi pisici fără stăpân, dar am instalat un garaj pentru cele două camioane pe care le-am primit şi nişte vestiare cu duş. În vestiar, în timp ce ne îmbrăcam, am spus că Verdier va veni cu mine. Este angajat la poştă, nu prea vorbeşte şi noi doi eram singurii celibatari. În plus, îi place foarte mult să fie pompier, vrea să devină profesionist.

O dată a adus o fetiță de trei ani cu el, singura supraviețuitoare a unui accident în lanț produs pe partea cealaltă a trecătorii. A plâns în hohote când medicii au confirmat că fetița va trăi. De atunci a rămas dedicat meseriei. De fapt, încă îi mai scrie fetiței, chiar îi trimite şi bani. Spune că la 35 de ani o va adopta – este vârsta minimă legală pentru adopție. Glumim uneori pe seama lui, pentru că acum are doar 25 de ani şi, când va avea 35, fata va fi aproape de vârsta măritişului, încă un pic şi s-ar putea căsători cu ea. Ne răspunde trimițându-ne la dracu'.

***

Mă gândesc cu regret la acea lună de mai – în special la zilele de dinaintea Bing-Bang. La noi, iernile sunt cumplite şi toate drumurile sunt blocate de zăpadă dar, cum vine vremea bună, este vară. Se înnopta mai târziu şi stăteam afară să lucrez la Delahaye după program. Sau mă ocupam de cele două biciclete de curse ale lui Mickey, pentru că începuse sezonul de curse.

De obicei patronul era cu mine, pentru că întotdeauna avea ceva de terminat, şi soția lui, Juliette, ne aducea după o vreme câte un pastis. Amândoi sunt de vârsta mea – ea a fost la şcoală cu mine – dar el are părul alb. Vine din Țara Bascilor şi este cel mai bun jucător de pétanque pe care l-am văzut vreodată. În timpul verii facem echipă amândoi, jucăm cu turiştii. Când este un accident sau un incendiu, în timpul nopții, sună la garaj – pentru că din sat nu se aude sirena – şi mă aduce el însuşi, cu toată viteza, până la unitate. Uneori spune că, dacă ştia ce – îl aşteaptă, mai bine şi-ar fi rupt un picior decât să mă angajeze în ziua aia.

Continuam să o urmăresc cu privirea pe Elle, când trecea în timpul zilei, şi în continuare ea nu mă vedea, dar simțeam că urmează să mi se întâmple ceva important, şi nu numai că voi face dragoste cu ea. Era asemănător cu ce simțisem înainte să moară Tata, dar bineînțeles era o nelinişte total opusă – ceva plăcut.

Da, regret acea perioadă. O dată, când am plecat de la garaj, la căderea nopții, am mers spre vârful trecătorii în loc să mă întorc acasă. Pretextul era că încerc bicicleta de aluminiu a lui Mickey, dar de fapt voiam să trec prin fața casei Ellei.

Ferestrele erau deschise, lumina era aprinsă în camera de jos, dar eram prea departe ca să văd mare lucru – au o curte spre stradă. Am lăsat bicicleta un pic mai sus şi am ocolit mergând pe lângă zidul cimitirului. În spate, casa lor dă spre o păşune de-a lui Brochard, cel cu cafeneaua. Doar un gard viu îi separa de păşune, nişte rugi de mure. Când am ajuns în fața ferestrelor, am văzut-o imediat pe Elle. Am fost surprins. Stătea la masa din sufragerie, sub o lampă mare care atârna de tavan şi care atrăsese toți fluturii de noapte. Se sprijinea în coate şi citea o revistă şi, în timp ce citea, se juca cu o şuviță de păr. Îmi amintesc că era îmbrăcată în rochița cu guler rusesc, cea albă cu flori albastre mari. Fața îi era tânără, inocentă – aşa cum am cunoscut-o mai târziu – pur şi simplu pentru că nu era machiată.

Am rămas acolo mai multe minute, de partea cealaltă a gardului de mure, la câțiva metri de ea. Nici nu ştiu cum reuşeam să mai respir. Apoi tatăl ei a strigat, de la etaj, că îi e foame, şi mama ei a răspuns în germană. Mi-am dat seama că mama ei era într-un colț al încăperii, unde nu o

vedeam. Am profitat de strigătele nenorocitului ca să plec fără să fac zgomot. Din partea Ellei, el putea să strige toată noaptea, că ea ar fi continuat să-şi citească revista şi să se joace cu aceeaşi şuviță de păr.

Bineînțeles că acum râd de mine când mă gândesc la asta. Mă simt un prost.

Chiar când eram copil şi am avut o pasiune – pentru Juliette, de exemplu, cea care s-a măritat cu patronul meu, şi pe care o conduceam acasă de la şcoală – nu mi-ar fi venit ideea să mă ascund ținându-mi respirația în spatele unui gard viu ca să mă uit la cineva cum citeşte o revistă. Nu am fost eu vreun mare amorez, dar am avut şi eu aventurile mele. Nu pun la socoteală serviciul militar – am fost pompier în Marina militară, la Marsilia – pentru că atunci rezolvam rapid. Când nu eram de serviciu, ne duceam câte doi-trei în cartierul Belsunce din centru, şi alegeam o fată pe care o împărțeam, ca să ieşim mai ieftin. Dar înainte de asta – şi mai ales după – cred că am cunoscut tot atâtea fete ca oricare altul. Uneori dura o lună, alteori o săptămână. Uneori doar o dată în timpul vreunui festival din alt sat. O făceam într-o vie, spuneam că ne mai vedem şi nu ne mai vedeam vreodată.

O dată am rămas mai mult de un an cu fata unui legumicultor, Marthe. Eram pe punctul să ne căsătorim, dar a primit un post de profesor lângă Grenoble, ne-am scris din ce în ce mai puțin. Era blondă şi poate mai frumoasă decât Elle – nu era acelaşi gen de fată – şi foarte drăguță. În orice caz, nu ne-am mai văzut de atunci, probabil că s-a măritat

cu altul. Îl mai văd pe tatăl ei din când în când, dar e supărat pe mine, nu-mi vorbeşte.

Anul ăsta, în martie şi aprilie, chiar înainte de Elle, am fost cu Louise Loubet, casiera de la cinema. Îi spunem Loulou-Lou, poartă ochelari dar are un corp superb. Doar un bărbat poate înţelege asta. Este înaltă şi nu arată rău când este îmbrăcată, dar când se dezbracă nu ştii unde să pui mâna mai întâi. Din păcate, are un soţ cam naşpa – este patronul lui Tessari – şi începuse să aibă nişte bănuieli, aşa că a trebuit să ne despărţim. Ţine morţiş să rămână casieră, cu toate că garajul le aduce o avere, doar ca să scape trei seri pe săptămână de pipăielile soţului libidinos. Ea are 28 de ani şi capul pe umeri. S-a măritat cu el pentru bani – nu ascunde asta – şi spune că tot jucându-l cu „în seara asta nu pot „şi „în seara asta fă-mi orice vrei „o să reuşească să-i provoace un infarct.

După film, Loulou-Lou închide grilajele de la cinematograf, pentru că tehnicianul spune că îi interzice sindicatul şi directorul s-a culcat de mult după ce a preluat încasările. Deci închidea uşile, stingea luminile cu excepţia celor de veghe ca să putem să ne zărim măcar un pic, în timp ce eu, ca să păstrez discreţia asupra relaţiei noastre, dădeam ture prin spate până venea să îmi deschidă. De obicei, când venea să îmi deschidă, era deja pe jumătate dezbrăcată. Nu prea aveam timp pentru preludiu. O făceam în sală, pentru că biroul directorului şi cabina de proiecţie erau închise cu cheia. Ne întindeam pe aleea centrală, unde este un covor, şi prima oară – nu ştiu dacă din cauza ei, că m-a surprins cu totul, sau din cauza batalioanelor de scaune din jurul nostru şi a plafonului foarte înalt, şi noi ca proştii în acest

mare spațiu în care orice zgomot se auzea amplificat – nu am putut să fac nimic.

Şi apoi, am reînceput miercuri seara – când la cinematograf e un spectacol şi veneam să îi țin companie în casierie, când mă întorceam de la unitate – şi, bineînțeles, sâmbătă. Sâmbătă seara, Mickey mă aştepta cu camionul lui la ieşirea din oraş. Are şi el o prietenă – o colegă de-a lui Verdier, de la poştă – de obicei tocmai îşi luau rămas-bun când ajungeam eu. Alteori, mă întorceam singur pe bicicletă, ultimii kilometri mergeam pe jos pentru că sunt prea abrupți – cu buzele arzând şi cu frigul de pe drumul pustiu mi-era numai bine.

Până la urmă, ne-am despărțit când soțul a început să o aştepte pe Loulou-Lou la închidere. În seara în care am lăsat casca la ea, mi-a pus un bilețel înăuntru, prins de căptuşeala de piele. L-am găsit a doua zi. Scrisese: „Fata aia aduce doar probleme". Nu am înțeles ce voia să spună, nici nu am întrebat-o. Voia să spună acelaşi lucru ca şi Mickey, atunci când umpleam gălețile în curte. Îşi dăduse seama că mi-era ruşine de casca mea, dar şi de ce simțeam asta. Îmi dădea mai multă atenție decât credeam. Într-o după-amiază, luna trecută – ar trebui să povestesc totul în ordine – eram singuri, aveam tot timpul, dar nu am putut să fac nimic, la fel ca prima dată. Era prea târziu.

Sâmbătă, în ajunul dansului de la Blumay, am sunat de la garaj ca să trimită pe altcineva în locul meu la cinematograf. Pentru cinematograf toți se oferă voluntari. Cred că nu voiam să merg ca să nu-mi stric întâlnirea de a doua zi cu Elle. Sau poate că nu voiam să o văd plecând de la film în

furgoneta lui Georges Massigne. Sau poate amândouă, nu ştiu. În orice caz, mi-a părut rău, eram la atâtica să merg.

În timp ce îi aşteptam în bucătărie pe Mickey şi pe Bou-Bou, am început să curăț cu benzină nişte piese de la Delahaye pe care le adusesem într-o cârpă. Am băut aproape o sticlă de vin. La un moment dat, Cognata, care credeam că doarme în fotoliul ei, mi-a spus să nu mă mai învârt atâta, că îi dau ameţeală. Mama se culcase de mult. Am profitat de timpul ăsta şi am curățat şi uns puştile de vânătoare, pe care le lăsasem într-un dulap de la închiderea sezonului de vânătoare. Astă-iarnă am împuşcat doi mistreți şi Mickey unul. Bou-Bou nu trage decât după corbi – şi nici pe ăia nu îi nimereşte.

Era trecut de miezul nopții când am auzit camionul întorcându-se şi i-am văzut farurile luminând fereastra. Văzuseră un film cu cowboy cu Paul Newman, aşa că au început să se joace cu puştile rămase pe masă. Cognata a râs, dar apoi s-a speriat pentru că nu aude nimic şi Bou-Bou a făcut pe mortul ca nimeni altul – glonț în burtă, ochii daţi pe spate, ce mai, tot tacâmul. La sfârşit i-am spus să se ducă să moară în patul lui, şi să o ajute pe Cognata să ajungă în cameră – nu mai poate să urce singură şi trebuie susținută pe scări.

Când am rămas singur cu Mickey, l-am întrebat dacă Aia a fost la cinematograf.

Mi-a spus că da. L-am întrebat dacă plecase cu Georges Massigne. A spus că da, dar că Eva Braun era cu ei.

M-a privit aşteptând să mai întreb ceva, dar nu mai aveam întrebări – sau aveam prea multe. S-a dus şi a pus înapoi puştile în dulap. I-am turnat un pahar de vin.

Am vorbit de Eddy Merckx şi de Tata – care fusese un vânător bun. Am vorbit şi de Marcel Amont, cântăreţul, care urma să fie la televizor seara următoare. Este preferatul lui. Când Marcel Amont este la televizor, se opreşte totul, nici nu mai mestecăm la masă. Ascultăm de parcă am fi în biserică. I-am spus că Marcel Amont este foarte bun. Mi-a răspuns că da, tot ce face este aur. Ăsta este noul lui cuvânt preferat. Marius Trésor şi Eddy Merckx nu fac decât chestii aur. Marilyn Monroe, la fel. I-am spus că trebuie neapărat să ne întoarcem de la dans înainte de începutul emisiunii. Nu mi-a răspuns.

Mickey este nostim. Poate că mi-a tremurat vocea – continuam să-mi umplu paharul fără să evit să-l umplu şi pe al lui – dar nu era doar asta. O fi el prost bâtă, dar nu trebuie să îl iei de fraier prea mult, că ştie ce te frământă. Am stat o vreme fără să spunem nimic. Apoi, mi-a spus că nu am decât să mă ţin de el mâine la dans, că se ocupă el de tot. I-am răspuns că nu am nevoie să-mi agaţe el o fată, că mă descurc şi eu. Atunci mi-a spus ceva foarte adevărat. Mi-a spus:

„Ba da. Pentru că îţi pasă prea mult de Aia, şi mie nu-mi pasă. Mie îmi va fi mai uşor.”

***

A doua zi dimineață, în acea duminică faimoasă, am făcut duş în curte, toți trei frații-zvăpăiații. Era un soare superb şi am glumit pe seama lui Bou-Bou, care nu vrea niciodată să i se vadă cucul, şi care înveleşte în perdeaua înflorată pe care am instalato chiar eu. Apa de la fântână este rece toată vara, ți se opreşte inima când dai drumul la duş. O ridicăm într-o cisternă cu o pompă manuală, la duş curge fără să se oprească aşa că, odată obişnuit, ți se pare confort maxim.

Mickey a coborât în oraş să joace tiercé-ul – pe bicicletă, ca să se antreneze – şi, când s-a întors, eram îmbrăcat ca niciodată, la patru ace. La prânz toți se holbau la mine, de parcă nu mă văzuseră niciodată cu o cravată.

Trebuia să mă întâlnesc cu Verdier direct la Blumay, el urmă să vină cu Renault-ul unității. Noi patru – prietena lui Mickey, Georgette, venea şi ea cu noi – am venit cu DS-ul patronului meu. Mi-o împrumută când i-o cer dar, după ce o duc înapoi, de fiecare dată spune că merge mai prost ca înainte. Cel mai surprins să mă vadă în civil a fost Verdier. Îmi pusesem costumul bej, cu o cămaşă somon şi o cravată roşie de-a lui Mickey. I-am explicat că eram cu frații mei, că nu am avut timp să mă schimb în uniformă dar, dacă se întâmplă ceva, am echipamentul în maşină.

Era ora 3:00 şi era un vacarm de-ți plesneau timpanele în jurul Bing-Bang-ului montat în piața din centru. Oamenii se înghesuiau la intrarea imensei barăci, doar ca să „arunce un ochi”, şi apoi nu se mai mişcau de acolo toată după-amiaza. I-am spus lui Verdier să stea de serviciu lângă casierie şi să se asigură că toți îşi sting țigara înainte să intre. Nu a avut nimic de comentat. Niciodată nu comentează.

M-au recunoscut, nu voiau să mă lase să plătesc, dar am insistat ca să am biletul în piept ca toată lumea. În interior era ca în iad. Totul era luminat în roşu, iar chitarele electrice, tobele, urletele celor care îşi pierduseră deja capul – toate îţi făceau creierii terci. Nu puteai să auzi pe nimeni, nu puteai să recunoşti pe nimeni. Soarele încălzise acoperişul din tablă ondulată, aşa că te sufocai cât să nu mori. Bou-Bou a plecat să-şi caute prietenii pe pipăite, apoi Mickey m-a împins spre Georgette ca să dansez cu ea şi a plecat şi el, dispărând printre umbrele care se agitau în jurul nostru. Georgette a început să-şi rotească şoldurile şi să dea din fund singură, aşa că am făcut şi eu la fel. Singurul loc bine luminat în toată sala era o mică scenă rotundă, unde se dezlănţuia formaţia. Erau cinci tineri în pantaloni cu franjuri, cu feţele şi corpurile vopsite în toate culorile.

Bou-Bou mi-a spus mai târziu că se numesc Apaşii – ca tribul de indieni – şi că sunt foarte buni.

În orice caz, am dansat acolo cu Georgette, timp de o eternitate, cu piesele venind una după alta. Eram leoarcă de transpiraţie, credeam că nu se mai termină niciodată – când deodată proiectoarele s-au oprit, lumina a devenit aproape normală, şi Apaşii epuizaţi au început un slow din vârful degetelor. Am văzut băieţi şi fete care s-au dus să stea jos lângă peretele barăcii, direct pe jos, cu transpiraţia curgând de pe ei, iar apoi l-am văzut pe Mickey care o găsise pe Elle.

Era cu Georges Massigne, cum mă temeam, dar nu mai conta, asta e viaţa.

Era îmbrăcată într-o rochie albă, foarte uşoară. Şi ea era transpirată, avea părul lipit de tâmple şi de frunte şi, din locul în care mă aflam, la cincisprezece sau douăzeci de paşi de ea, îi vedeam pieptul cum se ridică, şi buzele deschise în încercarea de a-şi recăpăta suflul. Ştiu că este o tâmpenie, dar o doream atât de mult că îmi era ruşine de mine – sau frică, nu ştiu – oricum, eram gata să plec.

Mickey vorbea cu Georges. Ştiam ce vrea să facă, pentru că îl cunosc pe fratele meu. Caută un pretext ca să îl scoată din sală şi să-mi lase drumul liber. La un moment dat, a arătat spre mine, i-a spus ceva Ellei, şi ea s-a uitat la mine. M-a privit câteva secunde, fără să îşi mişte capul, fără să întoarcă ochii. Nici nu mi-am dat seama că Mickey a ieşit cu Georges Massigne.

Apoi, ea s-a dus la nişte fete – din care două sau trei locuiesc la noi în sat, şi toate râdeau, şi mi se părea că râdeau de mine. Georgette m-a întrebat dacă mai voiam să dansez, am spus că nu. Mi-am scos sacoul şi cravata şi am căutat din ochi un loc unde să le pun. Georgette a zis că le ține ea şi, când m-am întors, cu mâinile libere, cu cămaşa transpirată şi lipită de spate, Elle era acolo, în faţa mea, nu zâmbea, aştepta pur şi simplu şi... întotdeauna ştii că urmează să se întâmple.

Am dansat o dată cu ea, apoi încă o dată. Nu-mi amintesc ce era – sunt un dansator bun, nu contează ce melodie este – dar cred că era un slow pentru că am ținut-o în brațe. Palma ei era umedă. Şi-o tot ştergea pe rochie, şi îi simțeam corpul fierbinte prin țesătură. Am întrebat-o de ce râdea cu prietenele ei. Cu un gest şi-a aruncat părul negru spre

spate, părul ei mi-a mângâiat obrazul – dar nu a ocolit întrebarea. Prima frază pe care am auzit-o de la ea a fost ca un pumn în față. Râdea cu prietenele ei pentru că nu prea avea chef să danseze cu mine şi, fără să vrea, spusese ceva foarte amuzant despre un pompier şi furtunul lui. Pe bune.

Ştiu ce o să aud, mi s-a tot spus de un milion de ori: fereşte-te de oamenii proşti mai mult decât de oamenii răi, că era proastă de Bou-Bouie, că trebuia să stau departe de ea, că în câteva cuvinte a arătat cât o duce capul. Dar nu este adevărat! Tocmai pentru că nu este adevărat trebuie să explic de fiecare dată.

Când merg la dans, toate fetele râd ca iepele din orice prostie pe care nu au voie să o spună acasă. Ele ştiu mult mai puțin decât lasă să se înțeleagă, dar le este frică să pară ridicole dacă nu nechează mai tare decât prietenele lor. Şi oricum, eu am pus întrebarea. Am întrebat de ce râdeau şi mi-a spus. Ar fi putut să mintă, dar ea nu mințea niciodată, era prea mare efortul – poate doar dacă era o chestiune de viață şi de moarte. Dacă nu îmi plăcea răspunsul, ghinion, nu ar fi trebuit să întreb.

Şi apoi, în timp ce dansam cu ea, mai era ceva. Este un detaliu pe care l-am mai spus, dar este adevărat şi e mult mai important decât restul. Mâna ei erau umedă.

Urăsc să dau mâna cu oamenii care transpiră, chiar şi pentru un salut rapid. Dar nu şi în cazul ei. Spuneam că îşi ştergea mâna umedă pe rochie. Oricine altcineva ar fi făcut asta, m-ar fi dezgustat. Dar nu şi ea. Mâna ei umedă era ca

unui bebeluş, îmi amintea de ceva iubit, nu ştiu ce anume, ceva care este în bebeluşi şi copii, şi care te face să te gândeşti la tine, la tatăl tău şi la pianul lui uzat, care îți amintește în mijlocul unui dans că tu şi frații tăi nu v-ați dus sub ferestrele Creditului Municipal ca să le cântați Roses de Picardie – da, ştiu ce vreau să spun: ceva care nu are legătură cu ce e bine sau rău, dar care poate să te aducă în situația mea, să o să îl facă pe un tip ca Verdier să plângă în hohote şi să arate că este un om bun. Şi eu, când oamenii îmi vorbeau de ea şi mă sfătuiau să mă despart înainte să fie prea târziu – îi trimiteam la dracu'.

De la primele cuvinte, am remarcat că vorbea cu un accent diferit de cel de la noi. Nu era la fel de puternic ca al Evei Braun, dar se auzea clar, cu tot zgomotul din jur. Am întrebat-o dacă vorbea germana cu mama ei. A răspuns că nu vorbea deloc cu ea, nici în franceză, nici în germană – că nu mai avea ce vorbi cu ea, şi cu tatăl ei cu atât mai puțin. Era mai mică decât mine – eu am 1 metru 84 – dar destul de înaltă pentru o fată. Era foarte slabă, cu excepția bustului. Îi simțeam sânii pe pieptul meu – şi îi puteam vedea prin decolteul rochiei ei albe. În timp ce dansam, părul ei lung îi acoperea fața – şi-l tot arunca în spate. Era cel mai frumos păr pe care îl văzusem vreodată. Am întrebat-o dacă era negru natural. A răspuns ce întrebare, că o costă 75 de franci[14] pe lună ca să aibă culoarea asta, şi că vopseaua îi face nişte cruste pe cap. Într-o zi o să se îmbolnăvească de la asta.

[14] Echivalentul a aproximativ 50 de euro în 2020.

Deodată proiectoarele au început din nou să se învârtă, în roşu şi portocaliu, iar Apaşii au pornit din nou la atac. Chiar atunci, când nu ne mai auzeam deloc, am întrebat-o dacă bea ceva. A înțeles ce întrebam, a ridicat uşor din umărul stâng şi a venit după mine. La intrare, i-am spus lui Verdier să intre să danseze şi el un pic, că stau eu afară. Nu i-am spus-o cu vocea mea obişnuită dar s-a prins că făceam pe şeful în fața Ellei. Mie mi-e ruşine să fac chestii de-astea, dar el nu a răspuns nimic şi a plecat.

Ne-am făcut loc prin mulțimea de oameni care se înghesuiau pe treptele barăcii.

Nu am vorbit deloc în timp ce ne îndreptam spre cafenea, prin piață. Am luat-o de mână şi ea m-a lăsat, după ce mai întâi şi-a şters-o din nou pe rochie. La bar a cerut un Vittel cu mentă şi eu am luat o bere. În jurul nostru, toți vorbeau de tiercé – pierdusem şi eu, dar şi Cognata. Ea se uita de jur-împrejur în cafenea, cu ochii pe jumătate închişi ca să vadă mai bine. Am întrebat-o dacă îl căuta pe Georges Massigne şi ea răspuns că nu, că nu era căsătorită cu el.

În bar era răcoare față de cuptorul din care tocmai ieşisem, îmi simțeam cămaşa cum mi se lipea rece de piele. Şi ea transpira. Am urmărit o picătură de transpirație care i-a alunecat de la tâmplă pe obraz, apoi pe gât, de unde a şters-o cu un deget. Avea nasul mic şi, prin buzele întredeschise, i-am văzut dinții foarte albi. Şi-a dat seama că doar o priveam, şi a râs. Am râs şi eu. Imediat a mai scos o perlă. Mi-a spus că arătam ca un idiot când mă holbam la ea şi că am şi eu dreptul să vorbesc cu ea.

Este un hotel pe drumul spre Puget-Théniers, o mină de cupru transformată în hotel. Au o piscină şi un restaurant cu feţe de masă în pătrăţele roşii unde oamenii mănâncă la lumina lumânărilor. Nu ştiu cum să explic, doar că hotelul acela înseamnă mult pentru mine. Am fost o dată acolo ca să tractez o maşină rămasă în pană. Mi-am spus întotdeauna că mă voi întoarce acolo, să sparg nişte bani, şi că o să fiu cu o fată frumoasă şi îmbrăcată frumos, aşa cum erau bărbaţii pe care îi văzusem în ziua aia. Şi înainte să mă gândesc mai bine, înainte să-mi revin după ultima lovitură pe care mi-o dăduse, i-am spus Ellei că mi-ar plăcea să cinăm împreună într-o seară la restaurantul acela, şi probabil că i-aş fi spus şi restul dacă nu mi-ar fi tăiat-o scurt, cu o altă lovitură, şi mai tare decât prima – să nu cred că dacă o scot la cină, o să se culce cu mine – gata, sunt avertizat.

Cred că am râs, sau aşa ceva. Cu toţi oamenii din jur, cu zgomotul păcănelelor, cu Apaşii care se dezlănţuiseră în piaţă, ştiam că era una din după amiezile alea proaste, cu o fată proastă. Eram făcut K.O., dar urma lovitura de graţie. A suflat drept în faţă – nu a fost un oftat, pur şi simplu a suflat aerul în faţă – şi mi-a spus că nu are chef să stea toată ziua acolo ca o tufă: duminica este singura ei zi de dans.

Ne-am întors la Bing-Bang. Nu o mai ţineam de mână. Era ceva mai puternic decât mine. Se vedea pe faţa mea – când sunt supărat sau jignit, nu pot să o ascund. Am lăsat-o la treptele de lemn, unde aceiaşi oameni stăteau adunaţi ca nişte albine. I-am spus ca prostul că nu mai intru, că trebuie să plec. Nu ştiu de ce am spus asta – nu aveam nimic de făcut. O rupeam cu ea, deşi ştiam că-mi va părea

rău imediat. Voiam să o fac să creadă că mă întâlnesc cu altă fată, pe undeva, dar nu am avut timp. Doar a spus „A, bine” şi asta a fost, mi-a întins mâna. A plecat să danseze, strecurându-se printre oamenii aşezaţi pe trepte.

Toată lumea putea să o aibă pe fata asta – doar eu nu puteam. Când a dispărut, mi-am dat seama că oricum trebuia să intru şi eu ca să-mi iau sacoul.

Aşa că m-am întors în baracă, am găsit-o pe Georgette care dansa cu două prietene – sau dansa singură, depinde cum vezi lucrurile – dar nu am reuşit să mă înţeleg cu ea din cauza zgomotului. Nu cred că voiam să o mai văd pe Elle, încercăm să nu mă uit spre locul în care credeam că este, dar totuşi am văzut-o.

Era cu un băiat care se chinuia să ţină ritmul cu ea. Dansa cu braţele în aer şi ochii închişi, cu mişcări smucite care îi plecau din stomac – mi-am luat sacoul şi am plecat.

M-am întors la cafenea să mai beau o bere. Am simţit pentru prima oară acel ceva pe care nimeni nu reuşea să îl înţeleagă. Nu vorbesc doar de Mama, sau de Mickey, sau de Bou-Bou, ci de toată lumea. Mai devreme cu doar câteva minute, când mă sprijineam de acelaşi bar, unii clienţi se întorseseră ca să ne privească.

Pur şi simplu pentru că eram cu ea, totul era mai viu, chiar şi eu mă simţeam aşa.

Este o prostie, ştiu. Niciodată nu mă mai simțisem aşa de mândru că eram cu o fată – deşi, am mai spus-o, cândva am fost cu una şi mai frumoasă. Eram mândru de părul ei lung, de felul în care mergea, de felul în care privea cu ochii mari fără să vadă pe nimeni, de faptul că arată ca o păpuşă. Era ca o păpuşă pe care o văzusem undeva, când eram copil, şi pe care o regăseam, şi care crescuse odată cu mine. Acum însă, eram doar un fraier care bea o bere.

M-am dus să stau un pic în DS-ul patronului, pe care o lăsasem la umbră. Nu ştiam ce să fac. Apoi a venit Mickey, mă văzuse traversând piața. Era cu bilele de pétanque în mână, juca cu unii din Blumay. Mi-a spus că era cu Georges Massigne şi conduceau cu trei puncte după ce pierduseră prima partidă. Joacă pétanque la fel cum conduce camioanele – tot timpul scoate din joc bilele partenerului. Mi-a spus că dacă vreau să mă întorc, el cu Georgette se descurcă, găsesc ei altă maşină. I-am spus că pot să aştept. Mi-a spus că e zi de târg în alt sat şi că dacă vreau, după ce termină partida, putem merge să tragem cu puşca la țintă. L-am întrebat pe cine vrea să omoare. Trage cu puşca la fel cum joacă pétanque. O dată a apăsat pe trăgaci chiar când îi dădea puşca şi era s-o omoare pe femeia de la standul de tir.

Până la urmă, ne-am hotărât să ne întoarcem după partida de pétanque, să îl vedem pe Marcel Amont la televizor, şi poate că mergem la târg după cină. Aşa am făcut – el, Georgette şi cu mine – Bou-Bou a rămas cu prietenii lui. Se întorc toți, un întreg batalion călare pe o motocicletă. Până la urmă nu am mai ajuns la târg pentru că am început un remi cu Cognata – se ceartă cu toată lumea, durează 1000 de ani până joacă, aşa că o partidă durează o veşnicie.

Spre miezul nopții, împreună cu Mickey, am dus-o acasă pe Georgette şi apoi ne-am întors şi am lăsat Citroën-ul în fața garajului patronului. Nu se culcase, a coborât ca să îmi spună că nu îmi va mai împrumuta niciodată maşina. Apoi am băut nişte tărie de pară pe treptele din fața casei, ei au fumat şi au stat de vorbă, aşa că am început să-mi revin. M-am gândit că nu e singura fată de pe lume, ba chiar sunt atâtea că ți-ar trebui milioane de vieți să le ai pe toate. Mi-am spus că am făcut bine să plec de la dans. Măcar asta era clar: nu o să alerg după ea.

***

Seara următoare, Elle a trecut pe la garaj.

Când a intrat împingându-şi bicicleta chiar după ce o furtună inundase strada, eu eram sub o maşină ridicată pe cric. Îi vedeam doar picioarele, dar am ştiut imediat că era ea. Picioarele ei s-au apropiat de maşină, aproape să o atingă. A întrebat cu voce tare dacă este cineva. Eram întins pe spate şi, când m-am deplasat cu patul-cărucior pe care intrasem sub maşină, am văzut că, deşi nimeni nu credea, totuşi ea purta chiloți. Albi. S-a uitat la mine de sus cu calm, mi-a spus că şi-a spart un cauciuc la bicicletă, dar nu s-a mişcat niciun centimetru. I-am cerut să se dea la o parte ca să pot să ies. I-au trebuit câteva secunde ca să se mişte. Încercam din toată ființa să mă port ca un dur din filme, să o privesc în ochi şi nimic altceva. Până la urmă, s-a dat un pas în spate, dar m-am împins atât de tare când am ieşit încât şi-a dat seama că mă intimida.

Patul-cărucior i s-a părut foarte tare. A spus că i-ar plăcea să se urce pe el, şi s-a urcat. Nici nu am avut timp să

reacționez. Nu am avut timp să îi prind bicicleta, pe care a lăsat-o să cadă pe jos chiar acolo unde era. Oricum, cu cât era mai prostesc ce voia să facă, cu atât era mai greu să o împiedici. Culcată pe burtă, ca şi cum ar înota, s-a plimbat în toate direcțiile, împingându-se în mâini şi scoțând câte un țipăt de fiecare dată când era aproape să dea cu capul de câte ceva.

Patronul era plecat la cumpărături, doar Juliette era la etaj, în bucătărie, şi nu a durat mult până să apară ca să vadă ce se întâmplă.

Juliette nu o plăcea – nicio femeie în afară de Eva Braun nu putea să o placă – aşa că a făcut-o în toate felurile şi i-a spus să se ducă să îşi arate curu' în altă parte. Am înțeles că patronul o fi scăpat cândva vreun comentariu nelalocul lui.

Juliette e nebună după soțul ei, tot timpul se teme să nu i-l fure alta. S-a întors la bucătărie spunându-mi „Fă ce ştii la bicicleta aia, dar să dispară amândouă de aici! „şi a trântit uşa cu geam care separă garajul de apartament. Când e spart un ochi de geam, ştiu că s-au certat.

De data asta, geamurile au rămas întregi. Cât despre Elle, cum spuneam – ea nu răspunde niciodată dacă strigi la ea. Se ridicase în picioare, îşi scuturase murdăria de pe fustă cu nişte mâini şi mai murdare, şi se uita la mine cum se uită copiii la şcoală când țipă profesoara: „Ce-a pățit, nene?!" I-am demontat roata din față de la bicicletă şi i-am examinat camera. Nu a fost nevoie să o bag în apă – nu era

găurită, era tăiată, şi încă pe vreo 3 cm. Am întrebat-o cum s-a întâmplat asta, dar a ridicat din umărul stâng şi nu a răspuns.

I-am spus că nu am cameră de rezervă pentru biciclete. Aveam la mine acasă, unele mai vechi de-ale lui Mickey care erau încă bune, dar când i-am propus să se ducă la Mama ca să o roage să îi dea una, nu a vrut deloc. „Ca să strige iar la mine – nu mulțumesc!" M-a întrebat la ce oră terminam lucrul. Am răspuns că mai aveam destul de mult de lucrat sub maşină. A spus că va aştepta afară. Eram la bustul gol – fusese foarte cald înainte de furtună – şi mi-a spus că sunt foarte bine făcut. De când văzusem tăietura din cauciuc, simțeam că îmi crescuseră şansele la ea, iar alea erau primele cuvinte amabile pe care mi le spunea, aşa că mă simțeam mai bine. Dar greşeam. Nu îi plăceau tipii bine făcuți. Îi plăceau băieții slăbănogi ca o zi de post, cu cât erau mai subțirei, cu atât îi plăceau mai mult.

Mi-am terminat lucrul, m-am spălat în spatele garajului, mi-am pus cămaşa şi i-am strigat Juliettei că plec. Pentru că o văzuse pe Elle pe fereastră cum mă aştepta, mi-a răspuns să mă duc să mă spânzur.

Mă aştepta lângă bicicletă, aşezată la marginea drumului, sprijinindu-se în mâini pe iarbă, nemişcată. Nu am mai văzut pe nimeni care să stea nemişcată ca Elle.

Era incredibil. Părea că nici creierul nu-i mai funcționa, că nu era nimic în spatele ochilor ei mari şi larg deschişi. O dată, acasă, nu m-a auzit venind, am rămas şi eu nemişcat

ca să o observ. Chiar că era ca o păpuşă – una care nu foloseşte la nimic, pe care o laşi aşezată în colţul camerei. Am stat nemişcaţi amândoi, cred că o eternitate. Până la urmă, eu m-am urnit, că altfel îmi pierdeam minţile.

Am traversat satul unul lângă altul, cu o mână îi ţineam bicicleta şi cu cealaltă – roata din faţă. Mai exact, am coborât pe stradă – în sat este doar una – şi cum mergeam, toată lumea era în pragul porţii ca să se uite cum trecem. Şi chiar toată lumea ieşise – până şi un bebeluş în landou. Nu ştiu dacă erau acolo din cauza instinctului animalic care îi împinge pe oameni să iasă afară după o furtună, sau pentru că le era teamă că vor rata spectacolul cu Pin-Pon mergând pe stradă cu fata Evei Braun.

În orice caz, nu puteam să vorbim nimic. Brochard stătea în faţa cafenelei şi m-a salutat cu mâna, abia i-am răspuns. Ceilalţi s-au mulţumiţi să ne urmărească din ochi, cu nişte feţe lungi, fără să spună nimic. Nici când dădeam tura de încercare cu Delahaye nu aveam parte de aşa o Gardă de onoare.

Casa noastră este un pic în afara satului, în capătul celălalt faţă de casa ei. E o fermă cu mai multe construcţii din piatră şi lemn, cu acoperişurile lăsate dar încă foarte bune, şi cu o curte mare. În afară de via pe care am cumpărat-o cu Mickey şi de un hectar de luncă pe care o închiriem vara turiştilor care vin cu cortul, nu mai avem alt teren. Nu avem nici animale, în afară de câteva găini şi câţiva iepuri. Mama, care ţine casa foarte curată, nu a vrut niciodată câine. Tata ne-a lăsat doar pereţii casei şi pianul lui mecanic. Trăim din

ce câştig eu şi din ce îi rămâne lui Mickey după ce îşi toacă salariul pe încercările lui de a fi mare ciclist.

Nu-şi refuză nimic, are cele mai bune echipamente şi, dacă ar găsi în oraş, şi-ar umfla cauciucurile cu heliu, ca Eddy Merckx. Dacă îi spui ceva despre cât îl costă, face o mutră de parcă tocmai şi-a înghiţit guma de mestecat, de ţi se face ruşine că eşti atât de zgârcit.

În orice caz, cum am ieşit din sat şi am putut să vorbim, Elle mi-a spus că nu trebuia să o las singură aşa, ieri la dans. Văzuse că ceva mă deranjează, dar nu ştia ce. I-am lipsit, pentru că eram un dansator bun. I-am spus – şi era un pic de adevăr în asta – că nu îmi pica bine să stau cu ea, din cauza lui Georges Massigne. Mi-a răspuns ce prostie, că nu este proprietatea nimănui, cu atât mai puţin a lui Georges Massigne şi că, oricum, o terminase cu el. Şi cum mergea pe stradă, dădea din cap, de parcă ar fi repetat pentru ea însăşi ceea ce tocmai spusese.

Cred că era ceva în aer în acea după amiază – cerul părea ca spălat, de un albastru intens – pentru că, atunci când am intrat în curte, şi Mama era în pragul uşii şi se uita după noi. I-am spus din poartă ca aveam de reparat o bicicletă şi mă duc direct la şopron, unde ţineam echipamentul lui Mickey. Cele două nu şi-au vorbit deloc, nici măcar bună ziua. Elle, pentru că nu a învăţat-o nimeni, şi Mama pentru că se blochează în faţa oricui poartă fustă – inclusiv Georgette.

Cred că şi un scoțian i-ar face sângele să înghețe, dacă ar apărea în curte.

În timp ce înlocuiam camera, Elle se aşezase pe jgheabul de lemn de la fântână, la câțiva paşi de mine. Se juca cu mâna în apă, dar nu-şi lua ochii de la mine.

Am întrebat-o dacă şi-a tăiat cauciucul intenționat, ca să mă vadă. Mi-a răspuns că da, cu o foarfecă de trandafiri. Am întrebat-o dacă s-a apropiat atât de mult de maşină pentru că ştia că sunt dedesubt. A spus că da. Îşi dăduse seama de mai multe zile că mă uitam la picioarele ei când trecea pe lângă garaj. Înainte să intre, se gândise chiar să-şi scoată chiloții, doar ca să-mi vadă fața, dar nu a putut pentru că Juliette se uita la ea de la fereastră.

Când spunea astea nu a râs, nu a vorbit mai încet, nu a schimbat nimic în tonul vocii. A vorbit la fel cum vorbise până atunci, cu uşorul ei accent nemțesc. Apoi mi-am dat seama că îi pusesem pe roată camera greşită, tot cea tăiată, a trebuit să o iau de la capăt. Aveam sufletul greu. I-am spus că o fată nu ar trebui să vorbească aşa. Mi-a răspuns că toate fetele sunt la fel, doar că celelalte sunt nişte ipocrite. Lucram cu spatele întors spre ea ca să nu vadă că greşisem cauciucul.

Oricum, nici nu mai aveam curajul să mă uit la ea. Atunci ea mi-a spus: „Pin-Pon, ăsta nu e un nume, cum te cheamă?” Fără să gândesc, i-am răspuns Robert.

Am terminat să-i repar bicicleta, dar nu s-a grăbit să se ridice. A continuat să stea pe jgheab aşa cum era, cu un picior pe bordură şi cu celălalt pe pământ, ca să văd bine ce voia să-mi arate. Însă avea ceva în privire, o dezamăgire sau, mai mult – o tristeţe, poate pentru că simţea că spectacolul ei nu mă mai impresiona, ba chiar îmi provoca un uşor dezgust. Am aflat mai târziu: când simţea că pierde la un joc – juca destul de bine cărţi – avea aceeaşi faţă. În cele din urmă, şi-a coborât piciorul, şi-a aranjat fusta în jos, şi în sfârşit s-a ridicat. M-a întrebat cât îmi datorează. Am ridicat din umeri. Mi-a spus – dar nu cu vocea ei obişnuinţă, chiar mi s-a părut că îşi pierduse şi accentul: „Nu mă conduci acasă?" Am condus-o. Voia să împingă ea bicicleta de data asta, dar am spus nu, nu este grea, şi am împins-o eu.

Nu am vorbit prea mult pe drum. Mi-a spus cât de mult îi place Marilyn Monroe, şi că a câştigat un concurs de frumuseţe vara trecută, la Saint-Étienne-de-Tinée.

Am spus că am fost şi eu atunci cu fraţii mei, şi că a câştigat clar concursul. Din nou, tot satul era în pragul porţii ca să ne vadă trecând, doar bebeluşul în landou lipsea, probabil că îi ajunsese. Brochard mi-a făcut acelaşi semn discret şi i-am răspuns. Aveam impresia că e 1 aprilie şi că mi se făcea o farsă.

Ne-am spus la revedere în faţa casei ei. Şi-a luat bicicleta şi mi-a strâns mâna.

Eva Braun era afară, în fundul curţii, îndreptând florile răvăşite de furtună. Ne-a privit de departe, fără să spună

nimic. Am strigat Bună seara doamnă, dar parcă vorbeam cu o statuie. Tocmai plecam când Elle m-a întrebat brusc dacă invitația la restaurant mai este valabilă. Am spus bineînțeles, oricând vrea ea să meargă.

Elle spune: „Super, ce zici de seara asta, chiar acum?" Primul meu gând a fost că îi va fi greu să iasă din toată povestea asta. Elle răspunde: „Se descurcă ea." Întâi am crezut că vorbea de mama ei, mi-a trebuit ceva timp ca să înțeleg. Încă nu ştiam că uneori, din senin, folosea persoana a treia când vorbea de ea însăşi sau de cel căruia i se adresa. Cu ea, un simplu „Dă-mi sarea, te rog" devenea un adevărat rebus.

Eva Braun se uita la noi, stând nemişcată în capătul celălalt al curții. Era trecut de ora şapte. Soarele încă mai lumina vârfurile munților dar, cu toate serpentinele, durează o oră şi jumătate ca să ajungi la restaurantul unde voiam să o duc. Nu puteam să merg în haine de lucru, în plus pe ea mi-o imaginasem la lumina lumânărilor altfel decât în fustă şi tricou. Nu mai vorbesc de petele de ulei pe care le căpătase în timp ce dădea ture ca nebuna prin garaj. A înțeles tot fără să îi spun nimic. Trebuia doar să spun ce să pună pe ea şi e gata în 5 minute.

Trebuie doar să vin prin spatele casei – camera ei dă spre păşunea lui Brochard – şi îmi arată toate rochiile la fereastră. Uite de asta nu mai puteam să mă lipsesc de ea la sfârşit. Avea un fel de a grăbi lucrurile, o spontaneitate cum nu am mai văzut.

Am dat din cap că da. M-a atins pe braț și, cu un zâmbet rapid, s-a repezit în fugă spre casă, lăsând bicicleta să cadă pe jos. Alerga repede, pentru că are picioare lungi, dar alerga ca o fată, cu acel legănat special al fundului și cu picioarele mișcându-se în lateral. Nu îmi place când o fată aleargă ca buldozerele pe care le vezi pe stadioane, la televizor. Mă enervează, nu prea știu de ce.

Am ocolit casa ei pe lângă zidul cimitirului, cum făcusem în seara aceea cu o săptămână în urmă, dar de data asta nu trebuia să mă mai ascund. Nu era nimic și nimeni la pășune, vara vacile sunt aduse mai târziu. Din spatele rugului de mure, plin de albine care bâzâiau, am auzit-o pe Eva Braun cum vorbea tare, în germană, și pe Elle care răspundea. Nu înțelegeam cuvintele, dar bănuiam despre ce vorbeau. Și apoi s-a făcut liniște.

Un minut mai târziu, Elle a deschis. Au trei ferestre la etaj, a ei este cea din dreapta. Mi-a arătat o rochie roșie, una neagră și una roz. A pus o floare pe rochia neagră, apoi o broșă, să văd cum arată. Ținea fiecare rochie pe corp și, când mi-a arătat-o pe cea roșie, a ținut-o doar cu o mână ca să-și ridice părul negru de pe față. Am făcut semn că nu. Celelalte două îmi plăceau mult, mai ales cea roz, care era foarte scurtă, cu bretele fine. Mi-am deschis mâinile ca un italian ca să arăt că nu știam pe care să o aleg. Atunci, ea și-a scos tricoul. A rămas în sânii goi, și erau exact cum mi-i imaginam, fermi și mari, superbi pentru cât de slabă era. Și-a pus mai întâi rochia roz. Nu vedeam decât jumătate din ea, din cauza pervazului ferestre. Apoi a scos-o și a vrut să o încerce pe cea neagră, dar nu aveam niciun dubiu – am dat disperat din degetul arătător ca să arăt că o preferam pe cea roz, de dinainte. Ea a înțeles și a făcut un mic salut militar.

A fost un moment incredibil, unul dintre momentele cele mai grozave din viața mea. Când mă gândesc la el, mi-ar plăcea să retrăiesc totul. ***

M-am dus la garaj în timp ce Elle se pregătea. Patronul era sus, cu Juliette, şi am intrat atât de repede în bucătăria lor că am blocat uşa cu geamuri în uşa frigiderului pe care tocmai o deschisese. La ei nu poți deschide două uşi în acelaşi timp, spațiul e prea mic. Garajul mănâncă puțin câte puțin din apartament, au ajuns să folosească fiecare colțişor ca să depoziteze stocurile de ulei şi dosarele. În curând or să doarmă afară.

I-am spus patronului – îl cheamă Henri dar îi spunem Henric al patrulea, pentru că este originar din Navara, ca şi regele – că am nevoie de maşină. Mi-a spus să iau bătrâna 2CV[15]. A spus asta ca să-i facă în ciudă Juliettei. Probabil că îi povestise ce se întâmplase. L-am întrebat dacă avea nevoie de DS. Juliette, care pregătea cina, s-a băgat şi ea în vorbă: ca să fac ce voiam să fac cu Aia, puteam să mă duc în pădure, nu aveam nevoie de maşina ei, nu, mulțumesc. Din fericire, patronul ştie cum să o ia pe nevastă-sa. I-a spus că o fi fost ea prietena mea în liceu, dar asta nu îi dă dreptul să mă urmărească toată viața. Ea a dat din umeri, dar s-a întors la blender şi la piureul de cartofi.

Patronul deschisese frigiderul ca să-şi pună un cub de gheață în pastis, aşa că mi-ia oferit şi mie unul. L-am dat pe

[15] Citroën 2CV – Maşină construită de către Citroën între anii 1948–1990. Ieftină, robustă, uşor de întreținut, consum redus.

gât. A spus că Juliette nu era mulțumită pentru că în seara aia voia să păstreze scaunele DS-ului pentru propria lor plăcere. Ea a spus: „Aoleu, bărbate!” şi s-a înroşit toată, dar de fapt nu era supărată că vorbea aşa de ea. Cum spuneam, ştie cum să o ia. Când mi-am luat la revedere, ea m-a sfătuit să fiu atent. Am spus că eu conduc prudent. Ea mi-a răspuns că evident nu se referea la asta.

Am scos DS-ul din garaj. Mi-am dat seama că nu mai aveam timp să mă duc să mă schimb înainte să merg după invitata mea, că probabil Elle era deja gata, aşa că m-am dus direct la ea. Încă nu ieşise, dar am condus până la cimitir ca să pot întoarce şi, când am trecut din nou prin faţa casei, ea tocmai ieşea. Se coafase, se machiase, se încălțase cu nişte pantofi albi cu toc înalt care aveau doar o baretă subțire – de departe am crezut că venise în picioarele goale. Pe umeri avea un şal tricotat, alb şi el, şi rochița era precum cele pe care le vezi în reviste.

Eva Braun ieşise din casă în spatele ei şi striga ceva în germană. Puteam să îl aud şi pe tatăl ei strigând ceva, din dormitorul de la etaj, dar nu înțelegeam ce spunea. Ea nu s-a întors. A venit spre mine cu un zâmbet sfios şi m-a întrebat, cu o voce foarte dulce, dacă Elle era cum doreşte Robert. Uitasem cine era Robert.

Am dat din cap că da, de mai multe ori. Când ea s-a aşezat lângă mine, în maşină, atentă să nu-şi şifoneze rochia, mi-a spus să conduc repede – nu avea chef să o facă pe regina Angliei prin sat.

Din păcate, nu poți conduce repede prin sat, așa că am avut dreptul la a treia gardă de onoare. Oamenii care erau afară îi chemau pe cei care erau înăuntru.

Brochard obosise de câte ori mă salutase, nu a mai ridicat mâna, dar fata lui, Martine, care are vreo șaptesprezece ani, a început să-și fluture mâna și să fluiere. Georges Massigne stătea la o masă în fața cafenelei cu alți clienți. S-a mulțumit să ne urmărească din priviri fără să arate ce gândește, dar nu m-am simțit confortabil. Ea însă – da. A scos limba la fata lui Brochard.

Am parcat în fața porții noastre. Pe drum, ea mi-a spus că va sta în mașină cât timp mă schimb. M-am grăbit cât am putut. Mickey și Bou-Bou se întorseseră.

Am spus că iau cina în oraș. Nu au pus nicio întrebare. Nici Mama, dar la ea a fost altceva, a strâns din dinți tot timpul cât am fost acolo. M-am bărbierit în bucătărie. Nu avem o cameră de baie separată, și aparatul electric de ras a lui Mickey nu e bun de nimic. Până la urmă, din fotoliul ei, Cognata m-a întrebat de ce mă fac frumos. Mickey a încercat să-i explice prin gesturi și strigând ca nebunul. A venit cu mine la etaj ca să îmi împrumute parfumul lui și un tricou cu mâneci scurte. Are niște tricouri superbe – i le-a adus din Florența un italian care lucrează cu el – sunt foarte moi și fine. Am pus un pantalon negru, tricoul lui negru cu margini albe și Bou-Bou a venit și el la etaj ca să-mi dea cureaua lui de piele lăcuită, tot neagră, care se potrivește cu mocasinii mei. Mi-au spus că arăt super. I-am explicat lui Mickey că dacă se întâmplă ceva și mă caută de la unitate, sunt la restaurantul de la Puget-Théniers, și că patronul

meu are numărul de telefon. Când am plecat, i-am spus Mamei că s-ar putea să mă întorc târziu şi că nu trebuie să îşi facă griji, dar ea a continuat să pună masa ca şi cum nu eram acolo.

Când am urcat în maşină, Elle nu se mişcase deloc, stătea dreaptă pe scaun.

Soarele apusese în spatele munților. Ea a observat că m-am făcut frumos. Tot ce a avut de spus a fost că semăn cu Zorro dar am văzut în ochii ei şi în felul în care s-a dat la o parte ca să îmi facă loc – deşi aveam tot locul din lume – am văzut că acea seară urma să fie, şi pentru ea, ceva deosebit.

Pe drum, ea mi-a povestit că mama ei îi coase toate rochiile şi că ea şi le scurta atunci când erau gata. Nu pleca niciodată fără ac şi ață pentru că, de fiecare dată, mama ei îi desfăcea tivul ca să i le lungească la loc. A deschis un săculeț alb şi mi-a arătat acul şi ața. Mi-a spus că ştie să facă doar asta – să îşi scurteze rochiile, în drum spre dans sau oriunde s-ar afla, nu se pricepe la nimic altceva.

Că nu ar fi o soție bună. O spunea cu un fel de mândrie. După aceea, a vorbit despre tatăl ei înainte de atacul cerebral, dar nu prea eram atent. Tăiam curbele ca să merg mai repede şi eram concentrat la drum.

Când am aprins farurile, pe drumul național între Annot şi Puget-Théniers, mi-am dat seama că nu mai vorbisem de aproape o oră. Se apropiase de mine, aşa că uneori simțeam cum mă atingea cu umărul. Afară penumbra serii lăsa încet-

încet locul nopții. Am întrebat-o dacă era bine. A dat din cap că da, fără să spună nimic, doar cu o față atât de serioasă şi de hotărâtă că m-am gândit că serpentinele i-au dat rău de maşină. Am întrebat-o dacă aşa este. Mi-a răspuns că eu chiar înțeleg fetele. Dar este fix invers: ei i-ar plăcea să-şi petreacă restul vieții mergând cu maşina, nu s-ar sătura niciodată. Îi tot spune asta nenorocitului ăla de taică-su, care n-a fost capabil să îşi ia şi el una.

I-am spus că am o Delahaye. Nu ştia ce este dar, ca tot satul, ştia că nu merge.

Am pus pariu că o fac eu să meargă. Problema era că nu se mai fabrică piese de schimb. Am pus pariu că într-o zi o să plecăm într-o călătorie cu acea Delahaye.

M-a întrebat unde mergem. I-am spus să aleagă ea. Într-un singur loc voia să meargă. Şi cum spunea asta, s-a întâmplat ceva incredibil.

Mi-am dat seama deodată că se întorsese cu totul spre mine, cu o față însuflețită.

Părea că are cu zece ani mai mult, sau poate că penumbra serii mă făcea să cred asta. Mi-a spus cu o voce nervoasă – şi de data asta fără nicio urmă de accent, sunt sigur – că dacă fac rabla aia să meargă, să o duc la Paris, la Paris! Şi că o să pot să i-o trag de câte ori vreau, pentru că oricum asta vreau, nu? Exact aşa a spus. Mi-a întins mâna pentru pariu. A început să mă bată uşor pe piept cu palma ca să pariez: „Hai! Spune-o! Recunoaşte că vrei să mi-o tragi!” Am

înțeles că dacă nu o potolesc, mă va apuca de o mână sau cine ştie ce va face şi vom avea un accident, aşa că am tras pe dreapta.

De atunci m-am gândit de sute de ori la ce am spus fiecare, dar nu am reuşit niciodată să înțeleg ce a adus-o în starea aceea. Însă a fost altceva care m-a şocat şi mai mult, chiar dacă nu pare posibil. Când am tras pe dreapta, ea s-a îndepărtat repede de mine şi a ridicat brațele în dreptul feței ca şi cum voia să se ferească de lovituri.

Nu puteam să vorbesc. Nici nu aş fi ştiut ce să spun. Am rămas aşa câteva secunde. La început, ea nu se uita la mine, doar aştepta, cu capul în jos. Apoi, m-a fixat cu nişte ochi atenți, protejându-se cu coatele. Îi vedeam foarte bine ochii.

Nu arătau nici regrete, nici teamă, erau ochii cuiva care supraveghea mişcările adversarului, care îi cunoaşte toate trucurile. Până la urmă, m-am întors spre parbriz, mi-am pus mâinile pe volan, iar era şi-a coborât încet brațele. Şi-a aranjat rochia peste genunchi, apoi şi-a aranjat o şuviță de păr, fără niciun cuvânt. Am întrebat-o ce Dumnezeu am putut să spun ca ea să reacționeze aşa.

Nu mi-a răspuns. Am întrebat-o de ce nu are accent când se enervează. Mi-a spus îl folosea intenționat ca să fie deosebită. Uite-aşa.

Începusem deja să mă calmez şi eu, aşa că am râs. Ea mi-a spus să nu râd. A spus că dacă repet cuiva ce s-a întâmplat,

va povesti tuturor că mă culc cu soția domnului Loubet, Loulou-Lou. Am întrebat-o ce o face să creadă asta. Mi-a răspuns că toată lumea ştie, că arătam ca un agent secret când dădeam ture prin spatele cinematografului. I-am spus că dacă toată lumea ştia, atunci nu mai era nicio noutate. Fără să mă uit la ea, am simțit acea descurajare care o cuprindea, mai târziu, când începuse să piardă la cărți. Mi-a cerut, cu o voce joasă, să jur că nu voi povesti nimic. I-am jurat. I-am spus că nu mai aveam mult până la restaurant, dar că puteam să o duc înapoi în sat, dacă preferă. M-a apucat de braț, şi-a pus capul şi tot părul ei cel negru pe umărul meu şi a spus: „Ce vorbeşti, dragule?" Am pornit maşina. Tot restul drumului a rămas sprijinită de mine.

***

La restaurantul Auberge des Deux Ponts – aşa se numeşte locul, este pe malul unui râu – unele lucruri s-au întâmplat exact cum îmi imaginasem, iar altele, orice ar spune oamenii, chiar mai bine.

Era aglomerat pentru o seară de luni, în principal clienți ai hotelului, dar am primit o masă bună, lângă o fereastră care dădea spre piscina iluminată. La intrare, Elle şi-a scos şalul. Era deja bronzată pe umeri şi pe brațe. A intrat ținându-mă de mână ca şi când era a mea, fără să se uite la nimeni, ca şi cum era în altă parte şi, în acelaşi timp, ca şi cum era în largul ei oriunde s-ar afla.

Bărbații o urmăreau din priviri parcă încercând să înlăture bucățica de țesătură roz care o împiedicau să fie goală, în timp ce ochii femeilor erau fixați pe mine.

Ştiu că este o prostie, am mai spus-o, dar nu veți înțelege nimic dacă nu veți pricepe mândria pe care o simțeam când noi doi eram împreună.

Ne-am aşezat față în față. În timp ce studiam meniul – ne uitam amândoi pe aceeaşi foaie imensă – ea mi-a spus că era prima oară când vine într-un asemenea loc, cu toată lumânările şi tacâmurile de argint şi fețe de masă şi atâția ospătari. Părinții ei o duseseră la restaurant, la Grenoble, când era mică, „ca să îi vadă ochii un doctor", dar era cu muşama şi cu hârtie de prins muşte, ponosit, groaznic, cu excepția unui câine mare pe nume Lucifer care mânca bucățile de carne pe care i le dădea pe sub masă şi, la sfârşit, tatăl ei a făcut o scenă pentru 4 centime în plus pe notă.

Ea a repetat, nu ştiu de ce, că era mică atunci şi că pe câinele cel mare îl chema Lucifer, „ca pe diavol", şi că îi mâncase carnea. Apoi ea a râs, mi-a zis că mă place o blondă bună din mijlocul sălii, dar să nu mă întorc spre ea, să o las să fiarbă de nervi lângă moşul cu care a venit. Zâmbea doar cu gura, nu şi cu ochii – care parcă era umbriți de ceva. Am observat că tot făcea linii pe față de masă cu coada furculiței. Apoi mi-a spus să nu mă supăr dacă mă întreabă ceva. Am dat din cap ca nu. Mi-a cerut să îi arăt banii pe care îi am la mine.

Am scos banii din buzunar. Nu am avut niciodată portofel. Când plecasem de acasă luasem câteva bancnote pe care le împăturisem. Sub machiaj era palidă ca un mort. Nu le-a numărat. Pur şi simplu le-a ținut între degete. Când eram în maşină nu găsisem nicio explicație pentru atitudinea ei, dar

aici, chiar dacă pare stupid, credeam că înțeleg. Tocmai îşi amintise de tatăl ei care făcuse o scenă pentru o notă de plată, şi atunci îi fusese ruşine – ştiu şi eu cum este – şi în timp ce continua să-mi povestească, începuse să aibă îndoieli. Îi era teamă de o scenă la plecare.

Când mi-a dat banii înapoi – mi-a luat o mână, a deschis-o cu blândețe şi i-a pus înăuntru, fără să se uite la mine – am întrebat-o cât de bine am putut dacă asta simțise. Înainte să răspundă, am văzut în ochii ei că greşeam. Îi revenise culoarea în obraji şi ochii îi licăreau amuzați. Mi-a răspuns că nu, doar că nu înțelegea de ce sunt aşa de drăguț cu ea, că ceilalți băieți nu făceau atâtea pentru ea.

Şeful de sală s-a apropiat de noi – ea îi spunea „dirijorul" – am terminat cu întrebările şi ne-am întors la normal. Ea voia un pepene galben fără Porto, o înghețată şi nişte căpşuni, eu nu mai ştiu ce am comandat. Dirijorul i-a arătat o masă mare, în fundul sălii, unde erau mii de aperitive diferite, şi a spus că Domnişoara va regreta dacă nu le va încerca. Ea a dat din cap că da. Apoi m-a întrebat pe mine ce vin am ales. Am privit-o pe Domnişoara, care mi-a răspuns cu o mutră tâmpă. Ea nu bea vin. Cred că în acea seară a fost singura dată când am văzut-o bând vreo picătură de alcool. Spunea că începe să plângă ca Maria Magdalena, fără să se poată opri. Am spus „Şampanie". Ticălosul loveşte din nou: „De care?" Ea m-a scos din asta. S-a ridicat ca să meargă spre masa de antreuri, spunând cu accentul ei nemțesc: „De atâția ani de când venim aici, luăm aceeaşi şampanie. „El a dat din cap şi a rămas tăcut, creierul părea că îi funcționa la turație maximă, aşa că am profitat şi am urmat-o pe Elle.

Până la urmă ne-a adus o sticlă cu un preț mediu, Elle a verificat. Verifica întotdeauna notele de plată dintr-o privire, cu o precizie incredibilă. Este singura calitate pe care i-o recunoaşte Mama – este mai rapidă decât casa de marcat de la supermarket, şi fără ruşine atrăgea atenția asupra unei greşeli chiar şi de 5 centime pe nota de plată – ceea ce demonstrează că mai devreme nu avusesem dreptate. Nu ştia cine este Ludovic al XIV-lea, sau Mussolini – de Hitler auzise, din cauza poreclei mamei ei – nu ştia, în afară de Paris, ce oraş e capitala cărei țări, nu putea să scrie un cuvânt fără să reuşească patru greşeli de ortografie, dar în ceea ce priveşte cifrele, era un adevărat Einstein. Bou-Bou înnebunea, îi spunea: „1409+2767" şi ea dădea răspunsul corect înainte ca el să afle rezultatul.

De fiecare dată trebuia să ia o hârtie şi un creion, şi întotdeauna răspunsul era bun, îl scotea din minți. Într-o duminică, el i-a explicat timp de un minut – eram toți de față, am verificat pe ceas – ce înseamnă rădăcina pătrată, şi imediat după, ea era mai bună decât el. Poate că sticla de şampanie era şi ea de calitate medie, asta nu mai ştiu. Când dirijorul ne-a adus-o, împreună cu un ospătar cu vestă roşie, cu frapieră de argint şi toate cele necesare, Elle a văzut că eticheta era aurită şi a spus că este bună.

Am întrebat-o ce se întâmplase când a vrut să-mi vadă banii. Mi-a răspuns că nu ştie. Mi-a mai spus că dacă voiam să mă culc cu ea, nu era nevoie de tot circul ăsta, era gata să o facă chiar acum, chiar pe masă, printre farfurii, în fața tuturor.

Când venise în sat, în urmă cu vreo cinci-şase luni, îşi spusese că eu voi fi alesul, eu şi nimeni altcineva. Mă observase din primele zile. Aveam o salopetă murdară, un tricou alb cu pete de ulei şi o şapcă roşie pe cap. Chiar aşa a spus.

Probabil că avea dreptate cu şapca, am purtat mult timp una – a lui Mickey. Este cea pe care o purta când a câştigat prima lui cursă, la Draguignan – un criterium[16] de 60 de kilometri. Mi-am amintit oamenii înşiraţi de-a lungul străzii principale din Draguignan, plutonul multicolor de vreo 20 de ciclişti care sprintau de nu ştiu cât timp, prin ceaţa care se ridica din asfalt, trecând pe sub steguleţe, şi apoi deodată Mickey, cu şapca lui roşie, care ţâşnea cu 50 de metri înainte de linia de sosire, cu o grimasă pe faţă, ghemuit pe bicicletă, şi eu care strigam ca nebunul, nici nu mai puteam să mă uit, mă luase frigul deşi era cald afară, şi apoi difuzoarele au anunţat numele câştigătorului, şi era el, prostul de frate-miu.

Ea a vorbit despre pianul mecanic din curte. Nu mai înţelegeam nimic din ce povestea. Avea o faţă blândă şi foarte atentă, dar vedeam din nou ceva ca o umbră în privirea ei. Parcă era zborul unor păsări rătăcite, cum le vezi toamna prin munţi. Cred că mi-era frică, pur şi simplu mă temeam să nu intre iar într-o fază de-a ei, îmi era frică să o

[16] Criterium este o cursă rapidă de ciclism, de obicei cu o durată de aproximativ o oră. Traseul este, de regulă, unul plat şi presupune o tură de circa un kilometru, parcursă de mai multe ori. Poate fi organizată uşor într-o localitate, fiind preferată de amatorii de ciclism pentru că îşi văd favoriţii trecând prin dreptul lor de mai multe ori.

cred. Eu i-am spus că minte. Ea mi-a răspuns eşti un prost. Beam şampanie – ea bea foarte puțin, turna jumătate din paharul ei în al meu – şi nu mâncam mai nimic. Când un ospătar a venit să ne ia farfuriile pline, ea i-a spus fără să îl privească: „Cară-te, aici vorbim.” S-a îndepărtat, întrebându-se dacă a auzit bine, dar noi am rămas tăcuți. Doar ea mi-a luat mâna pe sub masă, şi a dat din cap că nu, nu minte.

Mai târziu am vorbit despre piscină. Tocmai stinseseră lămpile care o luminau.

Aproape toată lumea plecase. Nu pot să spun că mă simțeam inconfortabil. Era ca şi cum nu simțeam nimic. Ea mi-a spus că nu ştie să înoate şi că urăşte apa.

Atacase căpşunile, a vrut să-mi dea una cu lingurița ei. I-am dat mâna la o parte.

I-am spus că lumea mi-a povestit cu cine se culcase. Nu am spus de Tessari, am spus lumea. Ea mi-a răspuns: „Lumea vorbeşte prostii.” Turistul – este adevărat, dar nimeni nu a văzut-o făcând nimic. Farmacistul – nu era adevărat, şi nici portughezul. Cel care îi plăcuse cel mai mult era portughezul – pentru că era slab şi „foarte arătos”. Chiar o ceruse de soție, dar nu se întâmplase nimic între ei, doar că o singură dată – ca să se dea mare în fața prietenilor lui, o înghesuise de un copac şi o sărutase pe gură.

Am ridicat mâna să cer nota. Ea mi-a spus: „Dar ce mai contează, pentru că nu te ştiam atunci?” Atunci am privit-o.

Trebuie să spun adevărul despre mine, dacă vreau ca cineva să înțeleagă. Nu mai vedeam în fața mea decât o fată cu gene false şi cu părul vopsit, într-o rochie şifonată, o târfă ca toate celelalte, pe care nu o mai doream. A înțeles şi ea acelaşi lucru. Fără îndoială era sfertul de şampanie pe care îl băuse, dar a făcut ce trebuia să facă o fată în acel moment: Şi-a lăsat brusc capul pe masă şi a început să plângă. Da, sunt un prost – dar era păpuşa mea, nenorocita mea de păpuşă.

Când am ieşit din restaurant şi şi-a luat înapoi şalul, m-am pregătit pentru drumul de întoarcere. Aveam impresia că sunt într-un film – retragerea lui Napoleon din Moscova, eram ca Marlon Brando[17] în mijlocul zăpezii, nu mai era nimeni, niciun client, doar cazacii în haine roşii care ne spuneau Bună seara. De data asta nu mințise: se străduia din răsputeri să o ascundă, dar când o apuca plânsul, nu se mai putea opri. Dacă cineva ar fi schițat chiar şi un început de zâmbet cred că aş fi distrus totul – dar oricum totul era distrus, chiar de tot – dar toți stăteau drepți în fața uşii, cu privirea în depărtare, peste stepele înghețate ale Rusiei. Ne aşteptau şi data viitoare.

În parcare, sub lumina lunii, ne aştepta DS-ul alb al patronului meu. I-am deschis porțiera Ellei, am ajutat-o să urce, apoi am ocolit maşina ca să mă urc şi eu la volan. S-a lipit de mine, m-a sărutat cu buzele umede, spunând că mă prevenise, că era beată turtă, dar că nu trebuia să o părăsesc. Îmi spunea: „Să nu mă tai de pe listă.”

---

[17] Referire la filmul Désirée (1954) – un film istoric-biografic american în care Marlon Brando joacă rolul lui Napoleon Bonaparte.

Pe drumul de întoarcere, ea a continuat să plângă mult timp, în tăcere. Îşi ştergea obrajii cu o batistă micuță făcută ghem, îi vedeam doar profilul cu nasul scurt şi, când trecea o maşină pe lângă noi, lumina farurilor reflectată în părul ei negru.

Apoi cred că a dormit, sau s-a prefăcut. Conduceam pe serpentine gândindu-mă la ceva ce-mi spusese: că încă din prima zi în care s-a mutat în sat, m-a văzut cu şapca roşie a lui Mickey pe cap.

Mi se părea că renunțasem la şapca aia cu mult înainte să se mute ei, astă-iarnă, dar nu eram sigur. Am încercat să-mi amintesc ziua în care s-au mutat. Este un eveniment care nu trece neobservat într-un sat ca al nostru – sosirea unei noi familii. Mi-am amintit doar de ambulanța care l-a adus pe tatăl ei şi care derapa în zăpadă când încerca să întoarcă în fața casei lor, dar am înțeles ce mă deranja.

În decembrie nu aş purta tricoul şi salopeta decât dacă aş vrea să mor de pneumonie. Greşea ea, sau nu voia să vorbească de prima zi, sau nici măcar de primele săptămâni. Probabil că voia să spună astă-primăvară, dar sunt sigur că astă-primăvară nu mai purtam şapca aia ponosită a lui Mickey. Până la urmă nu mai avea importanță, doar că ea îmi spusese ceva ca să îmi facă plăcere, şi acel ceva nu era adevărat.

Nu era nimeni în oraş, şi am mers pe străzi cu farurile aprinse. Când am trecut podul şi am intrat pe drumul spre trecătoare, ea a început din nou să vorbească, brusc, cu o

voce care parcă ieşea din noapte. Ca şi cum îmi citise gândurile, mi-a spus că m-a văzut prima oară în curtea casei noastre şi că era un pian mecanic sub un tei mare, cu un M mare pictat pe el care era aproape şters. Ea mi-a spus:

„Vezi că nu mint.” I-am explicat că nu putea fi ziua în care a ajuns în sat, nici imediat după. Nu a înțeles prea bine, a rămas tăcută câteva secunde, aproape că-i puteam auzi creierul ticăind. Şi apoi, mi-a spus că îmi povestise totul la restaurant, dar nu fusesem eu atent: nu mă văzuse în momentul mutării, ci mă văzuse vara trecută, când venise pentru prima dată în sat. Trebuiau să plece din Arrame şi căutau un loc unde să se mute. Pianul era în curtea noastră sub un tei mare – l-am tăiat mai târziu, nu putea să inventeze asta. Apoi ea spuse: „Nu puteam să inventez asta!”

Am răspuns că nu, aşa este, doar că atunci nu înțelegeam de ce seara trecută, la bal, „ea nu prea avea chef să danseze cu mine”. Dacă pusese ochii pe mine de aproape un an, ar fi trebuit să nu scape ocazia. Mi-a spus din nou, ca atunci când veneam la restaurant, că eu chiar înțeleg fetele. Murea de dorința să danseze cu mine şi toate cele, dar nu putea să arate asta prietenelor ei, nu? Nu am mai vorbit până în sat. Stătea din nou cu spatele drept, o simțeam departe de mine şi, în acelaşi timp, ştiam că avea o grămadă de gânduri pe care ar fi vrut să mi le spună.

Când am trecut prin fața casei mele fără să încetinesc şi a înțeles că o duc acasă, m-a luat de braț şi m-a rugat să opresc. Am făcut-o. Afară era un întuneric total, singura lumina venea de la bordul maşinii. Ea mi-a spus că vrea să rămână cu Ăsta – cu mine. I-am reamintit că, doar cu o

seară înainte, chiar ea mă avertizase că, dacă o invit la restaurant, nu înseamnă că se va culca cu mine. Ea mi-a răspuns că ziua aceea a trecut. M-am uitat la ceasul de pe bord şi avea dreptate, era ora unu dimineața.

Am aprins lumina din interiorul maşinii ca să îi văd fața. Ea a tresărit şi s-a dat în spate, pentru că nu se aştepta. Era nearanjată, dar fața ei era minunată, spălată de lacrimi. Rimelul, rujul – se duseseră. Rămăseseră doar blândețea şi un pic de tristețe sau de teamă sau Dumnezeu ştie ce pe buzele ei. Dar blândețea era grozavă şi mi se mai părea că văd ceva ca o încăpățânare de copil în privirea ei.

Acum mă gândesc că în acel moment ea ar fi vrut să oprească totul, că ar fi fost de ajuns un singur cuvânt pentru că ea să înceapă din nou să plângă şi să îmi ceară să o conduc acasă şi să nu se întâmple nimic. Dar eu am făcut un singur gest, pentru că nu mai suportam să mă privească aşa – am stins lumina şi apoi am spus cea mai mare tâmpenie din viața mea.

Am spus bine.

Victima

Eu dansez cu Pin-Pon pentru că mi-o ceruse Mickey. Nu pentru că îl iubesc atât de tare pe Mickey, nu. Nici nu îl urăsc. Dar eu ştiu când am o datorie de plătit, atât. O dată, Mickey a văzut-o pe mama pe drum, şi a oprit camionul lui galben.

Era în februarie, anul ăsta, ea mi-a povestit. El i-a spus: „Unde mergeți pe vremea asta nenorocită?" Ea i-a răspuns: „În oraş", că merge cu dosarul la Asistența socială ca să îşi ridice bănuții. Era zăpadă, ninsese. Dacă vezi o fază ca asta în vreun film, atunci vinzi multe şervețele în sală. El zice: „Bun, stați să întorc şi vă duc eu." Ea zice: „O, nu! E prea mare deranjul." Dacă o scuipi pe mama în față, tot aşa spune, că e prea mare deranjul. Dar să continui. El, Mickey, se întorcea acasă, urca dealul. Mama, săraca, cobora dealul, riscând să-şi rupă picioarele pe gheață – sau ceva mai rău, cine ştie. Şi Mickey spune: „Ei, nu-i niciun deranj, ce mai contează un mic ocol?" Aşa că începe să-şi întoarcă camionul, şi alunecă, şi derapează, şi rămâne blocat de-a latul drumului.

Două ore. Le-au trebuit două ore ca să strângă nişte crengi şi o grămadă de alte chestii ca să poată să deblocheze camionul. Mama povesteşte că Mickey era supărat, chiar aşa spunea: „Rahat! Până ajungem, vor închide la Asistența socială." La un moment dat, era aşa de exasperat ca s-a dat cu capul de porțieră.

De furie. Probabil că mama mea a spus: „Vedeți, e prea mare deranjul.” Pe scurt, a dus-o în oraş. Şi a aşteptat o eternitate, în fața primăriei, ca ea să iasă şi să-şi numere bănuții din pensie, şi a adus-o înapoi în sat. Eu ştiu întotdeauna când am o datorie de plătit. De bine sau de rău. După, suntem chit.

La Blumay, Mickey mi-a cerut să dansez cu fratele lui. Vrea să joace o partidă de pétanque cu Georges Massigne. Bine. Dansez cu fratele lui. Este un tip înalt, chiar mai puternic decât Mickey, care transpiră peste tot şi îmi spune că îi e sete.

Bine. Mergem să bem la cafeneaua din piață şi stăm o eternitate până înțeleg ce vrea de la mine. Când îi spun să nu se obosească pentru că am înțeles deja – se supără. Bine. Traversăm din nou piața, fără să ne vorbim, are o mutră de înmormântare, mă lasă în față la Bing-Bang şi îmi spune că trebuie să plece.

Bine. După asta dansez o oră sau două, când deodată apare Bou-Bou, fratele mai mic, mă apucă de braț şi mă ia la rost: „Ce i-ai făcut lui frate-meu?” Ei, rahat. I-am spus, cu subiect şi predicat, exact ce să facă el cu frate-său şi cu toată familia lor. I-a sărit țandăra imediat şi a început să strige ca nebunul.

Ies afară, pe trepte, toată lumea se uită la noi. Erau Martine Brochard cu mine şi cu Gigi, Arlette şi Moune, şi prietenii lui Bou-Bou, şi Georges Massigne, şi prietenii lui Georges Massigne – şi prietenii lui peşte prăjit. Ce față nasoală

pentru nimic. I-am spus lui Bou-Bou că nu i-am făcut nimic lui frate-su, nimic.

La care el strigă: „Şi atunci de ce a plecat cu mutra aia?” Când cineva strigă la mine, m-am obişnuit să mă gândesc la altceva ca să mă controlez. Altfel nu ştiu ce aş face – aş sări la bătaie, m-aş tăvăli pe jos sau aş plânge. Urăsc oamenii care mă atacă. Mă gândesc: „Aşteptaţi, mizerabililor, aşteptaţi să fiu mai puternică şi să vă încolţesc eu, şi atunci vedeţi voi cine este Aia.”

M-am aşezat pe trepte cu capul în mâini, şi Georges Massigne spune: „Ce s-a întâmplat?” Martine zice: „Nu a făcut nimic, nu auziţi?” Un prieten de-al lui Bou-Bou spune: „I-a insultat familia, am auzit-o eu.” Şi toţi încep să vorbească, unul peste celălalt. Eu mă uit în capătul celălalt al pieţei, la platani, la fântână, nu mă interesează nimic. Atunci George Massigne vrea să îl ia pe Bou-Bou de umeri, doar ca să îl calmeze, dar Bou-Bou se zbate de parcă ăla avea ciumă şi spune printre dinţi: „Tu să nu pui mâna pe mine! Nu ai pune tu mâna pe mine dacă ar fi fraţii mei aici, că fraţii mei îţi sparg faţa!” Era roşu de furie. Georges dă din cap obosit, se aşază lângă mine şi mă întreabă: „Pentru Dumnezeu, ne distram toţi foarte bine, ce s-a întâmplat? Eu nu înţeleg nimic din toate aiurelile voastre.”

Îl privesc pe Bou-Bou, care este înalt, suplu, şi atât de frumos că ar trebui arestat. Şi el se uită la mine cu lacrimi de furie în ochi. Mă priveşte de parcă m-ar urî, cu nişte ochi negri incredibil de frumoşi – şi brusc am înţeles. Nu ştiu cum, nici de unde mi-a venit, din inimă sau din altă parte, dar sunt sigură că am înţeles. Tot tărăboiul ăsta pentru că

frate-su Pin-Pon a plecat cu o mutră de înmormântare, privirea aia urâtă cu care se uită la mine, toate astea ascund altceva sau vor să spună altceva, nu-mi dau seama. Şi apoi, la revedere. Nu mai înțeleg nimic, a venit, a plecat.

Bou-Bou s-a întors brusc şi a pornit singur, cu mâinile în buzunare, spre capătul celălalt al pieței. Georges Massigne a spus: „Sigur a băut. Asta e. L-a văzut cineva ce a băut?" Eu mă ridic şi spun: „Merg să vorbesc cu el, o să fie bine." Şi asta a fost tot. I-am auzit cum se întorceau toți la dans. Doar Georges Massigne a rămas aşezat pe treptele barăcii, sau poate şi el o fi plecat până la urmă, pentru că lumea se uita la el şi îi era ruşine. Pe mine mă doare în cot de ce face lumea.

Sunt doar atentă la cum merg pe pietrişul din piață ca să nu-mi luxez gleznele.

L-am găsit pe Bou-Bou sprijinit de un platan. Se prefăcea că îi priveşte pe cei care jucau pétanque. Îi spun: „Ştii Bou-Bou, nu i-am făcut nimic fratelui tău, pot să îți povestesc totul." Parcă eram o eroină dintr-un film. Dulce ca mierea, doar un pic de accent de-la-mama. Şi el ce răspunde – că nu îl cheamă Bou-Bou, îl cheamă Bernard. Se duce spre micul zid care separă piața de râpă. Se aşază, nu vrea să mă privească, dar mă aşez lângă el. Stau într-o parte, sprijinită pe o mână, pentru că nu aveam chef să cad şi să mă rostogolesc o sută de metri până jos. Tăcem amândoi o eternitate. Apoi, deodată, spune: „Este un băiat bun fratele meu, nu-l cunoşti tu." Îi spun că tocmai asta e, nu îl cunosc. El spune: „Voia să vă cunoaşteți, dar tu nu ai înțeles." Şi atunci a vorbit vreo mie de ani despre fratele lui.

Îi spune Pin-Pon, ca toată lumea. Nu prea îl ascult. Dar îl privesc pe el. Are părul blond, destul de lung, nasul mai lung, ochii mari, cu reflexe aurii, genele de un kilometru, o gură de fată pe care îți vine să o săruți, o bărbie ascuțită şi cu o gropiță pe mijloc, nişte picioare foarte lungi – mă gândeam că îți ia mult timp ca să iubeşti ditamai omul.

Şi, cum eram pe zidul acela, atunci s-a întâmplat. Tot vorbea şi vorbea şi deodată a spus ceva de un pian mecanic. Eu spun: „Ce? Nu am înțeles." El spune: „Ce?

Ce nu ai înțeles?" Eu spun: „Vorbeşti de un pian mecanic." El arunca cu pietricele în râpă, în spatele nostru, era întors spre mine, se întreba unde rămăsese. Îmi spune: „A, da! Pianul tatălui meu. Îl țineam sub un tei, în curte. A stat atâta în ploaie, că s-a stricat de tot. Chiar m-am supărat până la urmă. Era anul trecut. Pin-Pon a băgat pianul în hambar şi, când a ieşit, a privit teiul de parcă îl vedea pentru prima dată. În aceeaşi zi, a luat drujba şi l-a tăiat. Nu ți se pare tare?" Am dat din cap că da, că nu, nu mai ştiu exact. Zâmbesc ca o proastă, sau ceva, acolo. A, da, pietricele. Aruncam şi eu cu pietricele.

Când l-am privit din nou pe Bou-Bou – mult, mult timp după ce inima se potolise şi nu mai bătea cu atâta putere – el îi privea pe jucătorii de pétanque, cu ochii mijiți, nu mai era atent la mine. Soarele era ucigător. Piața este acoperită de umbre mari, negre, aud în urechi ciocnitul bilelor, îmi simt inima bătând în gât. Îi spun: „Cum este pianul ăsta?" Fără să mă privească, răspunde: „Cum crezi, după câtă ploaie l-a spălat?" Îl întreb: „Are un M aurit în față?" El se întoarce spre mine: „De unde ştii?" Nu îi răspund. „Numele

nostru este Montecciari.” îmi explică el. Fiecare detaliu îmi rămâne întipărit în minte. Umbrele negre din piață.

Râpa din dreapta mea. Colinele de pământ roşu din depărtare. Țin minte totul. Îi spun: „Şi tatăl tău, a murit de mult?” El răspunde: „Aveam cinci ani.” Acum are şaptesprezece, deci tatăl lui a murit în 1964. Sunt cel mai rapid calculator din lume. Asta – şi ce am între picioare sunt tot ce mi-a dăruit Dumnezeu. Mă ridic.

Arunc pietricelele pe jos una câte una ca să pară că fac ceva. Spun, cu tot nodul pe care îl aveam în gât: „Câți ani avea când a murit?”. Şi neam-de-viperă îmi răspunde: „49, nici măcar 50.” Şi eu mă gândesc: „Ei bine, iată-te! Nu mai credeai că se va întâmpla vreodată, micuța mea, biata mea Éliane.” Mă întorc, ca să nu îmi vadă fața. Nici nu ştiu cum mai stau în picioare.

***

Seara, am mers o gaşcă mare să mâncăm o pizza în oraş. Am râs tot timpul. Îmi tot spun să mă comport ca şi cum nu s-a întâmplat nimic. La un moment dat, Georges Massigne mi-a spus: „Eşti palidă.” Îi spun: „Sunt obosită.” Bou-Bou nu mai era cu noi, dar mi-e totuna, îl văd tot timpul cum stătea aşezat pe zidul din piață, pe marginea râpei. Ar fi fost de ajuns să îl împing uşor când m-am ridicat de pe zid, ca să cadă pe spate, cum cad eu în visele mele. Acum ar fi fost întins pe un pat, cu sicriul pregătit alături. S-ar fi pregătit toți de doliu.

La miezul nopții, Georges şi cu mine i-am lăsat pe ceilalți şi am plecat. Am mers vreo 2 kilometri cu furgoneta şi apoi Georges s-a oprit pe dreapta şi a vrut să mergem în spate. I-am spus: „Nu în seara asta, nu am chef.” A bombănit dar m-a dus acasă.

Toanta cealaltă nu se culcase. Stătea în bucătărie, tocmai îmi făcea o rochie, cu fața ei frumoasă luminată de lampă. Primul lucru pe care îl spun este: „Taci din gură, nu mă mai sâcâi”, pentru că mă întreabă de unde vin. După asta, apuc rochia care este dintr-o țesătură ca mătasea, albă cu un model albastru şi turcoaz şi încep să rup totul – materialul, cusăturile, totul. Ea mormăia nişte prostii în germană, cu vocea ei blândă şi frumoasă. Stă dreaptă la masă, cum stă de obicei, cu mâinile împreunate în poală, cu aceleaşi lacrimi în ochi ca întotdeauna. Eu țip: „Ce dracu! Trezeşte-te! Ce trebuie să fac ca să îmi dai o palmă, una, măcar o dată? Nu înțelegi? Am nevoie să mă bați, am nevoie să mă bați, înțelegi?” Şi ea, sărmana, nu înțelege mai mult decât de obicei, stă acolo, ca o statuie, cu lacrimi în ochi, întrebându-se cine sunt eu şi ce s-a întâmplat cu noi. Până la urmă, o fac să se aşeze. Îi spun: „Hai, gata, gata. Vino.” Şi mă pun în genunchi pe jos, între picioarele ei, lipită de ea. Îi spun: „Mama mea. Mama mea.” Şi, pentru că îi e întotdeauna ruşine să facă ea asta, îi desfac eu nasturii de la cămaşă şi închizătoarea de la sutien. Cel mai mult îmi place mirosul ei. Îi iau sânul drept în gură, apoi stângul, apoi dreptul, dar ea nu se uită la mine, doar priveşte în gol, mă mângâie pe păr, murmurând ceva cu blândețe, şi asta e – sunt un bebeluş micuț, sunt un bebeluş care suge de la mama cea iubită.

Ea se ridică prima, ca de obicei. Îmi ține întotdeauna capul, mi-l coboară întotdeauna încet pe scaun ca să nu mă lovesc. Îi aud pașii care se îndepărtează, o aud cum urcă pe trepte și intră în camera ei. Nu mai plâng. Mă ridic în picioare și merg la chiuvetă, dau drumul la robinet și mă clătesc cu apă pe față. Mă privesc în oglindă. Arăt ca naiba, cu ochii roșii, cu părul vraiște. Îmi spun cu voce joasă: „Nu-ți fă griji. Sunt încăpățânată. Mai încăpățânată decât toată lumea la un loc. Îi fac eu să plătească, vei vedea.” Robinetul curge în continuare. Este apă proaspătă care țâșnește ca o coloană strălucitoare și se sparge în mii de scântei. Îi spun Ellei, cea din oglindă: „Te calmezi, te gândești. Trebuie să fii inteligentă. Avem tot timpul din lume.”

***

Mă trezesc, îl revăd cu ochii minții pe Bou-Bou pe zidul pieței din Blumay. Stau în pat, nemișcată, mă gândesc. O muscă se așază pe pernă, chiar lângă ochiul meu. O gonesc ridicând un deget. Mă gândesc la Pin-Pon. În primul rând, este cel mai în vârstă dintre cei trei. Treizeci de ani, poate treizeci și unu? Mickey era prea tânăr când s-a întâmplat. Bou-Bou, ce să mai vorbim, nici nu era născut.

Singurul care mă poată lămuri este Pin-Pon. Are niște mâini mari și puternice.

Asta este ce îmi amintesc cel mai bine despre el.

Mama deschide ușa camerei și îmi spune: „Îți aduc o cafea.” Îi fac semn să vină, ea se apropie și se așază lângă mine. Nu mă îmbrățișează, doar privește în gol. O întreb: „Ce zi era?”

Ea spune: „Ce vrei să spui, ce zi era?” Dar ştie foarte bine despre ce vorbesc. Îi spun: „Ştii foarte bine despre ce vorbesc. Era în noiembrie 1955.” Ea murmură ceva în germană dând din cap, pare doborâtă, vrea să se ridice. O apuc de încheietură şi spun mai tare: „Ce zi era?” Mă imploră din priviri, îi este frică să nu o audă nenorocitul, de pe partea cealaltă a culoarului.

Ea spune: „Nu îmi mai amintesc. Pe la mijlocul lunii. Era o sâmbătă.” Îi spun:

„Voi căuta un calendar din 1955.” Stăm aşa amândouă şi îi iau mâna, dar ea continuă să privească în gol. Şi-a pus şorțul albastru închis – dimineața trebuie să facă curat la doamna Larguier. Şi apoi, îşi trage uşor mâna şi pleacă.

Câteva minute mai târziu am venit şi eu în bucătărie, îmbrăcată în halatul meu alb şi pufos pe care ea îl comandase din catalogul Trois Suisses după ce o amenințasem cu o criză de nervi. Ea spune: „Voiam să-ți aduc cafeaua sus.” O iau în brațe pe la spate, cu cea mai mare blândețe, şi îi spun foarte încet: „Dacă îi prind pe toți, şi îi pedepsesc, nu te superi, nu?” Începe să tremure ca varga în brațele mele. Iubesc mirosul ei, mai mult decât orice. Când aveam doisprezece sau treisprezece ani, îi luasem combinezonul şi chiloții de la haine murdare şi mi le-am pus peste noapte, ca să îi simt mirosul. Îi spun: „Nu te superi, nu?” Ea da din cap că nu, fără să se întoarcă, dar o întorc eu, nu îndrăzneşte să mă privească în ochi. Îi spun: „Îți e ruşine? De ce, nu trebuie să îți fie ruşine.” Este o femeie foarte frumoasă, cu o piele dulce şi fină, cu părul blond, lung pe care îl prinde într-un coc la ceafă şi care îi

încadrează faţa ca într-o icoană. Doar mâinile îi trădează vârsta – sunt crăpate şi aspre de la atâta spălat – are 48 de ani. Îi spun:

„L-ai văzut pe bătrânul Montecciari înainte să moară?” Ea pare foarte mirată, apoi dă din cap că nu. A murit de peste zece ani, iar noi ne-am mutat în sat de mai puţin de un an. Şi apoi ea înţelege, se îndepărtează de mine cu o urmă de teamă în ochi. Spune cu o voce înăbuşită: „Eşti nebună! O cunosc pe doamna Montecciari şi pe cei trei băieţi ai ei. Sunt nişte oameni buni.” Am rămas aşa amândouă, uitându-ne una la alta, îmi spun în sinea mea că trebuie să tac, să fac totul singură sau ea mă va împiedica, şi ea repetă: „Sunt nişte oameni buni.” Şi atunci spun: „Nu am acuzat pe nimeni. Nu ai înţeles ce voiam să spun.” Câteva cuvinte, o minciună micuţă, erau întotdeauna suficiente ca să o liniştesc. Ea mă priveşte din nou în ochi câteva secunde şi apoi se întoarce, merge la aragaz şi umple cu cafea cana mea pe care scrie „Elle”. Pune un cub şi jumătate de zahăr, pe al doilea îl rupe în mână. Apoi a plecat, pentru tot restul dimineţii. Mă gândeam cum o voi face. La un moment dat, cum făceam baie în bucătărie, a venit o muscă şi s-a aşezat pe marginea căzii, foarte aproape de ochiul meu. Am întins în deget şi am gonit-o. Mă gândesc la Pin-Pon, care are nişte mâini foarte puternice.

***

Bine. Iau foarfeca de trandafiri într-o mână şi roata din faţă a bicicletei în cealaltă mână şi îmi spun: „Fii atentă ce faci. Odată începută treaba, nu te mai poţi opri.” Am lovit o dată şi am masacrat cauciucul. După aceea, Elle a mers să îl

vadă pe Pin-Pon la garaj ca să îi repare bicicleta. Apoi, el a adus-o în curtea lui. Ea îşi pusese fusta bej evazată şi tricoul bleumarin cu un delfin micuţ brodat pe piept. Ea îşi pusese nişte chiloţi albi din dantelă, pentru ca el să vadă totul până sus. Picioarele ei sunt deja bronzate, interiorul coapselor se vede atât de moale, că el nu mai ştie ce face, pune înapoi tot camera tăiată. Apoi, de la fereastra camerei ei, îşi scoate tricoul şi îi arată frumoşii ei sâni dezgoliţi. El stă însă ţeapăn ca un soldat de jucărie dincolo de gardul viu, şi ea se întreabă dacă el este un pui de năpârcă sau pur şi simplu un amărât pe care ar trebui să îl lase în pace. Când mă înmoi, mă urăsc – îmi vine să mă sinucid. Apoi, a fost drumul până la restaurant. Pin-Pon se mişcă tot timpul. Când eram în DS-ul lui Henric al patrulea şi urcam câte o pantă, împingea în volan de parcă voia să ajute rabla aia de maşină la urcuş.

La masă a încercat să susţină o conversaţie, dar ne învârteam în jurul aceluiaşi subiect. Nu era despre ce credeam: „Oare mă lasă să i-o trag?" Era altceva. Nu ştiu exact ce. Mi-a plăcut dar m-a şi întristat. Mai mult, nu are acea clemă pentru bancnote, cea din aur, pur şi simplu îşi ţine banii în teanc, într-un buzunar de la pantaloni. Mă gândesc: „Probabil că Mickey l-a moştenit, sau poate Bou-Bou.

Asta dacă nu cumva mama l-a păstrat într-un dulap, pentru că era prea valoros."

Nu am văzut niciodată clema aceea pentru bancnote, dar sunt sigură că dacă aş vedea-o, aş recunoaşte-o. Este o monedă de 20 de franci cu Napoleon, montată pe două

cercuri de aur care se închid ca o capcană de urs. Cred că mi-a fost întotdeauna frică să o văd.

Pin-Pon este brunet, cu umerii laţi şi nişte braţe musculoase. Are o faţă naivă şi nişte ochi mai tineri decât vârsta lui. Îmi place mersul lui. Ce mă atrage cel mai mult la el sunt mâinile. Le privesc în timp ce mănâncă, mă gândesc că într-o oră, sau poate mai devreme, mă vor strânge, se vor plimba peste tot pe corpul meu, aş vrea să mi se pară respingător dar simt chiar opusul. Mă urăsc. Sau poate că este efectul şampaniei. Nu am băut prea mult, dar eu nu pot să beau deloc: mă face să plâng şi vreau să fiu din nou copil, fetiţă, nu ştiu.

În maşină, la întoarcere, mi-am terminat plânsul. Mă gândesc că sigur va trage pe dreapta, va coborî spătarul scaunelor şi se va urca pe mine. Îl voi lăsa să termine, apoi voi lua un bolovan şi îi voi sparge capul. Dar nu face asta. Pin-Pon este băiatul bun care e interesat de Elle, care încearcă să înţeleagă ce vrea ea.

Bietul fraier. La un moment dat începe să mă bată la cap cu şapca roşie a lui Mickey. Este ceva pe care mi l-a spus Martine Brochard o dată, nici nu mai ştiu despre ce vorbeam. Gândesc repede. Îi spun că l-am văzut anul trecut cu şapca aia roşie pe cap, că el nu a ascultat ce spuneam la restaurant. A înghiţit toată povestea. Mi se pare că i-a şi plăcut când l-am luat de prost. Mi se pare că nici nu vrea să mă vadă altfel decât cum şi-a imaginat el că sunt.

Şi apoi, trecem prin faţa casei lui, dar nu se opreşte, trebuie să cer eu asta.

Incredibil! În sfârşit, traversăm curtea ţinându-ne de mână, şi simt că este deranjat să mă ducă în casă, din cauza lui maică-sa şi a restului de nenorociţi din familie. Spunem amândoi în acelaşi timp: „În hambar.” Înăuntru este întuneric.

El îmi spune: „Este un bec electric, dar nu funcţionează.” După vreo sută de ani de căutări, spune: „Mai bine că nu funcţionează, pentru că nu are întrerupător.

Trebuie să smulgi firele dacă nu vrei să te faci praf.” În sfârşit, mă lasă acolo şi se duce în casă după o lampă pe gaz.

Până să se întoarcă, am găsit la lumina lunii o scară şi sus un pat, strâmb şi plin de praf. În timp ce urcăm, îmi spune că este patul de căsătorie al mătuşii lui. La lumina lămpii, cum urcă scara, cred că arăt ca un fluturaş deasupra lui, cu rochia mea roz în corolă. A adus şi nişte cearşafuri albe. Când erau mici – a început să povestească – se juca împreună cu Mickey în hambar, şi patul mătuşii era un vapor cu zbaturi, din America. Îmi recită ca din benzi desenate: „Urcând pe Mississippi, şi-a lăsat la crocodili două picioare şi destul de mult kapok.” Se chinuie cam mult ca să întindă cearşafurile, dar nu mă mişc, stau cu mâinile la spate. Lampa pe gaz este aşezată pe un scaun vechi. Jos, lângă uşile duble, se vede pianul mecanic, întunecat şi mare. Mi se pare mai puţin frumos şi mai mare, mai greu

decât îl descrisese mama. Nu vreau să îl mai privesc, vreau să uit că există. Vreau ca Pin-Pon să mă mângâie şi să mă ia. Simțeam o mare tristețe în suflet.

Pin-Pon se aşază pe pat şi mă trage spre el. Îşi ridică ochii spre mine, văd atâta blândețe în privirea lui. Vrea să îmi spună ceva, dar se opreşte. Îşi bagă mâinile pe sub rochia mea. Stau în picioare şi mă las mângâiată. Îmi dă jos chiloții, eu îmi ridic un picior, apoi celălalt, ca să mi-i scoată. Când îmi pune mâna între picioare, află cât de mult îl doresc. Atunci mă trage peste el, fără să îşi ia mâna, în timp ce cu cealaltă îmi deschide rochia şi îmi caută sânii. Fata asta e pe burtă, peste el, cu fundul gol ca pentru o bătăiță, aşa se vede pe ea însăşi, atât de excitantă şi de lipsită de apărare. Şi în tot timpul în care ea se zbate, geme şi zvâcneşte, o privesc de sus, cu spiritul neclintit, nici dezgustată nici disprețuitoare, şi îi spun: „O, ce îți face, micuța mea Éliane, ce îți face?” Nici măcar nu râdeam de mine, spuneam doar aşa, mecanic, pentru ca ea să-şi trăiască momentul de plăcere şi să termine odată cu treaba asta.

***

Respir pe gură. Hambarul miroase a lemn vechi şi a plante puse la uscat. Pin-Pon doarme la capătul celălalt al patului, cu capul întors spre mine. Nu sforăie mult, doar un pic. Are păr pe piept. Şi nişte buze frumoase, ca şi frații lui. Sunt goală sub cearşaf şi mă doare capul. Mama probabil că nu a putut să doarmă, o cunosc.

Idiotul celălalt, nici atât. Îmi vine să fac pipi şi mă simt murdară.

Mă ridic încet, fără să îl trezesc pe Pin-Pon. Lumina zilei intră printr-o lucarnă.

Lampa este stinsă. Cobor scara, tot fără zgomot. Acum, îl văd foarte bine: este un pian mecanic aproape distrus. Probabil ca a fost verde, cum a spus mama, încă se mai văd urme de vopsea coşcovită. Dar e înnegrit şi crăpat peste tot pentru că a stat afară. Manivela cea mare probabil că fusese aurită, dar acum e neagră şi ea. Se observă M-ul gravat pe capac. Un M foarte ornat, cu bucle pe fiecare parte, pe care îl ating cu vârful degetelor.

Afară este o dimineaţă frumoasă. Doamna Montecciari stă nemişcată în pragul bucătăriei, într-un şorţ negru, şi se uită la mine. Ne uităm mult timp una la cealaltă – eu sunt goală. Şi apoi ies în curte, mergând cu grijă pe pietriş. Îmi este un pic frig, dar e totuşi plăcut. Când mă aplec să fac pipi, chiar lângă peretele hambarului, doamna Montecciari se întoarce brusc şi dispare.

Un pic mai târziu stăteam întinsă lângă Pin-Pon, care se trezeşte auzind camionul cum încerca să pornească. El spune: „E Mickey. Îşi va consuma toată bateria înainte să îşi dea seama că a uitat să pună contactul. În fiecare zi e la fel.”

O sută de ani mai târziu, camionul porneşte. Pin-Pon nu-şi găseşte ceasul, pe care l-a pus undeva în timpul bătăliei, dar spune: „Mickey îl duce pe Bou-Bou la liceu, trebuie să fie opt, sau opt şi un sfert, cam aşa.” Mă sărută pe umăr şi spune: „De obicei deschid garajul la ora şapte şi jumătate.”

Apoi îşi pune pantalonul şi intră în casă după nişte cafea. Cum pleacă, mă ridic şi mă îmbrac în rochia roz. Acum, rochia asta mă face să mă simt ruşinată. Îmi rulez chiloții şi îi bag în gentuța pe care o aveam de aseară. Nu îmi place să port a doua oară hainele, chiar dacă le-am purtat doar cinci minute – cu excepția celor ale mamei, când eram mică, dar acelea erau totdeauna prea curate, niciodată nu păstrau destul din mirosul ei.

Pin-Pon revine cu o tavă, o singură ceaşcă, şi cafeaua fierbinte. Îmi spune că el deja a băut-o la bucătărie. Îi spun: „La ce te-ai gândit în timp ce făceai cafeaua?”

El râde, este la bustul gol. Îmi spune: „M-am gândit la tine, na!” Îi spun: „Şi la ce te gândeşti acum?” El ridică din umeri, aşezat pe pat. Mă priveşte cum îmi umplu ceaşca de cafea pe scaunul unde pusese lampa. După ce termin, mă întreabă, cu o voce ciudată pe care abia o aud: „Mai vii la mine, da?” Vreau să îi răspund că mai vedem, că mă mai gândesc, dar la ce ar folosi? Îi spun: „Doar dacă vrei tu.” Mă apropii de el şi, ca noaptea trecută, îşi bagă mâinile sub rochia mea. Este surprins că nu am chiloți. Vrea să mă ia din nou, văd asta în ochii lui.

Îi spun nu, pentru că deja a întârziat. El insistă, dar îi dau mâinile la o parte, îi spun nu. Apoi îşi pune tricoul negru şi mă duce acasă în DS. Stau în fața curții cât el întoarce maşina în dreptul cimitirului şi, când trece din nou prin fața mea şi se uită la mine, eu stau nemişcată, nici nu ridic mâna, nimic.

Mama e în bucătărie, stând în picioare lângă uşă şi, cum intru, primesc o lovitură care mă aruncă de peretele pe care erau atârnate tigăile. Au trecut cel puțin trei ani de când nu m-a mai lovit. Trebuie să spun ca a fost şi prima oară când nu am venit acasă toată noaptea. Până să îmi revin, mai primesc una, şi încă una.

Continuă să mă lovească, fără să spună nimic, eu mă apăr cum pot cu brațele. O aud cum respiră greu. Cad în genunchi şi atunci se opreşte. Nu mai ştiu dacă aud respirația ei, sau a mea. Mă doare în spatele capului şi îmi curge sânge din nas.

Spun: „Curvă nenorocită." Mă loveşte din nou, eu eram întinsă pe jos. Spun:

„Curvă nenorocită." Se duce să se aşeze pe un scaun, pieptul i se ridică la fiecare respirație. Mă priveşte fix în timp ce îşi masează un pumn – probabil că s-a rănit.

O privesc prin părul meu, fără să mă mişc, cu obrazul lipit de podea. Spun:

„Curvă nenorocită."

***

Pin-Pon petrece trei nopți la rând în hambar cu Elle. O dezbracă, îi desface picioarele pe patul mătuşii lui, îşi introduce în burta ei mădularul ca de cal. Îi pune mâna pe

gură ca să nu mai țipe. Uite-așa. Apoi, în garajul lui, el plutește trei zile deasupra tuturor. El crede ce i-a spus Elle – că ea nu s-a mai simțit niciodată așa, că este atât de grozav că moare de plăcere. În fiecare dimineață, eu cobor pe scară înainte ca el să se trezească și ating pianul cu vârful degetelor.

Doamna Montecciari așteaptă întotdeauna acolo, indiferent de oră – și la șase și la șapte. Stă în pragul bucătăriei, în șorțul ei negru sau în șorțul ei albastru, mă urmărește din ochi cum merg lângă peretele hambarului, unde mă aplec și fac pipi. Atunci, ea se întoarce brusc și intră în bucătărie.

Când mă întorc acasă, mama nu mă mai lovește. Stă așezată la masă, repară rochia pe care am rupt-o Mă cunoaște bine, pentru că mă iubește. Se teme pentru mine, dar știe că sunt încăpățânată, că dacă cineva mă obligă să schimb drumul, atunci o iau prin stânga sau prin dreapta, dar tot ajung unde voiam. Acum ca niciodată este momentul să arăt aceeași hotărâre. Trebuie să îi găsesc și pe ceilalți doi nenorociți. Voi avea răbdare. Vor primi ceea ce merită. Familiile lor vor suferi.

Îi spun mamei: „Uită-te la mine." Dar ea nu vrea. Ea crede că a trecut atât de mult timp și că ar fi trebuit să uit totul. O iau în brațe pe la spate, îmi pun obrazul pe spatele ei. Îi spun: „Știi, cred că mă înțeleg bine cu Pin-Pon. Ăsta e singurul motiv pentru care ies cu el." Nu știu dacă mă crede. De la etaj, dobitocul a auzit că m-am întors. Strigă deja de un sfert de oră. Vrea supă. Vrea să îi schimbăm poziția. Vrea ca cineva să vorbească cu el. Vrea ceva. Vor fi pedepsiți, și familiile lor vor suferi.

Am continuat aşa până vineri. Vineri, dimineața devreme, îl auzim pe Mickey care se amuză jos şi bate cu pumnul în uşa hambarului. El spune: „Hei, mai încet, că se trezeşte tot satul.” Nu pare să fie singur – se simte asta din râsul şi vocea lui. Pin-Pon este peste Elle, cu mădularul în burta ei, şi se ridică în brațe.

Strigă la frate-său: „La naiba! Stai să cobor, să vezi ce îți dau eu ție!” Se aud râsete. Apoi Mickey pleacă şi se face linişte. Pin-Pon mai zvâcneşte de câteva ori din şolduri ca să termine, dar nu mai poate. Se întoarce pe spate, lângă mine, şi spune: „La naiba! Ce am făcut ca să merit asta?” Îi spun că Mickey glumea.

Nu răspunde, continuă să bombăne supărat pe frații lui, cu un braț sub cap.

Un pic mai târziu, am adormit. Îmi spune: „Să mergem. E prea stupid.” Nu întreb nimic, doar îmi pun fusta, tricoul, şlapii, îmi rulez chiloții în mână şi am plecat. Traversăm curtea. Cred că e şapte, şapte jumate. Toți sunt în bucătărie – Mickey, Bou-Bou, mama şi mătuşa Surdulescu. Pin-Pon spune: „Salut”, ca o provocare. Nimeni nu răspunde. Îmi spune: „Tu stai aici.” Stau lângă Bou-Bou, care îşi înmoaie tartina în cafea fără să se uite la mine. Doamna Montecciari stă în picioare lângă aragaz. Tăcerea durează un milion de ani. Pin-Pon îmi pune în față o cană cu cafea. Deschide nişte dulapuri. Îmi pune în față unt, miere şi nişte gem. Îi aruncă lui Mickey: „Dacă ai ceva de spus, te ascult.” Mickey nu îl priveşte şi nu răspunde. Pin-Pon se întoarce spre mama lui şi îi spune: „Şi tu, ai ceva de spus?” Ea se uita la mâna mea şi îl întreabă: „Ce a luat din hambar?” Eu

răspund cu mândrie: „Nu am luat nimic. Sunt chiloții mei.” Întind şi mâna spre ea, ca să îi vadă bine. Ea îşi ţuguie buzele şi se întoarce spre aragaz. Cu spatele la noi o aud mormăind: „Cineva nu a mâncat bătaie când trebuia.”

Pin-Pon se aşază lângă mine cu cana lui de cafea. Îi spune mamei lui: „Auzi, las-o în pace.” Mama întreabă: „Ea rămâne aici?” El spune: „Ea rămâne aici.”

Sfârşitul poveştii. Bou-Bou îmi aruncă o privire şi îşi continuă micul dejun.

Mickey spune: „În cinci minute plecăm.” Mătuşa îmi zâmbeşte ca şi cum aş fi în vizită – nu a înțeles nimic. Pin-Pon îmi face o tartină cu gem. El spune: „Voi merge să le cer permisiunea părinților ei.”

Un sfert de oră mai târziu, este în faţa mamei mele, care stătea în picioare în pragul uşii, deja spălată şi îmbrăcată. El se leagănă de pe un picior pe altul şi spune: „Doamnă Devigne, nu ştiu cum să vă explic.” Ca şi cum biata femeie avea nevoie de vreo explicație. Eu spun, şi pentru el şi pentru ea: „Voi locui la familia Montecciari. Merg să îmi iau lucrurile. Vino, Robert.” Urcăm toți trei la etaj. El mă ajută să scot pionezele cu care prinsesem pe perete fotografiile şi posterul cu Marilyn Monroe. Camera mea este toată albă, aranjată aşa de mama, şi el spune: „La noi nu vei avea toate astea.” Împachetez rochii şi lenjerie în două valize. Mama aproape că leşină de emoție, dar nu spune nimic.

Când ieşim din casă, spun: „La naiba! Cada mea.” Merg în pivniță după ea. Îi spun lui Pin-Pon: „Nu poți să duci toate astea.” El răspunde: „Nu pot?” Şi îl privesc cum pleacă cu cada din tablă galvanizată pe cap şi cu cele două valize în ea. Îi spun mamei: „Te iubesc mai mult decât orice.” Ea răspunde: „O nu, nu, sigur că nu. Eu te iubesc mai mult decât orice. Îi iert pe cei care ne-au făcut rău, pentru că eşti în viață, şi îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că te iubesc mai mult decât orice.” Enervată, întind brațul şi îi arăt: „Voi fi acolo, la capătul satului. Ştii unde să mă găseşti, nu?” Ea dă din cap şi spune că nu.

Când cobor pe stradă cu Pin-Pon, e ca în poveşti. Sunt toți. Au ieşit toți în pragul porții, cu nişte fețe albe, cică să ia aer. Pin-Pon merge în față – cu cada pe cap şi cu valizele înăuntru. Eu sunt un metru mai în spate, cu ursulețul, fotografiile, cartea şi posterul meu cu Marilyn legat cu un elastic. Când trecem prin fața casei familiei Pacaud, spun suficient de tare ca să mă audă: „Îți dai seama cât de tare se plictisesc la ei acasă, dacă au ieşit la ora asta.” La garaj, patronul lui Pin-Pon stă în fața pompei de motorină şi spune: „Ia furgoneta, ca să termini mai repede.”

Dar Pin-Pon spune: „Nu e nevoie. Mă întorc într-un sfert de oră.” Bineînțeles, Juliette este la fereastră, dar se mulțumeşte să îşi închidă halatul peste sânii ei imenşi şi să mă urmărească cu o privire urâtă. Poate că Pin-Pon a fost cândva cu ea. Sau poate că soțul ei a fost cândva cu mine – cine ştie. Aproape că îmi vine să mă opresc şi să îi spun că era să o facem iarna asta, într-o seară, dar că Henric al patrulea este un bărbat bun şi că, fiind căsătorit cu ea, are oricum mai multe decât poate duce.

Dar cel mai mare prost a fost Brochard. Şi cea mai proastă – nevasta lui Brochard. El îl întreabă pe Pin-Pon: „Ne mutăm, ne mutăm?” Pin-Pon îi spune:

„După cum vezi.” Chiar atunci, iese soția din bistrou şi îl întreabă şi ea pe Pin-Pon: „Ne mutăm, ne mutăm?” Pin-Pon îi răspunde: „Întrebați-l pe soțul dumneavoastră.” Şi poama acră se întoarce spre soț şi îl întreabă răstit: „De ce?

Ce legătură ai tu cu treaba asta?” Pe cuvântul meu, în satul ăsta, dacă vrei să auzi lumea vorbind fără să spună nimic, nu e nevoie să dai drumul la TV.

La familia Montecciari, mama e nebună de furie, dar nimeni nu spune nimic.

Urcăm la etaj şi Pin-Pon aruncă pe pat cele două valize şi pune cada într-un colț al camerei. Pe pereți e un tapet groaznic, mobila este antică, dar e curat. Închid uşa în spatele meu ca să îi arăt mamei, care ne urmărise pe culoar, că aici este teritoriul meu. Pin-Pon spune: „Bun, te las să te instalezi. Eu trebuie să merg la garaj.” Eu întreb: „Pot să îmi pun fotografiile pe pereți? Şi posterul?” Arăt aşa de drăguț cu vocea mea fără accent şi cu ursulețul în brațe, el râde, îmi ridică rochia ca să mă mângâie pe fund. El spune: „Poți să faci ce vrei. Eşti acasă.” Simt că ezită să plece, că ceva îl deranjează, până la urmă se hotărăşte să vorbească, dar o ia pe ocolite: „Vezi tu, când eşti cu mine, chiar îmi place că nu porți chiloți, dar când treci prin sat aşa, nu se ştie niciodată, cineva poate să vadă. Mă deranjează.” Îi spun că nu am avut timp să pun unii curați – chiloți, adică. El stă

acolo, pare încurcat. Îi spun: „De acord, îmi pun unii imediat.” E bucuros, zâmbeşte – şi când zâmbeşte, pare mai tânăr decât cei 30 de ani ai lui – şi în momente ca ăsta îmi place de el, şi atunci îmi pare rău că este fiul unui asemenea tată ticălos. Atunci mă urăsc şi îmi spun: „Stai aşa, dacă nu îi convine, să te lase în pace.” Dar îi zâmbesc, ca o fată cuminte, şi îmi strâng în braţe ursuleţul.

Restul dimineţii mi-o petrec în cameră. Îmi pun fotografiile pe pereţi. Eliberez un sertar din comodă şi o latură a dulapului pentru lucrurile mele. Nu găsesc clema de bani din aur nici în hainele lui Pin-Pon, nici în altă parte. Citesc scrisori fără importanţă. Amici din regiment. Fete. În special una pe nume Marthe, profesoară în Isère. S-a culcat cu ea, şi acum ea scrie fraze kilometrice despre amintirile pe care le are cu el. A consumat un caiet întreg de şcoală ca să-i explice că se gândeşte la el atunci când se mângâie singură – aşa că de cel puţin patru ori, plicul a fost prea greu, şi Pin-Pon a trebuit să plătească o suprataxă la poştă. Într-o scrisoare, ea îi spune că gata, a trecut peste despărţire, că nu îi va mai scrie. Apoi urmează un torent – nici nu am mai avut curajul să desfac al doilea pachet de scrisori. Îmi pun cupa „Miss Camping-Caravaning” pe comodă şi cobor.

În bucătărie, mama şi mătuşa decojesc mazăre. Spun: „Aş vrea nişte apă caldă pentru cada mea.” Linişte. Mă aştept ca mama să-mi răspundă că toată lumea se spală aici la robinet când e vreo nuntă sau vreo primă împărtăşanie, dar nu. Se ridică de pe scaun fără un sunet, fără să mă privească, ia un lighean şi mi-l dă.

Îmi spune: „Descurcă-te.” Mă duc să încălzesc apă pe aragaz. Îmi este greu să ridic ligheanul plin. Ea îşi dă seama fără să se întoarcă şi spune: „O să te plimbi ceva pe aici ca să îți umpli cada.” Răspund că la mine fac baie în bucătărie, dar aici îmi este teamă că deranjez. Ea ridică din umeri. Eu nu mă mai mişc deloc, stau acolo o eternitate. Atunci ea spune: „Ce m-ar deranja mai mult ar fi să verşi apă peste tot prin cameră. Îmi strici podeaua.”

Drept care îmi cobor cada, lovind-o de toți pereții pentru că scara este îngustă, şi o umplu în fața aragazului. Când deschizi un robinet în casa asta, toți pereții încep să tremure. La al patrulea lighean, hoaşca spune: „Ce bine că apa de izvor e gratis!” Tot fără să se întoarcă, continuă să curețe mazărea. Şi apoi, eu mă dezbrac, şi mătuşa Surdulescu se trezeşte vorbind: „Dumnezeule, se spală în fața noastră?” Şi îşi mută scaunul ca să nu mă vadă. Mama, în schimb, mă măsoară din cap până în picioare când sunt goală. Ridică din umeri şi se întoarce la legumele ei, dar spune: „Ei, acum e clar că ai un corp dat naibii.” Şi de atunci nu a mai spus nimic.

Când a ieşit să arunce cojile de mazăre la iepuri, închide uşa de la bucătărie, ori din obişnuință ori ca să nu-mi fie frig, habar n-am. Se întoarce, urcă la etaj şi îmi aduce un prosop. Îi spun: „Le am pe ale mele, în cameră.” Ea îmi răspunde:

„Oricum, tot eu le spăl.” Şi, în timp ce mă şterg, stând în picioare în cadă:

„Mama ta este o femeie bună. Dar nu prea te-a făcut harnică. Se vede pe mâinile tale.” Mă priveşte în faţă, cu ochii mijiţi, dar fără răutate. Îi spun: „Mama m-a făcut cum a putut. Dar nu i-ar plăcea să-mi vorbiţi tot timpul aşa. V-ar spune că dacă nu voiaţi să mă mut aici, nu trebuia ca fiul dumneavoastră să vină să mă ceară.” Nu mai spune nimic timp de câteva ore – cât îmi ia să ies din casă şi să mă şterg pe picioare. Şi apoi zice: „Oricum nu o să dureze mult.”

Ia ligheanul şi îl foloseşte ca să golească apa în chiuvetă. Eu îmi înghit limba şi nu îi răspund nimic, îmi strâng lucrurile şi urc în cameră. Îmi petrec restul vieţii în pat, cu ochii în tavan, mă gândesc la babornița şi o fac în toate felurile. M-am hotărât: înainte să poată scăpa de mine, îmi va plăti rochia de mireasă. O nebunie de rochie, cu dantelă peste tot. Şi o va spăla cu lacrimile ei.

După amiază, pe la ora cinci, sunt afară, stau lângă izvor şi răsfoiesc un catalog Marie-Claire de dinainte să mă nasc, şi mănânc pâine cu ciocolată. Babornița pleacă îmbrăcată în paltonul ei negru. Îmi strigă de departe: „Merg să duc nişte ouă mamei tale. Ai ceva să îi spui?” Dau din cap că nu. Aştept cinci minute, ca să fiu sigură că a plecat, şi intru în casă. Ştiam că mama îi va oferi o cafea, că va insista ca nebuna să plătească ouăle, că îi va da să aducă un mărunţiş pe care l-am uitat, nişte batiste sau bolul pe care scrie Elle, sau mărturia de la botez, cine ştie. În orice caz, babornița şefă nu se va întoarce prea devreme. În bucătărie, mătuşa doarme cu ochii deschişi şi mâinile încrucişate pe burtă. Urc la etaj.

Prima cameră în care intru este chiar cea a mamei. Are un pat imens, acoperit cu o cuvertură, atât de înalt că poți să îți rupi gâtul când cobori de pe el. Are portretul răposatului pe un perete, într-o ramă ovală. În fotografie stătea în pragul bucătăriei, cu o mustață mare, deasă, şi cu o puşcă pe umăr. Pare un bărbat puternic, frumos, dar nu îmi dau seama ce vârstă are. Îmi vine să îl scuip.

Deschid toate sertarele cu grijă, ca să nu deranjez nimic. Ea nu a păstrat hainele soțului după ce a murit. Clema de bani nu e nicăieri. Găsesc hârtii şi fotografii cu ei doi într-o cutie mare pusă pe dulap, dar nu am timp acum să mă uit prin toate.

Apoi merg în camera mătuşii, care este mai dezordonată. Nici aici nu găsesc nimic, doar că are o sobă veche din faianță în care mă uit. Între peretele din fund şi o placă de metal, exact în acelaşi loc ca şi la noi acasă, simt cu degetele nişte hârtie. Nu e ca la mama – un plic în care îşi ține economiile şi pe care scrie totul, inclusiv ziua-luna-anul în care a luat trei franci cu care să cumpere pixul cu care scrie chiar pe acel plic. E însă un portofel din carton albastru – precum cele pe care ți le faci în copilărie, din fundul unei cutii de zahăr. Nu am văzut niciodată atâția bani la un loc. Sunt 8.000 de franci în interior, în bancnote nou-nouțe de 500. Pun totul la loc. Merg în camera lui Mickey, apoi în cămăruța din capătul culoarului în care doarme Bou-Bou. Nici ei nu au clema de bancnote din aur, sau poate vreunul din ei o are la el. Într-un sertar, la Bou-Bou, găsesc o fotografie de-a mea, decupată din ziar, de când am câştigat concursul de la Saint-Étienne-de-Tinée. Îmi dau un pupic şi pun lucrurile înapoi unde erau.

Când cobor, mătuşa se uită la mine şi spune: „Eşti o fată bună.” Nu ştiu de ce.

Mă întreabă: „Ai mâncat ciocolată mai devreme? Sora mea ți-a dat?” Dau din cap că da. Ea spune: „Ştiam eu că nu eşti o hoață.” Şi adoarme la loc.

Apoi merg în pivniță, doar ca să văd ce e pe acolo. Miroase a vin prost şi aud şobolani cum fug la adăpost. Nu e nimic de văzut. Când viitoarea mea soacră se întoarce, sunt aşezată cuminte la masa din bucătărie, cu capul în mâini, şi mă uit la televizor la ştirile regionale. Ea îmi pune în față cana inscripționată „Elle”, cutia de tablete Activarol pe care trebuie să le iau înainte de fiecare masă şi, bineînțeles, ochelarii mei pe care nu îi port niciodată. Îmi spune: „Mă întrebam eu de ce tot timpul dai din nas de parcă miroşi atent – când te uiți la ceva.” Nu îmi spune nimic de discuția cu mama, dar nu-mi pasă. Sunt liniştită – ştiu ce poate povesti mama despre mine.

***

După asta, urmează prima duminică, apoi a doua, a treia, şi tot aşa. Ajungem în iunie. Pin-Pon şi frații lui sunt plecați toată ziua. Cobor de dimineață cu prosopul meu cel mare inscripționat „Elle” şi în bikiniul meu roz, şi mă întind la soare lângă izvor, cu nişte reviste de-ale bunicii şutite din hambar, cu flaconul de loțiune de bronzat şi cu țigările mentolate. De fapt eu nu prea fumez, doar aşa ca să enervez lumea, şi ştiu că o enervează pe morocănoasa de soacră-

mea. Aduce rufele ca să le întindă şi îmi spune: „Unde te crezi, pe plajă la Hotel Negresco[18]?

Măcar ţi-ai făcut patul?” Când nu mă vede, îmi scot sutienul. Sau poate că e tot timpul cu ochii pe mine, cine ştie. Nu că mă deranjează, dar nu am chef să-i spună nimic lui Pin-Pon.

Pe la ora unu, el trece să mănânce ceva în grabă, nu avem timp să vorbim. După aia, toată după-amiaza frec menta. Fac pasienţe pe patul din camera noastră. Îmi schimb rochia de trei ori şi mă privesc în oglinda dulapului. Îmi lipesc unghiile false şi le dau cu ojă. Mă gândesc la oamenii pe care i-am cunoscut. Domnişoara Dieu, învăţătoarea de la şcoala din Brusquet, satul de deasupra lui Arrame.

Spunea că fetele care îşi rod unghiile sunt cele care se mângâie singure în pat.

Spune asta ca să mă facă de ruşine în faţa clasei. Îi răspundeam că, la cum arată, ea sigur se mângâie mai mult. Zbang! O palmă. Era nebună după mine, ăsta e adevărul. Eram cea mai frumoasă din şcoală. Toată lumea spunea asta. La paisprezece ani, chiar mai devreme, aveam tot ce trebuie – pe cuvânt de onoare.

[18] Hotelul Negresco este un renumit hotel de lux situat pe Promenade des Anglais din Nisa, construit în 1912. Fondatorul acestui hotel a fost românul Henri Negresco (1870 – 1920).

Şi într-o zi, ce a făcut? M-a ținut după ore şi m-a rugat în genunchi. Da, în genunchi. Şi eu ce am făcut? I-am aruncat cu cerneala Waterman în față. Am stropit-o peste tot – pe față, pe rochie, era un dezastru. Eram singura care avea cerneală. Tata îmi dăduse un stilou ca să învăț mai bine. Ce prost! Până la urmă, am mers la ea într-o seară, chipurile ca să îi înapoiez cărțile, după ce îmi dăduseră transferul pentru că nu mai puteau să mă țină. Ea tremura toată, din cap până în picioare. Avea cel puțin 26 de ani şi probabil că avea mai puțină experiență intimă decât oricare dintre tutele cărora le preda. Oricum, cu mine a fost în al nouălea cer. Ce spectacol! Dacă i-aş fi cerut să se târâie pe jos, ar fi făcut-o imediat şi mi-ar fi mulțumit.

Şi atunci, încep să mă gândesc la prostul celălalt. Din cauza stiloului sau cine ştie de ce. Mă opresc brusc din ce fac – şi îmi revin după o oră de stat aşa, visând cu ochii deschişi, fără să mă mişc. Când eram foarte mică şi, de exemplu, mergeam cu el pe câmp şi mă ținea de mână. Avem vreo cinci ani. Nu îmi amintesc nimic din ziua aceea, sau din alte zile cu el, doar că mergeam pe câmp şi eu eram fericită şi erau flori galbene peste tot. Când mă trezesc din visare aşa, cu peria de păr în mână, nemişcată în fața oglinzii din cameră – după o oră, cum spuneam – trebuie să ies, nu mai suport. Uneori merg să o iau pe Martine Brochard şi coborâm amândouă la râu, unde facem plajă goale puşcă, ca să ne bronzăm fără urme. Sau traversez satul până acasă, dar nu intru. Mă întreb dacă toanta de mama este acasă şi ce face, apoi plec.

Altădată, merg la garaj şi mă opresc în prag. Pin-Pon lucrează cu Henric al patrulea la un tractor făcut bucăți. Sunt amândoi plini de ulei şi transpirați.

Henric al patrulea se întoarce să vadă cine a venit şi îi spun: „Aş vrea să vorbesc cu Robert.” El spune liniştit, ca şi cum eram acolo de seara trecută: „Cine este Robert?” Arăt spre Pin-Pon, pe care nu-l cheamă Robert. Ştiu asta din scrisori, şi mama lui îi spune Florimond de faţă cu mine. Henric al patrulea suspină şi se întoarce la motorul lui. Spune: „Bine de data asta, dar să ştii că Robert al tău e plătit cu ora, şi e cam scump.”

Pin-Pon vine afară lângă mine şi îmi spune: „Are dreptate, să ştii. Nu trebuie să vii în timpul orelor de muncă.” Stau şi mă uit la picioarele mele, ca şi cum mi-aş reţine lacrimile, dulce ca mierea. El spune: „Ei bine, vorbeşte, ce s-a întâmplat?”

Îi răspund fără să ridic ochii: „Voiam să-ţi să scriu o scrisoare şi să ţi-o las, ca să nu te deranjez. Dar fac greşeli de ortografie şi mi-a fost frică să nu râzi de mine.”

Tăcem o vreme, o eternitate, după care el spune: „Şi eu fac greşeli. Ce voiai să îmi scrii în scrisoare?” Nu avea o voce enervată, ci dimpotrivă. Păcat că Pin-Pon este fiul ticălosului de taică-su, şi că gunoiul de taică-su s-a născut ca să mă facă să sufăr, şi că eu m-am născut ca să îi fac pe toţi să sufere şi mai mult. Îi răspund: „Mama ta îmi spune că nu voi sta mult cu tine. Toată lumea îmi spune asta. În plus lumea vorbeşte urât în sat despre părinţii mei ca şi cum eu aş fi nu ştiu cum...” El îşi pune mâinile în buzunare, se învârte de trei ori şi spune:

„Rahat! Rahat! Rahat!” Şi apoi: „Cine vorbeşte urât de părinții tăi? Că îi învăț eu minute să-şi țină gura.” Îi răspund: „Lumea.”

Îi fierbe sângele când mă vede aşa, tristă în fața lui, nici nu îndrăzneşte să mă atingă din cauza uleiului de pe mâini, şi spune: „Ascultă, eu nu sunt precum ceilalți pe care i-ai cunoscut.” De data asta, lacrimile mi-au izbucnit uşor. Îi răspund: „Aşa este.” Mă întorc, merg pe marginea drumului şi el vine după mine.

Cu mâna murdară de ulei – nu mai contează – mă ia de braț şi spune: „Nu pleca aşa.” Eu mă opresc. El spune: „Nu ştiu încă ce se va întâmpla cu noi doi. Dar eu sunt cu tine. Dă-i dracului pe toți.” Îl privesc în ochi şi apoi îl sărut pe obraz, cu un pupic de fetiță. Dau din cap că da, îl cred, şi apoi plec. Cum mă îndepărtez, îl aud spunând: „Mă întorc acasă mai devreme.” Cel puțin ştiu ce mă aşteaptă: în fiecare seară este la fel.

Seara, când se întoarce acasă, tot ce vrea este să mergem mai repede în dormitor.

La început îmi arăta tavanul înainte de cină, după cină, apoi încă o dată dimineață înainte să plece. Şi toată ziua, la garaj – el îmi povesteşte asta – nu se gândeşte decât să mi-l mai arate o dată. Camera mamei lui este lângă a noastră şi, când țip în timpul nopții, ea bate în perete. O dată, Mickey a ieşit pe culoar şi a venit să bată la uşă, spunând: „Nu se mai poate, vrem să dormim!” Pin-Pon îmi pune mâna pe gură când îmi vine să țip, dar simte că mă sufoc şi, oricum, îl

excită mai tare când țip. Cel mai mult îmi place Pin-Pon, mai bine zis aproape că îmi place, când este în mine şi termină. Şi atunci când mă dezbrac şi el e nerăbdător şi mă mângâie peste tot de parcă nu-i ajung două mâini.

Îmi amintesc foarte bine ce mi-a spus cotoroanța. Ştiu că nu va dura mult, că după o vreme se va potoli şi el ca toată lumea, dar acum îl am la degetul mic cu chestia asta. Mă pun pe spate, pe burtă, în patru labe. Vaca de alături bate în perete ca turbată. Şi îi mai fac şi eu nişte faze, doar ca să văd cum reacționează.

De exemplu: într-o sâmbătă seara, a treia de când mă mutasem la ei. Merg la cinematograful Le Royal. Din oraş, cu Mickey, Georgette a lui Mickey, Bou-Bou cu o turistă cam prostuță şi cu el, Pin-Pon, care stă în picioare în fundul sălii în timpul primei părți, cu casca şi uniforma de pompier. În pauză merg la el şi îi spun: „E ultima oară că faci pe clovnul când sunt cu tine. Vreau să stai lângă mine şi să mă atingi în timpul filmului dacă am chef.” Când aude, aproape că îi ies ochii din cap. Se uite ca prostul în jur, de frică să nu mă fi auzit cineva, şi atunci îi spun: „Vrei să repet, ca să audă toată lumea?” Dă din cap că nu şi dispare în viteză, cu casca aia idioată în mână.

Acasă, în cameră, îmi spune: „Trebuie să mă înțelegi.” Toți nenorociții trebuie să fie înțeleşi. „Eu ofer un serviciu pentru oameni. Când e un foc sau un accident, nu fac pe clovnul, ajut. În plus, nu o fac pentru bani, îmi dau doar 4 franci.” Nici nu îi răspund. Mă trage ca să mă aşez lângă el, pe pat. Îmi spune: „Cere-mi ce vrei, dar nu asta. Nu chiar să renunț la pompieri. Nu pot.” Îl las să fiarbă la foc mic mult timp,

apoi mă ridic şi îi spun: „Ți-am cerut să te înlocuiască altul sâmbătă seara, şi să stai cu mine, doar atât. Sau dacă nu îți convine, te înlocuiesc eu cu altul.” Îl privesc în dulapul cu oglindă, la rândul lui se uită la mine.

Priveşte în jos şi murmură: „Bine.” Mă întorc la el. Stau în picioare între picioarele lui. Desfac partea de sus a rochiei pentru că el să o sărute pe Elle aşa cum îi place. Apoi o pune pe Elle în pat şi o ia mai tare decât în alte nopți, şi patul se loveşte de perete că o trezeşte şi pe mătuşă.

A doua zi, cred că era a treia duminică din iunie, simt că nu mai rezist să transpir toată săptămâna şi am chef să fac o baie. Mai întâi, îl las pe Pin-Pon să doarmă şi cobor în curte în halatul meu pufos. Nişte tineri vorbesc la poartă cu Mama Dolores. O aud spunând, de parcă vorbea la telefon: „Trebuie să îl întreb pe fiul meu, el este capul familiei.” Sunt doi băieți şi două fete cu un Volkswagen alb acoperit de abțibilduri, plus o canoe pe plafon. După câteva minute, îi aud cum pleacă. Mama îmi spune: „Sunt turişti.” Când se întoarce în bucătărie, încerc să pornesc duşul pe care l-au instalat între izvor şi hambar şi apa rece mă stropeşte pe halat şi pe păr. La o fereastră, Bou-Bou şi Mickey se uită la mine. Ştiu ce ar trebui să facă în acest moment Aia, ştiu foarte bine. Dar este încă prea devreme.

Fotografia mea decupată din ziar – cine ştie. Mă iau toți dracii, las totul baltă şi urc în cameră. Pin-Pon se trezeşte în timp ce mă îmbrac şi spune: „Ce faci?” Îi răspund: „Merg să o văd pe mama.” El spune: „Dar mergem să mâncăm de prânz la ea.” Eu spun: „Ei bine, vii tu mai târziu. Eu merg să o văd chiar acum.”

Când ajung acasă, sunt foarte nervoasă, inima îmi bate să-mi sară din piept. Ea este sus cu celălalt idiot – poate îl bărbiereşte sau îl schimbă. Îi strig prin tavan:

„Cobori? Trebuie să te văd." Ea coboară imediat. Eu plâng la perete, cu capul sprijinit de braţ. El, din cameră, urlă ca nebunul. Ea mă ia uşor de umeri, şi mă duce în pivniţă cum facem când vrem să vorbim liniştite. Îi spun plângând:

„Înţelegi? Spune, înţelegi?" Ea şopteşte cu o voce tristă: „Da, sigur că înţeleg.

Vrei să fii mai rea decât eşti în realitate. De asta eşti nefericită." Ea se aşază pe trepte, îmi ajută degetele care tremură şi nu reuşesc să îi deschidă nasturii de la rochie, îi simt mirosul, am sânul ei cald în gură, sunt în braţele mamei mele iubite, mama mea iubită.

***

Într-o după amiază, în duminica aceea sau în alta, Pin-Pon ne duce la plimbare în DS-ul şefului lui. În afară de noi mai este Mickey, cu Georgette a lui. Mickey trebuia să participe la o cursă ciclistă, dar ultima dată se certase şi lovise un comisar de cursă cu capul, din cauză că nu-şi prinsese corect numărul pe spate, şi a fost suspendat două săptămâni. Evident comisarul era cel care greşise. De zici că tipul îl lovise cu faţa în frunte pe bietul Mickey.

Ne oprim un pic în faţa lacului care acoperă Arrame, satul în care m-am născut.

A fost scufundat când au făcut barajul. Au dinamitat totul, în afară de biserică, din respect sau cine ştie, şi apoi au dat drumul la apă. S-a vorbit şi la televizor.

Acum totul e liniştit, chiar sunt oameni care înoată în lac. Pin-Pon spune că este interzis, dar că nu au ce să le facă. Spune că în unele zile, când soarele bate oblic în lac, se poate vedea biserica pe fund. Nu clopotnița – pe asta au luat-o. Doar zidurile. Apoi Georgette se uită la mine şi îşi dă seama că îmi vine să plâng, aşa că mă apucă de talie şi mă ia de acolo în timp ce le spune celorlalți: „Să plecăm.

Chestia asta nu e prea amuzantă."

Continuăm spre un sat care se numeşte Douvet-sur-Bonnette. Mi-am pus rochia cu flori mari albe şi cu guler rusesc, am părul superb, dar nu ştiu, mă simt urâtă, nu mă simt în stare de nimic, sunt momente din astea. Cât despre Pin-Pon, el e tare mândru că mă plimbă printre turişti, cu brațul pe după talia mea şi cu degetele care alunecă mai jos – ca să ştie toți bărbații cui aparține totul. După ce ocolim monumentul eroilor a mia oară şi ştim toate numele pe de rost, Mickey pariază pe un franc punctul cu doi turişti pe care îi ştie de anul trecut aşa că îl ia şi pe Pin-Pon la o partidă de pétanque. Stau cu Georgette la un Vittel cu mentă, aşteptând să treacă timpul. Ea încearcă, bineînțeles, să mă tragă de limbă – dacă mă căsătoresc cu Pin-Pon şi tot aşa – dar am învățat dinainte să îmi dea primul dințişor că nu trebuie să spun ceva unei fete decât dacă vreau să economisesc banii de anunț la mica publicitate. Mă mai întreabă cum e viața la familia Montecciari, dacă nu e greu să locuiesc sub acelaşi acoperiş numai cu băieți, eu care nu

am un frate, şi tot felul de alte chestii ipocrite ca să afle de fapt dacă Mickey al ei mă văzuse goală şi mă comparase cu ea. Cel mai bun mod să o enervezi este să o laşi să-şi imagineze orice îi trece prin cap, şi exact asta fac.

Seara, după cina de acasă, jucăm toţi patru remi cu mătuşa Surdulescu, eu câştig 20 de franci, mătuşa câştigă 60. În timp ce Pin-Pon şi Mickey o duc pe Georgette înapoi în oraş, îi spun mamei, care este singură cu mine în bucătărie şi peticeşte şosete sau cine ştie ce: „Soţul dumneavoastră a avut dintotdeauna pianul din hambar?" Ea răspunde: „L-a adus din Italia. Pe jos, dacă vrei să ştii." Eu spun:

„Cum aşa?" Ea îşi coboară ochelarii pe nas ca să se uite la mine. Îşi pune ochelarii când peticeşte. După vreo mie de ani, îmi răspunde: „Cum aşa – ce?

Din pianul ăla şi-a câştigat traiul. Se oprea pe drum în sate şi oamenii îi dădeau bani.". Încă o mie de ani se uită la mine, de parcă eram un gândac, şi spune: „Şi ce te interesează atâta pianul ăla? Din prima dimineaţă te-am văzut că îl priveai în hambar, îi dai târcoale, pui întrebări lui Mickey, îmi pui mie întrebări." Fac pe nevinovata: „Eu, eu i-am pus întrebări lui Mickey?" Ea răspunde scurt: „L-ai întrebat dacă pianul a rămas tot timpul la noi, sau dacă a fost scos vreodată când era el mic. Să nu îmi spui că Mickey al meu este un mincinos!"

Mă sucesc imediat şi spun: „A, da. Aşa este, l-am întrebat." Se uită la mine peste ochelari încă o mie de ani, după care – cu o voce mai joasă, mai apropiată: „De ce?" Eu spun: „Mi se

pare că am văzut un pian ca ăsta la Arram, când aveam doi sau trei ani." Ea răspunde înainte să termin: „Arram este departe. Sigur nu a mers până acolo. În plus, ultima oară când l-a scos din curte, tu nici nu erai născută.". Îmi bate inima tare, dar totuşi spun: „Poate greşiţi. Când l-a scos ultimă oară?" Mă priveşte lung şi intens. Încep să cred că ştie totul, de mult. Sunt unii bărbaţi care spun soţiilor toate porcăriile pe care le fac. Dar nu era aşa. Ea repetă: „Nu erai născută. Soţul meu l-a dus la oraş ca să îl amaneteze, dar nu i l-au primit. Aşa că l-am păstrat." Mai am întrebări, dar ştiu că nu trebuie să continui. Este o vulpe bătrână. Dacă mai spun ceva, va intra la bănuieli. Aşa că zic: „Înseamnă că am greşit eu. Asta nu-i o crimă." Strâng cărţile de pe masă şi-mi dau o pasienţă. Ea mai coase o vreme, după care o aud spunând: „La ce te aşteptai, că doar nu l-ai ales pe fiul lui Rotschild. Noi mergeam destul de des la amanet. Asta e."

Pin-Pon şi Mickey se întorc, împreună cu Bou-Bou pe care l-au cules din drum şi care abia îmi spune buna seara. Mickey propune un joc de belotă, dar Pin-Pon spune că nu, că mâine toată lumea se trezeşte de dimineaţă. Adevărul este că abia aşteaptă să mergem în cameră şi să îmi arate tavanul. După ce ne tăvălim, stăm amândoi în pat, dezveliţi pentru că este cald, şi îl întreb: „Cine a adus înapoi pianul mecanic, atunci când tatăl tău a vrut să-l amaneteze?" Pin-Pon râde şi spune: „De unde ştii asta?". Îi spun: „Mi-a povestit mama ta." Aştept o mie de ani, după care spune: „Nu-mi amintesc. Trebuie să o întrebi pe ea. Era un camionagiu, un prieten de-al tatălui meu. Eram mic, să ştii." Avea chiar zece ani, e născut în noiembrie. Îmi iau cartea şi mă prefac că citesc. El spune: „Au băut vin şi au vorbit şi râs în bucătărie, ăsta-i tot ce îmi amintesc."

Privesc rândurile din cartea mea despre Marilyn, doar mă uit, nu citesc. Pin-Pon spune: „Era zăpadă. De ce întrebi?” Ridic din umeri ca să arăt că nu îmi pasă, mă uit la cartea cu Marilyn. O dată, eram afară cu tata, pe treptele de la casa noastră din Arram. Stăteam pe trepte. Cred că ne jucăm cu un dop de sticlă. Voiam să merg mai departe. Eram pe trepte. Un dop, da, cu o sfoară. Încercam să îl prind.

Tata trăgea de sfoară. Pe treptele de piatră. Îmi amintesc foarte clar. Pin-Pon spune: „Ce s-a întâmplat?” Eu răspund: „Nu ştiu. Îmi vine să vomit.” El spune, ridicându-se din pat: „Vrei ceva?” Eu spun: „Nu. Mi-a trecut.” El se uită în jos la mine, cu o privire îngrijorată. Eu mă uit la carte, la toate rândurile din carte.

***

Miercurea după-amiază, Bou-Bou nu merge la liceu. Rămâne acasă, pierde timpul prin curte. O dată, după duminica aia cu plimbarea la baraj, intru în hambar fără să mă uit la el. El mă urmăreşte până la pian. Îmi spune: „Trebuie să te tratezi. Nu eşti normală.” Râd şi spun: „A, bine.” El spune: „Săptămâna trecută, au găsit pisica Doamnei Buygues moartă într-un câmp, lovită în cap. Şi azi dimineaţă, au găsit pisica familiei Merriot. Tu le-ai omorât.” Mă uit la el. Nu glumeşte. Este înalt cât bradul şi foarte frumos. Îmi spune: „Te-am observat cu mult înainte de Pin-Pon.” Eu râd şi îi spun că ştiu. Stăm în faţa pianului nenorocitului de taică-su, el în spatele meu. El spune: „Nu ştii nimic. Nu ai deloc inimă, sau dacă ai, este atât de ascunsă că nimeni nu mai ajunge la ea.”. Îi răspund,

întorcându-mă brusc: „Ce vorbeşti, băiete? Ce ştii tu? În primul rând, nu am omorât pisicile. Nu suport să stau lângă animale.” Mă aşez pe treptele de jos ale scării. După un moment, îmi spune: „De ce te interesează atât de mult pianul ăsta?” Îi spun: „Mi-ar plăcea să îl aud cum funcționează, asta-i tot.” Nu mai spune nimic, se duce la pian şi învârte manivela. Deodată, tot hambarul răsună de muzică, sunetul cade peste mine ca o ploaie grea. Mă prefac puternică, cânt tare: Tra-la-la, tra-la-la, tra-lala-lala. Şi apoi, mă prăbuşesc în față ca tata – ca mortul. Când deschid ochii, muzica încă mai cântă, şi Bou-Bou este aplecat deasupra mea cu o față îngrozită. Îmi dau seama că am căzut pe scară, sunt răsturnată cu picioarele în sus. Am fața lipită de pardoseală şi mă doare un obraz.

Mă ajută să mă întorc şi să mă aşez. Abia pot să respir. El spune: „Sângerezi, la naiba, sângerezi.” Îl iau de braț, îi spun că sunt bine, că am amețit, că mi s-a mai întâmplat. Porcăria de pian se opreşte. Îi zic: „Să nu spui la nimeni. Fac orice vrei, dar nu spune la nimeni.” El dă din cap că da, apoi îşi linge degetele ca să mă şteargă pe obraz. Am o zgârietură de toată frumusețea.

Seara, cum se întoarce de la unitate şi mă vede la masă, Pin-Pon spune imediat:

„Cine ți-a făcut asta?” Crede că a fost mama lui, sau unul dintre frați, cine ştie.

Eu spun: „Mătuşa ta, cu răzătoarea de brânză.” Imediat începe bâlciul. Pin-Pon începe să strige la amărâtă: „De ce i-

ai făcut asta?” Ea spune: „Ce? Ce?” El strigă şi mai tare: „De ce i-ai făcut asta?” Până şi mama strigă: „Spune-i, curva naibii, că nu e adevărat!” Pin-Pon îşi iese din minți. Toată lumea o încasează de la el: mama lui pentru că m-a făcut curvă, Mickey pentru că nu vrea să strige nimeni la mama lui, madam Surdulescu pentru că tot întreabă „Ce? Ce?”, chiar şi eu pentru că am încercat să plec. Doar Bou-Bou rămâne mut. La un moment dat, ne intersectăm privirile, dar nu spune nimic. Riscă să fie omorât pe loc.

Până la urmă, îi spun lui Pin-Pon, care respiră greu în picioare cu casca în mână:

„Lasă-mă şi pe mine să spun ceva. Am făcut o glumă, asta-i tot.”. Îi vine să-mi tragă una, şi maică-sa ar vrea să-mi pună supa în cap, dar nu îndrăznesc niciunul.

Se aşază toți la masă şi ascultăm trăncăneala de la televizor. Apoi, fără să mă uit la Pin-Pon, spun iar: „Am făcut o glumă, asta-i tot. Ți-o imaginezi pe mătuşa ta alergând după mine cu o răzătoare de brânză?” Faza îi termină pe toți, mai puțin pe mătuşa Surdulescu. Ca să fie totul clar, mă aplec spre Pin-Pon şi repet: „E adevărat, să ştii. Nu ți-e ruşine? O vezi pe biata bătrână alergând după mine cu o răzătoare de brânză?” Mickey se ridică, nu mai poate să se țină, dar îi este frică să râdă – nu vrea să îl enerveze mai tare pe fratele lui. Îi las să creadă că este sfârşitul episodului, mănânc, şi apoi spun în mijlocul tăcerii: „M-a luat cu leşin după amiază, am amețit şi am căzut.” Pin-Pon spune: „Amețeală? Cu leşin? Ce se întâmplă?” Şi mama Bănuială, în acelaşi timp: „Unde?” Eu răspund: „În hambar. Bou-Bou m-a ridicat. Dacă nu credeți, întrebați-l.” Toți se întorc spre Bou-

Bou, în afară de mătuşă care continuă să se uite la imaginile de la televizor, dar Bou-Bou coboară privirea, jenat, şi continuă să mănânce. E slab ca o scândură dar, când mănâncă, bagă în el ca spartul. Pin-Pon mă întreabă cu îngrijorare în voce: „Şi ți se întâmplă des?" Eu spun: „Niciodată."

Un pic mai târziu, Bou-Bou o ajută pe mătuşă să urce în cameră, Mickey merge cu Georgette să-i dea măciucă, şi eu rămân singură cu Pin-Pon şi cu mama lui – care spală vasele. Pin-Pon îmi spune: „De trei săptămâni stai închisă aici, şi toată ziua citeşti reviste vechi sau te uiți la filme de rahat. Nu e de mirare că nu te simți bine." Mama spune fără să se întoarcă: „Ce-ai vrea să facă? Nu ştie să facă nimic." Şi adaugă: „Nu e numai vina ei, nu a fost învățată să facă nimic." Pin-Pon spune: „Ascultă, ar putea să îți facă cumpărăturile în oraş. Măcar aşa iese şi ea la aer." Şi continuă în felul ăsta amândoi timp de o oră, una spune că nu are chef să o ruinez aducând carne de crab pentru cină, celălalt spunând că totuşi câştigă destul, că este major şi vaccinat, prostii de-astea. La sfârşit, mă ridic făcând pe victima – doar ca să enervezi pe toată lumea, şi spun: „Oricum, leşinul nu a fost de la asta." Ei se privesc fără să răspundă nimic. Şi apoi, mama Dolores suspină adânc şi se întoarce la vasele ei, în timp ce eu plec şi îi las acolo.

De dimineață, îl iau pe Pin-Pon de braț. Sunt în pat şi tocmai mă pupase înainte să plece. Îi spun: „Azi aş vrea să cobor în oraş. Trebuie să merg la coafor să îmi vopsesc părul." Am vreo doi centimetri la rădăcină care sunt mai deschişi decât restul, ştie şi el. Îi spun: „Doar că nu am bani." Nu este adevărat, mama mi-a dat ceva înainte să plec, apoi mi-a mai dat şi duminica trecută, când eram singure.

Ea îmi spusese: „Ba da, ba da, ia-i, eu nu am nevoie de nimic.” Am 440 de franci şi mărunţiş în buzunarul jachetei roşii care este în dulap. Pin-Pon spune doar:

„Bineînţeles. Ar fi trebuit să mă gândesc eu.” Scoate din buzunar nişte bancnote şi îmi întinde una de 100 şi una de 50 de franci. Mă întreabă din ochi dacă ajunge şi îi fac semn că da. El spune: „Trebuie să îmi ceri când ai nevoie.”

Ridică cearşaful ca să mă vadă toată, suspină şi pleacă.

Pe la prânz, merg acasă după bicicletă. Mama face ouă fierte tari, sote de morcovi – care îmi place foarte mult – şi bem cafeaua fără să ne spunem nimic.

Îmi pusesem rochia mulată azurie şi banda de păr de aceeaşi culoare. Când plec, ea îmi spune că rochia e prea scurtă, că nu mai este la modă. Eu răspund: „Poate pentru cele care au picioare urâte. Dar tu şi cu mine, avem ce arăta, nu-i aşa?” Ea râde uşor. E foarte amuzantă când râde – de parcă îi este ruşine sau nu are dreptul să-şi arate dinţii. Încalec pe biclă şi plec. De la ieşirea din sat până în oraş este numai pantă, practic nu trebuie să dai deloc din pedale. Merg mai întâi la gater să las bicicleta la Mickey şi să îi spun să mă aştepte seara, ca să urcăm împreună. Nu este acolo dar şeful lui, Ferraldo, îmi spune că îi va transmite mesajul. Apoi merg la medic, bătrânul Dr. Conte.

Sunt câteva persoane în sala de aşteptare, dar nu ştiu pe nimeni. Aştept zece minute privindu-mi picioarele. Când doctorul deschide uşa pentru pacientul următor, mă vede

imediat şi mă cheamă înăuntru ca şi cum aveam programare.

În cabinet, nici nu nu mă întreabă ce mai fac – se aşază la birou şi îmi scrie o rețetă. Îi spun: „Cred că voi fi însărcinată.” El îmi spune: „Cum adică, vei fi?

Eşti, sau nu eşti.” Îi spun că am uitat de mai multe ori să iau pastila. „Şi când s-a întâmplat asta?” Stau în picioare în fața lui, ca proasta. Spun: „Poate de vreo trei săptămâni.” El ridică ochii spre cer şi spune: „Bine. Îți dai seama că am şi altceva de făcut decât să ascult prostii de-astea. Vino să te văd când sarcina va fi mai avansată.” Apoi, îmi dă rețeta, un tub eşantion cu cremă pentru zgârietura de pe față, îi transmite salutări mamei şi mă pofteşte afară. Niciodată nu ne cere bani.

Traversez piața de la primărie şi merg la coafor. Ca de obicei, Moune se ocupă de mine. Este o fată bună, dar e proastă. Conversația ei e zero barat. De lucrat, lucrează la fel de prost. Dacă doamna Ricci, patroana, nu ar veni să mă preia şi să îi spună frumos să ne aducă două ceaiuri de lămâie de la cafeneaua de alături, aş arăta ca o măturăcu picioare. Apoi, la farmacia lui Philippe. Când mă vede intrând, se fâstâceşte de tot, ca întotdeauna. Până anul trecut, el îmi dădea pastila pe sub mână. Pin-Pon mi-a spus că lumea vorbeşte că m-am culcat cu Philippe.

Nu este adevărat. De altfel, eu aş fi vrut, dar el e cam ciudățel. Nu ştiu cum a reuşit să îşi lase soția însărcinată. Nu poate să vorbească cu mine, are clienți – nişte turiste cu

celulită, care îşi petrec concediul plătit alegându-şi o periuţă de dinţi. Îmi spune: „Ştii, închid în jumătate de oră.” Dar îi răspund că nu am timp.

Merg la supermarket şi cumpăr la întâmplare trei gheme de lână roz şi două croşete. Cumpăr şi o cutie de crabi ca să o enervez pe zgârcita de soacră-mea şi un cadou pentru Bou-Bou: intru în cabina foto şi îmi fac patru poze. La ultima, închid ochii şi îmi ţugui buzele ca pentru un sărut. Până la urmă, nu îmi place cum au ieşit pozele şi le rup, aşa că îi cumpăr un tricou roşu, cu Indiana University scris cu alb pe piept. Nu îi ştiu măsura, îl iau pe cel mai mare – ar trebui să-i vină. Urăsc supermarketurile, mă doare capul de parcă îmi explodează.

Mergând spre gater, văd venind spre mine camionul galben al lui Mickey. Scoate braţul pe geam şi îmi face semn şi, când mă urc, Bou-Bou era deja acolo cu ghiozdanul. Amândoi îmi spun că părul meu este magnific. Pe drum, îmi trece prin minte că evident Pin-Pon sau mama lui ar putea să îl sune pe Dr. Conte, dar ştiu că dacă îl întreabă ce se întâmplă, îi va trimite la plimbare. Doctorii sunt ca preoţii, nu au voie să spună ce ştiu. La fiecare curbă – şi drumul era numai curbe – sunt împinsă în Bou-Bou. Până la urmă, mă ia cu braţul de umeri ca să mă ţină.

Îi simt căldura. Soarele a dispărut după munţi. Mickey ne face să râdem şi vorbeşte prostii tot drumul. Mă gândesc că ar putea fi fratele meu, şi Bou-Bou la fel. Inima îmi bate tot mai tare când mă gândesc la Bou-Bou. Mă urăsc şi, în acelaşi timp, mă simt bine.

***

Aştept încă o săptămână. Cel mai greu, de a doua zi, este să ascund că am ciclu.

Nu vorbesc de Pin-Pon. Ca să mă lase în pace, îi spun exact pe dos, îi spun că nu îmi vine şi că mă doare peste tot. El suspină trei seri la rând, iar eu rămân jos, cu mătuşa şi cu Mickey, să jucăm belotă pe 5 franci partida. Când urc, Pin-Pon este un băiat bun şi doarme. În plus, nu a mai trăit niciodată cu o fată şi, ca toţi băieţii, cu cât se bagă mai puţin în problemele fetelor, cu atât îi e mai bine. Îmi este mult mai teamă de ticăloasa bătrână, sau chiar de mătuşă. Nu are urechi, dar ochii ei văd de două ori mai bine. Merg acasă trei zile la rând, sub pretextul că nenorocitul celălalt este bolnav sau că mama vrea să încerce pe mine noua mea rochie, şi aşa nu-şi dau seama.

Bineînţeles, biata femeie îşi dă seama de tot. Dar nu spune nimic. Îmi pregăteşte lenjerie curată – niciodată nu am vrut ca altcineva să îmi spele nimic, nici măcar o bentiţă de păr, îmi face o ciocolată cu lapte sau nişte budincă Cérélac[19] – pe care o ador, îmi aminteşte de când eram mică. Apoi, rămâne în prag şi mă conduce din priviri. Ea are impresia – şi nu trebuie să îmi spună – că nimic nu va mai fi la fel. Şi eu cred acelaşi lucru. La poartă, mă uit în spate, dar asta mă face să vreau să mă întorc la ea, pentru că ceea ce mă aşteaptă mi se pare mult prea apăsător pentru mine, dar reuşesc să mă îndepărtez repede. Am calculat o dată că îmi petrec trei zecimi din viaţă gândindu-mă la ea, trei zecimi gândindu-mă

[19] Cérélac (Nestlé) este o marcă de cereale pentru sugarii de peste 6 luni, ca supliment la laptele matern.

la el – când era tatăl meu, în rest mă gândesc la prostii sau dorm.

Sâmbătă, cum mă întorc de acasă, mă întâlnesc cu Juliette a lui Henric al patrulea, chiar în faţa pompelor de la garaj. Ea îmi spune: „Vino, trebuie să îţi vorbesc.” Îmi pun capul în pământ, ţin coşul în braţe ca Scufiţa Roşie, şi o urmez. Pin-Pon nu e acolo, nici soţul ei. Mă duce sus, în apartamentul lor. Îmi oferă cafea sau ce vreau. Îţi spun că deja am băut. Se aşază pe un scaun, în faţă mea, şi îmi spune: „Aş vrea să mă asigur că îl iubeşti cu adevărat pe Pin-Pon.”

Nu răspund nimic. Ea îmi spune: „Vrei să continui să locuieşti la ei fără să fii măritată?” Deschid larg mâinile ca să arăt că nu ştiu.

Ea este destul de mare, cu părul şaten deschis, şi poartă o rochie de adolescentă, ca să pară mai tânără. E un pic grăsuţă, dar nu arată rău. Sunt sigură că şi ea ţipă, atunci când soţul sau altul i-o trage. Îmi spune: „L-am cunoscut pe Pin-Pon când eram la şcoală. A fost o iubire inocentă.” Am impresia că suntem într-o scenă din Doctor Jivago. Fac totuşi semn din cap că înţeleg şi rămân nemişcată până la Sfântu-Aşteaptă. Atunci ea spune: „Dacă trebuie să te măriţi cu el, îţi dau rochia mea. Mama ta are nişte mâini magice, poate să o modifice pentru tine.” Cum nu răspund nimic, ea continuă: „Eram slabă ca tine, ştii, când eram mai tânără.” Se ridică şi mă sărută pe obraz. Îmi spune: „Vrei să o vezi?” Îi spun nu, că aduce ghinion. Mă ridic şi eu, sunt mai înaltă decât ea. Îi spun cu accentul nemţesc al mamei: „Sunteţi drăguţă. Nu sunteţi ca ceilalţi din sat.” Apoi coborâm treptele din lemn. În atelier, îi spun: „Bun, atunci la

revedere.” Ea mă priveşte, cu obrajii foarte roşii, ar vrea să mai spună ceva, dar nu reuşeşte, aşa că plec.

În restul timpului sunt drăguță cu toată lumea, aşa cum sunt când vreau eu. De exemplu, o văd pe mama Montecciari târând tomberonul cel mare la poartă pentru că a doua zi era marți şi urmau să vină gunoierii – ăştia ne trezesc întotdeauna la cinci dimineața – şi îi spun: „Lăsați-mă pe mine, pot şi eu asta, nu e complicat. Chiar toată lumea din casa asta vă tratează ca pe o slugă.” Ea nu răspunde nimic, poate că i-a făcut plăcere, sau poate că nu, cine ştie.

Mătuşa Surdulescu este cea mai tare. O dată, sunt singură cu ea şi îi strig:

„Boarfă bătrână.” Ea spune: „Ce?”, aşa că strig mai tare: „Boarfă bătrână.” Ea îmi zâmbeşte, mă bate uşor pe mână şi spune: „Dacă vrei. Eşti o fată bună.”

Merg la bufet, iau un baton de ciocolată şi i-l aduc. Ea îşi dă ochii peste cap şi spune: „Şi dacă îşi dă seama sora mea?” Îmi pun arătătorul peste buze, ca să îi arăt că suntem prietene, ea râde şi începe să mănânce din ciocolată ca o maimuțică. E incredibil cât de lacom poate fi cineva de vârsta asta. Şi urât. Decât aşa, mai bine mor la douăzeci de ani – sau treizeci.

Duminică dimineața, Mickey îşi scoate la plimbare gambele masive, spunând că azi câştigă, la naiba. Are o cursă pe undeva, nu mai e suspendat. Se întoarce seara spunând că

a pierdut, la naiba. Spune că e din cauza bicicletei şi că Pin-Pon – care se ocupă – nu se pricepe deloc. Dar deloc. Îi explică: „Am avut un start bun. Am trecut în față, eram tare. Bicicleta asta nenorocită cântăreşte zece tone, şi din cauza ei rămân tot timpul în urmă.” Pin-Pon scoate un sunet de protest, dar nu spune nimic. Îşi iubeşte frații mai mult decât orice. Pentru el, legătura cu Mickey şi Bou-Bou este ceva sacru. Îl ceartă un pic pe Bou-Bou – ba că se trezeşte târziu dimineața când merge la liceu, ba că citeşte science-fiction până la miezul nopții. Îl ceartă pe Mickey – ba că minte când spune câte țigări fumează pe zi, ba că i-o trage Georgettei de patru ori pe săptămână. „Cum mai vrei să câştigi vreo cursă după toate astea?”, aşa îi spune. Dar rămâne ceva sacru.

Cât despre Bou-Bou, el nu mă mai priveşte, abia îmi vorbeşte, chiar mă evită când Pin-Pon nu este cu noi. Am fost în camera lui, i-am pus cadoul pe pat. În aceeaşi seară, am găsit nenorocitul de tricou pe patul meu. Îl prind pe Bou-Bou la etaj, un pic mai târziu, şi îi spun: „Credeam că îți va plăcea. Nu m-ai dat de gol, când am căzut în hambar.” El rămâne în picioare, țeapăn, cu spatele la perete, fără să se uite la mine. Îmi răspunde: „Vorbeşte mai încet, se aude de jos.” Eu şoptesc: „Atunci ia-l. Te rog.” Îi pun tricoul sub braț, şi el îl păstrează.

Doar ridică din umeri ca să arate că nu îi pasă, şi se duce în camera lui. Când îl văd aşa, îmi vine să îl fac să geamă între brațele mele, în timp ce îl sărut pe gură până îl sufoc.

Pe scurt, sunt drăguță toată săptămâna. Şi apoi, miercuri seara, Pin-Pon se întoarce de la antrenamentul de la unitate. Îl aşteptăm să mâncăm. Tricotez cum mi-a arătat

mama, cu ochelarii pe nas, privind din când în când la televizor.

Doamna Directoare, care tocmai serveşte supa, îi spune fiului: „Camperii de ieri s-au întors. Mi-au dat două sute de franci avans. S-au instalat în capătul celălalt al fâneței.” Mickey spune enervat: „Bine, bine. Acum putem să tăcem un pic?”

El se uită la filmul în care Deborah Kerr cedează nervos pentru că a lăsat pe cineva să o sărute. Dar singurul lucru pe care îl vede Pin-Pon în mizeria aia de bucătărie nu este Deborah Kerr, nici Bou-Bou care îşi roade unghiile, nici Mickey, de mătuşă nu mai vorbim – mă vede pe mine tricotând, stând cuminte pe un scaun, pe nas cu ochelarii pe care nu-i mai pusesem niciodată.

Se apleacă, mă sărută pe obrazul aproape vindecat, şi îmi spune: „Ce faci aici?”

Oftez uşor, de oboseală, şi îi spun: „Vezi bine ce fac.” El îmi spune: „Ce tricotezi?” Ridic din umeri şi, continuând să număr ochiurile în gând, îi răspund:

„Ce crezi?”

În bucătărie se lasă o linişte ciudată, se aude doar Deborah Kerr în engleză subtitrată. Pin-Pon se duce şi închide televizorul. Mătuşa Surdulescu protestează:

„Măcar o dată că puteam şi eu să citesc.” Şi simt toate privirile aţintite pe mine.

Nu îmi pasă, continui să tricotez cum mi-a arătat mama, fără să mă gândesc la altceva.

În sfârşit, Pin-Pon îşi trage un scaun şi se aşază în faţa mea. Apoi spune:

„Opreşte-te.” Îl privesc prin ochelari. Nu este supărat sau deranjat. Îmi spune:

„Eşti sigură?” Eu răspund: „Mi-a întârziat, aşa că am mers la Dr. Conte. El a spus că e prea devreme, dar eu ştiu.” Şi apoi mă întorc la scutecul roz pe care îl tricotez. Rânduri de ochiuri aranjate frumos, ca grăunţele pe un ştiulete de porumb. În liniştea care a urmat se aude doar zgomotul făcut de furculiţa lui Bou-Bou, pe care o mişcă pe masă. În sfârşit, scârnăvia de văduvă deschide gura prima, şi îmi acordă prima manşă. Îi spune lui Pin-Pon, cu o voce constipată:

„Nu mai pune întrebări. De data asta poţi s-o crezi. Te-a făcut, dragul meu.”

Pin-Pon se ridică împingând scaunul şi răspunde: „Taci, te rog. Nimeni nu a încercat să mă facă. S-a întâmplat, asta e.” Ştiu că se uită la mine aşteptând să-i dau dreptate, dar stau în spatele ochelarilor, cu ochii în jos, şi îmi ţin gura.

Mickey spune: „Bun, ce ar fi să trecem la masă?” Bou-Bou spune: „Taci din gură.” Apoi, aşteptăm câteva secole ca Pin-Pon să vorbească. Într-un final, el spune: „M-am săturat şi eu ca toată lumea să bârfească atunci când ea trece prin sat. E vina mea. Vom rezolva totul repede.”

Ne aşezăm cu toţii la masă şi mâncăm. Eu am tricotajul pe genunchi. Nici Mickey nu mai cere să pornim din nou televizorul pe postul Monte-Carlo.

Mătuşa spune: „Ce s-a întâmplat? Nu vă bucuraţi pentru micuţă?” Sora ei o bate uşor pe mână ca să se potolească şi nimeni nu spune nimic. Mă gândesc trei zecimi din timp la mama, trei zecimi din timp la tata. Îmi mănânc supa. Sunt mai încăpăţânată decât este restul lumii cu mine. Sfârşitul episodului. Merg mai departe şi semnez: Éliane Montecciari.

Martorul

E o fată bună. Văd asta în ochii ei. Nu îi scapă nimic, aşa cum nici mie nu îmi scapă. Din cauză că nu aud, toţi cred că nici nu văd. Dar Aia este altfel. Ştie că văd bine, pentru că sunt atentă şi observ. Din prima zi, am ştiut că este o

fată bună. Nu mi-a luat banii. Îi păstrez ca să-mi înmormântez sora, şi pentru propria mea înmormântare. Ea i-a găsit, în soba de faianță din camera mea, dar nu i-a luat. Doar a pus portofelul la loc – dar invers, aşa am ştiut că a umblat. Nu-mi scapă nimic.

Portofelele pe care le faci din cutii de zahăr – am făcut destule când eram copii, la Marsilia. Alea erau vremurile bune. Marsilia, i-am spus micuței, este cel mai frumos oraş din lume după Paris. Am fost o singură dată la Paris, la Expoziția Universală din 1937, cu soțul meu. O săptămână. Am stat la Hôtel des Națions, pe Strada Chevalier-de-la-Barre. Aveam o cameră frumoasă cu o sobiță pe care făceam cafeaua dimineață. Soțul meu făcea dragoste cu mine în fiecare zi, a fost ca o a doua lună de miere. Îi spuneam: „Bine, armăsarule, ce efect are Parisul asupra ta!" Iar el râdea şi iar râdea. Avea cu zece ani mai mult decât mine şi eu aveam douăzeci şi nouă de ani pe-atunci. Îmi cumpărase două rochii înainte să plecăm, şi-mi mai cumpărase una pe Boulevard Barbès, la Paris, foarte aproape de Strada Chevalier-de-la-Barre. A murit pe 27 mai 1944, în bombardamentul Marsiliei. Locuiam pe Strada Turenne colț cu Boulevard Național, la etajul al treilea. Casa s-a prăbuşit cu tot cu noi. Era lângă mine când bombele au început să cadă, mă strângea de mână şi spunea: „Nu-ți fie frică, Nine, nu-ți fie frică." Se pare că a fost găsit în stradă, sub dărâmături, şi eu eram la ce mai rămăsese din primul etaj, împreună cu o bătrână al cărei cap fusese smuls. Bătrâna nu era din clădire, nu am ştiut niciodată de unde a venit.

Când stau în fotoliul meu, mă gândesc des la acel ultim moment, când țineam mâna soțului meu. Mă întreb cum a

fost posibil să ne dăm drumul. Îmi spun că probabil ne-am pierdut cunoştinţa amândoi şi că ar fi trebuit să mor cu el.

Niciodată nu am cunoscut alt bărbat, nici măcar nu am căutat altul. Nici înainte, nici după. Chiar dacă aveam 36 de ani când a murit, şi chiar dacă eram surdă, erau destui doritori. Sora mea îmi spunea: „Găseşte un bărbat muncitor de vârsta ta, refă-ţi viaţa." Doar când mă gândeam, începeam să plâng.

Este o proastă, sora mea. Nici ea nu a cunoscut alt bărbat în afară de soţul ei.

Nici ea nu s-a recăsătorit. Despre ce vorbeşte? Era şi mai frumoasă decât mine.

O dată, în hambar, Florimond şi Mickey au găsit scrisorile pe care bietul meu cumnat i le scria în 1940, când a fost mobilizat şi devenise francez cu adevărat.

Le-am citit toţi trei când ea nu era acasă. Era să murim de râs, nu ne mai puteam opri. Nu prea le avea cu gramatica, săracul Lello, dar cred că îi era foarte dor de sora mea – pentru că în afară de câte un salut transmis unuia sau altuia de prin sat, nu vorbea decât de chestia aia. Pe scurt, erau scrisori de dragoste. Mai târziu ne-a fost un pic ruşine că le-am citit, dar până şi seara, la masă, nu ne-am putut abţine şi ne-a pufnit iar râsul. El vorbea de „corpul ei de alabastru". Probabil că citise asta într-un ziar sau undeva şi a ţinut-o minte. Muream de râs. După asta, bineînţeles că sora mea s-a supărat pentru că nu ştia de ce râdem atâta. A

lăsat totul baltă şi s-a adus să se culce. „Un corp de alabastru.” Chiar mă întreb unde a găsit expresia asta.

Sora mea e mai norocoasă decât mine. Săracul Lello este îngropat în cimitirul satului – poate să meargă să-i curețe mormântul luni după-amiază şi să-i povestească ce s-a mai întâmplat, dar bietul meu soț este la Marsilia, în cimitirul Canet. În ultimii zece ani nu am putut să merg decât de două ori. La înmormântarea fratelui lui, care era bijutier-ceasornicar, bineînțeles că nu era patron, şi altădată, când Mickey a fost la o cursă pe Stade Vélodrome şi Florimond împreună cu Henric al patrulea ne-au dus pe mine şi pe sora mea.

Seara, Mickey câştigase cursa eliminatoare şi primise nu ştiu câte premii, aşa că ne-a invitat la cină, la un restaurant pescăresc pe malul mării, pe promenada Corniche. Ne-am întors noaptea. Toată lumea era fericită – eu pentru că văzusem mormântul soțului, şi am putut să îl curăț cu peria şi să pun flori, ceilalți pentru că Mickey a câştigat, dar şi eu eram bucuroasă pentru Mickey. Aveam două biciclete legate pe plafonul maşinii, şi toată călătoria mi-a fost frică să nu cadă.

Aş vrea să mai câştig de trei ori la tiercé, acum că am pus deoparte banii pentru înmormântarea mea şi a surorii mele. Prima oară, îi voi da totul lui Florimond, pentru că este cel mai mare şi cel mai curajos. A doua oară, voi împărți câştigul între Bou-Bou şi Mickey. A treia oară, va fi pentru bebeluşul pe care îl va avea Elle, dar îl voi depune într-un cont de economii. Am spus surorii mele că sper să fie fată, că avem destui bărbați în familie, şi că va fi la fel de

frumoasă ca mama ei. Dumnezeule Mare, bine că nu aud nimic, altfel cine ştie ce aş fi auzit. Sora mea o urăşte pe fată. Nu crede că e cinstită şi îi reproşează atitudinea obraznică.

Cel mai mult, îi reproşează că i-l ia pe Florimond al ei. Ea spune aşa: „Dacă se căsătoresc, unde se duc banii? Va trebui să îi împartă cu ea." Eu îi răspund: „E o fată bună. De 30 de ani strigi când vorbeşti cu mine, şi ştii că nu aud nimic. Ea măcar nu strigă, vorbeşte încet şi înțeleg tot. Sau, dacă e prea complicat, pune mâna pe o hârtie şi un creion şi îmi scrie."

Dacă ai vedea fața surorii mele – arăta groaznic. Zici că tot sângele i se scursese în interior. Şi apoi începe să strige ceva, dar eu nu înțeleg nimic din ce spune.

Atunci se duce şi ea la sertarul de la dulap, ia o hârtie şi un creion şi îmi scrie ca să se răzbune: Ştii cum îți spune? Eu răspund: „Îmi spune Fără Sunet, ştiu de la ea." Şi încep să râd, şi râd. Este adevărat, fata îmi spune Fără Sunet, mătuşa Surdulescu sau Maimuțica. Am întrebat-o chiar eu, şi ea mi-a spus. Mi-a şi explicat că fără sunet se referă la difuzoarele cântăreților. Şi sora mea spune că fata nu e cinstită. Obraznică – da. Se plimbă goală la fel de naturală cum ceilalți scot o umbrelă când plouă. Dar cred că e nefericită. Vreau să spun că viața ei nu a fost grozavă tot timpul, şi nimeni nu ştie, pentru că nu şi-o expune aşa de uşor cum îşi expune fundul.

Îi explic surorii mele tot ce cred, dar ea ridică din umeri – pentru că ea le ştie întotdeauna pe toate de când avea zece ani – şi îi citesc pe buze: „Tu şi poveştile tale.” Şi face un gest mare deasupra capului ei, ca să arate că poveştile mele sunt nişte aiureli. Îmi scrie pe hârtie: „Ce te-a întrebat?” Ca să o enervez, întâi îi corectez greşelile de ortografie, ca şi fetei – care scrie aproape fonetic, este incredibil. Şi apoi îi spun: „Nimic. Îi place să îi vorbesc, să îi povestesc.” Îi citesc pe buze: „Ce să-i povesteşti?” Eu spun: „Nu contează. Orice îmi vine în minte.” Ia din nou hârtia şi scrie: Pianul mecanic din hambar? Eu fac pe proasta.

Dau din cap că nu. Ea scrie: Te-a întrebat cine a adus înapoi pianul când Lello l-a dus la amanet? Eu spun: „De ce întrebi asta?” Îmi amintesc foarte bine cine a adus înapoi pianul. Au fost Leballech cel mare şi cumnatul lui. Leballech cel mare conducea un camion de-al lui Ferraldo, patronul lui Mickey. Era noiembrie sau decembrie 1955, era zăpadă în curte. După ce au coborât pianul din camion, au băut împreună cu Lello o sticlă de vin aici, în bucătărie, îi văd ca şi cum aş fi acolo. Sora mea scrie: Pentru că ea vrea să ştie. Îi spun: „Ea nu m-a întrebat.”

Asta este adevărat. Fata mi-a vorbit de pianul mecanic din hambar, dar nu m-a întrebat nimic în acea zi.

Sora mea ridică din umeri şi priveşte hârtia gândindu-se ce să mai scrie. Apoi, întoarce brusc capul spre uşa cu geam, şi înțeleg că intră cineva în curte. Apoi face exact ceea ce face şi fata: dă foc la foaia de hârtie cu un chibrit şi o aruncă în soba stinsă. Face acelaşi gest cu vătraiul, ca să ridice placa şi să o pună la loc.

Când deschide uşa, văd unul dintre camperii care şi-au pus cortul în capătul celălalt al fâneţei, şi prietena sau soţia lui, o blondă cu pistrui. Mi-am dat seama – când am văzut-o pe sora mea ieşind – că au venit după nişte ouă, sau poate un iepure.

Rămân singură, îmi închid ochii. Îmi amintesc foarte bine acea seară de iarnă din 1955. Leballech cel mare şi cumnatul lui care beau vin în bucătărie cu bietul Lello. Florimond era încă un copil, şi tot timpul era în drumul lui taică-su. Pe atunci, nu stăteam toată ziua în fotoliu, mergeam până la poartă, mă uitam la pădure, la casele din sat, la drum. Îl vedeam uneori pe Leballech cel mare cum mai trecea cu camionul. Aceeaşi muncă pe care o face acum Mickey – transporta buşteni. Pe cumnatul lui nu l-am văzut decât în seara aceea. Mai aveam aparatul auditiv, mai auzeam câte ceva. Mi-au explicat că era însurat cu sora lui Leballech şi că locuia în satul Annot.

Stau în fotoliu cu ochii închişi, dar nu dorm. Ceilalţi cred că dorm tot timpul. Nu dorm decât noaptea, şi nici atunci prea mult. Mă gândesc la toate zilele acelea minunate. La Digne, când eram mică, şi apoi la Marsilia. Podul de transport[20], pe care germanii l-au distrus în timpul războiului, şi strada pe

[20] Un pod de transport (sau pod de transfer aerian) este un tip de pod mobil care permite traversarea unei ape navigabile folosind o nacelă (sau transportor) suspendată de un cărucior care rulează sub punte. Este ca un pod rulant, dar folosit pentru a muta vehicule şi oameni de pe un mal pe celălalt. A fost construit acolo unde era un trafic maritim intens, într-o epocă în care navele cu vele (care aveau o înălţime foarte mare) îşi păstrau încă importanţa economică şi strategică.

care locuiam – Rue du Petit-Puits. Atât de mult soare. Mă întreb dacă, cu toate porcăriile pe care le-au inventat, nu ne-am îndepărtat de soare. Atunci zilele erau mai lungi, şi verile mai calde. Expoziția din 1937, de la Paris. Sora mea încă mai are tava pe care i-am adus-o. Este în spatele meu, pe bufet. Este pictată, are o imagine a Expoziției. Soțul meu îmi spunea: „Vei vedea, ne vom aminti mult timp de asta."

Într-o după amiază, micuța stătea lângă mine, şi mi-a scris pe o hârtie: Încă îl mai iubiți? Am dat din cap că da. Ea nu a râs, nu a spus nimic. Am rămas acolo, ca două toante. E o fată bună. Nu este precum celelalte.

***

Dimineața mă ajută sora mea să mă îmbrac. Într-o zi, mă dor picioarele, în altă zi mâinile. Ea mă ajută să cobor în bucătărie şi să mă instalez în fotoliu. Florimond şi Mickey pleacă la muncă. Bou-Bou a dat bacul la franceză, spune că a făcut cât de bine a putut, acum aşteptăm rezultatul. El poate să citească sau să doarmă în camera lui toată dimineața.

Micuța coboară întotdeauna pe la ora nouă, după ce şi-a făcut patul. Merge să-şi ia cada din şopronul în care o ține, şi se pregăteşte pentru baie. Sora mea spune că se va topi de atâta spălat. Sora mea e o toantă. A fost foarte bună cu mine de când a murit soțul meu, dar toantă a fost şi toantă a rămas. Îi spun fetei: „E bine?" Ea îşi dă capul într-o parte şi spune: „E bine." Prima oară când s-a băgat în cadă, am fost şocată, nici nu îndrăzneam să o privesc. Acum gândesc altfel:

„Măi amărâto, măi bătrână ramolită, unde ai vrea să se spele? E la fel ca tine, când erai tânără, şi bunica ta nici nu te băga în seamă când făceai baie.” După care aruncă apa din cadă în chiuvetă, lighean cu lighean. Şi-a pus halatul alb pufos. Are părul ud, față netedă, şi se vede că încă nu are 20 de ani.

Când mă priveşte, uneori parcă vede prin mine, pentru că se gândeşte la altceva, dar când mă vede – îmi dau seama din ochii ei că se bucură că sunt acolo. Văd asta din mutrița ei bosumflată, sau din zâmbet, sau din felul în care îşi ridică umărul ca şi cum nu i-ar păsa de nimic – pentru că vrea să credem că nu îi pasă de nimic. Nu aud nici zgomotul pe care îl face în cadă, nici ce răspunde când sora mea îi vorbeşte, dar văd năsucul ei încrețindu-se şi ochii albaştri micşorându-se. Nu am văzut-o niciodată pe mama ei, căreia i se spune Eva Braun pentru că vine din Germania şi pentru că lumea e proastă. Mi-ar plăcea să vină în vizită la noi. I-am spus surorii mele să o cheme, dar sora mea mi-a răspuns, vorbind rar ca să înțeleg: „Mama ei este ca Elle, o sălbatică.”

După baie, micuța merge în curte cu prosopul şi cu țigările ei mentolate – să se bronzeze lângă jgheabul de lemn de la izvor. Cum iese, coboară şi Bou-Bou în pijama. Mă sărută în fiecare dimineață – e singurul care o face. Îmi spune întotdeauna acelaşi lucru: „Tu nu te schimbi niciodată, nu?” Apoi îşi pregăteşte o combinație de tartine – una cu miere, una cu unt, una cu dulceață, una cu Nutella – şi mama lui îi serveşte cafeaua cu lapte. La sfârşit, el mai adaugă una sau două lingurițe de Nescafe, altfel cafeaua e prea slabă şi nu îl trezeşte. Înghite totul privind drept în față, părând că se gândeşte la ceva foarte important, la fel ca Mickey. Doar

că Mickey nu a mâncat niciodată atât de mult. Şi apoi îşi spală castronul, cum a fost învăţat, ezită un moment în faţa uşii cu geam dar, în sfârşit, dă la o parte perdeaua pentru a o vedea pe micuţă întinsă lângă jgheabul de la izvor, şi apoi urcă în camera lui. Ştiu bine ce văd, şi nu e nevoie să ajungi la vârsta mea ca să înţelegi că este atras de fată. De altfel, el este de partea ei. Am observat asta la masă. El ştie întotdeauna de unde se ia sarea când ea o caută.

Elle nu vede prea bine. El îi dă solniţă prefăcându-se plictisit că ea nu o găseşte, dar întotdeauna el este cel atent, ceilalţi se uită la televizor. Cred că şi ea o face intenţionat. Mi-a şi scris într-o după amiază când eram singure: Ochii mei sunt doar de decor. Nu-mi văd nici picioarele. Eu i-am spus: „Atunci de ce nu îţi pui ochelarii?" Ea mi-a scris: Nu îmi pasă de picioare. Dar ea ştie foarte bine tot ce se întâmplă, nu are nevoie de ochi. Şi îi face plăcere că Bou-Bou este atentă cu ea. Duminica trecută, el a coborât la masă cu un tricou nou, roşu, cu un imprimeu alb Indiana University. Toată lumea i-a făcut complimente că arată bine, dar el s-a prefăcut deranjat şi s-a aşezat fără să se uite la nimeni. Şi apoi, câteva secunde mai târziu, l-am văzut aruncând o privire spre Elle, doar o privire, şi ea a coborât capul cu un zâmbet discret, se vedea că este mulţumită şi că cei doi aveau un secret. Cred că ea i-a oferit acel tricou, fără să spună nimic nimănui. Mai cred că ea nu vede nimic rău în asta şi că pentru ea, chiar dacă nu sunt nici trei ani diferenţă între ei, Bou-Bou este doar un frate mai mic. Ea nu are un frate. Eu pot să o înţeleg. De altfel, este foarte îndrăgostită de Florimont. Sora mea mi-a povestit că toată lumea o aude noaptea, când este în braţele lui.

Eu aş fi mai îngrijorată de Mickey, pentru că el este mai aproape ca vârstă de ea şi pentru că are tot timpul ochii unde nu trebuie când ea îşi încrucişează picioarele pe scaun sau când se apleacă să ridice ceva. Ea poartă fuste şi rochii prea scurte. Eu i-am spus-o. Ea a râs şi a ridicat un umăr ca de obicei. Când îşi pune blugii spălaţi cu înălbitor, este şi mai rău – sunt atât de strâmţi că i se vede fundul mai bine decât dacă ar fi goală. Mă rog, trebuie să fiu cinstită. Fetele din ziua de azi se îmbracă într-un fel ciudat, nu ea este singura. Înainte de război, când închiriam în timpul verii vila din Seausset-les-Pins, am purtat şi eu pantaloni, dar erau largi, parcă înotam în ei. Aşa era moda. Soţul meu îmi spunea că eram foarte şic. Când ne întorceam de la plajă, cu nepoţii şi sora mea care mai era pe atunci fată mare, stăteam în grădina plină de oleandru şi ascultam muzică la gramofon. Când mă gândesc la acele momente, parcă simt mirosul de oleandru. Cel mai mult îmi plăcea discul cu Le Chaland qui passe, cântată de Lys Gauty. Şi melodia din Albă ca Zăpada:

„Într-o zi, prinţul meu va veni

Într-o zi, mă va iubi...”

Nu-mi amintesc cine o cânta, cred că Élyane Célys, dar nu sunt sigură. Mi-e teamă că încep să-mi pierd amintirile, una câte una. Mi-e frică să nu ajung aşa cum deja mă cred toţi: ramolită. Aşa ajunsese săraca bunica mea, când a murit.

Măcar era veselă – râdea tot timpul. Nu-şi mai amintea deloc de bunicul meu, care murise cu 20 de ani înaintea ei. Nimic,

nici măcar o amintire. Dumnezeule Atotputernic, să nu ajung niciodată aşa! Vreau ca în ultimul moment să mi-l amintesc pe soțul meu, şi el să mă țină de mână şi să îmi spună: „Nu-ți fie frică, Nine, nu-ți fie frică.” Nu cred că doare, când mori, nu are de ce să doară. Inima încetineşte şi apoi se opreşte. Şi de partea cealaltă, poate că e cum credeam pe vremuri, când eram mică şi bunica îmi povestea în apartamentul nostru din Rue du Petit-Puits – te reîntâlneşti cu toți oamenii pe care i-ai cunoscut.

E însă ceva la care mă gândesc când nu pot să dorm noaptea. Soțul meu avea 46 de ani când a fost omorât. Eu am deja 68. Dacă este adevărat că ne vom reîntâlni, anul viitor sau peste zece ani, atunci mă va vedea aşa cum sunt: o bătrână. Îngrozitor. Dar Bunul Dumnezeu, dacă există, sigur s-a gândit şi la asta, aşa că sunt liniştită. Poate că dintr-o dată voi fi din nou cum eram la Seausset-les-Pins, în timpul acelor veri minunate, când închiriam vila. Nu-mi mai amintesc culoarea pantalonului larg. Sunt aproape sigură că era alb. Aşa era la modă. Nu-mi mai amintesc marca gramofonului. Este important – făcea parte din vremurile acelea bune – acum s-au dus. Era un câine pe etichetă. Haide, toată lumea ştie marca asta. Am numele pe vârful limbii. Nu-mi mai amintesc cine cânta melodia din Albă ca Zăpada. Élyane Célys, dar nu sunt sigură.

Dumnezeule din Ceruri, nu-mi mai amintesc marca gramofonului.

***

La Voix de son Maâtre[21].

De acum trebuie să fiu atentă. Să mă gândesc la tot, să nu pierd nimic, să nu las amintirile mele frumoase să dispară. Când am întrebat-o pe micuță, mi-a spus pe silabe: „La Voix de son Maâtre." I-am spus: „Încă se mai fabrică?" Ea a ridicat din umeri şi a răspuns, cu gura la 30 de centimetri în fața ochilor mei: „Cățelul este La Voix de son Maâtre. Toată lumea ştie asta." A mai spus ceva, dar prea repede, nu am înțeles-o. I-am făcut semn să ia hârtie din bufet. Ea a dat din cap, a repetat încet şi a fost ca şi cum auzeam din nou: „Îți pierzi memoria, băbuța mea, te ramoleşti."

Stătea în picioare şi mă privea cum abia îmi țineam plânsul, fără să facă vreun gest. Am spus: „Eşti foarte rea. Da, eşti foarte rea." Atunci ea s-a aplecat pe vine pentru ca fața ei să fie la nivelul feței mele şi a silabisit: „Pe tine te iubesc cel mai mult din casa asta. Doar că îți pierzi memoria, te ramoleşti." Nu ştiam dacă trebuie să fiu tristă sau nu, îmi era frică să nu se întoarcă brusc sora mea în bucătărie. Micuța era îmbrăcată, gata să plece să-şi ridice copia după certificatul de naştere – îi trebuia pentru căsătorie. Ea mi-a spus: „Nu-i lăsa să ştie că îți pierzi memoria. Întreabă-mă pe mine." Am înțeles foarte bine, ca şi cum aş fi auzit cuvintele. Şi mi-a pus o mână pe ceafă şi m-a sărutat pe obraz. Mi-a spus:

[21] La Voix de son Maître (Vocea stăpânului său, în engleză His Master's Voice) – este primul mare brand de discuri imprimate pentru gramofon (cca 1900). Logo-ul prezintă un câine ascultând vocea stăpânului său la pâlnia gramofonului, sugerând calitatea excepțională a înregistrării.

„Nu sunt rea. Şi eu mă ramolesc. Înțelegi?” Am dat din cap ca da. Apoi, ea a plecat.

Am rămas mult timp singură. Sora mea s-a întors, apoi a ieşit din nou. Avea treabă – se ocupa de grădina ei sau de via lui Pin-Pon şi a lui Mickey – nu ştiu şi nici nu îmi pasă. Mă gândeam la fată. Sunt sigură că atunci când îmi vorbeşte, formând bine cuvintele cu gura, nu vorbeşte, nu o aude nimeni. Ea mimează cuvintele în linişte, doar pentru mine. Este aici doar de câteva săptămâni, şi ştie să vorbească cu mine mai bine decât ceilalți, care mă ştiu de o viață.

Bou-Bou se întoarce primul, mai spre seară. Îşi face un sendviş enorm – cu jambon, unt şi brânză Roquefort. Sora mea va urla, ca de obicei, când va vedea ce a mai rămas pentru ceilalți. Vine de la piscina din oraş, încă mai are părul lins.

Arată de parcă ar fi un băiat de 12 ani. Îmi spune ceva, nu înțeleg ce, dar după fața lui pare ceva amabil şi fără importanță, apoi urcă în camera lui să-şi citească cărțile despre viitor.

Imediat după, se întoarce Elle. Observi imediat că nu e aceeaşi fată ca acum trei sau patru ore. Machiajul din jurul ochilor s-a dus. E tristă, sau mai rău. Se spală pe mâini la chiuvetă. Nici nu mă priveşte. O întreb: „Ți-ai luat copia după certificatul de naştere? Mi-o arăți şi mie?” Răspunde cu un cuvânt urât – nu ştiu ce spune, dar ştiu că este un cuvânt urât. Şi apoi mă priveşte, dă din umeri, scoate hârtia

din buzunarul jachetei roşii şi mi-o întinde. E o copie după un certificat de naştere de la primăria Brusquet-Arrame. Este născută pe 10 iulie 1956. Va împlini 20 de ani în câteva zile. Se numeşte Éliane Manuela Hertha Wieck. La părinți scrie: mama – Paula Manuela Wieck, cetățean francez naturalizat, şi tatăl – necunoscut.

Câteva momente nu spun nimic. Îmi ia hârtia din mână şi o pune înapoi în buzunar. În sfârşit spun: „Porți numele de familie al mamei tale?" Sunt sigură că s-a albit la față sub tenul ei bronzat. Parcă şi nasul i s-a ascuțit. Ochii îi sunt plini de lacrimi, privirea îi pare hăituită. Apoi răspunde: „Vă deranjează?" Aproape aud cuvintele. Îi spun: „Nu, dar explică-mi." Îşi şterge ochii cu dosul mâinii şi îmi spune clar ca să înțeleg: „Nu este nimic de explicat." Apoi pleacă. Îi spun:

„Nu pleca. Sunt de partea ta." Dar nu mai ascultă, şi urcă în camera ei.

Seara suntem toți la masă, ea şi-a pus blugii mulați şi tricoul bleumarin cu mâneci scurte şi un peşte brodat pe buzunarul de la piept. Florimond este lângă ea şi o priveşte. După care începe să mănânce şi vorbeşte cu Mickey. Apoi o priveşte din nou, şi vede că o frământă ceva. Îi trage capul spre el şi o sărută pe păr. Se vede că o iubeşte mult. Probabil că a văzut certificatului de naştere şi i-a cerut explicații. Şi probabil că ea a ridicat scurt din umeri, aşa că el şi-a spus:

„Până la urmă, ce mai contează?” Ca şi mine. Când s-a născut micuța, mama ei nu era măritată cu Devigne, asta-i tot. Mulți trăiesc împreună fără să fie căsătoriți. Dar totuşi numele de Devigne trebuia să apară pe certificatul de naştere.

Eu spun: „Florimond, când este nunta?” El îmi răspunde: „Pe 17. Este o sâmbătă.” Sora mea se apleacă spre mine şi îmi spune ceva, dar nu înțeleg nimic.

Micuța zâmbeşte de cât de năucă e sora mea, şi îmi repetă din buze: „Trebuie anunțat la primărie cu 10 zile înainte.” Ceilalți o privesc de parcă şi-a pierdut mințile, şi atunci ştiu că am avut dreptate: nu-i iese niciun sunet din gură, ea doar mimează cuvintele pentru mine. Dau din cap că da şi îi spun: „La Voix de son Maâtre.” Ea începe să râdă. Şi râde. Şi eu râd. Şi ceilalți se uită la noi cu nişte fețe de idioți. Îi spun lui Florimond: „La Voix de son Maâtre.” Nu înțelege nimic dar, văzându-ne că râdem amândouă, mai ales ea, începe şi el să râdă, apoi Mickey – care tot timpul abia aşteaptă o ocazie, şi chiar Bou-Bou – care rămâne cu furculița în aer şi se întreabă ce se întâmplă.

Doar sora mea nu râde. Şi, cu cât râde mai puțin, cu atât este mai amuzant. Doar să te uiți la fața surorii mele şi mori de râs. Şi noi chiar ne holbam la ea. Pe cuvântul meu, zici că avea zece ani. Eu strig: „Un corp de alabastru.” La care Mickey scuipă vinul din gură, direct pe masă, şi Florimond se întoarce pe scaun ținându-se de burtă, îndoit de atâta râs, în timp ce fata şi Bou-Bou râd cel mai tare – deşi nu ştiu despre ce e vorba. Le este rău de atâta râs, dar e prea mult pentru ei, la fel şi eu – tuşesc şi tuşesc, dar nu mă pot

opri nici eu. Ei, asta e. Aşa se întâmplă când un neica-nimeni ca Devigne, pe care nu l-am cunoscut niciodată, face un copil cu o biată femeie şi după aia nu îl recunoaşte. Şi evident că nu e nevoie să ajungi la vârsta mea ca să ghiceşti ce urmează: micuța se opreşte brusc, în timp ce restul continuă să râdă, are prea multe pe suflet, îşi pune capul pe brațele încrucişate pe masă, printre farfurii, şi i se văd umerii şi spatele cum se scutură de plâns.

Rămânem nemişcați ca nişte statui, uitându-ne la ea, chiar şi sora mea cea năucă, şi Florimond o mângâie pe păr şi îi vorbeşte încet. Apoi o ajută să se ridice şi urcă amândoi în cameră. Sora mea, Bou-Bou şi Mickey se uită la mine de parcă trebuia să le explic ceva. Spun doar: „E o fată bună. Vreau şi eu să mă culc."

***

Abia după două sau trei zile am rămas singură din nou cu Elle. Era într-o după-amiază. Când eşti bătrân eşti mai nerăbdător decât oricând. Purta o rochie nouă pe care i-o făcuse mama ei, albă cu imprimeuri albastre şi turcoaz. Albastrul este exact culoarea ochilor ei. Vrea să meargă să o vadă pe învățătoarea ei din Brusquet; va lua autobuzul de ora trei. Sora mea spală lenjeria la jgheabul de la izvor. Bou-Bou a plecat după prânz împreună cu Martine Brochard şi cu o altă fată, care nu este de aici. Mi-a spus că merge cu ele pe munte, la cules lavandă.

Brochard mama, care scoate bani din orice, face săculeți de lavandă de pus în dulapuri, pe care îi vinde turiştilor. Nu ştiu care îi place lui Bou-Bou, Martine sau cealaltă, dar ştiu

eu că nu se chinuie să urce atâta doar ca să o îmbogățească pe Brochard mama. Mă rog, aşa e tinerețea.

Îi spun micuței: „M-am gândit mult, vreau să-ți vorbesc înainte să se întoarcă sora mea.” Îşi spăla dinții la chiuvetă, ca în fiecare dimineață şi seară, şi ca de fiecare dată când pleacă. Îmi face semn că nu poate să răspundă. Este foarte meticuloasă în ce priveşte curățenia personală. O dată, la masă, a făcut-o de ruşine pe sora mea. S-a uitat la pahar în lumină, întorcându-se spre fereastră şi, fără să spună nimic, s-a dus şi l-a spălat din nou. În rest, tot ce nu o atinge direct, nu o interesează deloc. Am putea să lăsăm o lună toate vasele murdare în bucătărie – ea ar merge o lună afară şi ar mânca pe genunchi. Sora mea o urăşte şi mai mult – şi asta mă face să râd.

Îi spun: „Nu te mai spăla pe dinți şi vino lângă mine.” Ea mă priveşte câteva secunde, cu spuma de la pasta de dinți pe buze, aruncă repede o privire spre izvor dând la o parte perdeaua de la fereastră, apoi se clăteşte pe gură la robinet, se şterge cu prosopul şi vine. Pot să jur că ştia despre ce voiam să vorbesc. Îi spun: „Aşază-te.” Ea îşi ia o pernă de pe un scaun, doar perna, o pune pe jos lângă fotoliul meu şi se aşază pe ea ca de obicei, cu brațele în jurul genunchilor.

O mângâi pe părul ei greu şi frumos. Ea îşi fereşte capul şi ştiu, fără să fie nevoie să o aud, că îmi spune: „Îmi strici coafura, mi-a luat patru ani ca să mă aranjez aşa.” Acum ştiu cum vorbeşte. Nu voi şti niciodată cum sună vocea ei, şi ăsta este încă un regret de-al meu. Sora mea mi-a explicat vocea fetei. A folosit cuvintele „voce ascuțită” şi „falsă”. Mi-a explicat şi că fata vorbeşte cu accent german. Asta m-a

surprins. Am întrebat-o pe micuță. Mi-a răspuns că vorbeşte aşa intenționat, ca să pară interesantă. Vă jur, dacă fata asta nu ar exista, ar trebui inventată.

Îi spun: „Nu îți stric coafura." Ea răspunde ceva de genul: „Bine, bine, nu îmi strici coafura. Despre ce voiai să vorbim?" Îi spun: „Când îți povestesc despre tinerețea mea, despre Marsilia, despre Seausset-les-Pins, tu mă asculți mereu.

Dar nu mă întrebi ce vrei să ştii. Haide, întreabă-mă." Ea nu se mişcă, nici nu răspunde nimic. Îi spun: „Vrei să ştii cine era camionagiul care a adus aici pianul mecanic, în noiembrie 1955, cu opt luni înainte să te naşti. Nu sunt chiar atât de proastă pe cât crezi. Am tot timpul din lume să mă gândesc la chestiile astea."

Stă atât de nemişcată, iar părul ei este atât de greu şi de viu sub degetele mele.

Ar trebui pur şi simplu să îi spun tot ce îmi amintesc, nu e nevoie să mă întrebe.

Doar că şi eu vreau să fiu interesantă. Ştiu că, atâta timp cât nu îi spun nimic, voi fi interesantă pentru ea. Îmi este teamă că după ce îi spun, nu se va mai aşeza lângă mine, nu va mai asculta ce spun. Nu voi mai putea să-i povestesc amintirile care vor muri în mintea mea, una câte una, chiar înaintea mea. Ceilalți, când eu încep să vorbesc, îşi găsesc imediat ceva de făcut. Sora mea – curățenie prin camere. Mickey – bicicleta. Bou-Bou – temele. Florimond – nu prea

stă pe acasă. El câştigă bani pentru toată familia, nu are timp să o asculte pe Cognata.

Îi spun micuței: „Uită-te la mine.” Îi iau fața în mâini ca să o oblig să se întoarcă.

Mă priveşte cu ochii ei albaştri care par că trec prin tine, dar ea te vede foarte bine, poți să fii sigur. Îi şoptesc: „Întreabă-mă.” Ea a dat din cap încet, continuând să mă privească. O apasă ceva, sunt sigură, dar nu vrea să îmi spună ce.

Mă aplec spre ea şi îi spun: „O femeie ca mine, care nu a avut copii, este mai atentă, pentru că ar fi vrut să aibă o fată ca tine.” Ea nu înțelege ce vreau să spun, aşa că răspunde cu mândrie: „O am pe mama.” Îi spun: „Ştiu, prostuțo. Îți spuneam că poți avea încredere în mine.” Ea ridică din umeri, nu-i pasă. Îi repet:

„Întreabă-mă.” Ea mimează din buze: „Ce să întreb? Cine a transportat vechitura de pian? De ce ar trebui să-mi pese?” Vrea să se ridice, dar o prind de braț. Încă mai sunt puternică, atunci când vreau. Îi spun: I-ai întrebat pe Florimond şi pe Mickey. Erau prea mici ca să-şi amintească. Ai întrebat-o pe sora mea. Dar ea nici nu era aici în seara aceea. Plecase la Panier, să o ajute pe Massigne mama, al cărei soț tocmai murise. Ştii cum a murit Massigne tatăl? A trecut tractorul peste el. Sora mea s-a întors abia a doua zi, ca să ne facă de mâncare. De asta îmi amintesc atât de bine. Numai eu pot să îți spun. Şi tu nu vrei să mă întrebi.”

Ea se gândeşte câteva secunde, privindu-mă drept cu ochii ei albaştri. Şi apoi se hotărăşte. Îmi spune cu buzele: „Nu vă voi întreba nimic. Vreau să mă mărit cu Pin-Pon, asta-i tot.” Se ridică, îşi aranjează rochia cu gesturi bruşte şi spune clar din buze: „Toanto!” Şi pleacă, trântind uşa, să ia autobuzul pentru Le Brusquet.

Mă ridic, merg sprijinindu-mă cu o mână de masa cea lungă. Strig: „Éliane!” Nu am văzut-o trecând de fereastră – nu ştiu dacă a plecat cu adevărat. Spun tare, cât să mă audă dacă mai este lângă uşă: „Se numeşte Leballech. Era împreună cu cumnatul. Leballech! Mă auzi?” Văd clanța mişcându-se, uşa se deschide, şi ea este acolo, în prag. Mă priveşte cu o față mai bătrână, mult mai bătrână decât 20 de ani, şi foarte rece, fără milă. Îi spun: „Leballech. Lucra pentru Ferraldo, patronul lui Mickey. Au băut vin chiar aici, în încăperea asta – el, cumnatul lui şi cumnatul meu. Era noapte şi era zăpadă în curte, în spatele tău.” Micuța întoarce instinctiv capul, ca să se uite în spatele ei. O întreb: „A venit sora mea?” Ea face cu calm u n semn că nu. Îi spun: „Leballech stătea în capul mesei – acolo, cumnatul lui – aici, şi Lello – unde stau eu acum. Toți trei coborâseră pianul din camion. L-au lăsat în curte. Florimond era lipit de picioarele lui taică-su. Au stat vreo oră, vorbind şi râzând ca bărbații. Apoi, Leballech cel înalt şi cumnatul lui au plecat.”

Ea nu spune nimic, nici nu deschide gura. Stă dreaptă în rochia ei nouă, cu fața îmbătrânită, de parcă nu mai avea inimă. Îi spun încet: „Intră. Închide uşa.” Ea închide uşa. Dar nu intră. Mi-o închide în nas şi pleacă. Eu strig: „Éliane!” Dar de data asta nu s-a mai întors. M-am dus cu paşi mici până la fotoliul meu. Nu mai ştiu cât este ceasul.

Dacă e dimineața sau seara. Mă aşez în fotoliu. Îmi simt inima bătând cu putere, şi parcă nu am aer. Mă oblig să mă gândesc la altceva.

Este o fată bună, şi vreau să rămână aşa – o fată bună.

Mă gândesc la bucuria soțului meu, când am crezut, în 1938, că vom avea un copil. Era vară, aproape ca acum, dar soarele era mai aproape. M-au dus la spital. Nu era adevărat, nu puteam avea copii, sau el nu putea să aibă. Am continuat să trăim şi să sperăm. El lucra la compania de tramvaie. Sora mea se întorsese la Digne, să lucreze ca spălătoreasă. Eu mi-am luat brevetul, aş fi vrut să fiu profesoară precum cea pe care micuța s-a dus să o vadă acum. În viață nu ai niciodată ce vrei. Îți omoară soțul. Nu ai nimic de spus despre asta. Şi îți iau verile una câte una, până când soarele este atât de departe că îți este frig în iulie.

Taci din gură. E sâmbătă, poimâine micuța face 20 de ani. Pot să îi dau două mii de franci din banii mei. Îmi mai rămân şase mii. E destul pentru înmormântarea a două văduve. Mă întreb cum am putut, pe 27 mai 1944, să las mâna soțului meu când a căzut bomba. Nu ştiu. Nu am nicio explicație. Nu pot să cred că bomba a fost mai puternică decât noi.

Actul de acuzare

Au ajuns în mijlocul zilei, soarele era chiar deasupra capului. Era zăpadă peste tot, pe munți şi pe brazi, în fața casei, dar soarele era cald ca în aprilie. Ştiam că vremea va fi frumoasă până seara, şi că apoi vântul va bate dinspre nord şi va ninge din nou. Cunosc pământul, cunosc şi cerul. Sunt fiică de țărani. Sunt născută la Fiss, în Tirol. Toată lumea crede că sunt nemțoaică, dar eu sunt austriacă. Francezii nu fac diferența. Toți îmi spun Eva Braun.

Când eram tânără, aveam 12 sau 13 ani, spălam podelele cu mama şi verişoara mea Hertha la un mare hotel din Berlin – Hotel Zeppelin – şi portarul, un bărbat masiv care îmi dădea una când nu mă mişcam destul de repede, a spus deodată:

„Uitați-vă în stradă, e Eva Braun." Toți am alergat la ferestrele înalte, care ajungeau până la tavan. Făcuse mişto de noi. Dar am văzut o femeie tânără, cu părul blond, care ieşea din ministerul de vizavi, împreună cu alte doamne şi cu nişte ofițeri. Îmi amintesc părul bine coafat, pălăria cea mică, blândețea pe care simțeam că o emană. Erau multe maşini gri. Dar bineînțeles, nu era Eva Braun.

Directorul, care era un om bun, pe nume Herr Schlatter, ne-a spus: „Nu stați acolo. Înapoi la muncă." Era pe Wilhelmstrasse, cea mai frumoasă stradă din Berlin, vizavi

de Ministerul Aviației. În holul hotelului, pe tot peretele scării principale, era o reproducere – un mozaic din ceramică – a unui Zeppelin, ca un imens timbru poştal de 75 de pfenningi. Dar înainte de asta, am fost la Fiss, în Tirol. Cunosc pământul, cerul şi munții.

Când au ajuns, eram afară, la liziera pădurii. Am văzut camionul urcând dealul, viraj după viraj. Era o sâmbătă, în noiembrie 1955. Ştiam că greşiseră drumul.

Era o bifurcație, cu 4 km înainte de Arrame, şi uneori şoferii greşeau drumul.

Altfel nu ar fi venit nimeni pe la noi. Ţineam în mână, de labele din spate, un iepure care se prinsese întruna dintre capcanele lui Gabriel, la vreo douăzeci de metri de cărarea noastră. Eram îmbrăcată doar în combinezon, peste care pusesem paltonul cel vechi de la armata americană, şi în picioare aveam cizme de cauciuc. Probabil că tocmai mă spălasem, după ce muncisem toată dimineața în casă. Şi apoi ieşisem fără să mă îmbrac, imediat ce am văzut iepurele mort prin fereastra de la cameră. După cum spuneam, nu venea niciodată nimeni.

Am făcut câțiva paşi în zăpadă, spre camion. Se vedeau trei în spatele parbrizului, dar a coborât doar şoferul. Era înalt, cu părul tuns scurt, îmbrăcat într-o canadiană cu guler de oaie. Mi-a spus: „Cred că am greşit drumul. Unde este Aramme?” Când vorbea îi ieşeau aburi din gură, cu toate că soarele era cald ca în aprilie. Aveam douăzeci şi şapte de ani. Îmi țineam paltonul închis cu mâna în dreptul gâtului,

în cealaltă mână aveam iepurele mort. I-am răspuns: „Ați greşit la bifurcație. Trebuia să continuați la stânga, de-a lungul râului.” A dat din cap că a înțeles. A părut surprins de accentul meu şi în acelaşi timp se uita la genunchii mei, care se vedeau prin paltonul întredeschis. Nu ştiu de ce, dar am adăugat: „Mă scuzați.” Ceilalți se uitau şi ei la mine prin parbriz. El mi-a spus:

„Aveți un iepure frumos acolo.” S-a întors să se uite spre casă, şi apoi spre munții din jur, şi mi-a spus: „E frumos şi linişte aici.” Nu ştiam ce să răspund.

Era o linişte mare peste zăpadă, nu se auzea decât zgomotul motorului la ralanti.

La sfârşit, mi-a spus: „Ei bine, asta e, mulțumim. Acum plecăm.” A urcat în camionul lui. Toți trei continuau să se uite la mine. Am aşteptat să întoarcă şi să plece – şi abia după aceea m-am întors spre casă.

Eram singură în casă de seara trecută. Urma să mai fiu singură încă două zile: Gabriel mergea odată la trei săptămâni la sora lui, Clémence, la Puget-Théniers.

Ea nu m-a primit niciodată şi pe mine. Din liniştea casei şi a împrejurimilor, şi din felul în care m-am comportat, şoferul probabil înțelesese că eram singură.

Ideea nu m-a speriat. Eram foarte timidă pe atunci, mult mai timidă decât sunt acum, dar nu prea îmi era frică. Îmi

consumasem mare parte din frică în timpul ultimelor luni de război.

Am jupuit iepurele, apoi l-am dus în pivniță, lângă ceilalți. În acea iarnă am mâncat doar iepure. După aceea, nu mai știu exact ce am făcut. M-am îmbrăcat pe la ora două sau trei. În acel moment, în fața oglinzii din cameră, m-am gândit la cei trei bărbați din camion. M-am gândit în special la felul în care unul dintre ei mă privise prin parbriz, din josul drumului, când nu aveam decât combinezonul pe sub palton. Mi-am simțit inima bătând mai tare. Nu pot să spun că mi-era teamă, era altceva. Îmi este rușine, dar ăsta e adevărul. Nu îl iubeam pe Gabriel – poate doar la început îl iubisem, când eram pe drumuri, fugind din Germania – dar nu îl înșelasem niciodată. Totuși, era acea senzație – când inima îmi bătea mai tare pentru că un bărbat mă privea cu insistență și că mă gândeam că mă dorește. Pentru că nu eram niciodată infidelă, mă gândeam: „E doar cochetărie." Acum știu că sunt ca fiica mea, sau că din păcate ea este ca mine. Ea crede că un bărbat o iubește doar pentru că vrea să facă dragoste cu ea. Nu i-am spus niciodată tot adevărul atunci când mă bombarda cu întrebări, nu am putut.

Nimeni nu ar putea. Nu i-am spus că în fața oglinzii din cameră, înainte să îmi pun rochia, am simțit un fior de plăcere care mi-a pus un nod în gât. Nu i-am spus că aș fi putut să cobor chiar atunci în sat, să mă adăpostesc la niște vecini pe motiv că sunt singură și că îmi este frică. Mi-ar fi spus Eva Braun, m-ar fi umilit iarăși din priviri, dar nu s-ar mai fi întâmplat nimic. În loc de toate astea, îi spun fiicei mele: „Asta este. Nu poate să îmi pară rău că s-a întâmplat, pentru că așa ai apărut tu. Nu contează ce a fost, atâta timp cât ai venit tu pe lume." Dar ea nu înțelege. Mintea ei are o

idee fixă – se gândeşte doar la tatăl ei care i-a fost luat, asta a fost o altă zi oribilă.

Da, îmi amintesc prea bine: înainte să-mi îmbrac rochia albastră de jerseu, am stat o vreme nemişcată în faţa oglinzii gândindu-mă la ochii acelui bărbat. Nu şoferul în canadiană care vorbise cu mine, nici cel mai tânăr, care purta o beretă bască şi fuma o ţigară în spatele parbrizului. Cel care avea ochii negri, foarte strălucitori, o mustaţă neagră deasă, şi care ştia că nu am decât combinezonul pe sub palton, şi care mă dorea. M-am privit în oglindă, ca să văd ce vedea şi el, şi am simţit cum inima îmi bătea mai tare. Sau poate îmi imaginez toate astea, poate inventez, mă acuz şi mă pedepsesc singură pentru alte păcate. Poate că nu era decât teama care îmi punea un nod în gât, acea angoasă care paralizează brusc animalele, înainte să apară vânătorii.

Eram în camera cea mare când s-au întors. Prin fereastra aburită am văzut camionul care, de data asta, a urcat până la casă. Inima aproape că mi-a stat în loc. M-am gândit: „Nu, nu se poate, nu este adevărat.” Dar ştiam bine că e adevărat, că asta urma să mi se întâmple. Am ieşit în pragul uşii. Au coborât toţi trei. Nu spuneau nimic. Doar cel mai tânăr zâmbea, un surâs crispat, ca o grimasă de durere. Erau băuţi, se vedea pe ei, aveau acel mers studiat al beţivilor.

S-au apropiat de uşă îndepărtându-se unii de alţii. Se uitau fix la mine, fără să spună nimic, şi tot ce auzeam în acea lume albă şi vidă din jurul nostru era clefăitul încălţărilor lor prin noroi, prin zona din faţa casei pe unde curăţasem zăpada.

Am țipat şi am fugit din camera mare – prin depozitul în care mai târziu am făcut camera fetei. Picioarele nu mă mai țineau. Am pierdut timp descuind uşa şi, când am deschis-o, unul dintre ei – cel care vorbise de dimineață cu mine, era în fața mea. M-a lovit. Îmi spunea cuvinte pe care nu le înțelegeam. Apoi au venit şi ceilalți doi. M-au dus până în dormitor. Mi-au sfâşiat rochia. Când am țipat, m-au lovit din nou. Cel mai tânăr a spus: „Ştii ce îți facem dacă mai țipi?" Eram pe jos, plângând. Mi-a spus: „Îți spargem nasul şi dinții cu vătraiul." M-a lăsat acolo, pe jos, la picioarele celorlalți doi, şi s-a întors din camera mare cu vătraiul în mână. Mi-a spus cu o privire rea: „Hai, țipă." Cel cu care vorbisem de dimineață şi-a aruncat canadiana pe pat şi mi-a spus, aplecându-se spre mine:

„Ai tot interesul să stai liniştită. Nu îți facem rău dacă nu te împotriveşti." Cel mai tânăr mi-a spus: „Scoate-ți rochia, târfă." Apoi mi-a arătat vătraiul, şi eu plângeam şi am spus da. M-am ridicat şi mi-am scos rochia sfâşiată. Apoi m-au împins pe pat. Cel cu care vorbisem de dimineață tot spunea: „Fii cuminte acum, şi după aia te lăsăm în pace." Mi-au scos chiloții şi m-au avut. La început doi mi-au ținut mâinile şi picioarele când cel mai tânăr era peste mine, dar au simțit că nu mă împotrivesc şi mi-au dat drumul. Cel care avea părul şi ochii negri a fost al doilea, el m-a sărutat pe gură. Cel cu care vorbisem de dimineață a rămas singur în cameră cu mine. După ce şi-a făcut treaba, mi-a spus: „A fost bine că nu te-ai împotrivit. Nu merită să fii desfigurată pentru aşa ceva."

Apoi s-a dus după ceilalți în camera mare, lăsând uşa deschisă. Nu mai plângeam, nici nu mai puteam să mă gândesc la nimic. I-am auzit cum cotrobăiau prin dulapuri,

căutând băutură. Apoi cel cu ochii negri şi mustaţa deasă a venit la mine şi mi-a spus: „Hai, vino. Vrem să mâncăm.” Am vrut să iau alte haine pe mine, dar cel mai tânăr a observat şi s-a repezit în dormitor strigând: „A, nu!” M-a prins de braţ şi m-a împins cu putere în camera cea mare.

Când eram pe pat au tras de combinezon până i-au rupt bretelele, aşa că trebuia să îl ţin cu o mână ca să-mi acopăr pieptul. Ei râdeau că mă vedeau aşa.

După aceea, m-au obligat să beau vin. Pahare pline. Cel mai tânăr mă ţinea de păr şi-mi spunea: „Hai, frumoaso, bea.” Şi mă privea cu răutate. Am gătit un iepure. Nu mai ştiam ce oră este, doar că era deja noapte. La un moment dat, cel pe care ceilalţi îl strigau „Italianul” a deschis uşa spre noaptea înzăpezită. A tras în piept aerul rece de afară. Cel mai tânăr i-a spus şoferului camionului: „Ia priveşte stelele, sunt frumoase, nu?” A vrut să vin şi eu să le privesc. Prin uşa deschisă nu se auzea decât zgomotul vântului care bătea din nord, dinspre munţi.

Eram beată, mă sprijineam de perete ca să nu cad.

Şoferul m-a aşezat pe genunchii lui în timp ce mâncau şi beau şi mă obligau să beau şi eu. Au spus ceva de muzică. Râdeau. Cred că şi eu râdeam, sau poate plângeam în acelaşi timp – eram beată pentru prima oară în viaţa mea. Mi-au pus pe umeri paltonul de la armata americană şi m-au scos în zăpadă. Mi-au arătat pianul mecanic din spatele camionului. Era un pian greu şi înalt, verde închis în

lumina de deasupra uşii pe care o aprinseseră, şi avea un M mare aurit în faţă.

Era legat cu sfori ca să nu se răstoarne. L-au pus să cânte. Eram căzută în genunchi în zăpadă, mă frecam cu zăpadă pe frunte şi pe obraji. În liniştea nopţii se auzea melodia Roses de Picardie, atât de tare că probabil vântul o ducea până în sat. Şoferul camionului m-a ridicat, voia să dansez cu el. Eu nu puteam.

Stăteam fără vlagă în braţele lui, îmi simţeam capul cum se bălăngănea pe umărul lui şi picioarele cum mi se târau prin zăpadă.

Mai târziu au băut nişte tescovină din care mi-au dat şi mie, şi cel mai tânăr m-a pus să stau goală în bucătărie ca să continue să mă chinuie. L-am auzit pe Italian spunând: „Gata. Ajunge." Dar cel mai tânăr nu voia să se oprească, nici şoferul camionului. Ştiu că îmi spuneam: „Nu mai contează. Oricum nu mai contează."

Îmi amintesc doar fragmente. Nu ştiu cât a durat. Le-am spus că mă cheamă Paula. Am fumat o ţigară franţuzească pe care mi-a dat-o cel mai tânăr. Când le vedem feţele, părea că îi ştiu de foarte, foarte mult timp. M-au dus înapoi în dormitor şi m-au avut încă o dată, cel tânăr mă obliga să tot repet că eram „fetiţa lor". Când închideam ochii, era mai rău, totul se învârtea, părea că lumea toată se clătina cu mine.

Mai târziu am vomitat în chiuvetă. Mi-au pus din nou paltonul pe umeri şi şoferul camionului m-a pus să mă aşez pe banca de lângă masă şi mi-a pus cu mâinile lui cizmele de cauciuc. M-au târât afară spunând că pleacă şi că trebuie să le spun la revedere. M-au sărutat pe gură unul câte unul şi eu i-am lăsat, chiar dacă în sinea mea nu voiam. Nu mai avea nicio importanţă, după câte îmi făcuseră, dar era o idee de femeie beată: îmi era teamă că miroseam a vomă. Cel mai tânăr mi-a spus: „Te sfătuiesc să-ţi ţii gura. Că altfel poate ne întoarcem. Şi îţi sparg nasul şi toţi dinţii.” Înainte să urce în camion, a mai spus: „Oricum, vom fi trei care să spună că tu ai vrut-o.” Italianul a rămas ultimul cu mine, lângă camion. Se clătina, în jacheta şi pantalonii lui groşi de catifea reiată. A scos cu greu din buzunar o clemă pentru bancnote din aur şi mi-a dat nişte bani. Erau 100 de franci în banii de azi. Am spus nu, foarte încet, dar el mi-a spus: „Ba da, ia-i”, cu o voce înăbuşită, şi mi-a închis mâna peste bani.

Am urmărit cu privirea cum farurile şi stopurile roşii ale camionului coboară dealul, apoi dispar în spatele brazilor. Eram goală sub paltonul meu, îmi era frig.

Eram bucuroasă că îmi este frig. Am căzut din nou în zăpadă înainte să ajung înapoi la uşa deschisă. M-am târât în casă, trăgând paltonul după mine. Când am simţit că am ajuns pe podeaua de dale, am împins uşa cu picioarele. Ştiam – cu toată confuzia din capul meu – că nu voi putea ajunge în pat. Am îndesat paltonul sub mine şi peste mine. M-am gândit: „Cuptorul este încă aprins.

Trebuie să te apropii de bucătărie.” Nu mai puteam. Nu mă durea nicăieri, dar nu mai aveam pic de vlagă în mâini sau picioare. Auzeam un zgomot sacadat, ciudat, care nu era de la ceasul de pe şemineu. Mi-a luat mult timp să înţeleg erau dinţii mei care clănţăneau. Atunci am urlat cu toată forţa şi am început să plâng în hohote, sperând ca a doua zi să fiu moartă.

***

Când s-a întors, Gabriel m-a găsit în acelaşi loc, ghemuită în palton pe podea.

Picioarele mele blocau uşa şi m-am trezit când a încercat să o deschidă. Era nemulţumit că lumina de afară rămăsese aprinsă toată noaptea. Mi-am mutat picioarele, şi atunci el a împins uşa şi m-a văzut. A văzut şi farfuriile murdare şi sticlele de pe masă, şi a rămas mut. Apoi m-a ridicat şi m-a dus în patul din cameră. Cearşafurile şi păturile erau pe jos, el le-a ridicat şi m-a învelit. A rămas întins lângă mine ca să mă oprească din tremurat. Spunea: „Nu este adevărat. Nu este adevărat.” Lumina albă a zilei trecea prin perdelele de la fereastră, şi m-am gândit că am dormit mult timp. Când Gabriel a împins uşa şi eu am deschis ochii, fusesem surprinsă că nu eram tot în pivniţa în care dormisem în Berlin în ultimele săptămâni de război. Şi totuşi locuiam în acea casă de mai mult de nouă ani.

El s-a dus să facă nişte cafea. L-am auzit aprinzând cuptorul. A avut timp să se gândească la dezordinea din camera mare, pentru că atunci când s-a întors a spus doar: „Nenorociţii. Mă duc la poliţie.” Rămăsese îmbrăcat în pardesiu, cu fularul la gât. Am băut o cană mare de cafea.

Îmi simțeam buzele umflate, ciudate, la fel era şi ochiul drept. Cu o seară înainte – nu îmi dădusem seama atunci – dar din felul în care Gabriel şi-a trecut degetele peste fața mea, am înțeles că rămăseseră urme de la loviturile primite. M-a întrebat: „Îi cunoşti? Sunt de pe aici?" Am dat din cap că nu. El a repetat: „Mă duc să chem poliția." Dar ştiam că nu o va face.

I-am spus, ca să îi fie mai uşor: „Chiar dacă îi găsesc, nimeni nu mă va crede. M-au avertizat. Vor spune că eu am vrut." El s-a uitat la mine, dând nervos din cap:

„Te-au bătut, se vede clar." Atunci i-am spus: „Şi tu m-ai bătut. Şi atunci s-a văzut." După o vreme am spus: „Să nu faci nimic. Toată lumea va şti şi va râde de noi." Cum stătea pe pat, şi-a lovit coapsele cu pumnii strânşi, dar nu a răspuns nimic.

A rămas multă vreme aşa, nemişcat. Şi apoi, fără să se întoarcă spre mine, a spus: „Îi voi găsi. Îi voi omorî cu mâinile mele." Ştiam că nici asta nu o va face.

Avea 33 de ani atunci, şi îl cunoşteam de când avea 23. Era un bărbat care se temea de orice. Era mândru că era în acelaşi timp şi gardian şi cantonier în comună, pentru că se simțea protejat de insigna pe care scria: ÎN NUMELE LEGII. Dar în afară de mine şi de câțiva vagabonzi amărâți, nu s-a certat cu nimeni – sau doar când era vorba de bani. Era mai mult zgârcit decât fricos, şi din cauza asta nu îl iubeam. Nu îi cerusem decât o dată să se căsătorească cu mine: în 1946, chiar înainte de naşterea copilului nostru. Nu a făcut-o

niciodată – ca să nu se certe cu sora lui, Clémence, care era înstărită din partea familiei soţului şi care îi promisese moştenirea. Din câte am înţeles după atâţia ani, e vorba despre casa în care locuieşte în Puget-Théniers şi de 3 hectare de vie.

Duminica aceea am stat împreună în casă – cum nu am mai stat de mult. Gabriel promisese că va merge să cureţe zăpada din faţa primăriei şi de pe drumul pe care urcă copiii până la şcoală, dar nu a mai făcut-o. M-am spălat şi îmbrăcat. În oglindă, am văzut că aveam o umflătură negricioasă pe un pomete şi buzele umflate pe aceeaşi parte. Totul era umflat în jurul ochiului drept, ca atunci când eram la Fiss şi m-a înţepat o viespe. Răcisem, dar asta nu conta pentru că îmi trece foarte repede, dar când m-am văzut aşa, mi-a venit iar să plâng. Pe braţe şi pe picioare aveam urme mai slabe, doar pe umărul stâng era o urmă albastră de la pumnul pe care mi-l dăduse unul dintre ei când m-au prins în depozit.

Lovitura asta de pumn m-a durut cel mai mult timp.

I-am povestit lui Gabriel ce se întâmplase – cât de bine am putut într-o limbă pe care nu o vorbesc prea bine. Toată după-amiaza, el s-a plimbat în sus şi în jos, bombardându-mă cu întrebări care l-au făcut să se simtă mai rău şi bând vin ca să se convingă că „îi va omorî cu mâinile lui”. Am spălat vasele, am făcut ordine în casă, am dat de mâncare la găini. La un moment dat, mi-a veniţi să râd când am văzut că viaţa continuă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Gabriel, care mă urma peste tot, m-a întrebat: „De ce râzi?” I-am răspuns: „Nu ştiu. E de la nervi.” El a lăsat capul în

jos. S-a mai învârtit mult timp prin camera cea mare, şi apoi deodată s-a dus să îşi ia ghetele şi haina de piele, şi mi-a spus: „Merg să îl chem pe doctor. Tu nu mă cunoşti. Ei vor plăti pentru tot, chiar şi pentru doctor.”

A plecat pe jos să sune în sat. Era deja noapte. Am verificat din nou toată casa, cu o cârpă în mână, pentru cazul în care ar veni doctorul. Chiar atunci, ca într-un vis, mi-am adus aminte deodată cum Italianul mi-a pus nişte bani în mână înainte să urce în camion. Am găsit cele două bancnote mototolite într-un buzunar al paltonului de armată. Nu ştiu dacă a fost febra sau dacă mi-a fost frică să nu se întoarcă totul împotriva mea, dar tremuram din cap până-n picioare. Am aruncat bancnotele în focul din cuptor şi m-am asigurat că nu a rămas nimic din ele înainte să pun capacul înapoi.

Când Gabriel s-a întors după vreo trei sferturi de oră, mi-a spus: „Doctorul nu este acasă duminică, dar i-am lăsat vorbă.” Eu am fost convinsă că nu a mai îndrăznit să sune, că s-a răzgândit în ultimul moment, ca de obicei, şi m-am simţit uşurată. Mă înşelasem. Doctorul Conte a ajuns cu Citroën-ul lui când eram la masă şi pe Gabriel îl bufnise plânsul. Doctorul Conte avea 40 de ani pe atunci.

Alerga prin toată regiunea în cizmele lui de cauciuc şi vesta lui în carouri ca să îi trateze pe copii şi să le ajute pe femei să nască. Nu aveam un mare respect pentru el, pentru că eram proastă – şi pentru că nu arăta cum credeam eu că trebuie să arate un doctor – dar părerea mea s-a schimbat cu totul în acea seară.

M-a examinat în cameră, cerându-i lui Gabriel să rămână afară, şi mi-a spus:

„Dacă vrei să depui plângere, te voi susține.” I-am spus că nu vreau să se ştie.

Doar a dat din cap, şi a ieşit cât m-am îmbrăcat.

În camera cea mare, s-a aşezat la masă ca să scrie o rețetă şi eu i-am oferit un pahar de vin. I-a spus lui Gabriel: „A fost bătută, pot confirma asta. Ce vă gândiți să faceți?” Gabriel a spus: „Bătută? Şi restul?” Doctorul Conte a ridicat din umeri. „A fost violată, nu?” a spus Gabriel. Doctorul Conte a răspuns: „A fost violată pentru că aşa mi-a spus şi pentru că o cred. Deci, ce veți face acum?”

Gabriel s-a aşezat la masă, față în față cu el, şi a spus: „Ce ați face dumneavoastră în locul meu?” Doctorul Conte a răspuns: „În locul dumneavoastră, nu aş fi pierdut o zi întreagă. I-aş fi găsit deja, orice mi s-ar fi putut întâmpla. Acum, dacă doriți, pot să o duc pe soția dumneavoastră la spitalul din Draguignan. Voi avea toate dovezile necesare.” Gabriel s-a uitat la mine, apoi a lăsat capul în jos. Eu am spus: „Nu este Gabriel de vină. Eu nu vreau. Sunt o străină. Oamenii din sat vor râde de noi şi vor spune că sunt o femeie rea, nu mă vor crede.”

Doctorul nu se atinsese de paharul de vin. Şi-a luat geanta de pe masă în timp ce se ridica, şi mi-a spus: „Nu sunt de acord cu tine.” L-am privit în ochi – erau albaştri, cu riduri sub pleoape, ochii unui om care nu era de acord cu mine,

care nu era de acord cu multe alte lucruri, şi care era obosit.

***

L-am cunoscut pe Gabriel în aprilie 1945, când am fugit din Berlin şi când, împreună cu mama şi cu alţi refugiaţi, urmam coloanele de soldaţi care mergeau spre sud. Era într-o dimineaţă, foarte devreme, într-un sat de lângă Chemnitz.

Deja o pierduserăm pe verişoara mea Hertha, care era cu trei ani mai mare ca mine, între Torgen şi Leipzig, pentru că ea se urcase într-un camion şi noi în altul. Şi în acea dimineaţă am pierdut-o pe mama. Cred că a luat-o într-o altă direcţie, poate spre Kassel, spre vest, unde avea prieteni, şi a murit pe drum.

Când l-am văzut prima oară pe Gabriel, era ca un câine abandonat, purta o pelerină de ploaie neagră, lungă, fără o mânecă, o căciulă de lână pe care şi-o trăsese peste urechi, şi bea apă de la fântâna din satul acela – nu mai ştiu cum se numea satul. Aveam 17 ani şi el, deşi avea şase ani mai mult decât mine, arăta ca orice francez – de parcă fusese pedepsit pentru ceva pe care nu îl făcuse. Am ştiut imediat că este francez. Îmi era sete şi mie, dar era fântâna lui. Până la urmă, mama i-a dat una în spate cu geanta.

Am mers pe jos toţi trei până în sat. Vorbeam un pic de franceză, pentru că întâlnisem la Berlin muncitori din Serviciul de muncă obligatoriu, aşa cum era şi el. Am înţeles

că şi el voia să coboare spre sud. Mama i-a spus că merge după nişte şuncă – cineva îi spusese unde poate să găsească. Ea era cum sunt eu acum.

Avea 45 de ani, părul blond-şaten pe care şi-l prindea la ceafă cu agrafe. Era îmbrăcată în paltonul ei vechi negru cu guler de vidră, şi atunci a fost ultima oară când am văzut-o pe mama. Bineînțeles că nu ştiam încă, eram doar bucuroasă să fiu departe de Berlin şi să arăt că ştiu un pic de franceză. Părea că totul va fi bine. Urma să găsim un alt camion care, de data asta, a avut destul combustibil ca să ne ducă până la Dunăre. Mama spunea tot timpul: „Când vei vedea Dunărea, se vor termina necazurile." Şi a avut dreptate, într-un fel, doar că am văzut Dunărea departe de Linz, în Austria, unde voiam să mergem, dar este un fluviu foarte lung, şi viața este lungă, şi eu eram încă o puştoaică.

Când avioanele americane au ajuns deasupra satului şi au început să mitralieze convoaiele de soldați, Gabriel şi cu mine am alergat pe străzile înguste şi un ofițer ne-a împins într-un camion cu pistolul, strigând că ne împuşcă pe loc.

Acolo mi-am pierdut mama. Strigam că mama mea este în sat, că trebuie să o aştept, dar camionul plecase şi nu s-a mai oprit, şi am pierdut-o pe mama. De atunci m-am tot uitat pe hărțile Germaniei. Nu îmi amintesc numele satului. Nu ştiu nici măcar ce zi era. Ştiu că era aprilie. Era pe lângă Chemnitz. Cu o seară înainte, eram într-un hambar, şi ea spusese ceva de mers în Kassel, spre vest, unde avea nişte prieteni, şi probabil că a crezut că îmi voi aminti, că voi merge şi eu spre Kassel. Nu ştiu. Am scris la Kassel, am scris la Fiss. Nimeni nu a ştiut să-mi spună ceva de mama.

Am văzut Dunărea la Ulm, vreo zece zile mai târziu. Era un fluviu mare şi gri, ca oricare altul. Gabriel era mulțumit că regiunea era ocupată de soldați francezi şi că era un drapel albastru-alb-roşu pe citadelă. Aveam deja pe mine paltonul călduros de la armata americană, pe care îl luasem de la un mort, pe un câmp.

Un ofițer francez l-a luat deoparte pe Gabriel ca să vorbească cu el. Am rămas într-un depozit, pe o linie de cale ferată şi, de dimineață, am mers de-a lungul liniei, aşa l-am găsit pe Gabriel. Îl bătuseră, pentru că nu voia să fie soldat, şi i-am spus: „Nu plânge, nu plânge. Mergem la Fiss, de unde sunt eu, îi cunosc pe oameni."

Mai întâi am mers spre Fiss, dar în Württemberg era plin de soldați şi tancuri franceze şi, în ultima săptămână de aprilie, la Kemten, ne-am întors spre nord.

Lui Gabriel îi era frică să rămână cu conaționalii lui ca să nu îl facă laş şi să îl bată iar. Noaptea, dormeam în pădure, cu alți refugiați, sau sub un camion, când găseam unul. Mâncarea era mai uşor de găsit decât un camion, mai ales când eram cu americanii. Aveau mai multe provizii decât francezii şi ne dădeau de toate. Îmi amintesc de cutiile frumoase de carton, care păreau ceruite pe dinafară, şi de tot ce aveau înăuntru: conserve Meat and Vegetables, ananas în sirop, brânză, biscuiți, ciocolată, țigări, şi chiar guma de mestecat Dentyne, tot necesarul unui soldat pentru o zi.

Timp de mai multe săptămâni, Gabriel a lucrat pentru americani la Fulda, până s-a semnat armistițiul. Aveam o cameră într-o cazarmă şi Gabriel se ocupa de prizonierii germani care reparau poduri. Aveam mâncare pe săturate, şi haine, aveam de toate. O dată, un soldat american chiar mi-a lăsat la geam nişte ciorapi de mătase, cu o scrisoare într-o germană stricată în care îmi cerea o întâlnire. Am rupt scrisoarea şi nu m-am dus, pentru că făceam dragoste cu Gabriel şi nu voiam să mă uit la nimeni altcineva.

Ne-am întors în Franța în august 1945, cu o valiză mare plină de mâncare, şi primul oraş pe care l-am văzut a fost Lyon. Gabriel a vândut mâncarea la Lyon şi am luat un tren până la Nisa, apoi un alt tren, mult mai mic, cu spatele ultimului vagon ca în Vestul sălbatic din filmele americane cu cowboy – care ne-a dus la Puget-Théniers. Am rămas afară, în stradă, în timp ce el vorbea cu Clémence, sora lui. Ea a întredeschis uşa casei, doar cât să mă vadă, dar nu a ieşit. Nici nu a vorbit cu mine. Eram însărcinată în trei luni, şi îmi făceam griji că Gabriel ar putea să mă părăsească pentru că sora lui nu ar vrea o austriacă, pentru că asculta întotdeauna de ea. Îmi amintesc că m-am jucat cu nişte pietricele la marginea drumului, unele albe şi altele negre, ca să ştiu dacă mă păstrează sau nu. Îmi amintesc şi acum umbra mea în soare, pe drum, aud zumzetul insectelor în căldură. Aveam 17 ani şi nu mai aveam pe nimeni pe lume, aşa că îmi făceam griji. Cred că dacă ar fi trebuit să plec, nu aş fi spus nimic, dar m-aş fi descurcat.

Sunt mai timidă la vorbă decât la faptă. M-aş fi întors la Fiss sau cine ştie pe unde, dar nu regret nimic. Deja îl iubeam pe Dumnezeu, şi El ştia cum trebuie să se întâmple lucrurile ca să o am pe micuța mea Éliane.

Am pierdut primul copil, care era tot o fetiță, la câteva ore după naştere. A trăit o după-amiază, lângă patul meu, la Arrame, şi apoi nu a mai respirat, a murit. Nu o purtasem decât şapte luni, dar nu este de ajuns, doar dacă aş fi mers la spital şi ar fi pus-o în incubator, nu ştiu. Eram tristă, bineînțeles, dar mă simțeam eliberată de o responsabilitate. Poate că de aceea Dumnezeu m-a pedepsiți şi a vrut să plătesc cu atâta suferință bucuria de a o avea pe mica mea Éliane, zece ani mai târziu. Nici pe ea nu am purtat-o destul, aproape opt luni, dar la naştere avea două kilograme şi jumătate, era perfectă până în vârful degetelor şi țipa deja în timp ce ieşea din burta mea. Doctorul Conte a moşit-o. A râs şi mi-a spus:

„Dragă doamnă, copiii născuți în iulie sunt cei mai vioi, dar şi cei mai enervanți, şi aia vă va enerva toată viața." Aia. Încă de la primele ei secunde pe pământ, i s-a spus Aia.

Gabriel nu voia acel copil, pentru că era al altuia. Mi-a spus: „Scapă de el. Mergi la doctor şi explică-i." Am mers să mă vadă doctorul Conte, la oraş. Era în februarie 1956. Şi-a coborât privirea şi mi-a spus: „Nu pot să fac aşa ceva. Nu am făcut-o niciodată. Este împotriva vieții." Eram fericită. Îl respectam pe el şi mă respectam pe mine. I-am spus lui Gabriel: „Doctorul crede că este o greşeală, şi eu cred la fel." El mi-a răspuns: „Vom găsi o moaşă care să o facă." Stăteam față în față la masa din camera mare. Eram îmbrăcată în paltonul american şi fularul cel gros – tocmai mă întorsesem de la autobuz. Am spus: „Nu, vreau să îmi nasc copilul. Nu ştiu cine este tatăl, dar nu-mi pasă. Dacă vrei, mă întorc în țara mea." Nu mi-a răspuns, nu a vorbit cu mine nici în seara aceea, nici a doua zi. Apoi, a mers la Puget-Théniers să se sfătuiască cu sora lui Clémence. Când

s-a întors, mi-a spus: „Fă ce vrei. Eu nu voi recunoaşte niciodată acest copil. Nu am niciun motiv.” Am spus: „Nu, nu ai niciun motiv.” Tocmai spălam rufe, şi asta am continuat să fac.

Când am născut-o pe fata mea, Gabriel a mers la primăria din Arrame să o declare. S-a întors destul de repede, livid la faţă. A băut un pahar de vin şi apoi un doilea, şi mi-a strigat din camera cea mare: „M-am certat cu primarul, trebuie să mergi tu la el.” Îi cerusem de mai multe ori să nasc la spital, pentru că am fi declarat copilul undeva unde nu ne ştia nimeni, dar el nu a vrut. Chiar şi la spital era prea scump pentru el. M-am putut ridica după trei zile, şi primarul a trimis un pădurar după mine, să mă aducă cu camioneta. Tot timpul cât am fost plecată, mi-a fost teama ca Gabriel să nu îi facă rău fiicei mele.

Primarul, domnul Rocca, era un om bun. Mai ales datorită lui obţinusem cetăţenia franceză cu doi ani mai înainte. Mi-a spus: „Se pare că Devigne nu recunoaşte că el este tatăl. Aşa că vreau să aud ce aveţi de spus.” Am răspuns:

„Devigne nu este tatăl.” Domnul Rocca s-a făcut roşu la faţă. Nu îndrăznea să mă întrebe cine este tatăl micuţei, şi a rămas o vreme tăcut, muşcându-şi buzele, fără să mă privească. Am spus: „Nu ştiu cine este tatăl.” A lăsat capul în jos şi a înscris-o pe Éliane în registru. Eu i-am ales toate prenumele, Manuela – ca pe mama şi Hertha – ca pe verişoara mea. Éliane – nu ştiu de ce, dar mi-a plăcut numele. Şi acum îmi place. Primarul, domnul Rocca, mi-a spus: „Devigne e un vierme.” I-am răspuns: „Nu. Nu este el tatăl, asta-i tot.”

Înainte să ies din camera mică, de deasupra grădiniței care se afla în aceeaşi clădire, i-am spus fără să îndrăznesc să îl privesc: „Domnule Rocca, vă rog, ar fi o mare ruşine pentru mine dacă s-ar afla.” El a dat doar din cap şi mi-a spus:

„Sunteți foarte obosită. Întoarceți-vă acasă şi nu vă faceți griji pentru asta. Eu sunt om serios.” Nu a spus nimănui niciodată ce a scris în registru. Cu mult înainte de a fi distrus Arrame, s-a pensionat şi s-a mutat la Nisa. O dată, i-am trimis o felicitare de Anul Nou. O cumpărasem pentru că era frumoasă şi oricum nu ştiam pe nimeni căruia să îi urez La mulți ani. Nu aveam adresa lui, am scris: Domnului Rocca, fost primar în Arrame. Nu ştiu dacă a primit-o.

***

Când era mică, toată lumea o striga: fata Devigne. La grădiniță a fost Éliane Devigne, la fel şi la şcoala din Brusquet, când a început cursurile primare. Nu a ştiut că ăsta nu e numele ei până nu am dus-o la un oculist, la Grenoble.

Era septembrie 1966, ea avea zece ani. Fusese deja tratată în oraş pentru miopie, dar ochelarii îi dădeau dureri de cap, şi nu voia să îi poarte – mai ales că Gabriel, atunci când bea un păhărel sau două, începea să o strige „Patru-ochi”. Nu o spunea cu răutate, pentru că fata mea devenise încetul cu încetul centrul universului lui. Doar că, atunci când bea prea mult, îl apuca o tristețe teribilă, şi nu mai ştiam dacă o tachina pe fetiță sau dacă era supărat că o iubeşte atât de mult.

De când a apărut ea, nu a mai fost zgârcit. De la vârsta de doi-trei ani, ea îl urmărea peste tot spunându-i „Tăticul meu drăguț” şi nu l-am văzut niciodată refuzându-i ceva. Seara, când se întorcea acasă, începea să scoată din buzunarele de la haină tot ce îi ceruse ea – în primii ani jucărioare, dulciuri, mai apoi inimioara de argint pe care ea încă o mai poartă. Ea era foarte drăguță şi foarte ascultătoare cu mine, dar tati al ei era un zeu. Ca să o impresioneze, el se lăuda cum a traversat Germania şi a supraviețuit, iar ea îl privea cu ochii ei mari plin de admirație, aşezată pe genunchii lui, la masă, cu cina care ajungea să dureze două ore. Eu spuneam: „Trebuie să te culci, mâine ne trezim de dimineață.” Ea dădea repede din mână ca să mă facă să tac, şi îmi spunea: „Tu, lasă-mă să vorbesc cu tatăl meu.” El râdea, o îmbrățişa, el se simțea puternic cu ea atât de mică în brațele lui, şi chiar eu, care îl cunoşteam atât de bine, îl vedeam mai puternic, mai aproape de bărbatul pe care mi l-aş fi dorit. Şi ea era mândră, pe măsură ce creştea, pentru că el era gardianul şi că toți colegii ei de la şcoală tăceau când treceau pe lângă el. Ea era mândră de tot ce era el.

Într-o zi, Gabriel mi-a spus: „M-am interesat pentru ochii micuței. Trebuie să o ducem la Grenoble.” Aşa a aflat ea că o cheamă Wieck. Oculistul a completat rețeta pentru ochelarii cei noi şi a spus: „Éliane Wieck.” Fata mea nu a spus nimic atunci. Pur şi simplu a luat hârtia mai repede decât mine şi s-a uitat pe ea.

Am mers toți trei să mâncăm de prânz într-un restaurant, lângă un parc din Grenoble, şi ea a întrebat: „De ce nu am acelaşi nume ca tăticul meu?” În restaurant era un câine, un ciobănesc, care se ținea tot timpul după ea. Ea îi dădea bucățele de carne pe sub masă. Gabriel a spus: „E din cauza

războiului. Îți voi explica mai târziu. Dar nu înseamnă nimic." Am înțeles, când am văzut privirea fetei mele, că Dumnezeu începuse să-mi trimită alte încercări, ca să mă pedepsească pentru păcatele mele. Ea a răspuns, calculând repede: „Războiul se terminase de mult timp atunci când m-am născut." Am continuat să mâncăm, şi Gabriel, care era nefericit, s-a luat de chelner pentru notă, doar ca să se certe, doar ca să facă ceva. Éliane nu spunea nimic. Dacă nu o cunoşteam, am fi putut crede că era atentă doar la câinele ciobănesc, care se ținea scai de ea. Şi apoi, Gabriel a repetat: „Îți voi explica, nu are nicio importanță." Ea l-a privit dând din cap că da, voia să îl creadă, nimeni nu a mai văzut în ochii unei fetițe o asemenea dorință de a crede, o asemenea dorință ca nimic să nu se schimbe.

Gabriel a spus: „Haideți. Plecăm acum, altfel pierdem trenul."

Am ajuns acasă târziu şi micuța, care nu mai scosese niciun cuvânt de la restaurant, s-a dus direct în camera pe care Gabriel i-o amenajase în depozit.

Gabriel s-a dus să o vadă şi a stat mult de vorbă cu ea. S-a întors în camera noastră cu ochii roşii, spunând: „O voi recunoaşte, chiar acum. Avem dreptul."

Ne-am culcat. M-am gândit mai mult de jumătate de oră. Apoi, i-am spus: „Ai putea să o recunoşti dacă aş spune că este adevărat. Dar nu este adevărat. Într-un fel sau altul, ea va trebui să afle adevărul. Îi voi spune când va fi mare." Gabriel a răspuns: „Vrei să o ții pentru tine, nu vrei să o laşi

să fie fata mea, ăsta-i adevărul." În capul meu nu era atât de simplu, dar avea dreptate. Micuța avea zece ani, eu aveam 38. Făcusem dragoste cu alți bărbați decât Gabriel după ce se născuse ea. Nu mai ştiam ce îmi rezervă viitorul.

După aceea am refuzat de fiecare dată ca el să o recunoască. Nu ar fi schimbat nimic în bine. El era în continuare tăticul ei, şi ea se agăța de el, uneori chiar mai puternic decât înainte. Dar era ca şi cum ea simțea deja angoasa a ceea ce urma să afle într-o zi. Din acel moment – după călătoria la Grenoble – ea nu a mai făcut nimic la şcoală şi a început să-şi roadă unghiile. La treisprezece, paisprezece ani, voia să se dea cu ruj. Gabriel spunea, coborându-şi privirea:

„Las-o, şi tu te dădeai." Trebuia ca eu să o opresc.

Ea încă era în clasa a patra. Nu era bună decât la matematică, printr-un dar din naştere primit de la Dumnezeu, dar nu-şi făcea nici temele. Mergea peste tot cu Gabriel, în zilele în care nu avea şcoală. Se aşeza la marginea drumului cât el muncea. El nu voia ca ea să îl ajute se umple gropile de pe drum, sau să tundă copacii dar, încetul cu încetul, ea a început să o facă.

Şi atitudinea lui Gabriel se schimbase, din nou. O femeie ştie. Când ea se spăla, de exemplu, nu mai îndrăznea să intre în cameră. Îi era teamă să o vadă altfel decât fetița lui – nu ştia încă, dar era prea târziu. O dată, ea i-a spus: „Tati, nu mă mai îmbrățişezi ca de obicei. Nu mă mai iubeşti?" El i-a răspuns: „Acum eşti mare." Este adevărat că era mare,

înaltă şi frumoasă, şi că simţea că tăticul ei nu mai intra în cameră când ea se spăla, şi nu o mai îmbrăţişa atât de tare ca înainte.

Nici ea nu mai era atât de mândră că el este gardianul comunei. Îi auzea pe colegii de la şcoală cum făceau glume despre tatăl Devigne. O dată, ea s-a întors de la şcoală cu părul zburlit, se bătuse cu un băiat, fiul lui Pellegrin, tâmplarul.

Mi-a spus: „I-am dat o bătaie bună. Îmi va ţine minte dinţii." Mama Pellegrin a venit la mine a doua zi. Fiul ei era cu un an mai mic decât Elle. Mi-a spus că Éliane l-a muşcat de braţe, de mâini, şi chiar de o coapsă. Am râs. I-am răspuns că fiul ei ar trebui să aibă grijă ce spune despre soţul meu. Ea mi-a spus cu răutate: „Se vede că sunteţi nemţoaică." Şi a plecat.

Pentru câteva luni, am continuat să trăim ca o familie adevărată, dar ştiam că nu va dura. Nu am prevăzut ce se va întâmpla, dar ştiam, ştiam că se va întâmpla ceva, şi că viaţa este lungă şi crudă, şi că trebuie să fii pregătit să înduri orice.

Pe 14 octombrie 1971, la începutul după-amiezii, fiica mea a plecat cu tăticul ei să toaleteze nişte copaci de pe drum. Ea avea 15 ani. Duceau scara cea mare amândoi, el în faţă, parcă îi văd şi acum. Plouase mult în ultimele săptămâni. Era cald, dar totul era foarte ud. Ea s-a întors două ore mai târziu, arăta ca o nebună, plângea cu sughiţuri mari. Mi-a

spus că îl lovise în neştire pe Gabriel cu lopata în cap, şi că îl omorâse.

Sentinţa

Închid uşa în nasul mătuşii Surdulescu şi traversez curtea. Merg cu picioarele ţepene, în rochia mea cea nouă care foşneşte la fiecare pas, cu sângele parcă scurs din tot corpul. Mama Dolores bătea rufele la jgheabul de la izvor, poate că m-a întrebat unde merg, dar nu îi răspund.

Îmi pierd echilibrul cum trec de poartă. Mă sprijin de zid şi îmi vorbesc singură, mă încurajez să stau dreaptă, să nu mă vadă vreun idiot de prin sat, dar mă doare la ceafă şi văd atâtea stele în ochi de la lacrimi, cine ştie, că lumea întreagă se micşorează deodată la bucăţica de pământ pe care stau, şi simt cum cad în gol vreo mie de ani înainte să-mi revin şi să-mi dau seama că am căzut în genunchi.

Şi apoi, ca de obicei, mi-a trecut.

Mă ridic, îmi curăț genunchii cu degetele înmuiate în salivă şi îmi ridic geanta de pânză pe care am scăpat-o. Nu îmi mai amintesc cu ce treabă plecasem. Să o văd pe învățătoarea mea, domnişoara Dieu, din Brusquet. Acum nu mai am nevoie. Îi cerusem să se intereseze de camionagii care ar fi putut veni în Arrame, în noiembrie 1955, dar nu mai am nevoie. Oricum, e o proastă. Bag mâna în foc că nu a aflat nimic. Acum ea este primarul satului, şi e singura persoană care ştie să scrie şi să citească, aşa că nimeni nu s-ar gândi să se uite la registre – poate doar dacă nu ar mai fi deloc lemn pe pământ şi ar avea nevoie să facă focul cu ele.

Cred că îşi petrece nopțile muşcându-şi perna, gândindu-se la ce i-am promis ultima oară, în schimbul unei chestii mărunte, foarte mărunte din extrasul meu de naştere. Dar nimic – ea spune că ştie ce e bine şi ce e rău, şi a rămas cu încăpățânare la ideea de tată necunoscut. Este o proastă. Nici nu vreau să mă mai gândesc la ea.

Merg călcând pe umbra mea, la marginea drumului, sub un soare care mă omoară. Nu ştiu cât merg aşa. Şi, deodată, cine mă depăşeşte, în Peugeot-ul lui 404 bun de dat la fier vechi? Merriot, pensionarul de la căile ferate. Frânează cu disperare şi, om cu părul alb, îmi vorbeşte de parcă aş fi Fecioara Maria. Îi spun că nu merg în oraş, merg doar la familia Massigne. Mă instalez lângă el în maşină, drăguță şi politicoasă, mulțumesc domnule Merriot, cu genunchii bine acoperiți, totul ca la carte. În maşina lui trebuie să strigi ca să te auzi, şi miroase a pisică. Strigă la mine: „Se pare că te măriți cu Pin-Pon, nu-i aşa?” Îl răspund:

„Da, abia aştept.” El spune: „Ce?” Exact cum spune şi Cognata. Dar îmi place de el de o mie de ori mai puțin, de un milion de ori mai puțin decât de bătrânică, aşa că o las baltă. După o vreme strigă că cineva i-a omorât pisica, şi începe să trăncănească fără să se mai oprească despre răutatea oamenilor. Dau din cap, îl compătimesc din tot sufletul, dar nici nu îl ascult. Îmi e teamă ca moşul ăsta nebun să nu creadă că merge cu trenul ca pe vremuri, şi să rateze vreo curbă.

Mă gândesc la Bou-Bou care m-a acuzat că am omorât animalul cu pietre. De ce eu? E amuzant, Bou-Bou ăsta. Pentru că moare de poftă să facă dragoste cu Elle, şi pentru că i-e teamă că într-o zi chiar se va întâmpla, o acuză de orice prostie ca să o facă să pară urâtă, sau nebună, sau nu ştiu cum. Îmi este scârbă să ating un câine, o pisică sau orice alt animal, chiar cu vârful unui băț. Nu aş omorî nici măcar o furnică. Nu am nevoie de studii aprofundate ca să mă prind cine a omorât pisica familiei Merriot şi a doamnei Buygues, dar nu sunt pârâcioasă. Şi oricum, nu-mi pasă.

Cobor întreagă din maşină, chiar în capătul căii de acces care duce la ferma lui Georges Massigne. Îi spun: „Mulțumesc, domnule Merriot, salutați-o pe doamna din partea mea.” El spune: „Să sper că ne invitați la nuntă?” Îi răspund: „Păi ce credeți?” Sunt dulce ca mierea, ba chiar îi ofer şi zâmbetul meu de copil inocent.

Şi totul pentru un tip care probabil că va fi deja în mormânt înainte să fie puse tacâmurile pentru masa de nuntă, şi a cărui maşină probabil că se va face bucăți la următoarea

curbă. Am o mare afecțiune pentru oamenii în vârstă, nu ştiu de ce.

La familia Massigne, unde nu am mai fost niciodată, pământul este roşu, iar zidurile sunt din piatră gri. E mai mare şi mai în ordine decât la Pin-Pon. În curte, cum mă apropii, mă întâmpină un câine care latră legat în lanț, şi locatarii apar de peste tot ca să vadă cine a venit: Georges, cele trei surori ale lui Georges, cei 114 nepoți şi nepoate, mama, o soacră şi mai ştiu eu cine. Păstrez distanța din cauza câinelui. Georges vine spre mine, ştergându-şi mâinile pe pantaloni. Este o arşiță cumplită şi, de jur-împrejur, pământul e cuprins de uscăciune şi dezolare.

Îmi spune: „Tu eşti?", ca şi cum aş fi un vis. Îi spun: „Trebuie să-ți vorbesc. Ai mult de lucru? Poți să mă duci în oraş?" Se gândeşte câteva secunde şi spune:

„Dacă vrei, dar putem vorbi şi aici, nu te mănâncă nimeni." Toți ceilalți stăteau nemişcați şi mă priveau fix, de parcă eram soția preşedintelui în vizită de lucru.

Spun nu, că oricum trebuie să merg în oraş.

Îl aştept la intrarea în curte, în timp ce îşi scoate furgoneta dintr-un hambar. Nu dă nicio explicație familiei. Vrea să-mi arate că el este şeful şi că nu are de dat socoteală. O dată aşezată lângă el, în timp ce mergem pe calea de acces care duce la stradă, îi spun să se oprească – şi el o face. Încep să-i explic că am venit să mă scuz, pentru că nu pot să îl invit la nunta mea. El spune că înțelege, că este normal. Dă

din cap cu un aer serios. Are părul galben şi ondulat, o faţă pătrată care ne aminteşte de un actor american, al cărui nume nu mi-l amintesc, care a jucat în filmul Peyton Place. Nu poartă decât un tricou, iar braţele lui sunt roşii – de aceeaşi culoare ca şi pământul pe care îl lucrează. Îi spun: „Mare păcat, mai ales că înainte să apar eu, familia Montecciari se înţelegea bine cu ai tăi." El îmi răspunde: „Nu s-a schimbat nimic, e normal ca Pin-Pon să nu vrea să mă vadă la nunta lui. După, îi va trece. Vom fi din nou prieteni, el şi cu mine."

Aş putea răspunde destule, cât să agit lucrurile şi mai mult, dar nu am venit pentru asta, şi rămân vreo zece mii de ani tăcută, cu genunchii bine acoperiţi, o adevărată statuie a pudorii şi a sfinţeniei. Într-un final, el suspină. Apoi suspin şi eu. Îi spun: „Mi s-a povestit chiar că mama Montecciari a stat toată noaptea la voi, atunci când a murit tatăl tău." El răspunde: „Da?" ca şi cum ar fi fost prea mic atunci, şi nu-şi mai aminteşte. Îl întreb: „Când a murit el, mai exact?" Îmi răspunde mai întâi că în 1956, apoi nu, în 1955, în noiembrie. El avea cinci ani, e de-o vârstă cu Mickey. Îmi spune: „Duminica fusese petrecerea de botez a surorii mele Jo şi, a doua zi, în zăpadă, a încercat să smulgă un ciot mare de castan – dar a ambalat tractorul prea tare, s-a cabrat pe roţile din spate şi s-a răsturnat peste el. A fost strivit sub tractor."

Inima îmi bate tare şi vocea îmi tremură un pic atunci când spun: „Trebuie să fi fost îngrozitor", dar se potriveşte foarte bine în acel moment. Massigne tatăl a murit deci într-o luni – mai exact luni 21 noiembrie 1955 – şi asta explică un detaliu care mă deranja mai devreme, când Cognata vorbea cu mine. Cei trei bărbaţi din camion care au atacat-o pe

mama mea au plecat sâmbătă seara, foarte târziu. Ea nu-şi mai aminteşte ora, sau nu a ştiut-o niciodată, dar era cel puțin ora 11:00, poate chiar miezul nopții. Când Cognata mi-a povestit, m-am gândit imediat la Pin-Pon, în vârstă de zece ani, încă treaz o oră sau două mai târziu, lipit de picioarele tatălui său – care bea vin în bucătărie împreună cu ceilalți doi nenorociți. Nu părea credibil, şi acest detaliu mă deranja. Acum înțeleg că erau prea beți şi că era prea târziu, că nu au putut aduce înapoi pianul mecanic sâmbătă, şi că au făcut-o luni seara, la căderea nopții.

Îi spun lui Georges: „Fii un băiat drăguț şi du-mă în oraş." El porneşte maşina şi plecăm. Pe drum, de la o curbă la alta, îmi povesteşte ce minunat era tatăl lui.

Luați un băiat – douăzeci şi cinci, treizeci de ani – nu contează. Nouă din zece, vă vor povesti cu lacrimi în ochi ce minunați erau tații lor, cei mai grozavi oameni care au trăit vreodată. Nouă din zece. Şi în cel de al zecelea caz, bătrânul trebuie să fi făcut ceva groaznic – de genul şi-a măcelărit toată familia cu toporul – că altfel nu îl mai opreşti din povestit. Toți pot vorbi ore întregi despre tatăl lor, până când ajungi în oraş şi te lasă, cu capul plin de poveşti, în fața gaterului lui Ferraldo.

Îi mulțumesc lui Georges, îl sărut pe obraz, cuminte, şi oftez de dragul vremurilor trecute. Se uită la mine şi oftează şi el. Mormăie ceva, cum că sunt frumoasă, al naibii de frumoasă, dar că asta-i viața. Nu se mai uită la mine când spune asta. Priveşte drept în față, cu fălcile încleştate, de parcă şi-ar vedea prin parbriz viața lui de doi bani. Dacă pui scena asta într-un film, pe bune că toată lumea plânge la faza asta.

În sfârşit, îi iau mâna de pe volan şi i-o pun pentru o ultimă dată între coapsele mele, pe sub rochie, doar ca să aibă la ce visa toată noaptea, şi cobor din maşină.

Ridic mâna pe jumătate în semn de la revedere, fără să mă întorc, doar sunt prea tristă, mă rog, şi merg să îl văd pe patronul lui Mickey.

În gater este un zgomot asurzitor. Bărbaţi acoperiţi cu rumeguş întorc capul când trec pe lângă ei, un camion mare trece mult prea aproape de mine, dar ajung întreagă într-un birou mic, cu o secretară pe care am văzut-o de multe ori la dans sau la cinema. Avem aceeaşi vârstă şi aceeaşi ochi miopi. Numele ei este Élisabeth. Poartă nişte ochelari imenşi, cu o formă fantezistă, care din lateral seamănă cu nişte aripi de pasăre. Vorbim un pic despre rochia mea, despre părul meu superb şi despre părul ei care este îngrozitor, după care scoate o sticlă de apă tonică din frigiderul marca Arthur Martin aflat într-un colţ al biroului şi apoi pleacă să îl caute pe patron. Şi mama mea are acasă un frigider Arthur Martin, dar este de două ori mai mare. Când eram mică, pentru că fabrica de frigidere este în oraşul Revin, obişnuiam să spun: „Arthur Martin revine...” Asta mi-a rămas în cap. Şi chiar dacă a trecut atâta timp, uneori îmi amintesc expresia şi o tot repet în cap, că mi se face rău.

Ferraldo este un bărbat scund, uscăţiv, cu un nas mare şi ascuţit. Are ca la vreo 50 de ani, prea puţin păr rămas pe cap, şi este plin de rumeguş de lemn pe haine, ca toţi de aici. Când mă vede, crede că vreau să vorbesc cu Mickey, şi îmi spune:

„Mickey nu e aici, dar trebuie să vină. Stai jos.” Spun nu, că nu este nevoie, că am venit să îl văd chiar pe el. O roagă pe Élisabeth să-şi continue treaba şi mă duce într-un alt birou, la fel ca primul, care este doar al lui. E un bărbat care nu prea zâmbeşte, dar are suflet bun. Mi-au spus asta şi Mickey, şi Pin-Pon.

Se aşază la birou şi îi spun, stând în picioare în faţa lui: „Uitaţi ce este. Mă scuzaţi că vă deranjez, înţeleg situaţia, dar am venit să vă vorbesc în locul tatălui meu, care este paralizat.” El dă din cap că da, ştie situaţia, şi că îl compătimeşte pe bietul nenorocit. Îi spun: „Aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat cu un fost angajat de-al dumneavoastră, nu ştiu dacă mai lucrează aici: Leballech.” El pufneşte, apoi răspunde: „Jeannot Leballech? Oho, asta a fost demult. Pe vremea aceea tata conducea afacerea. Cred că au trecut vreo 20 de ani de când a plecat.” Îmi face semn să mă aşez pe scaunul de lângă mine, ceea ce am şi făcut.

Îmi spune: „Când a plecat, a făcut-o ca să preia un gater pe cont propriu, pe lângă Digne. Cred că încă mai e acolo. Ultima oară când l-am văzut, cred că a fost acum cinci sau şase ani, nu-mi mai amintesc prea bine.” Cum eu dădeam din cap că da la tot ce spunea, fără să răspund nimic, el mă priveşte lung, de parcă ar căuta să mai adauge ceva. Şi apoi: „Da, cred că este tot la Digne. Pe drumul spre comuna La Javie. Are un gater bun. Tatăl dumneavoastră îl cunoştea?” Răspund că da, dar schimb subiectul. Spun: „E amuzant că şi ai lui Montecciari îl cunoşteau. Odată, el a adus înapoi pianul lor mecanic în sat. Vă amintiţi?” El face semn că nu, poate că nici nu ştie că Montecciari au un pian mecanic. Şi apoi, deodată, spune: „Staţi aşa. Ce an era?” Eu spun: „1955, noiembrie 1955.”

Îmi stă pe buze să spun şi ziua exactă, dar mă opresc, pentru că ştiu că asta ar strica totul. Şi el tace. Mă priveşte fix, gândind intens, cu fruntea încreţită de efort. După un milion de bătăi de inimă, atât de puternice că mi-e frică să nu le audă, se ridică şi pleacă.

Rămân singură cuc, aşezată pe scaun. Se întoarce după patru ore cu un caiet gros, legat în pânză neagră, şi, în timp ce se aşază, îmi arată eticheta lipită pe spate: 1955. Întoarce paginile înmuindu-şi degetele în salivă, şi spune: „Da, îmi amintesc, tatăl meu a făcut o scenă întreagă atunci. Un pian mecanic." Ştiu că nu se cade, dar nu mă pot opri – mă ridic, ocolesc biroul, vreau să văd cu ochii mei.

El nu ridică ochii, nu spune nimic. Se opreşte la ziua de sâmbătă 19 noiembrie 1955, şi pot citi la fel de bine ca şi el, scris cu o caligrafie fină, cu cerneală neagră, în josul paginii:

Leballech / camion Berliet

Structură de acoperiş, şantierul Bonnet, La Fourche.

Şipci pentru gard, domnul Poncet, Arrame.

Pian Montecciari, Trecătoarea Combes.

Pe margine sunt trecute preţuri care mi se par imense, dar sunt în franci vechi, şi dedesubt, cu un alt scris:

Trecătoarea închisă. Pianul luni seara.

Ferraldo, fără să ridice capul, spune: „Vedeți, aici.” Întoarce pagina pentru a vedea ziua de luni 21 noiembrie, dar nu mai era nimic în afară de Leballech care conducea tot camionul Berliet ca să transporte stâlpi de telefon.

Ferraldo este foarte mândru de registrul lui. El spune: „Tata m-a învățat să țin totul la zi, şi a avut dreptate. Scrisul este cel al mamei. Să-i revăd scrisul, îmi trezeşte nişte amintiri.” Închide registrul şi mângâie pânză neagră de pe copertă.

Mă dau un pic în spate şi tăcem o mie de ani, cât timp se gândeşte la bătrânii lui.

Apoi spune: „Da, îmi amintesc. Leballech a rămas împotmolit în zăpadă şi nu s-a întors sâmbătă seara. Lui tata nu îi plăcea deloc dacă vreunul dintre camioanele lui nu era în garaj peste noapte.” Dă din cap, de parcă se scutură de amintiri, şi se ridică în picioare: „La puțin timp, Leballech a plecat de la noi.” Îi spun: „Cei de acasă vor fi bucuroşi să ştie ce s-a întâmplat cu el. Vă mulțumesc, domnule Ferraldo.”

Mă urmează afară din birou, dar mă opresc pe coridor şi, făcând o mutră de prostuță care şi-ar uita şi capul dacă nu ar fi bine prins: „De fapt, nu pentru asta am venit să vă văd! Venisem să vă invit la nunta mea. Îmi era teamă că Mickey nu va îndrăzni să vă invite, pentru că sunteți şeful lui.” El izbucneşte într-un hohot mare de râs şi răspunde: „Ar fi

chiar prima oară că Mickey nu ar îndrăzni să întrebe ceva. Poți să spui orice despre el, dar în niciun caz că ar fi timid."

Oftează, pare că încearcă să adune toate prostiile pe care viitorul meu cumnat le-a făcut de când lucrează pentru el, dar renunță şi face un gest din mână de parcă şi-ar şterge calculul din minte. „M-a invitat deja, nu vă faceți griji." Eu spun:

„Atunci, vă rog frumos, nu-i mai spuneți că am venit şi eu. Îl ştiți cum este." Un nou oftat, în timp ce mă strânge uşor de umăr cu degetele lui slabe, într-un gest patern sau poate a vrut să vadă dacă este grăsuț sau nu, cine ştie. Şi adaugă: „În orice caz, vă felicit. Am un mare respect pentru Pin-Pon."

Îl las să se întoarcă la treaba lui, după care merg din nou în biroul Élisabethei.

Scria la maşină, cu o meşă țeapănă de păr peste ochi. Fiind scundă, se înălțase punându-şi sub fund mai multe cărți de telefoane, şi a fost mare agitație până am găsit-o pe cea pe care o căutam. Ea îmi repeta că: „Ba da, ba da, Digne este în departamentul Alpes-Maritimes." Eu şi geografia suntem certați de când m-am născut, sunt ultima persoană pe care să o întrebi despre orientare, aşa că o las să caute cum ştie ea. Până la urmă, s-a dovedit că Digne este în departamentul vecin, şi anume Alpes de Haute-Provence. Ea a spus: „Pe-aproape, am fost pe-aproape!" Pe cuvântul meu, poți să-i spui orice Élisabethei, că e albă, că e neagră, nu contează, doar să stai de vorbă cu ea până se termină programul.

Îl caut pe Leballech în cartea de telefoane. Beau cu guri mari apa tonică pe care mi-o dăduse mai devreme şi care încă mai e rece. Nu îşi ia ochii de la mine, privindu-mă prin ochelarii ei de bufniță. Încerc din răsputeri să ascund că literele sunt în ceață pentru mine, că sunt Dumnezeu ştie pe unde când cred că am găsit Digne – în sfârşit, îi dau înapoi cartea de telefoane şi îi cer să caute ea în timp ce eu sun acasă.

Sun la garajul lui Henri IV. Îmi răspunde Juliette. Îi spun: „Juliette? Sunt Éliane.

Vă deranjez?" Dulce ca mierea, doar cu un pic de accent. Nu, nu o deranjez. Îi spun: „Mama mea a început să modifice rochia. Vreau să vă mulțumesc. Este foarte, foarte frumoasă." Dumnezeule! Urmează o eternitate în care îmi povesteşte toată nunta ei, dar nici măcar nu o ascult. Élisabeth îmi face semn că l-a găsit pe Leballech, aşa că spun la telefon: „Juliette, putem să ne tutuim?

Ascultă. Spune-i lui Pin-Pon că iau cina cu învățătoarea mea din Brusquet şi că mă aduce ea înapoi, să nu-şi facă griji." Ea spune că da, dar mă pune să repet de vreo 14 ori, ultima oară fără accent, pentru că mi-era teama că accentul o făcea să fie atât de proastă. La sfârşit spun: „Te pup. Pot să te pup?" Ea spune că da, bineînțeles. „Atunci te pup. Vei vedea, voi arăta foarte bine în rochia ta. Este superbă."

După ce pun telefonul în furcă, Élisabeth îmi întinde sticla de apă tonică – pe care nu o terminasem – şi cartea de telefoane deschisă. Am rupt pagina care mă interesa. Ea

spune: „Aoleu!” şi apoi râde. O întreb: „Ştii că mă mărit?” Ea răspunde din cap că da, cu ochii încă zâmbitori. Îi spun: „Asta nu ne va împiedica să fim prietene, nu-i aşa?” Brusc simţeam nevoia să iubesc pe toată lumea, nu ştiu de ce. Împăturesc în patru pagina din cartea de telefoane şi o pun în geanta mea de pânză. Îmi privesc ceasul de mână pe care mama mi-l comandase din catalogul Trois Suisses – pentru ziua mea care este poimâine.

Este un ceas modern, dar cifrele sunt romane, asta îl face să pară mai scump.

Arată aproape ora cinci. Îi spun din nou Élisabethei: „Nu-i aşa?” Ea răspunde:

„Eu vreau să fim prietene.” Râdem amândouă, după care eu plec. Ies pe uşa din spate, ca să nu mă întâlnesc cu Mickey în curte.

Merg direct la staţia de autobuz. Nu era nicio cursă pentru Digne înainte de ora şase, chiar dacă mi-am strivit nasul de geamul care protejează panoul cu orarul.

Mai bine plec pe jos. Dacă nimeni nu mă ia cu autostopul până la ieşirea din oraş, oricum voi face semn autobuzului se oprească. De obicei, în cazul meu, prima maşină opreşte şi mă ia. Probabil că le este milă de mine – şi eu nu sunt prea pretenţioasă.

Traversez piața şi intru în farmacia lui Philippe, ca să o sun pe domnişoara Dieu.

Asistenta lui este acolo – când o vezi pe asta nu-ți mai arde de iubire – şi nu vreau să vorbesc la telefon în fața ei. El mă duce în spate, în depozitul în care chiar anul trecut mă punea să mă dezbrac o dată sau de două ori la fiecare două săptămâni. Se mulțumea să mă privească sau, foarte rar, ca să mă înnebunească şi mai mult – eram bună de dus la balamuc după fiecare şedință – mă mângâia pe sâni sau pe burtă cu vârful degetelor. Am încercat orice: făceam mişto de el, îl imploram, dar degeaba – niciodată nu a vrut să facă altceva, doar mă privea. Cu toate astea, la sfârşit, eram mai îndrăgostită de el decât de oricine. Cu douăzeci şi patru de ore înainte de o întâlnire simțeam fluturi în stomac. Cine să mai înțeleagă ceva?

Chiar şi acum, stând în picioare în fața telefonului prins de perete, înconjurată de aceleaşi rafturi pline de medicamente, în aceeaşi lumină portocalie care vine din plafonieră, simțeam o anumită nervozitate. Philippe s-a întors în magazin – şi el se pierde atunci când mă vede – şi o sun pe domnişoara Dieu mai întâi la primărie, apoi acasă la ea. Când îmi răspunde, vocea parcă îi vine din celălalt capăt al lumii, din Australia sau nu ştiu de unde, sau de la Polul Nord – pentru că este foarte rece. Începe să spună că îi promisesem că vin, că mă aşteptase toată după-amiază cu fursecuri, că făcuse şi nişte înghețată, că îmi luase un cadou de ziua mea – a trebuit să strig ca să o opresc. Ea tace, mi-o imaginez muşcându-şi buza de jos în timp ce îşi priveşte picioarele, într-o fustă plisată de un galben strălucitor, pe care a îmbrăcat-o pentru că ultima oară i-am spus că-i vine bine. Îi spun: „Bun. Ascultați-mă,

Calamitate.” Aşa îmi spunea când eram elevă, aşa îi spun şi eu acum, dar nu am putut niciodată să o tutuiesc. Îi spun: „Vă urcați în maşină şi veniți să mă luați din Digne.” Dumnezeule! Aproape că se îneacă. „La Digne!” Are treizeci şi unu de ani, şi-a luat permisul de zece ani, are o maşinuță care se conduce cu un singur picior, automată, dar nu cred că a ieşit vreodată din comuna în care locuieşte. Îi spun: „Da, este foarte important. Trebuie să veniți.

Aveți tot timpul, trebuie să ajungeți pe la ora opt.” După toate „de ce”-urile – „Vă voi explica” – şi toate „Dar cum?” – „Pe drum, bineînțeles!” – ea tace vreo mie de ani cât să se obişnuiască cu ideea, după care întreabă cu o voce plângăcioasă: „Unde să fiu la ora opt? Nu am pus niciodată piciorul în Digne.”

Nici eu. Aşa, ne vom întâlni garantat.

Îi spun să aştepte o secundă. Merg în magazin să îl văd pe Philippe. Tocmai serveşte un client pe care îl ştiu din vedere, şi care îmi face loc la tejghea. Întreb unde pot să dau o întâlnire în Digne, fără ca biata fată să rătăcească până la următoarea oră de iarnă. Cei doi se sfătuiesc şi găsesc un loc.

Când revin la aparat, domnişoara Dieu nu se mai aude, dar nu a închis. Aştept, cu răbdarea care este cea mai şarmantă calitate a mea. Mă uit la dulapul închis cu cheia în care Philippe îşi ține otrăvurile şi produsele periculoase. La început, m-am ținut de el doar ca să-mi explice anumite chestii şi ca să găsesc ocazia, între două stări de extaz, să

deschid nenorocitul ăsta de dulap. Când s-a ivit ocazia, şi am obținut ce voiam – chiar înainte să fac nouăsprezece ani – am continuat să îl văd pentru că doream încă acele momente de extaz – sau poate că sunt eu un pic masochistă. El spunea: „Narcisistă, nu masochistă. Narcisistă, cu N mare şi cu un fund frumos.” Nu cred că şi-a dat seama ce i-am luat, dar oricum nu-mi pasă.

Calamitate se întoarce fără suflu la telefon şi spune: „Am fost să caut o hartă Michelin. Îți dai seama ce drum trebuie să fac?” Îi răspund: „Exact optzeci şi trei de kilometri trecând prin Saint-André-des-Alpes, niciunul în plus.” Nimeni nu mă poate prinde pe picior greşit când e vorba de calcule – şi ea ştie cel mai bine asta! O aud cum respiră greu. Probabil că a urcat la etaj, unde are ceea ce numeşte ea biroul. Este fosta cameră a mamei ei. Toată viața a trăit în umbra mamei ei, ştiți despre ce vorbesc. Cotoroanța a murit acum cinci ani – era o figură tipa, ar fi fost în stare să fure şi osul unui câine. De atunci, domnişoara Florence Dieu trăieşte singură cu porumbeii ei şi cu paisprezece tone de cărți.

Acasă la ea ajungi să mergi pe cărți, atât de multe are. Şi-a tras-o o singură dată în viață, când avea douăzeci şi cinci de ani, într-o maşină, cu un agent de vânzări al unei fabrici de jucării – cel puțin, asta povesteşte ea – şi i-a fost atât de frică, a durut-o atât de mult, şi a fost atât de sordid, că nu a mai vrut să încerce niciodată.

Ființele umane o dezgustă. În afară de mine, bineînțeles, pentru că sunt atât de ciudată. Ea spune că poate trăi foarte bine fără chestiile alea.

Îi explic la telefon că ne întâlnim la ora opt, la cafeneaua Le Provençal, pe Bulevardul Gassendi, în Digne, şi că este cel mai mare, singurul bulevard din Digne, că îl găseşte şi cu ochii închişi – dar tipa este o figură, vă spun eu. Îmi răspunde: „Nu îl voi găsi, nu, nu îl voi găsi, degeaba îmi explici." O profesoară.

Paisprezece tone de cărți, şi a citit fiecare pagină. Când i-am aruncat cu cerneala Waterman în față, în acel an nenorocit, ea m-a privit cu nişte ochi mari şi îngroziți, şi-a privit rochia de jos până sus, totul era pătat, şi a izbucnit în lacrimi.

I-am spus în aparat: „Ştiți că n-am mai văzut niciodată aşa o toantă?" Ea nu răspunde, coboară privirea, îşi muşcă buza de jos, o văd ca şi cum eram lângă ea.

Repet pentru ultima oară – cu acel calm infinit pentru care sunt renumită – unde trebuie să ne întâlnim. Îi spun că dacă Pin-Pon o sună înainte să plece, trebuie să-i spună că luăm cina împreună, noi două, dar că nu sunt în casă, că sunt la vecina, sau că sunt în grădină – nu ştiu, orice. O întreb: „Calamitate, mă auziți?"

Ea răspunde: „Da. Nu fi rea. Nu striga la mine. Voi fi acolo." O pup zgomotos prin telefon şi închid.

După asta, stau sprijinită de perete ca pentru tot restul vieții, nemişcată, plină de ură împotriva mea, împotriva altora, împotriva tuturor. Mă gândesc trei zecimi la tata, trei zecimi la mama, dar mă remontează ideea de a-l vedea cu propriii mei ochi pe Leballech chiar în seara asta. Philippe

este în prag, în bluza lui albă. Îmi spune cu voce joasă, ca şi cum am fi într-o biserică: „Nu te auzim decât pe tine.

Ce se întâmplă? Ai probleme?” Ridic un umăr, spun nu din cap, şi plec.

Pe drum, prima care trece este o maşină mare, gri metalizat cu acoperişul negru.

De obicei recunosc mărcile, dar pe asta nu o ştiu. Tipul de la volan e trecut bine de treizeci de ani, poartă un tricou alb şi are părul prea lung pentru vârsta lui. Îmi deschide portiera, mă urc lângă el spunând mulţumesc, pe cât de drăguţă pot să fiu, şi plecăm. Îi spun că este răcoare la interior, iar el îmi răspunde că este aerul condiţionat. Dau din cap ca să arăt că apreciez. El este avocat, merge la Sisteron, ca să-şi ia soţia şi fiul. Este parizian, la o adică. A închiriat o casă cu o fereastră care nu se închide. Noaptea este deranjant, din cauza vântului care bate. Soţia lui crede tot timpul că este un hoţ. A închiriat şi un televizor color, dar de zece zile, nenorociţii nu au montat încă antena.

Trecem prin Annot. Zidurile sunt pline de afişe cu ocazia zilei naţionale, 14 iulie.

Tipul porneşte radioul. Jean Ferrat, pe care îl ador, cântă Nous dormirons ensemble. Ca să-mi arate că are stereo, tipul umblă la aparat şi sunetul se aude ba din faţă, ba din spate, dar eu îi spun: „Nu, nu, lăsaţi-mă să ascult.” Se simte jignit şi nu îl mai porneşte deloc până la Barrême, unde îmi oferă un păhărel într-o pensiune turistică aflată chiar la

şoseaua naţională. Îmi povesteşte viaţa lui, apoi pe cea a soţiei – care este foarte frumoasă, gen prinţesa Grâce de Monaco – şi pe cea a fiului. După care, plecăm mai departe, şi totul este la fel de interesant până la Digne.

Este ora şase şi jumătate când mă lasă într-o piaţă mare, în care zici că şi-au dat întâlnire toate maşinile şi toate camioanele şi toate motocicletele din departament. Prima stradă pe care merg, care este largă, lungă, plină de cafenele şi de magazine, este faimosul Bulevard Gassendi. Chiar şi Calamitate îl va găsi, dacă ajunge până aici.

Va intra în panică, pentru că nu poate parca în faţa cafenelei Le Provencal, dar se descurcă ea. Este în sala de aşteptare a gării, zgomotoasă, plină de rumeguş pe jos – care mi se lipeşte de tălpi. Patroana este la casierie. Îmi dau seama că este patroana la casierie după cât de atentă este când dă restul. Îi spun bună ziua, doamnă, eu nu sunt de pe aici, o vrăjesc un pic, şi apoi o întreb: „Îl cunoaşteţi pe domnul Leballech?" Da, îl cunoaşte, are un joagăr la marginea oraşului, mergi drept înainte pe drum. În timp ce vorbeşte, dă unui client un pachet de ţigări şi restul la zece franci – pe care îl numără de două ori. Îi spune clientului: „Da, este bine." Deja a uitat că vorbeam cu ea. Îi spun într-o doară: „Îl caut pe cumnatul lui." Ea răspunde: „Touret?" Îi repet: „Cumnatul lui." Iau mutra mea de prostuţă dulce ca să o înduioşez şi ca să-i arăt că asta e tot ce ştiu. Ea spune: „Păi da, Touret, agentul imobiliar. Este cumnatul domnului Leballech." Îi răspund: „Aha, înţeleg" cu un ton atât de zăpăcit că ea adaugă: „Păi cum Leballech are doar o soră, presupun că are doar un cumnat, nu?" Sunt tot mai mulţi clienţi la casa de marcat, aşa că îmi explică scurt: „Este vizavi, un pic mai sus." Îi mulţumesc, dar ea nu mă mai

ascultă, se chinuie să-i servească repede pe toți ca să recupereze întârzierea.

Reuşesc să traversez bulevardul fără să mă lovească vreo maşină, printr-un ambuteiaj monstru şi un concert asurzitor de claxoane. Pe trotuar este ca la Nisa sau la Cannes, doar că e mai îngust şi parcă sunt un milion de oameni care stau pe acolo doar ca să te împiedice să treci. Toată lumea e în pantaloni scurți şi mămăițele grase cu cercei de plastic umplu tot spațiul. Mă uit la numele magazinelor şi, după vreo patru ore, găsesc agenția imobiliară. Doar ca să scap de soare şi de îmbulzeală, împing uşa de sticlă şi intru, fără să mă gândesc ce fac.

La interior este întuneric şi abia pot să văd ceva. Lângă perete este un ventilator, care împrăştie însă un aer călduț. Printre stelele pe care le am în ochi, reuşesc să zăresc o negresă care vine spre mine. După câteva secunde, nu mai este negresă, este mai degrabă cafea cu lapte. Pare să aibă vreo douăzeci şi cinci de ani, are un coc imens şi transpiră într-o rochie roşie cu bretele pe care am văzut-o într-un catalog, Trois Suisses sau La Redoute, cine mai ştie. În rest, ea vorbeşte ca toată lumea, cu accentul de Midi[22]. E secretara domnului Touret. Domnul Touret nu este. Mă invită să mă aşez, dar spun că nu, că voi reveni mai târziu. Ea îmi spune că, din păcate, va închide în zece minute. Apoi, îmi spune că îi place rochia mea.

[22] Le Midi înseamnă zona de sud a Franței.

Este numai un zâmbet, pentru că are nişte dinţi extraordinar de albi. Îi arăt că nici dinţii mei nu sunt chiar murdari, şi zâmbesc, dulce ca mierea, spunându-i:

„Vin de la Nisa şi voi fi transferată aici. Caut o garsonieră mobilată, ceva mic şi nu prea scump. Sunt profesoară de şcoală primară, aşa că că mă voi mulţumi cu ceva ieftin."

E scufundată în hârţoage, descriindu-mi diverse apartamente de vis, când apare Touret. De când l-am văzut intrând ca la el acasă, am ştiut imediat că este Touret.

De când i-am văzut prima privire, după ce şi-a scos ochelarii de soare, am ştiut imediat că este unul dintre cei trei ticăloşi care au ameninţat-o pe mama mea că îi vor sparge toţi dinţii cu vătraiul. Prima lui privire s-a dus direct la ceea ce îl interesează la o femeie. Abia după ce m-a dezbrăcat şi cântărit cu lăcomie, a ridicat privirea şi s-a uitat în ochii mei, cu o plecăciune şi un zâmbet comercial.

Acum are vreo patruzeci – patruzeci şi cinci de ani şi îşi arată vârsta, în ciuda costumului de alpaca deschis la culoare şi a comportamentului său de bărbat tânăr. E slab, de înălţime medie, cu ochii de culoare gri-albastru – sau aşa mi se pare mie – dar foarte alunecoşi. Evident că inima îmi bate să explodeze şi nu pot să deschid gura.

Mi se adresează cu „domnişoară" apoi, foarte repede, trece la „domniţă". O întreabă pe Suzy – aşa o cheamă pe secretara cafea cu lapte – în ce stadiu suntem, ce caut, cât de mult pot să plătesc. El are exact ceea ce caut. În timp ce îmi

laudă garsoniera de rahat pe care vrea să mi-o plaseze, îi ia fără menajamente locul lui Suzy din spatele biroului metalic mare. Ea nu comentează şi se dă la o parte. Îi surprind ochii ei negri pentru o secundă şi, din privirea ei, îmi dau seama că patronul i-o trage – pentru senzaţia exotică – înainte, în timpul sau după orele de serviciu. Ea nu dă doi bani pe el, o citesc în ochii ei. Dar cine mai ştie.

Când în cele din urmă am reuşit să scot o vorbă, spun că aş vrea să o văd imediat. Se uită la ceasul său mare de şmecher – unul dintre acelea la care trebuie să apeşi un buton ca să îţi arate ora, Georges Massigne are şi el unul, dar mult mai puţin vulgar – şi spune: „Cu mare plăcere. Este foarte aproape de aici."

Sunt aşezată în faţa lui cu picioarele încrucişate, doar ca să le poată privi, dar mă dezgustă atunci când o face. Mi le pun înapoi aşa cum ar trebui şi trag de fustă în jos. Nu e prost, observă ce fac şi, fără îndoială, pierd un punct. Când sunt aşa, îmi vine să mă sinucid.

Ia o hârtie şi spune: „Îmi puteţi spune numele dumneavoastră, domniţă?" Îi răspund: „Jeanne Dezrameaux." E numele de fată al Cognatei. „Şi sunteţi din Nisa?" Îi spun: „Strada Frédéric Mistral numărul 38." Nici nu ştiu dacă există, dar cred că este una în fiecare oraş. El spune cu glas tare în timp ce scrie:

„Profesoară de şcoală primară." Poartă o verighetă plată, din aur. Degetele îi sunt groase pentru înălţimea lui, şi arse de soare. Îi spun, sfioasă: „În principiu, locuiesc singură, dar

vreau să am intimitate." Se uită la mine şi ştiu că am marcat un punct. Privesc în jos, apoi din nou în sus, zâmbesc ca o gâsculiță în timp ce mă uit drept în ochii lui. El îşi imaginează cum mi-o trag în garsoniera pe care o ştie atât de bine, şi gândul acesta îi produce plăcere. El spune: „Păcat că locuiți singură, o fată atât de frumoasă."

Pe scurt, îi cere cheile lui Suzy, îi spune că poate să închidă, şi plecăm. Abia aud uşa de sticlă închizându-se în urma mea, că deja m-a luat de braț cu degetele lui păroase, sub pretextul că mă ajută să traversez prin mijlocul traficului. Intrăm pe o străduță, apoi pe alta, fără să ne grăbim, şi îl las să-şi debiteze prostiile. Când ajungem în fața micului imobil jalnic în care se află garsoniera pe care vrea să mi-o arate, ştiu deja că afacerile merg prost, că este însurat cu sora lui Leballech – o cheamă Anna – că sunt căsătoriți de mai mult de douăzeci de ani şi au doi copii. Degeaba întreb ce vârstă au, că el îmi vorbeşte de maşina lui – un Citroën CX nou cu geamuri electrice – nu am venit cu maşina pentru că era foarte aproape. Eu vorbesc cât mai puțin posibil, în primul rând pentru că nu voiam să scot vreo perlă de gramatică sau altceva care să mă dea de gol că nu sunt profesoară, şi apoi, cu cât spun mai puține, cu atât mai greu va fi să mă găsească dacă mă caută vreodată.

Garsoniera este la etajul al treilea şi are vedere spre o curte. Este o cameră de patru metri pe patru o bucătărie minusculă şi o baie şi mai mică, cu un duş şi un W.C. Interiorul este refăcut, artistic, pereții albi în cameră, roşu lucios în rest, mobila este modernă. Nu îmi displace. Îmi spune că el a redecorat totul, dar nu cred un cuvânt din ce zice. În timp ce mă uit peste tot, el se aşază în fotoliu şi îşi aprinde o țigară. Îmi oferă una, dar spun nu, mulțumesc.

Trec vreo mie de ani într-o linişte deplină, tocurile mele nu fac zgomot pe covor, şi el se mulţumeşte să mă urmărească fără să se mişte. Mă uit pe fereastră, la curte, şi îl întreb din nou: „Câți ani au copiii dumneavoastră?” El ezită fix cât să îmi dau seama că minte, după care răspunde: „Şapte şi treisprezece sau paisprezece, cred.” Râde. „Suntem atât de ocupați cu serviciul, că nu ne dăm seama când cresc.”

Mă opresc în fața lui, gândind intens, şi îi spun: „Uitați, domnule Touret. Nu pot să iau decizia în această seară. E bine. E chiar foarte bine. Exact ceea ce caut.

Dar opt sute de franci pe lună, nu văd cum aş putea plăti atâta.” Îmi debitează tot folclorul despre cât de rău îmi va părea că nu am prins ocazia asta, despre bucuriile duşului, ale telefonului instalat deja, ale cuptorului Scholtes care se curăță singur şi – atenție! — ale unui dulap de haine la care visează toate femeile, imens, cât o sală de bal. Se ridică dintr-un salt şi deschide mizeria de dulap. Ei, chiar că nu o mai înțelege deloc pe domniță. Chiar aşa. Eu privesc în jos şi spun, încăpățânată: „Nu pot să iau o decizie în această seară, domnule Touret. Poate îmi arătați şi altceva – mai ieftin?” El întreabă cu nişte ochi mari: „Acum?” Eu spun că nu acum, altădată, pot să revin. El suspină şi spune: „Cum doriți.”

Cobor prima, în timp ce el încuie uşa garsonierei. Ajung în stradă singură, şi asta mă face să mă simt mai bine. Încă se mai vede soarele pe deasupra zidurilor.

Este trecut de ora şapte şi jumătate. Nu m-am gândit niciodată că lucrurile se vor petrece în felul ăsta. Trebuie să-mi schimb planurile. Doar dacă Leballech este aşa cum mi l-am imaginat în toţi anii ăştia. Oricare dintre cei doi – nu contează pentru ceea ce vreau să fac. De fapt, i-am spus adevărul lui Touret: nu pot să iau o hotărâre în această seară.

Când mă ajunge din urmă, încearcă să mă ia din nou de braţ, dar de data asta mă feresc. Fără să mă enervez, fac pe pudibonda – doar sunt profesoară, nu? El merge cu picioarele spre interior. Dacă ar fi continuat să poarte o bască – mi l-am imaginat întotdeauna pe nenorocit cu o beretă bască, exact cum mi l-a descris mama – poate că nu i-ar fi căzut părul. E foarte rar şi soarele probabil că i-a ars pielea capului, dar nu pot să văd prea bine. Spune că Digne este un oraş bun, odată ce ajungi să îl cunoşti, şi că îmi va plăcea. La ce şcoală voi preda? Vedea-l-aş mort cu gura plină de viermi. Nu pot să-mi ascund ezitarea, dar reuşesc să o întorc în favoarea mea. Că nu am voie să spun – pentru moment este confidenţial. El spune: „Da, chiar aşa?" şi nu mai insistă. În schimb, după vreo oră de mers pe jos, eu revin asupra subiectului: „Ştiţi, este multă invidie."

Ne despărţim într-o piaţă mare care întrerupe Bulevardul Gassendi. Îi cer să-mi spună cum se numeşte locul – Place de la Libération – dar şi strada pe care se află garsoniera – Rue de l'Hubac. Îi spun că mă întorc săptămâna viitoare să o mai văd o dată, miercuri sau joi, şi că probabil voi locui la Digne începând cu luna august. Are o mutră seacă pentru că trebuie să se despartă de mine aşa de repede, şi îmi spune: „Sper că aveţi timp să luaţi un aperitiv cu mine, nu?" Îi răspund mulţumesc, rămâne pe data viitoare, că am o

întâlnire şi deja am întârziat. „Vreți să vă duc cu maşina?” Îmi păstrează între degetele lui mari mâna pe care i-am întins-o. Este cel mai grețos moment din toată ziua asta nenorocită.

Înainte să leşin de silă, îi spun: „Nu, este foarte aproape, la revedere”, şi mâna mea scapă din mâna lui ca un păstrăv alunecos. Merg drept în față, fără să mă uit înapoi, dar ştiu că a rămas pe loc şi mă urmăreşte cu privirea.

***

Găsesc un taxi la colțul pieței. În piață, nişte bărbați jucau pétanque, şi mă apropii de ei ca să întreb unde este şoferul. Este un bătrânel cu şapcă, se uita şi el la partidă. Nu e prea încântat că trebuie să plece, dar bagă aşa o viteză, de parcă şi-a calculat să se întoarcă pentru finalul partidei. Abia pot să mă țin după el până la maşină. Ceilalți fac glume de-alea de bărbați şi strigă după el: „Hei, Toni, să ne chemi dacă nu te descurci, că venim să te ajutăm!” Chestii de-astea.

Oricum, în afară de Touret, Ellei îi place să fie privită de bărbați şi să ştie la ce se gândesc toți. Este chiar singurul lucru care îi dă încredere, care îi ridică moralul.

Mă aşez în spatele maşinii. Bătrânelul reuşeşte să îşi amintească cum se porneşte, şi mă întreabă unde mergem. Îi spun: „La joagărul lui Leballech, pe drumul spre La Javie. Puteți să mă aşteptați în față? Nu va dura mult.” Mergem pe drum, ieşim din Digne şi, după vreo trei sau patru kilometri, trage pe dreapta lângă o poartă mare deschisă. Nu se aud decât păsările. Când cobor, îmi stă inima în loc, pentru că

văd un indicator care anunța că următorul sat se numeşte Le Brusquet. Evident că nu este Le Brusquet al meu, dar este incredibil, am simțit ca şi cum bunul Dumnezeu al mamei mele există şi veghează asupra mea.

Nu numai datorită liniştei – probabil că toți muncitorii au plecat – dar joagărul lui Leballech nu seamănă mai deloc cu cel al lui Ferraldo. Este o afacere mică, cu un atelier, un hangar şi o casă modernă în fundul curții. În afară de un Peugeot negru, nu se vede niciun vehicul. Aerul nemişcat miroase a lemn de scânduri şi a răşină. Peste tot e rumeguş.

Un câine latră din casă în timp ce mă apropii, iar uşa este deschisă de o fată care ține de zgardă un ciobănesc german mare, care seamănă cu Lucifer. Este un pic mai în vârstă decât mine, blondă, destul de plinuță în blugii ei strâmți. Dulce ca mierea, întreb de domnul Leballech. Ea îmi răspunde: „Care din ei? Tatăl meu sau fratele meu?" Îşi întoarce capul spre casă, râzând, şi spune ceva – nu înțeleg ce – către cineva pe care nu îl văd. Evident, fratele ei, care iese să vadă ce se întâmplă. Este mai înalt cu un cap decât ea şi mai tânăr decât mine, vesel, tot în blugi. Are părul lung ca Bou-Bou, dar nu e la fel de subțire sau de frumos. Fata îmi spune: „Tata este în biroul lui." Îmi arată spre atelier. Îi mulțumesc şi mă îndrept într-acolo.

El stă în picioare într-o cameră mică cu pereții de sticlă, din care se văd toate maşinile care acum sunt oprite. Spune: „Da?" şi iese în întâmpinarea mea. Inima îmi bate şi mai tare decât atunci când l-am văzut apărând pe Touret, pentru că ştiu deja că pe el trebuie să îl manipulez – dintre cei doi el este cel mai puțin greu de suportat. E înalt – poate

chiar mai înalt decât Pin-Pon – solid, cu părul sare-şi-piper. Are mânecile suflecate şi şi-a lărgit cravata. Şi el are ochii albaştri ca şi mine, dar ştiu că asta nu înseamnă nimic, ochii mei sunt ca ai mamei, de la ea i-am moştenit. Îi spun, cu vocea mea spartă: „Domnul Leballech? Scuzați-mă.

Probabil voi închiria o garsonieră de la cumnatul dumneavoastră. Sunt profesoară de şcoală primară." El aşteaptă să spun ce vreau, eu fac un efort să îl privesc în ochi şi să înghit nodul care mi s-a pus în gât. El era şoferul camionului. Era îmbrăcat într-o canadiană. Dacă mama mi l-a descris bine – acum are vreo cincizeci de ani. Îi spun: „Aş dori să ştiu cât m-ar costa să-mi faceți nişte rafturi pentru cărți. Am paisprezece tone de cărți." El ridică din sprâncene, după care îşi dă seama că este un fel de-a spune – nu sunt cu adevărat paisprezece tone – şi răspunde: „Ştiți, eu nu sunt tâmplar. Vă pot furniza lemnul, dacă este nevoie, dar atât."

Rămânem tăcuți un milion de ani, eu având o mutră foarte dezamăgită. Până la urmă, el spune: „Aşteptați un moment, pot să vă recomand pe cineva." Se întoarce în biroul cu pereții de sticlă şi eu îl urmez. Figura lui, mersul lui, toate degajă un calm care este liniştitor pentru ceilalți. Ştiu că a fost el – cel care a lovit-o primul pe mama. Probabil că în acea zi a fost cel mai calm dintre cei trei.

A lovit-o cu calm, sunt sigură, dar lovitura aceea a durut-o cel mai mult timp.

Îmi dă o carte de vizită de la gater, după ce a scris pe spatele ei o adresă, cu carioca, cu un scris chinuit de şcoală primară. Chiar şi eu scriu mai bine. Mâinile lui sunt şi mai groase decât cele ale lui Touret, dar măcar la el sunt proporționale cu talia. Verigheta de aur îl taie în carne, probabil că nu poate să o scoată niciodată. Mă întreabă: „Care garsonieră?" Îi spun: „Rue de l'Hubac." Îmi este foarte greu să îl privesc în față, pentru că ochii îi sunt liniştiți şi nu se vede niciun pic de răutate în ei. Cei ai lui Touret sunt duri şi ascuțiți, chiar şi atunci când încearcă să fie băiatul bun care oferă dulapuri de vis unor profesoare amărâte. Leballech dă din cap şi spune: „Înțeleg. Nu va fi prea mare biblioteca dumneavoastră. Cel mai bine ar fi să o cumpărați de-a gata de la Nouvelles Galleries." În acelaşi timp, îşi îndreaptă corpul masiv spre uşă, ca să înțeleg că trebuie să plec. Eu, când nu vreau să înțeleg, poate să dureze mult timp, chiar dacă afară mă aşteaptă un taxi. Îmi privesc unghiile false, îmi sprijin fundul de o masă, şi mă prefac încurcată. Îi spun: „De fapt, încă nu sunt sigură că îl voi închiria. I-am spus şi cumnatului dumneavoastră, este prea scump pentru mine."

Evident că nu ai ce să răspunzi la aşa ceva, dar totuşi el răspunde: „Garsoniera aceea este chiar a lui. Lămuriți-vă cu el. Din partea mea, cu cât mă ocup mai puțin de afacerile cumnatului meu, cu atât mai bine pentru mine." De data asta, merge în atelier, ca să îl urmez, ceea ce am şi făcut.

În curte, îi întind mâna, şi el mi-o strânge. Îi spun: „Mulțumesc oricum." El răspunde: „Ce vârstă aveți?" Mă îmbătrânesc cu doi ani. El replică: „Şi sunteți profesoară?" Citesc în ochii lui că arăt a profesoară cum este el Papa de la Roma.

Dar i-o întorc repede, cu un zâmbet, privindu-l drept în ochi: „Veniți să-mi faceți rafturile şi veți vedea singur.” Suficient de relaxată ca să mă creadă, suficient de Elle ca să-i meargă mintea la altceva. Mă îndrept spre poartă. Soarele care apune îmi bate drept în ochi. Mă întorc fără să vreau, în ultimul moment, şi el stă în picioare în acelaşi loc, înalt şi masiv, şi mă priveşte – şi eu ştiu că sunt încăpățânată. Ştiu că totul se va întâmpla exact aşa cum m-am gândit non-stop, în fiecare zi, în ultimii cinci ani. El se uită după mine.

Bătrânelul din taxi îmi deschide porțiera şi asta-i tot. Nu comentează nimic. La venire, începuse să-mi înşire toți țăranii din regiune care îşi smulg părul din cap din cauza secetei, şi acum îmi continuă lista. Ceasul meu arată ora opt şi douăzeci, iar ceasul lui de pe bord arată opt şi douăzeci şi cinci. Simt cum ceva dureros se estompează în mine. Sunt instalată bine în spatele maşinii. Îi spun:

„Ceasul dumneavoastră o ia înainte.” El răspunde: „Nu. Ceasul dumneavoastră rămâne în urmă.” Sunt mulțumită. Dă-l naibii de moş.

***

Calamitate mă aşteaptă, dar nu pe terasă sau în sala Provençal-ului, ci afară. Se plimbă în sus şi în jos pe trotuar, de o eternitate, printre oamenii care trec şi care probabil cred că e o prostituată. Vrea să-şi țină maşina sub observație – îi este teamă să nu i-o fure cineva. Şi-a pus fusta plisată galbenă, exact cum mi-am imaginat, un corsaj transparent cu zorzoane – care nu se potriveşte deloc, şi

părul ei blond este prins cu o bandă de catifea galben. Pe cuvântul meu – dacă o vede un vânzător de păsări, o bagă în cuşcă.

Evident, primul lucru pe care mi-l spune este că sunt rea, chiar foarte rea, că o fac să aştepte popândău pe un trotuar unde oamenii care trec o iau drept o ce? — mă întreabă ea pe mine. În plus, şi-a făcut griji, ce se întâmplă? Îi spun ca să-i închid gura: „Ce frumoasă sunteți când vreți. Pentru mine v-ați aranjat aşa de elegant? la uitați-vă ce bine arătați!" Ea ridică din umeri, făcând pe îmbufnata, dar roşeşte până la cerceii care sunt galbeni, bineînțeles – ca şi geanta din plastic lucios, şalul tricotat, şi de altfel tot ce este pe ea. O iau de braț şi mergem pe trotuar. Ea îmi spune: „Şi maşina mea?" Îi spun: „Ne va aştepta exact acolo unde este acum. Mai întâi mâncăm, mi-e foame." Se uită în spate, disperată – de parcă ar fi lăsat-o pe scorpia de maică-sa agonizând în cutia aia pe patru roți.

Găsim o pizzerie pe o străduță aproape de intersecția cu bulevardul. Alegem amândouă câte o pizza cu anşoa şi creveți. Merg la toaletă să fac pipi, să mă spăl pe mâini şi să mă aranjez un pic. Când mă întorc, văd că îmi pusese un pachețel pătrat pe şervetul de masă roşu. Este legat cu o panglica aurie. Îi zâmbesc, şi ea îmi zâmbeşte înapoi, un pic palidă. În cutia de carton galben cu albastru este o călimară de cerneală Waterman.

Cum reuşesc să îmi dau seama ce este în pachet, că imediat lacrimile îmi încețoşează privirea. Tot ce pot să văd – atât de clar încât abia mă pot abține să urlu şi să mă tăvălesc pe jos, nici nu ştiu cum am reuşit să mă stăpânesc – este el, el, el. E îmbrăcat în geaca lui veche de piele, şi eu sunt lângă

cuptorul emailat albastru din Arrame, şi îl privesc cum umple stiloul pe care tocmai mi l-a oferit.

Are părul şaten cârlionţat în dezordine şi îşi ridică ochii spre mine, aplecat în faţă, şi are gropiţele din obraji ca întotdeauna când zâmbeşte, şi îmi spune: „Cine ştie? Poate că vei lucra mai bine, nu?” Şi aproape în acelaşi timp – în aceeaşi secundă – simt copacii din pădure, simt mirosul frunzelor moarte şi al pământului ud, ştiu că am lopata în mâini şi că se va întâmpla nenorocirea, şi atunci ţip.

Am ţipat.

Toată lumea, de la celelalte mese, se uită la noi. Sângele îmi pulsează în cap ca un torent. Văd printre lacrimi că domnişoara Dieu este lividă. Îmi simt lacrimile cum curg pe obraji şi le şterg cu şervetul. Respir adânc pe gură. Rămân o mie de ani cu capul în mâini, fără să mă gândesc la nimic. Mickey. A spus, ieri sau alaltăieri, că va concura nu mai ştiu când la Digne, uite o ocazie să mă întorc.

Pot să fac într-o seară duş, în curte, şi să închid prost perdeaua – intenţionat, ca să mă vadă. Când voi fi măritată, îl voi face pe Mickey să mi-o tragă. Am chef de asta, mai ales când tricotez pe treptele de la bucătărie, şi el nu-şi dezlipeşte ochii dintre picioarele mele şi crede că eu nu observ. Şi Bou-Bou. Mă topesc numai când mă gândesc la el. Probabil că nu prea are experienţă, în afara giugiulelilor cu turista – sau poate sunt eu naivă? — sau, cine ştie, poate se simte bine noaptea când se gândeşte la mine. L-am întrebat o dată, în şoaptă, pe culoarul de la etaj, dacă este

adevărat, dar el a ridicat din umeri şi nu a spus nimic. Mor doar când mă gândesc la asta. Fratele meu, frăţiorul meu.

Spun, cu capul în mâini: „Scuzaţi-mă.” Calamitate nu răspunde nimic, aşteptând probabil să învie maică-sa. E aplecată spre mine, peste masă. Miroase a ceva de la Dior, acelaşi parfum ca şi Georgette a lui Mickey. Îi spun: „Nu a fost din cauza dumneavoastră. Este altceva.” Mă uit la ea. A luat nenorocita de călimară Waterman din faţa mea. Face semn că înţelege, şi zâmbeşte îngrijorată. Nu înţelege nimic, absolut nimic – pentru că este o toantă.

Mă uit în jur, dar nu mai suntem interesante – lumea discută şi mănâncă. Spun, abia mimând o umbră de entuziasm: „Să mâncăm. Să nu se răcească.” După o vreme, ezitantă, îmi spune în şoaptă: „Ştii, nu era ăsta cadoul pentru ziua ta.

Adevăratul cadou este în geantă. Dar acum mi-e frică să îl scot.” Îi spun, cu cea mai mare blândeţe: „Fiţi drăguţă. Arătaţi-mi-l.” Mă doare în spatele capului. Este o brichetă de aur Dupont, pe care a gravat „Elle”. A scris şi câteva cuvinte pe un cartonaş pe care l-a pus în cutie, dar în ultimul moment îi este ruşine să îl citesc, a fost o scenă întreagă până să mi-l dea. Ea scrisese:

Ca să fiu şi eu flacăra ta

Evident, mi se pare o tâmpenie maximă, dar mă aplec peste masă, îi trag capul spre mine şi o sărut pe obraz. Îi spun: „Mai târziu, în maşină, vă voi săruta cum trebuie.” Măcar

atât – când a auzit asta, i-a revenit culoarea în obraji. Îmi place când roşeşte de nu mai ştie unde să se uite. Mi-o imaginez cu agentul de vânzări al fabricii de jucării, pe scaunele rabatate ale unei rable de DS, cu picioarele în aer şi cu rochia peste cap, strângând din dinţi şi sperând să se termine cât mai repede. Mă face să mor de râs.

Când ne aduc creveţii, deja vorbise atât de mult despre tot ce îmi pregătise la ea acasă pentru ziua mea, că nu-mi mai e foame. Dar nici rău nu-mi mai e. Mă uit la ea cum mănâncă şi mă prefac că o ascult. A comandat o sticlă de Chianti şi, pentru că eu nu beau, se va face praf. M-a întrebat ce caut la Digne, dar i-am spus Ş şş t, că am vrut să închei ceva din trecutul meu – înainte de căsătorie. S-a prefăcut că înţelege, apoi a suspinat de era să-i plesnească sutienul din dantelă. I se vede pe sub corsajul transparent. În afară de părul ei blond, cel mai frumos la ea sunt sânii ei albi, dar dintotdeauna i-a fost ruşine cu ei, preţioasa de maică-sa îi spunea că sunt prea mari. Acum vrea să mi-i arate doar mie. Dacă aş fi mers la ea, cum fusese stabilit, probabil că nu şi-ar fi pus sutien pe sub corsaj. Excitată ca un purice dar făcând pe ea de frică înainte să-mi deschidă uşa. E o mare ipocrită, Calamitate asta, dar îmi place de ea. La fel cum îmi place de Pin-Pon.

Nu văd ce au în comun, dar aşa este. Dacă aş fi mers la ea, cum fusese stabilit, s-ar fi învârtit în jurul cozii vreo patru ore, ar fi servit ceaiul cu o mână tremurândă, ca atunci când aveam cincisprezece ani, şi ar fi vrut să probeze rochii ca să-i spun părerea mea, şi ar fi vorbit de „acea minunată actriţă” sau de „acea minunată cântăreaţă” căreia îi plac doar fetele – „ba da, pe cuvântul meu, toată lumea ştie” – sau chiar de Marilyn. Asta ca să mă umezesc de bucurie că

sunt într-o asemenea companie selectă. Vă jur, orice am fi făcut până atunci, de fiecare dată când se întinde se apasă cu dosul mâinii pe frunte, îşi dă ochii peste cap, tot circul, ce mai, şi îl întreabă cu voce tare pe bunul Dumnezeu ce i se întâmplă.

Îmi spune, în faţa unei îngheţate de căpşuni: „Tu nu mă asculţi.” Îi spun: „Mă gândesc la dumneavoastră.” Ea nu mă crede. „Şi la ce te gândeşti?” Îi spun: „Vi se vede sutienul sub corsaj. Sunt sigură că nu l-aţi fi pus dacă aş fi venit la Brusquet.” Roşeşte şi nu mai spune nimic. Eu mă aplec peste masă şi spun: „Aţi găsit ceva despre camionagii?” Mor de nerăbdare. Ea dă din cap că da, fără să mă privească. Aştept. Ea spune, amestecând în îngheţată: „Până în noiembrie 1955, au livrat lemn pentru gard la domnul Poncet. El a păstrat factura.

Camionagiii erau de la compania Ferraldo.” Bine. Deci oamenii nu sunt chiar atât de proşti pe cât îi cred. Ea ridică ochii şi întreabă, vicleană: „De ce vrei să ştii?” Îi spun: „Se pare că mai erau şi alte trupe de muzicieni care aveau pian mecanic. Şi-au uitat pe undeva o cutie. Voiam doar să ştiu.” Rămâne cu linguriţa în aer: „Acum peste douăzeci de ani!” Mă uit în jos la îngheţata mea de lămâie cu o faţă inocentă şi spun: „Da, ştiu că este o prostie. Asta e.” După câteva momente, o privesc zâmbind, şi îi spun dulce ca mierea: „Îmi faceţi o bucurie, de ziua mea? Mergeţi la toaletă şi scoteţi-vă sutienul.” Roşeşte. Îi sare inima din piept, după care spune în şoaptă: „Eşti nebună. Cu atâta lume în jur?” Îmi pun mâna peste a ei şi îi spun, atât de drăgălaşă: „Vă rog.” Mă priveşte, roşie la faţă.

Moare de dorința de a o face, ca să-mi arate că este modernă, dar nu poate. Îmi spune: „Te avertizez, chiar o fac.” Nu răspund nimic. Îmi mănânc înghețata şi mă uit la ea ca la o proastă. Brusc, se ridică de pe banchetă, roşie ca racul, şi se duce printre mese, la toaletă.

Îmi mănânc înghețata. Îmi vine să las totul baltă – Leballech, Touret, Calamitate, Digne. Mă gândesc la Philippe, care mă dezbrăca în depozitul farmaciei. Şi bineînțeles, la proasta cealaltă, care plângea în timp ce îşi scotea rochia ruptă, care spunea da pentru că ei erau trei şi pentru că îi era frică de lovituri. Sau că va fi desfigurată, cine ştie. Şi apoi, repede, la el, doar pentru o secundă. Cuptorul emailat albastru. Îmi spun: „Opreşte-te. Gata, acum opreşte-te.” Îmi strivesc înghețata până o fac marmeladă, şi o dau la o parte.

Când domnişoara Dieu se întoarce, merge țeapănă, cu fața roşie ca racul, şi cu sânii ei mari albi legănându-se vizibil pe sub corsaj. În afară de unul dintre chelnerii cu veste roşii, nimeni nu îi dă atenție. Oricum, în afară de mine, toată lumea din local este în ținută lejeră, cămăşi desfăcute, burți pe-afară. Dar ea îşi imaginează că toți ochii sunt fixați pe bidoanele ei, şi continuă să pună un picior în fața celuilalt ca o rață căreia i-a a fost tăiat capul. Nu pot să-mi explic ce simt când o văd aşa, biata proastă, dar simt că mă urăsc şi că îmi vine să mă omor. Ea ştie ce este bine şi ce este rău, da, ştie. Am implorat-o să scrie Gabriel Devigne pe certificatul meu de naştere. I-am promis că o las să facă tot ce vrea cu mine, tot ce a visat vreodată, şi chiar dacă mă va face să râd, mă voi preface că sunt în paradis. I-am jurat că voi striga ca o nebună, că îi voi spune Iubirea mea, tot circul. Dar nu – tată necunoscut. Sfârşitul episodului. Îmi

aprind o țigară mentolată cu bricheta pe care tocmai mi-a oferit-o.

În maşină, pe drumul spre Annot, ea conduce de parcă şi-a luat permisul cu o zi înainte, cu ochii mijiți ca să nu o orbească farurile. Eu sunt pe jumătate adormită.

Din când în când, dacă e sigură că are cel puțin paisprezece kilometri de linie dreaptă în față, îşi pune mâna pe genunchiul meu. Îmi spune: „Mă gândesc tot timpul la tine. Nu ştii ce înseamnă să iubeşti aşa cum te iubesc eu pe tine."

Chestii din astea. Nu e geloasă pe Pin-Pon, pe care nu îl cunoaşte. Este bucuroasă că mă mărit, că sunt fericită. Îmi spune că e mândră că s-a arătat „la toată lumea" fără sutien, doar ca să-mi facă o bucurie. Îi spun: „Data viitoare, trebuie să le arăți fundul." Ea spune: „Oho! „şi râde cu un râs nervos. Nu ştiu dacă are legătură cu ce am spus, sau cu acel Chianti pe care l-a băut, dar maşina încetineşte, merge sub treizeci pe oră. Îi spun: „Încercați să mergeți mai repede, aşa nu mai ajungem niciodată."

După ce am traversat oraşul pustiu şi am trecut de pod, ea trage pe dreapta. Se duce să facă pipi în spatele brazilor. Aştept în maşină. Când urcă înapoi în maşină, se uită la mine un secol, suspină, după care plecăm. Mă lasă un pic după poarta familiei Montecciari. O sărut pe gură – incredibil cât de bine sărută – şi îi promit că o voi suna de la cafeneaua lui Brochard. Mă sărută încă o gata, mă mângâie un pic pe chiloți, cu multe suspine, după care cobor. Îi

spun: „Va trebui să mă întorc la Digne. Mai veniți să mă luați?” Ea face semn că da, cu tristețe.

Are fața roşie ca focul şi panglica galbenă din păr îi atârnă într-o parte. O iau, o rulez şi i-o pun în palmă. Îi spun, cât de dulce pot: „Calamitate.” Ea dă din nou din cap cu un zâmbet trist, după care plec.

Când intru în bucătărie, Pin-Pon este aşezat la masă, sub lampa de pe plafon pe care o coborâse până la înălțimea feței lui. Curăță nişte piese de maşină cu benzină. Abia dacă ridică privirea spre mine. Ceasul meu arată miezul nopții fără un sfert de oră.

Îi spun: „Eşti supărat?” Dă din cap că nu. Rămân lângă el un timp, dar nu vorbeşte cu mine. După care, îmi spune: „Am sunat-o pe domnişoara Dieu, pe la ora şapte. Nu era acasă.” Îi spun: „M-a dus la un restaurant, de ziua mea. Mi-a oferit o brichetă Dupont.” Scot bricheta din geantă şi i-o arăt. El îmi răspunde:

„Văd că e ceva serios, chiar ține la tine.” De la începutul lui iulie, au fost incendii de pădure aproape în fiecare noapte şi el nu a dormit prea mult. Îi spun:

„O noapte puteai şi tu să dormi, şi a trebuit să mă aştepți pe mine.” Îmi răspunde:

„Nu pot să dorm atunci când nu eşti aici.” Mă aplec şi îl sărut pe părul lui răvăşit. Ne uităm unul la altul şi eu spun: „Ce ar fi să mergem la noapte în pod?”

El zâmbeşte, îmi mângâie fundul prin rochie şi răspunde: „De acord.” Mergem fără zgomot în hambar, şi mă iubeşte atât de tare că uit cum mă cheamă.

***

Apoi, într-o zi, mă trezesc şi am douăzeci de ani.

Îmi beau cafeaua în bucătărie, cu mătuşa Surdulescu şi cu mama Dolores, apoi merg să îl tachinez pe Bou-Bou care se spală la duşul din curte – ca să se grăbească şi să mă lase şi pe mine. Odată spălată, urc în cameră, mă îmbrac cu pantalonul scurt alb, cu tricoul alb şi cu şlapii, după care plec să o văd pe mama.

Ea probează rochia de mireasă pe mine. Nimeni nu ar mai putea recunoaşte rochia Juliettei. Sunt dantele peste tot, exact cum am vrut. În oglinda mare din camera de jos, unde mâncăm, arăt înaltă, cu talia foarte fină. Arăt mortal, sunt foarte mulțumită. Săraca prostuță are lacrimi în ochi când mă vede în rochia aia.

Mai găseşte vreo două zorzoane cu care să-mi facă fundul şi mai frumos şi, în timp ce ea lucrează la maşina de cusut şi eu mănânc nişte budincă Cérélac – pe care o ador – îmi spune: „Vreau să te rog ceva, dar nu vreau să te superi.” Ea s-a tot gândit la ce i-am spus, atunci când l-am cunoscut pe Pin-Pon, şi îşi face griji.

Doamna Larguier, la care face curățenie, i l-a descris pe Montecciari tatăl. Pe scurt, vrea să vadă o fotografie de-a lui.

După asta, rămânem o eternitate fără să spunem nimic, niciuna. Ba chiar s-a oprit din cusut. Îi spun: „Montecciari tatăl nu are nimic de-a face cu povestea asta, acum sunt sigură." Ea îmi răspunde: „Doar eu pot să fiu sigură, aşa că adu-mi o fotografie." Când începe cu de-astea, îmi vine să urlu. Îi spun: „La naiba!

Doar nu vrei să începi acum cu rahaturile tale şi să-mi strici nunta, nu? Ce crezi că faci aici?" Ea răspunde, fără să se uite la mine, cu ochii în jos spre mâinile ei stricate de atâta spălat: „Dacă am cea mai mică îndoială, nu te las să o faci. Voi spune totul. Am jurat asta la biserică." Împing budinca Cérélac pe masă, îmi pun pantalonii, tricoul, şlapii şi, cu părul căzându-mi peste ochi, plec trântind uşa.

Îmi trebuie cinci sau şase minute ca să ajung la casa Montecciari. Un minut ca să o găsesc pe Surdulescu singură şi să-i cer o fotografie a iubitului ei soţ, înmormântat la Marsilia. Ea spune: „De ce? De ce?" Îi spun că vreau să o duc la cineva în oraş, care să picteze un portret după ea. Este cadoul pe care vreau să i-l ofer eu, de ziua mea de douăzeci de ani. Ea începe să se smiorcăie ca o proastă.

Îmi spune: „Doar tu poţi să te gândeşti la aşa ceva. Ai o inimă bună, vezi, gândeşti cu inima." Iau fotografia de pe peretele din camera ei, nici măcar nu o scot din rama de ipsos aurit, apoi merg în camera mea şi caut o pungă de supermarket destul de mare ca să intre în ea. Încă un minut

ca să o consolez pe proasta de bătrânică. Îi spun: „Să nu spui la nimeni. Este secretul nostru.” Mă sărută pe obraz cu buzele ei uscate, mă strânge tare de încheietură până mă doare. Îi spun: „La naiba, opreşte-te, mă doare.”

Mă întorc şi, în dreptul cafenelei lui Brochard, o văd pe viitoarea mea soacră vorbind cu două fete din sat. Se uită la mine, eu îi zâmbesc cu toți dinții, dar degeaba – e ca şi cum aş zâmbi statuii Eroului Necunoscut. Ca să fie tacâmul complet, Pin-Pon lucrează în fața garajului şi mă vede. Îi strig: „Mai trebuie făcute nişte modificări la rochie. Merge treaba?” Îmi răspunde: „Merge.” Nu îi place că mă plimb în pantaloni scurți, mi-a mai spus asta. Visul lui este să mă îmbrac doar în armură până la nunta noastră de aur.

Nu au trecut nici douăzeci de minute şi m-am întors la mama. Nenorocitul de sus a început din nou să vocifereze. Îşi vrea supa, îşi vrea ziarul sau, poate, m-a auzit venind şi ştie că sunt acolo. Nu l-am mai văzut de când este paralizat. Nu am mai vorbit cu el, nici măcar prin plafon. El, când îl apucă, mă insultă. Mama spune că încă mai e întreg la minte, dar eu nu ştiu ce să spun.

Ea este aşezată în acelaşi loc, în fața maşinii de cusut, aşteptând. În afară de mine, nu mai ştiu pe nimeni care să ştie să aştepte aşa, ca ea. Spuneți-i că vă întoarceți, şi întorceți-vă după un an, ea va fi acolo, aşa cum ați lăsat-o, impecabilă, cu părul ei blond aranjat perfect în jurul feței, cu mâinile împreunate pe burtă. Este născută pe douăzeci şi opt aprilie, e zodia Taur. Nu prea ştiu multe despre asta, dar mi s-a spus că Taurii sunt nebuni după Raci, pentru că sunt singurii care îi înțeleg.

Îi spun: „Uită-te, toanto!” Ea ia rama cu grijă, studiază figura zâmbitoare a unui tip din care nu a mai rămas nimic. Are părul negru pieptănat cu grijă, un nas ascuțit, pare sigur de el, nu arată rău. Mama spune: „Ăsta este Montecciari tatăl?

Doamna Larguier mi-a spus că avea mustață.” Îi răspund: „Ei na, nu începe! Vrei să-mi ies din sărite? Sunt momente când un bărbat are mustață, şi sunt momente când nu are. În poza asta nu are.” Nu se mai uită prea mult la fotografie, şi spune: „În orice caz, nu e Italianul.” Cel mai rău este că nu pare prea uşurată.

Sau poate că îşi dă seama că nu îl mai poate recunoaşte pe nenorocit, după atâția ani. Îi spun: „Dacă era el, l-ai fi recunoscut imediat. Chiar şi fără mustață.” Ea ridică din umeri. Pun înapoi rama în punga de supermarket, şi îi spun: „Dacă Pin-Pon ar şti că i-am bănuit tatăl, ne-ar smulge capul amândurora.” Ea se uită la mine şi zâmbeşte. Mă omoară cu zile când zâmbeşte. Sfârşitul episodului. După aia, îmi aranjează rochia şi eu o încerc în fața oglinzii mari, şi arăt la fel de divină ca de obicei.

***

După-amiaza, Pin-Pon mă duce în oraş cu Citroën-ul 2 CV al garajului, ca să mă ocup de lista de cadouri. M-am îmbrăcat în blugi şi într-un tricou alb. El se repede imediat în sat, profită de după-amiaza liberă ca să se mai chinuie un pic la maşina lui Delahaye. Săptămâna trecută a tractat un Jaguar făcut terci – trei morți, au scris şi în ziar – şi l-a cumpărat pe mai nimic. Mi-a explicat că motorul mai este

bun şi că îl va monta pe Delahaye. În oraş, trebuie să îl ia pe un alt mecanic, Tessari, care lucrează la domnul Loubet, soţul lui Loulou-Lou. Se pare că este un expert. Îi spun, în timp ce cobor în piaţă: „Să nu profiţi ca să o vezi pe aia, şi să te combini iar cu ea." El râde ca prostul. Îi place când fac pe geloasa.

Am dus fotografia soţului Cognatei la un băiat pe care îl ştiu, Varecchi – i se spune Vava. Lucrează la o tipografie şi, în timpul verii, face portretele turiştilor pe terasele cafenelelor. Este de acord pentru 100 de franci – preţ pentru mine, şi va fi gata săptămâna viitoare. Sau gratis – dacă îi pozez goală. Glumeşte, bineînţeles, şi eu îi spun că mai vedem. Vorbeam la uşa lui, de la mansardă – nu înăuntru, pentru că avea pe cineva în cameră. Îi spun să coloreze frumos tabloul – e pentru cineva la care ţin enorm, şi să fie atent la mizeria de ramă. După aceea, cobor ca o babă, ţinându-mă de balustradă, pentru că mi-e groază să nu alunec pe treptele ceruite şi să-mi rup un picior.

După aceea, mă ocup de lista de cadouri. Merg în trei magazine şi aleg fără să-mi fac prea multe griji tot ce îmi recomandă, plus una sau două tâmpenii pe care le vrea mama şi pe care i le voi face cadou – aşa va avea un alt subiect de conversaţie. Merg la poştă la ora patru, dar Georgette este în spatele ghişeului, nu pot să telefonez de acolo. Îi spun: „Bună ziua, ce mai faci" şi cumpăr zece timbre pentru invitaţii. Merg să telefonez de la cafeneaua de vizavi de cinematograful Le Royal...

Este o cabină telefonică, plină de chestii instructive desenate pe perete.

Leballech este ieşit din atelier, se duce să îl caute. Îi aud vocea în aparat ca şi cum l-aş cunoaşte de o mie de ani. Cred că am fost atentă la tot în acea după-amiază nenorocită, la voci, la fețe, la cel mai mic amănunt, am păstrat totul în capul meu. Îi spun: „Scuzați-mă, domnule Leballech, sunt profesoara, vă mai amintiți?” Îşi aminteşte. Îl întreb dacă nu mi-am pierdut la el medalionul de argint în formă de inimioară, cu lănțişor. Îmi spune: „L-am găsit în biroul meu.

M-am gândit că era al dumneavoastră. Am cerut adresa dumneavoastră de la cumnatul meu, dar nu v-am putut găsi numărul de telefon.” Îi spun: „Nu am telefon. Vă sun de la o cafenea.” Îmi răspunde: „Aha, înțeleg”, după care tace zece secole. Într-un final, mă întreabă: „Vreți să vi-l trimit într-un plic, sau treceți să îl luați?” Îi spun: „Prefer să trec, nu se ştie niciodată. Țin foarte mult la el. În plus, voi avea ocazia să vă revăd, nu-i aşa?” Alte zece secole. Îmi spune: „Da.”

Nimic altceva. „Da.” Îi spun: „Mă bucur că l-ați găsit. Ştiu că este stupid, dar eram aproape sigură că sunteți dumneavoastră.” Vocea îmi tremură un pic, exact cum trebuie. A lui nu tremură, dar devine mai joasă, mai ezitantă: „Când veniți la Digne?” Îi spun, dulce: „În ce zi vă convine dumneavoastră?” Dacă nu dă înapoi acum, gata, îi voi fura sufletul, jur pe viața mea. Nu dă înapoi. Tace mult timp. Îi spun: „Domnule Leballech?” El răspunde: „Marți după-amiaza? Trebuie să merg la banca din Digne. Pot să vi-l aduc undeva.” Acum tac eu, ca să înțeleagă că ne înțelegem. Şi apoi, spun: „Vă voi aştepta la colțul Pieței Libertății cu Bulevardul Gassendi, la ora patru. Este o stație

de taxiuri, o ştiţi? Voi fi pe trotuarul de vizavi." O ştie. Îi repet, dulce: „La ora patru. E bine?" El spune da.

Eu spun de acord. Nu închid telefonul, aştept să închidă el primul. Niciunul din noi nu mai spune nimic.

Ies din cabină abia ţinându-mă pe picioare. Mă simt golită şi rece pe interior, iar obrajii îmi ard. Beau un ceai cu lămâie la o masă, prefăcându-mă ocupată cu lista de cadouri pentru nuntă – fără să-mi dau seama, adun toate preţurile. Nu mă gândesc la nimic. Fiul patronului, pe care îl cunosc, vine să vorbească cu mine.

Este aproape ora cinci când ies din cafenea şi mă trezesc în stradă. Merg mult timp prin soare. Îmi scot eşarfa roşie de la gât şi îmi leg părul cu ea, privindu-mă într-o vitrină.

Merg la Arlette, apoi la Gigi, dar niciuna din ele nu este acasă. Când Leballech mi-a spus: „marţi după-amiază" la telefon, m-am gândit că este 13, deci zi scurtă – înainte de ziua naţională – şi că probabil povestea lui cu banca este o minciună.

Trec pe lângă Crédit Agricole ca să verific. Pe 13 închide la prânz. La fel şi Société Generale. Îi voi fura sufletul. Îi voi face familia să plângă cu lacrimi de sânge.

Nu mai ştiu ce să fac prin oraş ca să uit de toate astea. Merg la piscina municipală – poate îi găsesc acolo pe Bou-Bou, sau pe Arlette, sau pe Gigi, sau pe oricine, dar e plin de un

milion de turişti pe care nu îi cunosc şi gălăgia mă omoară. Afară – soare. Calc pe umbra mea. Îmi spun: „Ai putea să termini chiar marți. Cu amândoi.” Aş şti cum să o fac, mă gândesc numai la asta de cel puțin cinci ani. Patroana cafenelei Le Provencal. Suzy cafea-cu-lapte. Fata lui Leballech şi fiul lui. Nu, nimeni nu se va gândi la mine, sunt sigură, nu mă vor găsi niciodată.

Pin-Pon, el, nu este responsabil. Nici Mickey sau Bou-Bou. Vreau să îi fac să plătească, sigur că da, ca o datorie moştenită de la nemernicul lor tată, dar nu m-am gândit niciodată că pedeapsa va fi aceeaşi ca pentru ceilalți doi. Nu ştiu.

Celălalt plan pe care mi l-am făcut de când îl cunosc pe Pin-Pon îmi va lua timp – poate trei, patru săptămâni – dar îmi voi păstra mâinile curate, mă voi folosi numai de ceea ce mi-a dat bunul Dumnezeu. Nu ştiu.

Mă gândesc la după-amiaza de marți cu Leballech şi la celelalte după-amiezi care vor urma. Dintr-o dată, Elle este aproape reală, ca şi cum ar merge pe lângă mine. Ellei nu îi pasă de ceea ce trebuie făcut. Într-un fel, chiar are chef să o facă. Este exact ceea ce îi place să facă – probleme. Vrea să-ți pună brațele în jurul gâtului, să o mângâi, să fie o târfuliță, să nu mai fie nimic să nu mai fie nimeni. Elle sunt eu, dar nu chiar aşa – trebuie să mă gândesc la tot în locul ei. E cineva care nu se va mai maturiza niciodată. Este mai nefericită decât dacă ar fi moartă. S-a trezit urlând când eram la pizzerie cu Calamitate. Am simțit-o agitându-se mai devreme, în cabina telefonică. Mă zgârie cu unghiile ei lungi,

mă apasă pe inimă, şi simt că îmi lipseşte aerul, îmi dă o durere în spatele capului.

Îi spun: „În ziua nunții mele, seara, voi merge să îl văd, în frumoasa mea rochie albă. Îmi voi găsi curajul. Ştii că sunt curajoasă.” Va fi în fotoliul lui, doar piele şi os, îmbătrânit – oare cum va arăta? Când am plecat din Arrame, am fugit pentru ca Elle să nu participe la mutare. Am rătăcit pe dealurile înzăpezite până seara. Când am ajuns la noua noastră casă, mama era pierdută în mijlocul mobilelor, a cutiilor de vase şi tacâmuri, şi a tuturor troacelor pe care le adusese.

Atunci mi-a spus: „Nu ai suflet. M-ai lăsat singură într-o asemenea zi.” I-am răspuns: „Nu vreau să îl văd. Dacă ai fi fost singură, ştii că aş fi rămas să te ajut.” I-am desfăcut partea de sus a rochiei – stăteam amândouă pe canapeaua pe care încă nu o urcasem la etaj – şi am spus: „Te implor”, pentru că ei îi este întotdeauna ruşine şi crede că este rău, şi Elle a adormit în sfârşit, liniştită după acea zi, în brațele mamei ei mult-iubite.

Îmi dau seama că sunt pe malul râului, nu ştiu cum am ajuns aici, nici pe ce drum am venit. Stau pe un pietroi, lângă apa care susură curgând peste pietriş.

Tricoul mi-e transpirat şi s-a lipit de mine. Sunt oameni pe pod, nu departe, aşa că nu mi-l pot scoate ca să îl usuc. Este ora şase. Soarele încă mai arde. Caut o bomboană în geanta mea de pânză, dar nu mai am. Îmi aprind o țigară mentolată cu bricheta mea Dupont.

Mă hotărăsc: marți voi lua cu mine sticluța de farmacie pe care am lipit o etichetă de lac de unghii. E în buzunarul jachetei roşii, lângă bani. După micul dejun, Cognata mi-a cerut să o ajut să urce în cameră. Mi-a spus să iau portofelul de carton din soba de porțelan, şi mi-a dat patru bancnote de 500 de franci nou-nouțe, pentru ziua mea. Nu mi-a venit să cred. Am pus banii ăştia lângă ceilalți, în buzunarul jachetei roşii, şi am simțit sticluța cu degetele. Cred că am vrut să o sparg, să scap de praful acela, nu ştiu. Plângeam fără lacrimi din cauza băbuței mele proaste, mă simțeam dulce şi caldă pe dinăuntru, şi când am atins sticluța a fost ca şi când am atins pielea unui şarpe. Acum că m-am hotărât să o iau cu mine marți, aş vrea să o țin în mână, chiar acum, şi să nu îi mai dau drumul până atunci. O voi lua cu mine. Voi vedea atunci dacă mă voi folosi sau nu de ea.

Merg pe drum ca să mă întâlnesc cu Pin-Pon – care trebuie să vină să mă ia pe la ora şapte. Cine credeți că mă ajunge din urmă, suflând din greu ca o focă, în picioare pe pedale, cu tricoul lui roşu şi alb şi în pantaloni trei-sferturi. Îmi spune, cu răsuflarea tăiată: „Rahat, te-am văzut de pe pod şi mi-au trebuit trei curbe ca să te ajung din urmă. Mâine, la Puget-Théniers, cred că voi termina cursa ultimul, voi ajunge când se strâng banner-ele.” Se dă jos de pe bicicletă. I se vede tot prin pantalonul negru mulat. Chiar acolo se şi masează prima oară, fără să-i pese dacă mă jenez sau nu, abia după aceea îşi masează gâtul, mişcându-şi capul în față şi în spate.

Ne aşezăm pe iarbă, la marginea drumului, şi el se şterge pe față cu şapca. Îmi spune: „Gata, aştept maşina cu tine. Sunt mort.” Îl întreb câți kilometri a făcut, şi el răspunde: „Pentru

fraţii mei, 100. Adevărul este că am făcut 50 şi am băut trei beri." Ridică din umeri şi spune, resemnat: „Ce credeai, asta este." Rămânem la marginea drumului, la umbra copacilor, şi mă simt bine. Privesc cerul. La un moment dat, îl privesc pe el, stă aşezat cu braţele pe genunchi, pare că se gândeşte, cu fruntea încreţită. Îi spun: „La ce te gândeşti?" Îmi răspunde: „Am spus că Olympique de Marseille va câştiga Cupa – şi a câştigat-o. Acum, spun că voi câştiga o cursă. O simt." Îl intreb: „După Puget unde mai concurezi?" Îmi spune tot programul lui – până la sfârşitul lumii. Va concura la Digne pe 25, o săptămână după căsătorie. O cursă în jurul oraşului, se trece de douăzeci de ori pe Bulevardul Gassendi şi, la fiecare trecere, dacă este mai rapid decât ceilalţi, va câştiga prime suplimentare. Dacă câştigă cursa, va primi o chestie de metal cu numele lui pe ea şi o bicicletă de rahat pe care o va vinde mai departe pentru 500 de franci. Mi-ar plăcea foarte mult să câştige. El spune: „Dacă rămân cu Deuffidel şi cu Majorque în căţărare, am o şansă. M-au văzut din spate de cel puţin 20 de ori, la linia de finiş."

Îmi scot tricoul din pantaloni, stând întinsă pe jos, şi mi-l agit deasupra pieptului ca să mă răcoresc. Mickey fumează una din ţigările mele mentolate. Îmi spune:

„Pin-Pon mi-a spus că avem petrecere diseară." Nu se uită la mine. Îi spun da, şi închid ochii. Îmi închipui că suntem amândoi în pădurea din spatele nostru. Mă mângâi pe sânul stâng, pe sub tricou, fără să mă gândesc ce fac. Este fierbinte şi umflat, şi inima îmi bate tare sub el. Nu ştiu dacă Mickey se uită la mine. Îmi imaginez că suntem în pădure şi că mă mângâie pe sâni. Şi atunci ajunge şi Pin-Pon.

Este cu Tessari în Citroën-ul 2 CV. Scoate capul pe geam şi spune: „Îl duc acasă şi mă întorc repede.” Mă ridic şi merg la maşină şi îi dau un pupic. Îi întind mâna stângă lui Tessari, pe deasupra lui Pin-Pon. Îi spun: „Scuzați-mă, dar este mâna de la inimă.” Îl ştiu pe nepotul lui Tessari şi îl urăsc, este un voyeur mizerabil. Îi spun: „Merge, merge, maşina Delahaye?” Tessari râde. Pin-Pon răspunde, liniştit: „Va merge. Dar nu mai avem nevoie de motorul de Jaguar. Va merge cu motorul ei original.” Mickey vine lângă mine şi mă ia cu brațul de talie. Îi spune lui Tessari: „Cum merge treaba?” Şi, la fel ca şi mine, îi întinde mâna stângă pe deasupra lui Pin-Pon.

După ce pleacă în oraş, ne întoarcem amândoi la marginea drumului unde şi-a lăsat bicicleta, şi el continuă să mă țină cu brațul de talie. Îmi dă drumul doar când se aşază. Rămân în picioare, privind cum soarele apune după munți.

Mickey spune: „Va mai fi ziuă încă mult timp.” Mai vrea o țigară şi i-o aprind de la bricheta mea Dupont. Are nişte riduri fine în jurul ochilor, pentru că râde tot timpul. Mă trântesc lângă el, mă simt foarte deprimată, ca niciodată. Mickey simte asta, pentru că spune: „E trist să vezi cum apune soarele.” Eu spun că da, dar ce simt nu este de la soare, e de la Pin-Pon, de la el, de la Bou-Bou, de la faptul că mă simt bine cu ei, de la tot.

***

Când ne-am întors acasă în seara aia, cu bicicleta lui Mickey agățată în spatele 2

CV-ului, mama mea este în curtea familiei Montecciari. Nu mi-au spus că o vor invita pentru ziua mea şi, primul lucru care îmi trece prin cap când o văd prin parbriz, este că poate a vizitat casa şi l-a văzut pe adevăratul nemernic cu mustață în camera Reginei-mamă. Sunt bolnavă de nervi până când mă îmbrățişează. Zâmbetul ei ca de madonă mă linişteşte.

Îi spun: „Rămâi cu noi la masă?" Ea răspunde: „Of, nu, sigur că nu. Stau doar la aperitiv. Nu pot să îl las singur atâta timp." Mă apucă de umeri. E fericită să fie acolo, fericită că vede tot familionul adunat, fericită că am 20 de ani. S-a îmbrăcat la patru ace – poartă o rochie de vară crem pe care a transformat-o cu nişte trese. E machiată exact cum trebuie şi părul îi stă superb, Mickey spune că arătăm ca două surori. Îmi vine să îi îmbrățişez, pe ea, pe Mickey, pe toată lumea, atât de fericită sunt. Chiar şi mama Dolores s-a aranjat – şi-a pus o rochie cu flori micuțe mov.

Am scos masa mare în curte şi îl ajut pe Pin-Pon să servească pastis, Cinzano şi vin spumant Clairette-de-Die. Cognata, care nu mai ieşise afară de mult timp, îi povesteşte mamei despre Seausset-les-Pins. Eu beau apă în care pun un pic de Cinzano, doar pentru culoare. Şi apoi, Bou-Bou iese din bucătărie cu un platou în brațe, pe care sunt 20 de lumânări aprinse. Toată lumea râde de cât de surprinsă am fost, îmi cântă La mulți ani şi aplaudă. Cum mama nu poate să stea la cină, nu au pus lumânările pe un tort, ci le-au pus pe o tartă cu ceapă – care este una dintre specialitățile soacrei mele. Bou-Bou a făcut lumânările, pentru că Brochard nu avea şi pentru că Mickey, care uită tot, uitase să le cumpere din oraş. Vă jur, era ca o scenă dintr-un film, în care toată lumea este perfectă. Acum Pin-Pon mă ține de

talie, şi eu spun: „Atenție, toată lumea!”. Trag aer în piept şi stâng toate lumânările din prima. Pin-Pon spune: „Ați văzut toți? Este clar, te măriți anul ăsta!”

După aceea, Mickey o duce acasă pe mama cu 2 CV-ul – tot în ținută de biciclist – şi, după ce se întoarce, continuăm cina afară până târziu în noapte. Munții sunt roşii. Se aud animalele cum se întorc de la păşunat. Sunt singura care nu bea vin – mama Montecciari nu bea nici ea prea mult – şi sunt toți foarte veseli, chiar şi Cognata care de atâta râs tuşeşte şi se sufocă. Pin-Pon mă sărută de multe ori pe gât şi pe păr. Ne povesteşte despre cum a făcut serviciul militar la Marsilia. Bou-Bou ne povesteşte despre profesoara lui de matematică, o virgină de 40 de ani care poartă ciorapi rulați până deasupra genunchilor, şi toate farsele pe care i le-au făcut. Mickey povesteşte despre o cursă pe care a câştigat-o, sau a pierdut-o, nu mai ştiu. Mă gândesc la mama, care probabil că îi povesteşte nenorocitului ăluia, cu toate detaliile, cele trei secunde pe care le-a petrecut aici, şi că i-a adus şi lui o bucată din tarta de ceapă, şi tot aşa. Bineînțeles, râd tot timpul. Ştiu să mă port frumos.

După ce am terminat, tinerii urcă să se schimbe. În cameră, Pin-Pon a scos rochia pe care am purtat-o la întâlnirea din seara aceea, când am fost să cinăm la restaurant. Îmi aminteşte doar de bătaia pe care am încasat-o a doua zi dimineața, când m-am întors acasă. El a pus rochia pe pat, şi deasupra ei este un pachet. În timp ce desfac pachetul, el stă în spatele meu şi îmi ridică tricoul, mă mângâie pe sâni. Îi spun, dulce: „Dacă faci asta, nu mai plecăm nicăieri.” Dar în acel moment nu aveam chef, eram dezgustată, voiam să mă lase în pace. Îmi cumpărase bikiniul roşu pe care i-l arătasem, odată, într-o vitrină. Nu îi plăcea deloc, pentru că

era chiar microscopic, dar totuşi mi l-a cumpărat. Nu mă întorc spre el. Îi spun: „Eşti foarte drăguț.” Îmi lasă bidoanele în pace şi se pregăteşte.

Petrecem seara în oraş, apoi mergem în Puget-Théniers, unde Mickey are cursă mâine. El spune că ar trebui să-i legăm un câine de bicicletă, ca să-i arate drumul. Suntem Pin-Pon şi cu mine, Bou-Bou şi turista cu accentul ascuțit, Mickey şi cu Georgette. Turista este goală pe sub rochia lungă aproape transparentă, i se vede şi părul de la păsărică. Bou-Bou se comportă ca un fraier – se uită la aia de parcă ar fi din porțelan, are acelaşi accent ascuțit când vorbeşte cu ea. O îmbrățişează tot timpul. S-a deschis la cămaşă, nu aud nimic din ce-şi spun, dar fufa îl tot mângâie pe piept, de parcă el ar fi fata – şi îmi vine să plec, să îi las pe toți aici, cu muzica de rahat, cu luminile care se învârt, cu paharele jumătate vărsate pe masă, să las totul.

Bine. La Puget, într-un club de chitarişti, îmi spun: „Stai calmă. El ştie că asta te enervează. O face intenționat ca să te enerveze.” Dansez un dans de-al lui Joe Dassin cu Pin-Pon, lipită de el ca timbrul de scrisoare. Pin-Pon reacționează, simt asta când sunt lipită de el, dar Bou-Bou nici măcar nu se uită la mine, fumează pe canapea, cu capul pe spate, cu gura turistei îngropată chiar sub gâtul lui, şi el îi vorbeşte, vorbeşte cu ea tot timpul, fără să se oprească, cu ochii în tavanul vopsit în bleu-ciel, o încercare stângace de a imita cerul Spaniei sau Italiei. Cu mine nu a vorbit niciodată atât de mult – toate cuvintele pe care mi le-a spus de când îl cunosc sunt cât o singură frază pe care i-o spune ei. Poate asta mă supără cel mai mult. Şi după aia, a trecut, gata. Mă simt ca o proastă în rochia mea roz de acum o sută de ani, prea scurtă şi prea scandaloasă dar

care nu scandaliza pe nimeni, nu-mi mai pasă de nimic. Merg la masă şi îmi iau ţigările şi bricheta Dupont, apoi ies în noaptea blândă. Merg până la o fântână.

Bineînțeles, Pin-Pon vine după mine. Îi spun: „Aveam nevoie să iau aer. Mi-a trecut deja." E îmbrăcat numai în negru, ca la prima noastră întâlnire. Eu în roz, el în negru, e ideea lui, se pare că îi place. Îmi spune: „Dacă ceva te deranjează, poți să-mi spui, să ştii. Nu trebuie să aştepți până după căsătorie." Ridic dintr-un umăr, nu răspund nimic. El spune: „Mai devreme, când dansam împreună, am înțeles ce ai văzut la mine." Mă uit la el, şi fața lui este atât de blândă, atât de naivă, că asta mă înfurie şi mai mult. Îi spun cu un ton răutăcios: „Ce ai înțeles?

Hai, spune! Ce ai înțeles?" Mă ia de mâini şi îmi spune: „Linişteşte-te. Te-ai simțit singură azi după-amiază în oraş. Ştiu cum este. După aceea te întorci acasă şi acolo este mama ta, sunt lumânările, toată lumea. Eşti bulversată. Încep să te cunosc." Simte că poate să-mi dea drumul mâinilor, aşa că le dă drumul. Apoi spune: „Adineaori, te-ai gândit la noi şi la copil, ți-a fost frică de viitor. Ți se pare că nimic nu va mai fi ca înainte." Stăm o mie de ani lângă o fântână şi apoi eu spun: „Bine, frate, ai înțeles tot. Să ne întoarcem." Merg spre club, el vine după mine cu mâinile în buzunare, trist. Bine... Îl aştept, îl iau de talie. Îi spun:

„Roberto. Roberto, Fiorimondo Montecciari. Éliane Manuella Hertha Wieck, căsătorită Montecciari." Râd. Şi spun: „E bine, nu?" El spune în timp ce merge:

„Da, nu este rău.”

În maşină – când am plecat, schimbasem 2 CV-ul cu Citroën-ul DS al lui Henric al patrulea – suntem toți înghesuiți unul peste altul, eu sunt între Pin-Pon care conduce şi Bou-Bou care este cel mai slab. O lăsăm pe turistă în oraş, Bou-Bou coboară şi el, şi se sărută, îşi spun pe mâine, şi toate cele. Un pic mai încolo, acelaşi lucru pentru Georgette şi Mickey, doar că îşi spun mai puține. Oricum dispăruseră vreo trei sferturi de oră, în timpul serii. Dumnezeu ştie unde s-au dus, ce au făcut. Georgette mi-a spus o dată, cu ochii în pământ, că i-o pune oriunde se nimereşte, că tot timpul îi e frică să nu-i surprindă cineva. Într-o seară, la Montecciari, au făcut-o pe scara de la beci. Pin-Pon, Bou-Bou, Cognata şi cu mine jucam remi. Mi-a spus că ne auzea vocile prin uşă. Pe cuvântul meu.

În sfârşit ne întoarcem acasă. Sunt pe jumătate adormită în maşină. Bou-Bou şi Mickey glumesc pe seama mea, de pe bancheta din spate. Pin-Pon spune:

„Terminați cu prostiile, se aude?” Ei termină. În timp ce Pin-Pon, împreună cu Mickey, duce înapoi DS-ul la garajul lui Henric al patrulea, Bou-Bou şi cu mine traversăm curtea. E lună plină şi nu se aud decât paşii noştri. Uşa de la bucătărie este închisă pe interior. Bou-Bou spune: „Nu are rost să o trezim pe mama. Îl aşteptăm pe Pin-Pon.”

Stăm în picioare fără să ne vorbim, până la Sfântu-Aşteaptă. Uit că sunt supărată pe el şi îl iau de mână, îi spun că mi-e frică. Îi spun: „Vorbeşte cu mine.” Simt că vrea să-şi tragă

mâna, dar nu îndrăzneşte. Mă întreabă de ce am plecat aşa, când eram în clubul din Puget-Théniers. Îi răspund: „Ştii foarte bine.” El ridică din umeri ca să arate că nu înțelege. Îi spun, dulce: „Eram geloasă pentru că te vedeam cu turista ta. Îmi venea să plâng.” Nu îşi trage mâna. Nu răspunde nimic.

Îl întreb, şi mai în şoaptă: „Crezi că e mai frumoasă decât mine?” El dă din cap că nu, asta-i tot ce pot să scot de la el. Îmi vine să mă pun în faţa lui şi să îl sărut, orice-ar fi, dar reuşesc – nu ştiu cum – să mă abțin. Îi spun: „Vorbeşte-mi, Bou-Bou. Fii drăguț.” Îmi povesteşte că turista lui – care se numeşte Marie-Laure – este studentă la medicină. E cu doi ani mai mare decât el. Doar o prietenie de-o o vară, nimic mai mult. Îi spun: „Bine. Mă bucur să aud asta.” Îi strâng mâna cu putere. E foarte mare şi îmi dă impresia că el este mai mare decât mine. În sfârşit, şi-o trage şi bate în geam ca să o trezească pe mama lui. Nu am timp să îl opresc. Strigă: „Mami! Noi suntem!” Nu ne mai spunem nimic.

Mama Dolores ne deschide, în cămaşă de noapte din bumbac gros, şi îl întreabă pe Bou-Bou: „De ce nu ați bătut imediat?” El răspunde: „Nu voiam să te trezim.

Îl aşteptam pe Pin-Pon.” Ea ridică din umeri şi spune, posacă: „Ştii bine că nu pot să dorm până nu vă întoarceți toți.”

Eu urc cu ea, iar Bou-Bou rămâne jos, să-şi aştepte fraţii. În cameră, îmi scot rochia şi o agăț pe un umeraş. Ating sticluța din buzunarul jachetei roşii, înainte să închid

dulapul cu oglindă. Mă culc goală şi mă gândesc în întuneric la Bou-Bou, la mâna cu care i-am ţinut mâna între picioarele mele.

Când se întoarce Pin-Pon, are chef să facă ceva, şi în niciun caz nu vrea să citească ziarul. Degeaba îi spun că sunt obosită, că trebuie să dorm, pentru că mă dezgustă ideea ca Bou-Bou să mă audă în seara asta. Termin cum intră în mine, termin de mai multe ori, cu gura înfundată în pernă ca să-mi înnăbuş ţipetele.

Şi apoi, este duminica aceea oribilă. Dimineaţa mă întâlnesc cu Bou-Bou în curte. Nu-mi vorbeşte, îmi evită privirea. Mi-am pus bikiniul roşu, îi tai calea ca să îi spun bună dimineaţa. Mă dă la o parte ca un sălbatic, e un miracol că nu m-a aruncat pe jos, cu tot cu crema de soare, cu ţigările mele mentolate, cu ochelarii, şi cu celelalte lucruri. Îmi spune: „Lasă-mă în pace!” Ochii lui negri au o privire urâtă, abia se uită spre mine. Îi spun, rugătoare: „Bou-Bou!” dar el pleacă cu paşi mari spre casă fără să se uite în urmă. Mă gândesc paisprezece ani la el, amărâtă ca un bolovan, lângă izvor. Nu ştiu dacă regretă că m-a lăsat să-i iau mâna, noaptea trecută sau, dimpotrivă, dacă e furios şi rănit pentru că m-a auzit făcând dragoste cu Pin-Pon. Mă gândesc: „Până la urmă, nu asta voiai? Să bagi râcă între ei.” Dar sunt amărâtă ca un bolovan.

La masă, e mult mai rău. Luăm prânzul devreme, pentru că Mickey trebuie să concureze la Puget. Bou-Bou nu spune niciun cuvânt cât mâncăm – deschide gura doar la sfârşit, ca să mă pună la punct în faţa tuturor. Vorbim de filme cu Mickey. Eu spun, fără să vreau să insinuez nimic, că aş

putea şi eu să fiu actriță – sunt altele mai urâte decât mine. Dumnezeule, ce am încasat-o! În primul rând, sunt o ignorantă. În al doilea rând, fac pe prețioasa într-un sat plin de babe de două sute de ani. În sfârşit, la Nisa sau la Paris, aş fi la nivelul mediu al fetelor care fac trotuarul. Nu ştiu să răspund când cineva strigă la mine. Îmi arunc şervetul în mijlocul mesei şi urc în cameră. Când Pin-Pon vine să-mi vorbească, închid uşa cu cheia. Nu mai vreau să merg la Puget, nu mai vreau nimic. Nu pot să mă calmez. Vreau să fiu lăsată în pace.

După-amiaza, a fost Infernul. Au plecat toți, în afară de cele două văduve vesele, şi parcă fiecare minut durează patru ani, şi fiecare oră durează o viață. Nu vreau nici măcar să cobor să mă uit la televizor cu Cognata. Deschid geamul de la cameră ca să am aer, dar închid obloanele. Nu vreau nici măcar să merg să o văd pe mama. Până la urmă, îmi iau sticluța cu pudră albă din jachetă. Rămân întinsă pe pat, strângând sticluța cu putere în mână, încercând să-mi amintesc ceva, orice, din ce am făcut cu tati. De exemplu – mişunam prin bucătărie, în Arrame.

Am şapte ani. Ce se întâmplă? Să spunem că jucăm domino. Mă lasă să câştig, intenționat, zâmbeşte cu gropițe, spune că sunt foarte deşteaptă. Sunt întotdeauna cea mai frumoasă şi cea mai inteligentă şi cea-mai-cea-mai. Nu se opreşte deloc din vorbit, îmi spune că sunt micuța lui iubire. Aş putea să rămân toată viața gândindu-mă la asta, cu sticluța în pumn ca să-i răzbun pe amândoi. Ea micuță, şi tăticul ei care o adoră. Cum spune Cognata? „Ce vremuri bune erau!”

Mai târziu, am dormit, sau am pierdut firul, nu mai ştiu unde este sticluța. E sub pernă. Strivisem 30 de comprimate – cinci sau şase omoară un bărbat în două ore – într-un prosop, rulând o sticlă peste ele. „Îi explodează inima" îmi spusese Philippe. Explodează odată cu prima palpitație. Am pus un pic de pudră pe limbă, cu degetul, ca să-i simt gustul. E amar, într-adevăr, dar țăranii îşi omoară câinii bătrâni cu asta, două comprimate pisate puse în mâncare – cel puțin aşa spune Philippe – şi bietul animal tot o mănâncă. O jumătate de pastilă este folosită ca tratament pentru o boală gravă al cărui nume nu mi-l amintesc. Cinci sau şase te omoară. Aş avea vreo două ore ca să dispar şi să nu mai ştie nimeni nimic de mine. Bineînțeles că se va şti de ce au murit dar, din momentul în care se vor simți rău şi până cad, nu vor avea timp să spună cu cine au fost.

M-am uitat la ziarele din oraş. Nu este aceeaşi ediție ca în Digne. Singura persoană care ar putea să mă bănuiască este Philippe; dar am ştutit pastilele din mai multe cutii şi, chiar dacă şi-ar fi dat seama şi chiar dacă ar citi ziarul – m-ar mira asta! — nu ar scrie de două otrăviri din departamentul vecin. În fiecare zi moare câte un nenorocit.

Când îi aud pe toți întorcându-se, este deja noapte. Aprind lampa de pe noptieră.

Pun sticluța călduță în buzunarul jachetei. Îmi pun rochia cu flori albastre, cu nimic pe dedesubt, pantofii albi, mă aranjez un pic în oglindă. Am plâns mult, dar nu-mi pasă că se vede. Merg să descui uşa, mă aşez pe pat şi, aproape imediat, intră Pin-Pon. E foarte ars pe față de la soare.

Se aşază lângă mine şi îmi spune că Mickey este un prost. Îi spun că toți sunt la fel în familia lui. El râde. Spune că Mickey a terminat cursa cam pe când învingătorul – un tip din Toulon – se întorsese deja în oraşul lui natal. Bun. Vede că încă nu mi-a trecut. Îmi spune: „Bou-Bou nu a vrut să spună ce crezi tu." Îi răspund: „Ştiu. Credeam că e un compliment, dar acum că îmi aminteşti, înțeleg că m-a făcut curvă."

Pin-Pon este în încurcătură. Nu vrea să se certe cu fratele lui şi nu vrea să se certe nici cu mine. Până la urmă se duce să vorbească cu Bou-Bou şi să-i spună să-mi ceară scuze. Vise, taică, vise. Când cobor la cină, nici măcar nu e la masă, s-a dus la turista lui.

Cognata şi Mickey sunt foarte drăguți cu mine, ca de obicei. Ne uităm la filmul de la televizor. Nu spun niciun cuvânt toată seara aia nenorocită. Dacă aş şti unde să-l găsesc pe Bou-Bou, m-aş duce, cu riscul de a mă păruri cu Marie-Laure aia. Dar nu ştiu – sfârşitul episodului. Mama Dolores nu ratează ocazia, şi îmi aduce hăinuța pe care o tricotam, spunându-mi cu viclenie: „Ar trebui să mai tricotezi un pic, în loc să-ți rozi unghiile. Nu vrei ca bebeluşul tău să se plimbe în fundul gol, nu?" Pun hăinuța pe scaunul meu, nu am chef nici să-i răspund.

***

Luni 12.

După prânz, mama Dolores se duce la cimitir. Cognata doarme cu ochii deschişi în fotoliul ei. Urc în camera lui

Bou-Bou, care citeşte pe pat, în slipii lui înfloraţi. Îi spun: „Te rog. Nu te uita aşa la mine.” Se uita la mine de parcă eram diavolul. Îmi spune: „Dacă nu ieşi imediat, ai grijă că te scot eu.” Ridic din umeri ca să arăt că nu-mi pasă. Îi spun: „Eşti supărat pe mine pentru ce s-a spus seara trecută? Îţi pare rău?” El nu răspunde. Se uită la tapetul de pe pereţi, cu un aer încăpăţânat, numără formele din model. Îi spun: „Eu cobor la râu. Te voi aştepta. Dacă nu vii, nu ştiu ce voi face.” El se întoarce spre mine ca să spună ceva, dar într-un final priveşte în jos şi nu mai spune nimic. Mă apropii şi îl ating pe obraz. Îi spun: „Te rog, Bou-Bou. Vino.”

Îl las acolo, trec prin camera mea să-mi pun bikiniul roşu şi să-mi iau geanta de pânză. Cobor. Cognata doarme liniştită. Nu merg pe drum, trec prin câmpurile din spate şi o iau pe cărarea care coboară la râu. Ţopăi pe bolovanii şi pe pietrele mari până la locul căruia îi spunem Palm Beach. Acolo merg să mă bronzez cu Martine Brochard. Sunt două pietre enorme plate, pe care să te întinzi, şi o pădure de brazi în spate. Ca de obicei, nu e nimeni – doar duminicile din vară mai vine lume pe-acolo.

Îmi scot prosopul de plajă din geantă, mă întind în bikini, şi aştept. Bou-Bou vine după o oră, sau poate un pic mai puţin, pe acelaşi drum pe care am venit şi eu. Poartă nişte pantaloni de pânză şi un tricou cu imprimeu – are portretul meu pe piept. Da, portretul meu. Capul meu, părul meu, zâmbetul meu. Totul este imprimat în roşu pe tricoul lui. Incredibil.

Rămâne în picioare, la doi metri de mine, zâmbeşte un pic jenat, cu mâinile în buzunare. Îi spun: „La naiba, de unde ai

asta?" Îmi spune: „De la Nisa. Un prieten mi l-a adus săptămâna trecută. Eu i-am dat poza ta." Îşi scoate tricoul şi mi-l întinde. Îmi spune: „Era pentru tine. Cred că e prea mare." Mă ridic în genunchi şi mi-l pun. Îl întreb: „Dar poza, de unde ai luat-o?" Îmi spune că din camera mea, că a ales-o pe cea care i-a plăcut cel mai mult. Tricoul este într-adevăr un pic prea mare, dar totuşi e superb.

Îi întind mâna, el o apucă şi mă ridică. Ne uităm unul la altul pentru câteva secunde mult prea scurte, poate o mie de ani, şi apoi el spune, lăsând privirea în jos: „Te vei căsători cu fratele meu. Este ca şi cum ai fi sora mea. Înțelegi?" Simt că vrea să se întoarcă cu spatele, să plece, şi îi spun: „Bou-Bou, nu pleca. Te rog, nu pleca." El spune: „Am venit doar ca să îți spun asta." Îi răspund: „Nu-mi pasă. Rămâi cu mine."

Până la urmă, rămâne. Eu stau întinsă în bikiniul meu roşu, el se aşază lângă mine în slipii lui înfloraţi. Nu mai spune nimic. Este foarte slab, foarte bronzat – aproape la fel de bronzat ca şi mine. După un timp, sare în apa rece. Văd că înoată bine. De fapt, orice ar face, ador să îl privesc. Mă omoară, simt că mă omoară. Îi dau prosopul meu când urcă înapoi pe piatră, şi îl şterg pe spate. Îi spun la ureche, rugătoare: „O dată. O singură dată. Nimeni nu va şti nimic."

Ridică din umeri, fără să se întoarcă. Spune în şoaptă: „Eu aş şti." Îi pun gura pe spate, îl iau în braţe şi spun la fel de încet ca şi el: „Oricum se va întâmpla." El mă dă la o parte şi se ridică în picioare. Eu rămân în genunchi, privind în gol.

Ascult râul, mă gândesc că mă port cu el aşa cum se purta Calamitate cu mine. E incredibil. Dau din cap că da, înțeleg – fără să îl privesc. Şi apoi mă ridic şi eu, ne îmbrăcăm şi plecăm.

Îl las pe cărare. Am pus tricoul în geanta mea de pânză, acum el este la bustul gol. Încerc să zâmbesc, dar iese un dezastru. Îi spun: „Merg să îl văd pe Pin-Pon.

Nu vreau să mă întorc cu tine. Dacă mama ta mi-ar face vreo observație, nu aş fi în stare să suport aşa ceva." Sunt o proastă, ştiu, dar ceva mai puternic decât mine mă face să întind gura ca să mă sărute. El mă sărută pe obraz şi pleacă.

***

Marți 13.

Dimineața târziu, trec pe la Brochard. O sun pe Calamitate. Îi spun să vină să mă ia din acelaşi loc, la aceeaşi oră. Credeți că înțelege? Nu înțelege nimic. Nu pot să-i vorbesc, pentru că Brochard mama nu are altceva mai bun de făcut decât să curețe şi să lustruiască bucata de tejghea din fața mea, în timp ce vorbesc la telefon, dar biata proastă strigă în aparat: „La Digne? Asta ai spus, la Digne?

Cum se numeşte cafeneaua? Nu-mi mai amintesc." Îi spun: „O găsiți dumneavoastră uşor. Ne vedem în curând." Închid chiar dacă ea continuă să se lamenteze. Nu ştiu nici măcar dacă va veni sau nu. Dar nu-mi pasă. Iau pachetul de detergent pe care mama Dolores mi-a cerut să i-l aduc,

plătesc comentând răutăcioasă despre o greşeală de 10 centime, şi merg să vorbesc cu Martine pe terasă.

Martine este cu câteva luni mai mare decât Bou-Bou, are o faţă rotundă cu nişte ochi care râd, şi cu un păr brunet tuns ca Mireille Mathieu. Am văzut-o de multe ori goală, la râu, şi este dolofană peste tot, şi foarte drăguţă. Mă gândesc la Bou-Bou, şi amintirea lui îmi apasă pe inimă ca un bolovan, aşa că vorbim numai despre el.

Îi spun: „Crezi că se culcă cu turista lui?" Ea întoarce capul spre perdeaua de mărgele de la uşă şi se asigură că urechea mamei ei nu este prin zonă. Spune încet: „Bineînţeles. Când mă însoţesc la cules lavandă, mă lasă singură. Marie-Laure se întoarce roşie la faţă." Îi spun: „Dar nu i-ai văzut niciodată?" De data asta roşeşte ea. Dă din cap, ezită o mie de ani. Eu insist, aşa că spune în şoaptă:

„O singură dată. Dar a fost din întâmplare, nu încercam să mă uit la ei. Am plecat imediat." Mă enervează, îmi vine să o iau de păr şi să o scutur. Îi spun:

„Dar ce făceau?" Ea simte din vocea mea că mă enervez, şi roşeşte şi mai tare.

Se uită din nou la perdeaua de mărgele şi îmi spune: „Marie-Laure făcea." Asta-i tot. Îşi bea cafeaua cu lapte şi îşi mănâncă tartina, privind la biserica luminată de soare.

Eu spun: „Bine.” O las în fața măsuței şi mă duc acasă. Încerc să-mi astup urechile ca să nu aud scandalul pe care îl face Doamna Directoare pentru că am greşit marca de detergent. Urc în camera mea şi trântesc uşa. Când îmi văd imaginea reflectată în oglinda de la dulap, îmi vine să o sparg. Îmi vine să sparg ceva. Rămân nemişcată până la sfârşitul lumii, încercând să nu mă gândesc la nimic. Mă simt strivită, tot mai mult cu fiecare minut care trece de când m-a lăsat să îl iau de mână. Nici nu mai văd sensul să merg la Digne. Nu voi fi în stare. Nu voi mai fi în stare de nimic. Sunt exact cum a spus: o nenorocită, o ignorantă, o proastă de la țară. Nu însemn nimic pentru el. Față de mine, un sac de oase cum este Marie-Laure i se pare o frumusețe de basm. Chiar şi când are scula lui în gură, probabil că ea continuă să-i spună chestii inteligente. M-am săturat. Chiar m-am săturat.

La prânz, stau cu capul în jos, ca să nu îl văd. Culeg patru cartofi din farfurie, nu-mi e foame. Pin-Pon întreabă: „Ce ai pățit?” Îi spun: „La naiba!” El tace. Toți se gândesc, bineînțeles, că sunt prost dispusă din cauza sarcinii. Când Bou-Bou, care nu vorbise până atunci, începe deodată să vorbească despre Turul Franței, mă ridic şi urc în cameră ca să mă pregătesc.

Mă îmbrac în hainele pe care mi le aranjasem ca să îl pun pe jar pe Leballech.

Nici eu nu o mai cred, doar mă prefac. Rochia mea albastru-ca-cerul, care este decoltată şi are push-up. Nici prea scurtă, dar uşoară şi mulată. Se evazează când mă întorc şi mi se vede silueta în lumina soarelui. Pantofii cu şnur

subțire. Un chilot alb cu dantelă. Îmi iau geanta din piele albă. Îmi pun înăuntru banii şi sticluța pe care am pus eticheta de lac de unghii. Îmi strâng părul cu banda din acelaşi material ca şi rochia. Doar un pic de ruj de buze, un pic de mascara pe gene, şi plec.

Pin-Pon mă însoțeşte pe drum până la biserică. Când comentează că o văd cam des pe profesoara mea, îi spun: „Mai bine decât să mă lălăi toată ziua în cameră." Face ciocul mic, ceea ce e foarte bine – pentru că azi este ziua în care cei care mă bat la cap primesc o geantă peste ochi. Mă lasă în stația de autobuz, fără să spună la revedere, dar asta este cea mai mică dintre grijile mele.

Descind în oraş dintr-un autobuz plin de turişti şi turiste care merg la piscină.

Nimeni cu care să vorbesc. Apoi, abia reuşesc să prind autobuzul de Digne de la ora două şi jumătate. Lângă mine este un tip care citeşte o revistă şi, după o vreme cred că o ştie pe de rost, aşa că mi-o oferă şi mie. Seceta. Preşedintele Giscard. Raymond Poulidor, ciclistul. Poluarea de pe plaje. Olimpiada de la Montreal. Elizabeth Taylor. Trecem de Barrême. Are şi o pagină de glume, dar nu pot să citesc altceva decât titlurile. Dacă încerc să descifrez ce scrie în articol, trebuie să mă uit de aşa de aproape – că parcă mănânc revista. Oricum, eu nu înțeleg glumele. Una din zece, poate nici atât. Trebuie să mă şi gândili în acelaşi timp ca să râd. Cu cât ne apropiem de Digne, inima îmi bate tot mai tare.

Autobuzul mă lasă în Place de la Libération, exact când ceasul meu arată patru fără zece. Sunt în mijlocul pregătirilor pentru petrecerea de diseară. Lampioane peste tot. E şi mai cald decât pe drum. Transpir şi mă simt deja murdară, ruptă de oboseală, abia mă târâi. Mă plantez vizavi de staţia de taxiuri. Privesc în gol, cu urechile pline de zgomotul confuz al mulţimi când, deodată, Peugeot-ul negru al lui Leballech se opreşte în dreptul meu. Este fix ora patru când mă aşez lângă el.

Îi spun, politicoasă: „Sunteţi foarte punctual.” Mă liniştesc repede, când văd cum se uită la mine. Simt cum îmi creşte stima de sine. E un subiect de film cum nu s-a mai făcut: tipul de 50 de ani, care o ia pe drumul pierzaniei, şi vine la o întâlnire ca să-şi regăsească tinereţile pierdute. Diavolul de la ora patru fix. Sunt sigur că inima lui a început să bată nebuneşte când am urcat în maşină şi m-am aşezat lângă el.

Vorbeşte cu o voce funebră, fără să spună nimic. Că toată lumea îl cunoaşte în oraş. Că nu este genul lui să se plimbe cu o fată care abia dacă are vârsta fiicei lui. Că nu credea că voi veni. Poartă un pantalon gri deschis, călcat la dungă de nevestică, şi un tricou polo un pic mai închis la culoare. Are braţe de boxer, ca şi Pin-Pon, de culoarea pământului ars, cu păr blond sau deja alb, nu-mi dau seama. Miroase a ceva pentru bărbaţi, nu-mi amintesc marca şi nici cine mai miroase aşa. Mă priveşte o dată sau de două ori, în timp ce coborâm pe bulevardul ornat în roşu-alb-albastru, şi îmi repet în gând că ochii mei seamănă cu ai lui, dar seamănă mai mult cu ai mamei mele, pentru că îi am de la ea. Părul meu, desimea, culoarea – vin de la Montecciari, sunt sigură,

la fel ca şi raportul dintre lungimea picioarelor şi al bustului, la fel ca la cei trei fraţi ai mei.

La sensul giratoriu la care am coborât din autobuz, ieşim spre un pod mare care traversează un râu ce se târăşte în lumina soarelui. Leballech spune: „E râul Bléone.” Continuăm să rulăm de-a lungul râului Bléone în direcţia Durance şi Manosque, conform indicatorului rutier. Îl întreb unde mergem. Îmi răspunde că nu ştie, că nu vrea să rămână în oraş. Îmi spune aşa, de formă: „Sau poate că voiaţi să vă dau bijuteria şi să ne luăm imediat la revedere?” Privesc în faţă, prin parbriz, şi spun că nu. Ne continuăm drumul. Nu mai spune nimic vreo mie de kilometri. Peugeot-ul lui nu este nou – nu mai are capac la torpedo – dar merge lin, fără prea mult zgomot. Ador să merg cu maşina, fără să vorbesc, doar să mă uit la copaci. După aceea, el spune în şoaptă: „Nu înţeleg.” Îi spun: „Aha.” Ştiu foarte bine ce nu înţelege. Oi fi eu ignorantă, dar chestia asta este la nivelul meu.

Un amărât de tăietor de lemne care se trezeşte pe tavă cu un desert ca mine, fără măcar să fi căutat. Îmi spune: „M-am gândit de zeci de ori la conversaţia noastră telefonică. Mi-aţi vorbit ca şi cum ceva fusese deja hotărât între noi. Mă rog, ca şi cum ne cunoşteam deja de mult timp.” Eu repet: „Aha.”

Ne oprim la un fel de castel, retras de la şosea. Sunt cai, o piscină şi un milion de oameni pe jumătate goi care transpiră în toate limbile pământului. La interior, într-o sală cu pereţii ziditi din pietre mari – cu un şemineu imens în care poţi să o închizi pe bunica pe care nu vrei să o mai vezi – este răcoare, ne aşezăm la o masă joasă, de sticlă, şi eu

comand un ceai de lămâie, el – o bere. Acum nu-şi mai dezlipeşte ochii de la mine, şi vede că şi ceilalți turişti mă privesc insistent.

Îmi returnează inimioara din argint şi lănțişorul. Îmi spune: „Până la urmă, luați garsoniera cumnatului meu?" S-a aplecat spre mine, masiv, cu nişte sprâncene grizonate ca şi părul, ar putea să mă strivească cu o singură mână. Răspund privind în jos, ca o prostuță care nu îndrăzneşte să întrebe unde sunt toaletele:

„Nu m-am mai gândit. Dacă vreți să o iau, o iau." Aştept un secol, cu ochii pironiți la masă, ca să-i las timp să-şi înghită saliva, şi apoi adaug: „Ştiți, data trecută când ne-am întâlnit, nu mă mai aşteptam la prea multe. Dar m-am gândit şi eu la discuția noastră telefonică. Nu ştiu cum să vă explic. Îmi era frică, dar mă simțeam bine." Îmi ridic ochii mei mari ca să îl privesc, făcând pe inocenta aşa cum ştiu să fac cu toată lumea – mai puțin cu Bou-Bou – şi el dă de două ori din cap, strângând din buze, cu aerul că înțelege şi că este la fel şi pentru el. Ei da, nu ştii niciodată ce-ți rezervă viața. Eu privesc din nou masa, şi apoi urmăresc modelul de pe mocheta roşie. Dacă fața pe care o fac ar apărea în vreun film, toți spectatorii s-ar îmbulzi la ieşire ca să adopte un orfan.

După asta, nu mai ridic deloc cu ochii. Tace îndelung, după care îmi spune: „Nu sunteți profesoară, nu-i aşa?" Fac semn că nu. „Şi cu ce vă ocupați?" Ridic din umeri şi spun: „Cu nimic." El se uită în gol, sau la decolteul meu – nu ştiu.

Spune în şoaptă: „Jeanne.” Eu zâmbesc trist, cu bărbia tremurândă. Îmi vine să plâng, simt asta şi o simte şi el. Îşi pune mâna pe braţul meu gol şi spune: „Să nu mai stăm aici. Să ne urcăm în maşină şi să ne plimbăm. Aveţi timp?” Îi spun:

„Până la ora opt, opt şi jumătate.” Mâna lui alunecă pe braţul meu, şi spune: „Nu v-aţi băut ceaiul.” Îmi beau ceaiul, el îşi bea berea, ne ţinem de mână între cele două scaune, fără să spunem niciun cuvânt.

În maşină, în timp ce conduce, mă apropii de el şi îi pun capul pe umăr. Îmi spune: „Jeanne, de ce aţi venit la Digne?” Îi răspund: „Nu ştiu. Orice oraş ar fi fost bun. Dar sunt bucuroasă că am venit la Digne.” Bou-Bou face el mişto de mine, dar sunt o actriţă a naibii de bună. În piesele de teatru de la şcoală, inima îmi bătea prea tare, iar domnişoara Dieu striga: „Articulează! Articulează!”

Spunea că vorbesc artificial. În viaţa reală, pot să vorbesc natural – mai ales atunci când nu cred niciun cuvânt din ceea ce spun. Sau când doar o parte este adevărată, nu ştiu. De exemplu – când îmi pun capul pe umărul lui. Chiar dacă este umărul unui tip pe care până la urmă îl voi omorî sau îi voi provoca moartea.

Gold for men. Mi-am amintit dintr-o dacă a ce miroase. Gold for men. Philippe îl vindea în farmacia lui. Un portughez – Rio – se dădea cu el pe faţă şi pe gât.

Eram nebună după el, acum doi ani. M-a sărutat pe gură, eram cu spatele la un copac, mi-a ridicat fusta ca să mă mângâie pe picioare, dar eu mi-am tras-o în jos, asta a fost tot. Se bărbierea printre brazi, înainte să meargă la dans. A scos o sticlă dintr-o cutie de carton aurit şi s-a dat peste tot cu apa de toaletă. Gold for Men. Nu s-a întâmplat niciodată nimic între noi, în afară că: m-a sărutat, înghesuită de un copac, ca să îi impresioneze pe prietenii lui, care construiau cabane în valea noastră. Îi spun: „Să ne întoarcem la Digne. Voi lua garsoniera."

Leballech trage pe dreapta, pe iarba uscată. Maşinile trec pe lângă noi în viteză.

Mă ia de umeri şi mă priveşte mult. Mă văd în ochii lui, parcă în depărtare.

Respir scurt, sacadat, aşa cum ştiu eu, să arăt frică şi dorință în acelaşi timp, tot circul. Şi apoi, o face. Mă sărută pe gură, îmi bagă limba lui murdară între buze şi, chiar atunci, Elle se întoarce, este acolo – are şapte ani, sau doisprezece, sau paisprezece – şi mă priveşte cu dragoste, ştie că nu voi uita niciodată, că îi voi omorî şi pe unul şi pe celălalt aşa cum i-am promis.

***

Ne oprim la prima cafenea care ne iese în drum şi îl sun pe Touret. Îmi răspunde Suzy, el nu este la birou. Îi amintesc cine sunt şi îi spun că vreau să închiriez garsoniera, că voi trece să semnez actele la ora şapte seara. Leballech stă

lângă mine şi aprobă din priviri fiecare frază pe care o spun. Îşi pune mâna pe ceafa mea după ce închid. Îi zâmbesc, cu aerul unui soldățel care şi-a făcut treaba.

Zâmbeşte şi el, dând din cap, şi mai bea o bere la bar. Eu nu mai beau nimic.

Merg un moment până la uşă, doar ca să-mi vadă silueta în lumină, prin rochie, şi ca să o vadă şi ceilalți clienți, după care mă întorc. Îmi pun capul pe umărul lui şi îl las să-şi imagineze că este invidiat pentru că sunt a lui. După care ne urcăm în maşină şi plecăm spre Digne, 31 de kilometri.

În timp ce conduce, îmi spune: „Ştii, am avut şi eu aventurile mele, ca toată lumea. Dar de mult timp am fost un tată bun, m-am ocupat doar de familie şi de munca mea. E chiar extraordinar ce mi se întâmplă." Îmi stă pe buze să-i spun că i se întâmplă fundul meu sub o rochie albastră, dar nu e genul meu să fiu vulgară. Îl las să-şi recite spovedania. Este aceeaşi poveste cu toți nenorociții, zici că s-au dus la acelaşi preot. Nu se schimbă decât prenumele soției şi ale copiilor. Odată ce aflu că sfânta soție se numeşte Fernande şi îngeraşii sunt Estelle şi Hubert, nu mai am nevoie să aud restul. Privesc drumul, copacii. Mă gândesc la ce voi mânca diseară. La sfârşitul pălăvrăgelii lui, sau chiar înainte să termine, îi spun: „Înțeleg. Nu este vina dumneavoastră, nu este vina nimănui.

Aşa se întâmplă." Mă ia de umeri cu un braț protector, şi continuă să conducă ținându-mă lipită de el.

La Digne, mă lasă ipocrit pe o străduță paralelă cu Bulevardul Gassendi, „la doi paşi de agenție.” Îmi spune: „Trebuie să trec pe acasă, dar te aştept aici într-o oră.” Îi spun, după ce îmi privesc ceasul: „Nu-mi mai rămâne prea mult timp.”

Îmi răspunde: „Vreau să te mai văd înainte să pleci, măcar pentru câteva minute.” Îmi pune o mână pe genunchi şi urcă încet-încet, împingând marginea rochiei. Nu mişc deloc, nu spun nimic. Are privirea fixată pe ceea ce face, pare chiar că suferă. Îmi spune, cu o voce ciudată: „Te-am dorit de când te-am văzut.”

Îi spun: „Ştiu” şi oftez. Se opreşte când ajunge la chiloții mei albi. Îşi plimbă degetele pe unde pielea mea este cea mai moale, şi apoi îmi trage rochia în jos.

Îmi spune: „Du-te repede. Te voi aştepta.”

Cobor din maşină, o iau pe o străduță care dă în bulevard şi ajung aproape în fața agenției lui Touret. L-am văzut cum am împins uşa de sticlă – stătea în spatele biroului de metal. Ventilatorul împrăştie acelaşi aer călduț. Suzy nu este acolo. Îi spun: „Bună ziua, domnule”, şi el se ridică, entuziasmat, şi îmi strânge mâna. Ca de obicei, mi-o păstrează în a lui. Îmi spune: „Vă aşteptam.” Are acelaşi costum de alpaca de săptămâna trecută, şi acelaşi zâmbet ca Lupul cel Mare şi Rău. Îmi explică, cu ochii lipiți de decolteul meu, că îmi va face o ofertă specială. De obicei, odată cu prima lună de chirie în avans, el cere şi o garanție

– o lună în plus – pentru a acoperi cheltuielile în caz de stricăciuni. Nu-mi va cere garanția.

„Nu, domnița mea.” Îi spun mulțumesc şi că este foarte drăguț din partea lui.

În sfârşit îmi dă drumul la mână, ca să pot semna o hârtie. Nu o citesc, mai întâi pentru că mi-ar fi foarte greu fără ochelari, şi pentru că oricum nu-mi pasă.

Semnez Jeanne Dezrameaux. Mă rog, Jeanne ilizibil. Mă întreabă data naşterii, şi mă îmbătrânesc cu doi ani, aşa cum i-am spus şi lui Leballech. Îi spun că m-am născut la Grenoble. Completează foaia şi şi-o îndeasă în buzunar. Ia cheile de la garsonieră dintr-un sertar al biroului şi îmi spune: „Vă conduc pentru a face inventarul.” Se leagănă de pe un picior pe celălalt, cu ochii la pieptul meu, ca şi cum nu mai putea rezista şi voia să sară pe mine, sau poate pur şi simplu îi venea să facă pipi.

De data asta, mă duce în Rue de l’Hubac cu CX-ul lui nou. Îi spun că mi-e sete.

Înainte să urcăm cele trei etaje, intrăm într-o cafenea care este un pic mai departe. Ca şi Leballech, bea bere, doar că apasă pe butonul ceasului înainte să se hotărască. Explică: nu bea niciodată înainte de ora şapte şi jumătate. Încă nu am fost serviți când îşi scoate banii. Mă apuc de bar cu ambele mâini, inima îmi sare din piept, abia mă abțin să nu țip. Ştiam că îl voi recunoaşte, îmi era teamă să îl văd, dar e

şi mai îngrozitor decât credeam – acum, că e în faţa ochilor mei.

Este exact cum l-a descris mama mea. Îmi îngheaţă sângele în vine. Este o monedă de aur montată pe două cercuri din acelaşi metal care se închid ca o capcană de urs. „Cât vă datorez?" Aud vocea lui Touret, în depărtare, şi apoi spune: „Sunteţi bine?" Respir adânc, inima începe să-mi bată din nou. Spun: „E de la căldură." Ni se aduce comanda şi eu îmi beau încet Vittel-ul cu mentă. I se aduce restul. Îl privesc aranjându-şi bancnotele cu grijă. Îi spun, cât de natural pot: „Frumoasă clema pentru bancnote. Cred că este valoroasă." Mi-o arată, din mâna lui. Îmi spune, cu zâmbetul lui parşiv: „E un Napoleon de aur." Asta-i tot.

Mă gândesc că s-ar putea să fie suspicios dacă insist, dar nu pot să mă abţin: „Laţi cumpărat sau..." Face un gest cu mâna deasupra capului: „Îl am de mulţi ani!

Mi l-a dat un prieten, era italian." Cuvintele îmi răsună în urechi în timp ce el priveşte obiectul, îşi aminteşte momentul şi bea o gură de bere. Apoi spune:

„Am făcut o afacere împreună. Între timp a murit, bietul de el."

Dă melancolic din cap şi îşi pune banii înapoi în buzunar. Eu îi privesc berea.

Instinctiv, trag spre mine geanta pe care o pusesem prea departe, pe bar. Geanta mă linişteşte. Aş vrea să îi omor pe amândoi în seara asta, dar ştiu că asta este ultima chestie pe care o am de făcut. Secretara cafea-cu-lapte, al cărei nume nu mi-l amintesc, ar descrie clienta care a telefonat ca să se întâlnească cu şeful ei.

Trebuie să am răbdare, să îi dau timp să mă uite.

Şi totuşi – vederea neaşteptată a clemei de bani a făcut totul imposibil. Nu aş mai putea suporta să fiu singură cu el în acea garsonieră. Să-i resping labele păroase.

Ştiu că aş lua lopata şi că l-aş lovi în cap şi l-aş lovi iar şi iar până ar rămâne nemişcat, în noroi şi frunze moarte. Încerc să mă agăț de ceva cu mâna stângă, aud un țipăt.

Şi apoi, sunt pe jos, într-un bar, şi toată lumea e în jurul meu. Cineva spune: „Nu o atingeți. Trebuie să sunăm la 112. Nu o mişcați, nu o atingeți!” El nu este mort.

Mama mea mi-a spus că nu este mort. Nu poate să se mişte, nu poate să vorbească, nu va spune nimic la poliție. Nu eram cu el în pădure, asta-i tot. A căzut de pe scară când tundea crengile unui copac. Trebuie să aşteptăm. La spital, i-au spus mamei că trebuie să aşteptăm. Sunt pe jos într-un bar. Ştiu unde sunt – la Digne. Întreb: „Unde mi-e geanta? Dați-mi geanta.” Mi s-a murdărit rochia. Elle nu trebuie să plângă. Elle nu trebuie să țipe. Sunt sigură că mă voi ridica.

***

E aproape ora opt când ieşim din bar. Cred că arăt ca o salvată de la înec. Părul îmi e lipit pe frunte şi pe tâmple. Am vrut să îmi dea să beau nişte coniac, dar l-am scuipat. Mi-au dat o cafea foarte puternică. Mă doare în spatele capului.

Lumea nu se mai învârte în jurul meu. Spun, ca proasta de mama: „V-am făcut multe probleme." El spune: „Ba nu, deloc." Doar l-am speriat. V-a mai fost rău aşa, vreodată? Îi răspund: „Nu. Este de la căldură, de la autobuzul pe care l-am luat, de la toată agitația." Pun un picior în fața celuilalt, cum făcea Calamitate când se întorcea de la toaletă, după ce-şi scosese sutienul. Cred că deja a ajuns, prostuța aia, şi iar se plimbă în sus şi în jos pe trotuar. Brusc, îmi dau seama că aş da orice numai să fiu cu ea, chiar acum.

Ne oprim în fața imobilului jalnic şi Touret îmi spune, îngrijorat: „Puteți să urcați scările?" Îi fac semn că da. Când apuc balustrada, îmi dă drumul la braț.

Urcă în spatele meu, dar nu cred că-i mai arde să fie interesat de picioarele mele.

A avut tot timpul să le examineze, o dată cu alți o sută cincizeci de oameni, cât timp am fost întinsă pe jos, în bar. Mă opresc la etajul al doilea, ca să-mi revin, şi el spune: „Nu vă grăbiți. Respirați adânc." În sfârşit, deschide uşa garsonierei şi mă duc direct la toaletă.

Nu am mâncat nimic la prânz, aşa că vomit doar lichid. Curăţ chiuveta şi mă spăl pe faţă cu apă rece după ce-mi scot rochia. Mă şterg cu batista, îmi aranjez părul, mă dau din nou cu ruj. Mi-am pierdut două unghii false de la mâna stângă – probabil când încercam să mă agăţ de ceva la bar, înainte să cad. Îmi scutur rochia şi o şterg cu batista umedă ca să scot măcar petele care pot fi scoase.

Când mă întorc în cameră, Touret este aşezat în fotoliu – la fel ca şi săptămâna trecută. Îmi spune: „Aha! Vă simţiţi mai bine acum, nu?" Reuşesc să zâmbesc.

Îmi spune: „Chiar a fost o vară nebună. Se pare că au murit atâţia oameni de insolaţie, că le-au pierdut şirul." Mă aşez la marginea patului. Este lat, de două persoane, acoperit cu catifea roşie. E aranjat ca o canapea cu perne mari. Îmi simt pe coapse rochia udă.

Mă uit în jurul meu şi Touret spune, ridicându-se ca să-şi stingă ţigara: „Pentru inventar, nu vă faceţi griji. Găsim noi o soluţie dacă spargeţi vreo farfurie. De acord?" Nu-mi pasă, nici măcar nu ştiu despre ce vorbeşte. Îi spun: „Vă plătesc pentru prima lună." El răspunde, ridicându-se în picioare: „Cum doriţi. Dar nu este urgent." Deschid geanta şi scot o bancnotă de 500 de franci de la Cognata şi trei de 100 de franci de la mama. Îi spun: „Este bine?" El repetă că nu este urgent, că trebuie să îmi dea o chitanţă şi că nu are chitanţierul la el. Îi spun:

„Asta mă încurcă. Speram să am cheile încă din seara asta." El răspunde: „O, dar vă pot da cheile."

Deschisese geamul în timp ce eram la toaletă. Se aude o orchestră cântând în aer liber, dar şi o femeie care strigă la bărbatul ei. El închide geamul spunând:

„Oricum, este mai cald afară decât înăuntru.” Simt din vocea lui că momentul neplăcut se apropie. Mă ridic şi mă îndepărtez de pat. După o mie de ani, el mă întreabă: „V-aţi dat întâlnire cu cineva aici, diseară?” Nu mă uit la el, doar dau din cap că da. „Un prieten?” Ridic uşor din umăr şi nu răspund nimic. El spune:

„Nu vreau să fiu indiscret. E de înţeles, de altfel.” Mă uit la el – se freacă pe bărbie cu dosul palmei. Zâmbesc, mimez că sunt jenată aşa cum numai eu ştiu să o fac, şi îi spun: „Nu este ceea ce credeţi.” Parcă suntem doi proşti, cum stăm în picioare uitându-ne unul la altul. Îi spun, luându-mi geanta de pe pat: „Trebuie să cobor, mai am o întâlnire înainte.”

Ştiu că mă va lua de braţ şi că va încerca să mă sărute, tot circul. Dar sunt la fel de înaltă ca şi el, cu doar patru centimetri de tocuri, şi nu are alţi doi ticăloşi care să mă ţină. Nu încearcă nimic. Doar oftează. Merg încet spre uşă cu geanta în mână. Îmi spune: „Aşteptaţi. Trebuie să vă întreb ceva.” Mă întorc şi văd că-şi aprinde altă ţigară. Mă întreabă dacă îl cunoşteam pe cumnatul lui, Jean Leballech, înainte să vin la Digne. Răspund că nu, dând din cap: „Am nevoie de rafturi pentru cărţile mele şi mi s-a spus să vorbesc cu el.” Îmi spune: „M-a sunat ca să-mi ceară adresa dumneavoastră.” Îi spun: „Da, ştiu.” Ar vrea să mă mai întrebe altceva dar, în final, se mulţumeşte să mă privească, şi apoi să se uite la covor.

Tonul vocii i se schimbă când îmi spune: „Sper că nu vă supărați dacă vă spun că am văzut foarte rar o fată atât de frumoasă ca dumneavoastră.” Râd şi îi spun: „E întotdeauna plăcut să auzi asta.” Ne uităm unul la altul vreo mie de ani, eu fac ochii mari aşa cum numai eu ştiu. Îi spun: „Sper ca data viitoare când ne vedem să nu mai leşin ca proasta.” Râde şi el, stând în contre-jour. Îmi răspunde: „Orice s-a întâmplat, a avut şarmul său.” Presupun că se referă la culoarea chiloților mei sau la altceva de genul. Ridic din umăr cu aerul meu angelic, cât se poate de sfioasă, dar în sinea mea îl bag în mă-sa.

Afară, pe trotuar, îmi propune să mă conducă cu maşina. Îi strâng mâna spunând nu, că întâlnirea este foarte aproape. Am cheile garsonierei în geantă, sunt uşurată că am scăpat de avansurile lui, aşa că mă simt mai bine. Îmi spune:

„Arătați mai bine acum. Când ne revedem?” Imposibil să-mi recuperez mâna – cred că a hotărât să o păstreze ca garanție. Îi spun: „Săptămâna viitoare. Vă anunț când mă întorc, şi de data asta vă ofer eu ceva de băut. În garsoniera mea!”

Îi ofer o privire care să îl facă să viseze la mine până atunci. Îmi spune:

„Formidabil!” şi apoi: „Scuze!” când îmi trag mâna, ca şi cum mi-o ținuse atâta fără să-şi dea seama.

Merg pe jos. S-a lăsat noaptea şi aud în depărtare acordurile muzicii de la petrecere. Pin-Pon voia să mergem în oraş să

dansăm, împreună cu fraţii lui, dar i-am spus nu, că urăsc înghesuiala de 14 iulie. Nu aş putea suporta să-i văd toată seara pe Bou-Bou şi pe Marie-Laure a lui.

Leballech mă aşteaptă la volanul maşinii lui, exact în locul pe care mi l-a indicat.

Mă aşez alături de el şi încep să îl fac praf pe cumnatul lui: „Ce agasant! Nu mă mai lăsa să plec." Şi continui: „V-aţi supărat pe mine? M-a înnebunit, pe cuvântul meu. Îmi era teamă că nu mă mai aşteptaţi. În plus, mi-a fost un pic rău, din cauza căldurii, sau a emoţiilor, nu ştiu." Mă liniştеşte şi începe să îmi frământe sânii prin rochie. Îi spun: „Vă rog, nu aici, nu acum." Dulce ca mierea, îi spun: „la uitaţi-vă." Îi arăt cheile de la garsoniera. El zâmbeşte, cu un aer serios, şi rămânem amândoi ca într-o telenovelă, cu ochii pe parbriz, gândindu-ne la marea noastră iubire şi la momentele plăcute pe care le vom petrece în cuibuşorul nostru.

Şi apoi, îi dau decisiva: „Este un mare crai, cumnatul dumneavoastră." Nu mă uit la el, dar îl simt cum se zbârleşte. Îmi spune, cu un ton sumbru: „Ţi-a făcut avansuri?" Oftez şi îi răspund: „Avansuri? Eram moartă de frică, da. Nu ştiu cum am reuşit să îl ţin la distanţă. E un obsedat sexual, tipul ăsta." Îl las să-şi scrâşnească dinţii şi adaug: „Scuzaţi-mă că vorbesc aşa de cumnatul dumneavoastră, dar am fost singură de două ori cu el şi de două ori mi-a fost frică." Îmi spune: „Asta nu mă miră. Nu, nu mă miră deloc." Mă ia din nou în braţe şi mă freacă pe spate ca şi cum mi-ar fi frig. Sfârşitul episodului. Ceasul meu arată ora nouă fără un sfert – ceasul de pe bordul lui nu mai merge.

Calamitate cred că şi-a pierdut minţile.

Îi spun: „Dragul meu, chiar trebuie să plec.” Tristă şi tot tacâmul. Mă îmbrăţişează încă o mie de ani, suspin că aproape îmi rup rochia şi cobor. Îi spun, privindu-l în ochi, cu un aer pierdut: „Nu pot să mă întorc mai devreme de săptămâna viitoare. Nu mă uitaţi până atunci, nu?” Nici nu se oboseşte să răspundă la asta, doar mă întreabă: „Când?” Îi spun că îl voi suna, ca să-i aud vocea şi ca să stabilim întâlnirea. Voi fi prudentă – voi vorbi despre rafturile de cărţi. Îl voi aştepta în cuibuşor. Marţi cel mai târziu, pe cuvântul meu. Când ne despărţim, este atât de frumos, atât de emoţionant că aproape cred şi eu totul. Vă jur, am pieptul umflat de suspine şi gâtul uscat. Odată ce voi termina cu toţi, merg la Paris şi voi juca în filme.

***

Ora unu dimineaţa pe ceas când Calamitate opreşte maşinuţa ei automată-nu-ştiu-cum în faţa porţii toantei de maică-mea. Plânge. Îi spun, răbdătoare: „La naiba, ajunge, gata. Nu mă ajutaţi deloc, plângând aşa ca o bocitoare.” O apuc de umăr ca să se întoarcă spre mine. Aprind plafoniera. Ea mă priveşte cu nişte ochi mari şi roşii. Îmi spune suspinând: „Nu – nu pot – să – să mă – opresc.” Stâng plafoniera. O iau în braţe şi o ţin aşa o mie de ani. Ea continuă să plângă cu sughiţuri, şi când o şterg pe faţă plânge şi mai tare. O mie de ani.

Într-un final, îi spun: „Ştiţi bine că nu cobor aici. Acum locuiesc la Pin-Pon.” Se uită în jur, năucă. Se smiorcăie şi mai tare. Venim de la Le Brusquet, unde a făcut pentru amândouă câte o omletă şi nişte salată. Plângea deja încă

dinainte să plecăm de la ea de-acasă. Practic nu s-a oprit din plâns de când i-am mărturisit că sunt sub amenințarea a doi nenorociți care ar putea să mă desfigureze, să mă lase oloagă sau să mă omoare, cum vor ei, şi care mă obligă să fac îți imaginezi ce. Ea nu-şi imaginează nimic, biata toantă. Când îi explic că mi-au dat o garsonieră ca să mă întâlnesc cu bărbați, ea şi-a pus mâna la gură şi i-au țâşnit lacrimile. Este o minune că ne-a adus până aici fără să pornească ştergătoarele, dar s-a oprit de cel puțin cinci ori. Plângea cu capul pe volan. Am plâns şi eu aproape la fel de mult. Sunt ca o maimuță. Când cineva face ceva, fac şi eu la fel.

Eram pe canapeaua din salon, la parter, când mi-a venit ideea. Îmi scosese rochia şi chiloții şi mă făcuse să termin pe bune – de obicei, cu ea trebuia să mă prefac.

Eu nu prea mă ocup de ea, nu am chef, dar abia o ating că şi termină. Ce îmi place, este să o privesc când termină. Nu țipă, geme ca şi cum ar durea-o, dar fața i se schimbă – este incredibil, devine tot mai frumoasă până se prăbuşeşte moale ca o cârpă. Şi de fiecare dată când deschide ochii, nu ghiciți ce spune:

„Dumnezeule, ce ruşine îmi este!” Vă jur, aşa spune. În plus, are nişte picioare mici, ca de chinezoaică – măsura 35, nu sunt sigură – şi când termină, degetele de la picioare i se răsucesc, şi nu mai e deloc amuzant, e chiar ceva care nu se poate descrie. Disperare, poate. Disperare, poftă, cu garda jos, chestii care nu pot să țină o veşnicie. Cum să descriu asta? Pot răspunde doar: nenorocitele ei de degete de la picioare.

Am luat-o în braţe pe canapeaua albastră şi i-am explicat – cu vocea pe care o avea ea când îmi era profesoară. În primul rând trebuie să păstreze secretul.

După ce mă voi mărita, poate că cei doi netrebnici mă vor lăsa în pace. Că altfel.

Ea îşi ridică privirea spre mine şi mă priveşte cu ochii roşii de plâns, întrebătoare: „Că altfel, ce?" îi răspund: „Că altfel scap de amândoi, într-un fel sau altul. Sau îi spun totul lui Pin-Pon, şi se ocupă el." Stă lipită de mine, ea e caldă, iar eu ard de-a binelea.

În maşină, îi spun: „Calamitate, duceţi-mă acasă. Nu mai am cum să tot explic de ce ajung aşa de târziu." Ea dă din cap că da de mai multe ori, înghiţindu-şi suspinele, şi porneşte maşina. Traversăm satul. Mai este lumină la ai lui Larguier şi într-o cameră de deasupra cafenelei Brochard. Lumina este aprinsă şi la mama, la etaj. Ştiu, pentru că numai la lumina aia m-am uitat tot timpul cât am consolat-o pe biata fraieră, în maşină. Încerc să îmi aranjez părul înainte să ajung acasă – dar îmi dau seama că e degeaba, Pin-Pon va observa cum arăt.

Calamitate se opreşte în faţa porţii deschise. Cobor doar după ce întoarce maşina. Farurile luminează curtea şi văd o pisică fugind. Dacă mama Dolores o vede pe lângă iepurii ei, aia e o pisică moartă. Îi spun lui Calamitate: „Am avut încredere în dumneavoastră. Dacă repetaţi ceva din ce v-am spus, nu vă puteţi imagina ce mi se poate întâmpla. „Se repede şi mă îmbrăţişează ca o nebună. Îmi spune: „Draga

mea, copilul meu.” O apuc de umeri şi insist: „Nu are niciun rost să mergem la poliție, înțelegeți? Nu mă vor crede. Amândoi sunt nişte oameni respectabili, nu sunt nişte peşti aşa cum credeți. Au soție, au copii, au o situație bună. Şi, dacă mă omoară, nu mi se mai găseşte nici cadavrul. Li s-a întâmplat altora.”

Şi-a pus din nou mâna la gură. S-a oprit din plâns, dar e mai rău. Se uită la mine de parcă aş fi deja tăiată în bucăți. Oroare totală! Nu ştiam dacă se mai poate întoarce acasă la ea. Îi spun: „Bine. Pentru binele meu, sper că ați înțeles. Dacă lucrurile merg rău, singura persoană căreia îi voi mai spune ceva este Pin-Pon.”

Îi pun arătătorul pe frunte şi îi spun: „Tot ce v-am spus să rămână acolo.” Când cobor din maşină, ea încearcă să mă apuce de braț. Răsuflă greu, mă priveşte cu nişte ochi nebuni, culcată de-a curmezişul scaunului ca să mă oprească. Îi spun:

„Nu vă faceți griji. Voi fi prudentă.” Îmi eliberez încheietura din strânsoarea ei.

Când se ridică, închid porțiera. Plec cu paşi mari spre casă. Ea strigă în urma mea: „Éliane!” Mă întorc şi îi spun, destul de tare: „Veniți să mă vedeți mâine după-amiază. Vă jur, totul este bine acum. Conduceți cu grijă. Ne vedem mâine după-amiază.”

În bucătărie, nu Pin-Pon mă aşteaptă, ci soacră-mea. Stă în picioare lângă masă, în cămaşa de noapte de pe vremuri. Mă

sprijin de perete după ce închid uşa. E furioasă, dar mai mult surprinsă decât furioasă când mă vede cum arăt. Îmi spune: „Ce s-a întâmplat?” Închid ochii. Aud cum pleacă maşina lui Calamitate.

Îi spun: „Am leşinat la domnişoara Dieu. Mi-a fost foarte rău.” Rămân un secol în întuneric. O aud respirând, mă aud şi pe mine respirând. Ea spune: „I-au chemat pe toţi pompierii. Sunt incendii puternice deasupra oraşului Grasse.”

Spun, în întuneric: „Săracul Pin-Pon.”

Când deschid ochii, văd că s-a apropiat de mine, în papuci. Mă priveşte fără răutate, dar şi fără dragoste. Faţa îi este bronzată şi ridată. Ochii şi-au pierdut culoarea. Îmi spune: „Hai, vino. Ai nevoie să dormi.” Urcăm. La etaj, înainte să deschid uşa de la cameră, o sărut pe obraz. Miroase ca Cognata. Îmi spune: „Ţi-am pus o factură veche pe pat. Camionagiul care a adus pianul mecanic este un bărbat pe care soţul meu îl cunoştea, pe nume Leballech.”

Mă gândesc la Calamitate, că ar putea să rateze vreo curbă pe drumul spre casă.

Îi spun, obosită: „De ce credeţi că mă interesează?” Nu se supără şi îmi spune:

„Credeam că te-ar interesa. Am căutat toată după-amiaza prin lucrurile mele ca să găsesc factura asta.” Cobor privirea

şi spun: „Credeam că am văzut pianul ăla când eram mică. Tot ce ține de copilăria mea este foarte important pentru mine.”

Tace câteva momente, după care: „Da, clar. Am înțeles asta – este foarte important pentru tine.”

Odată ajunsă în cameră, iau hârtia de pe pat, îmi iau ochelarii de pe noptieră, apoi mă uit peste ea. Este o factură de demult, în franci vechi, cu antetul „

Ferraldo şi Fiul”. E datată 19 noiembrie 1955 şi semnată apăsat, cu cerneală: Montecciari Lello. Numele şoferului este scris de mână, ca şi restul, probabil de către mama lui Ferraldo: J. Leballech. Jos de tot este menționat: Achitat cu numerar, 21.11.55, şi o semnătură. Scot din geantă cartea de vizită a lui Leballech, unde mi-a scris o adresă pentru rafturile mele de cărți. În 20 de ani nu au făcut prea multe progrese la scris. Mă gândesc mai mult la Calamitate decât la el şi la toate astea. M-am hotărât, o dată pentru totdeauna, când eram la Brusquet, după ce ezitasem mai multe zile. Acum sunt obosită.

Înainte să adorm, simt pe mine mirosul domnişoarei Dieu, amestecat cu chestia aia Dior. Te pune pe gânduri – mirosul altcuiva. Al lui tati – mă opresc, ajunge.

Al mamei. Mirosul ei îmi place cel mai mult. Bou-Bou. Încerc să uit că este la dans. Mă gândesc că doarme liniştit în capătul celălalt al culoarului. Nu mai sunt supărată pe el. Voi face dragoste cu el, jur pe viața mea. Şi iar, şi iar, şi iar.

Încă mai am în fața ochilor drumul luminat de faruri. Tatăl nostru care eşti în ceruri, fă să ajungă acasă proasta aia.

***

Mă trezesc la răsăritul soarelui, leoarcă de transpirație. Am avut un vis oribil. Nu am închis obloanele de la fereastră şi o lumină rece inundă încet-încet camera. Îl aud pe Mickey care îşi pregăteşte cafeaua jos, chiar sub mine. Pin-Pon încă nu s-a întors. Mă ridic şi merg la dulap ca să verific dacă sticluța mai este în buzunarul jachetei roşii. O scot şi o verific atentă, vreau să fiu sigură că nu s-a făcut vreo încurcătură. În visul meu, cea otrăvită era mama. Sub ochii mei, în barul din Digne. Ştiam că va muri şi țipam. După care îi smulgeau şuvițe de păr, şi toată fața îi era acoperită de sânge. Domnişoara Dieu era acolo, şi Pin-Pon, şi Touret, dar Leballech nu era. Spuneau că trebuie să vină şi el, toată lumea râdea şi mă obligau să mănânc părul mamei mele.

Nu ştiu cât timp rămân în picioare în cameră, complet goală. Îl aud pe Mickey, în curte, încercând să îşi pornească camionul. Merg la fereastră. Mă întreb ce are de făcut atât de devreme, de ziua națională. Poate că a adus-o pe Georgette cu el aseară. Nu pot să văd dacă este şi ea în cabină. Mă uit după el cum pleacă, după care mă îmbrac în halatul meu alb inscripționat Elle şi cobor la bucătărie. Nu e nimeni. Îmi fac o cafea. Mă întorc de mai multe ori, pentru că am impresia că în spatele meu e cineva. În sfârşit, ies cu cana mea şi mă aşez pe banca de piatră de lângă poartă, şi îmi beau cafeaua din care ies aburi în primele raze are soarelui roşu care răsare dintre munți.

După cafea, lucrurile merg mai bine, ca întotdeauna. Merg în picioarele goale prin curte şi mă duc până la lunca din spate, unde iarba este moale şi umedă. Nu ştiu cât e ora. În capătul celălalt al luncii, cortul mare al camperilor e încă liniştit.

Nu merg mai departe. Îmi înmoi picioarele în râu, dar apa este rece ca gheața şi le scot imediat. Mă aşez pe o piatră mare, încercând să nu mă gândesc la nimic.

Când nu mă gândesc la nimic, atunci am aceleaşi gânduri tâmpite. De data asta, mă revăd terminând pe canapeaua albastră din Brusquet, cu capul lui Calamitate între genunchii mei ridicați. Ea mi-a spus atunci ca a fost atât de tare, că am tras-o de păr fără să îmi dau seama. E ceva de care mi-am amintit în nenorocitul de vis, cel puțin aşa cred.

După o vreme, unul dintre camperii din luncă – cel mai înalt – vine cu o găleată mare să ia apă de la râu. E în slip, roşu ca o cărămidă de atâta stat la soare, cu părul de pe piept decolorat de atâta bronzat. Îmi spune: „Bună dimineața, sunteți foarte matinală.” Până acum nu vorbisem niciodată cu el. Îmi spune că îl cheamă François, şi eu îi arăt prenumele meu brodat pe halat. Îmi spune: „Ăsta nu este un nume.” Eu spun: „Nu? Ei bine, tocmai v-am spulberat o iluzie.” Mă întreabă dacă mi-am băut cafeaua. Îmi spune: „Veniți să mai beți una cu noi.” Îi spun bine şi îl urmez.

Mergem amândoi în picioarele goale până la cort şi aflu că sunt toți din Colmar, din departamentul Haut-Rhin. Habar nu am unde se află, dar spun: „A, da!” ca şi cum aş fi

copilărit acolo. Mă întreabă ce accent am. Îi răspund: „Mama mea este austriacă.” Încearcă să îmi vorbească în germană şi eu îi repet: „Ja, ja.” Înțeleg un pic, dar altceva nu ştiu să spun. Până la urmă, o lasă baltă.

Prietenul lui şi cele două fete tocmai se treziseră. Băiatul poartă un pantalon de pânză, una dintre fete nişte blugi tăiați deasupra genunchilor şi cealaltă un slip cu o palmă imprimată pe fund. Amândouă se plimbă cu sânii la vedere. Sunt toți bronzați şi sportivi şi toate cele. Mi-l prezintă pe Henri şi îi strâng mâna. Nu e la fel de frumos ca François, dar nici nu arată rău, doar că nu s-a bărbierit de mult.

Fata blondă cu părul ca grâul, cu blugii tăiați, se numeşte Didi şi cealaltă, care este mai frumoasă şi are sânii mici şi tari, perfect rotunzi – Mylène. Fetele fac cafeaua şi o bem aşezați pe jos în fața cortului. Sunt foarte liniştiți aici. Nimeni în față, nimeni în spate. Didi îmi povesteşte că nu le-au ajuns banii să meargă în Sicilia, aşa că au hotărât să rămână aici. Cei doi băieți lucrează amândoi la o bancă, în Colmar. Eu spun: „De ce nu au golit seiful?” dar nu au gustat gluma, doar au zâmbit politicos. Văd saltelele gonflabile din cort. Nu este niciun separator între ele şi îi întreb: „Când vă regulați, cum faceți?” Nici pe asta nu o gustă. Îmi dau seama că au început să-şi schimbe părerea despre mine, că li se pare că sunt o toantă vulgară, aşa că tac.

Stau acolo de patru mii de ani, am aflat fiecare detaliu din viața lor plictisitoare, inclusiv ziua botezului, când se aude cineva venind, şi cine o fi? Un tip epuizat, negru pe față şi pe mâini, într-o cămaşă murdară, cu pantalonul mototolit şi

ghetele terminate. Arată la fel de bucuros precum ciclistul favorit a lui Mickey, când dă un interviu la televizor. De fapt, parcă aduce un pic cu el, doar că e de două ori mai solid. Salută pe toată lumea cu un gest, spunând: „Scuzați-mă, sunt murdar pe mâini.” Şi mie îmi spune: „Te-ai sculat deja?” Nu am nevoie de facultate ca să mă prind că mă va bombăni toată ziua pentru că nu am nimic pe sub halat şi probabil toată lumea a observat asta. Că celelalte fete îşi arată țâțele – nu îl interesează, nici măcar nu se uită la ele. Se uită doar la mine. Mă ridic, spun la revedere, mulțumesc pentru cafea şi toate alea, şi ne întoarcem amândoi acasă, prin iarbă. Îi spun: „Ascultă, Pin-Pon, am ajuns aici din întâmplare, asta-i tot.” Merg mai repede trei-patru paşi ca să îl ajung din urmă, şi îl iau de braț. El îmi spune: „Să nu-mi spui Pin-Pon.”

Când ajungem, Bou-Bou, Cognata şi Mickey – care între timp s-a întors – sunt în bucătărie. Bou-Bou, în pijama, îşi mănâncă cele doisprezece mii de tartine. Îmi spune: „A trecut Brochard pe aici. Profesoara ta de la şcoală a sunat ca să spună că a ajuns cu bine.” Am un nod în gât – mi se pare o mare dovadă de dragoste că a făcut asta – dar spun: „Cum reuşeşti să înghiți atâta?” El ridică din umeri şi zâmbeşte. Simt că mor când îl văd cum zâmbeşte. Mă pup cu Cognata şi urc.

În cameră, Pin-Pon se dezbracă şi se culcă în patul nefăcut. Îmi spune: „Trebuie să dorm un pic. Diseară mergem să dansăm, doar noi doi.” Mă aşez lângă el. Nu a avut timp să se spele, aşa că miroase a fum. Rămâne o vreme cu ochii deschişi, după care îi închide şi spune: „Verdier şi-a rupt o claviculă. Îl mai ştii pe băiatul ăla care era cu mine la Bing-Bang, când ne-am cunoscut?” „Da, mi-l amintesc.”

Îmi spune: „Şi-a rupt o claviculă.” Sunt bucuroasă că domnişoara Dieu a sunat.

E o adevărată dovadă de iubire, cel puțin aşa cred eu. Este cea mai mare dovadă de iubire, mai mult decât orice, să te temi că cineva îşi face griji pentru tine.

Toată lumea – în afară de mama – se gândeşte că nu îmi pasă dacă cineva îşi face griji pentru mine. Nu e adevărat. Dumnezeule, nu. Nu vreau să îmi arăt sentimentele, asta-i tot. Că a sunat la Brochard – asta este o dovadă de iubire mai mare decât ce s-a gândit să îmi dea, ieri seară, la Digne, când m-am urcat la ea în maşină. Mă aştepta de mult timp, parcată în față la Provençal. După ce s-a lamentat că am întârziat atâta, primul lucru pe care mi-l spune: „Am fost să-i văd pe părinții tăi, sâmbătă după-amiază. Mama ta mi-a arătat rochia de nuntă.

Adusesem o cerere de recunoaştere de paternitate pentru tatăl tău. Nu am putut să îl conving să o semneze dar, vei vedea, într-o zi va fi adăugată la certificatul tău de naştere.”

Asta a fost. Sâmbătă după-amiază o lălăiam prin oraş, nu aveam chef nici de mine, nici de nimic altceva. După ce l-am sunat pe Leballech, plângeam în sinea mea cum plânge biata toantă de față cu toată lumea. A mers la noi. A crezut că mă va face fericită şi că totul va fi minunat şi că voi înțelege în sfârşit că mă iubeşte aşa cum spune, de când aveam paisprezece ani, sau cincisprezece, dintotdeauna. De fapt, înțeleg. Nu sunt insensibilă, în niciun caz. Nu sunt insensibilă, nici asocială, nici caracter pervers – cum mi-a

scris la dosar o idioată de la asistența socială după ce mi-au făcut nişte teste de tot rahatul, la Nisa. Era şi un doctor pe acolo, care cred că voia să mă interneze pe loc. Şi totuşi... Şi totuşi, ce mi-a trecut prin cap când Calamitate mi-a povestit ce faptă bună a făcut, nu este că mă iubea, sau că trebuia să sar în sus de bucurie (cu riscul să mă lovesc de plafonul de la maşinuța ei minusculă şi să-mi sparg capul). Ce mi-a trecut prin cap, este că ea l-a văzut pe el, că a vorbit cu el, că ea a intrat în camera lui, şi eu nu. Eu nu – asta era.

Sunt în fața ferestrei, cu fruntea de geam. Soarele îmi bate în față. Îmi spun că voi merge să îl văd în frumoasa mea rochie albă, în ziua nunții, când toți vor bea şi vor râde şi vor spune povestioarele lor idioate. Pentru prima oară după patru ani, nouă luni şi cinci zile. Şi apoi, înainte să se termine luna iulie, Pin-Pon îşi va vedea familia spartă în bucăți, aşa cum a pățit şi familia mea. Îşi va pierde frații, aşa cum eu mi-am pierdut tatăl. Unde este tatăl meu? Unde este? Mă doare când mă gândesc la toanta de mama cu cei trei nenorociți, în ziua aceea înzăpezită de iarnă, îi urăsc pentru ce i-au făcut. Dar, de fapt, adevărul este că nu îmi pasă. Nu-mi pasă când mă gândesc la ce ne-au făcut, lui şi mie. Unde este el? L-am lovit cu lopata pe un nenorocit care nu era tati, un nenorocit pe care nu îl cunoşteam – trebuie să te opreşti, acum opreşte-te – îmi spunea: „Îți voi da bani. Mergem într-o excursie. La Paris.”

Soarele îmi bate în ochi, mă orbeşte.

Îl voi face praf pe Pin-Pon. Îl voi face să ia una dintre puştile nemerniculuI de taică-su şi îi voi spune: „Este Leballech, este Touret” ca să-i omoare. Voi fi Elle.

Voi şterge totul. Voi merge la tati şi îi voi spune: „Acum sunt morți toți trei.

Gata, sunt vindecată, şi eşti vindecat şi tu.”

Îmi dau seama că sunt pe scară, aşezată pe o treaptă, cu o mână pe balustradă.

Obrazul meu este lipit de lemnul lăcuit şi din când în când văd bucătăria de jos, sau strălucirea ferestrei. Nu se aude niciun zgomot, nimic, doar respirația mea.

Cred că mi-am smuls unghiile false una câte una, cum mi se întâmplă uneori, le simt în cealaltă mână pe care o țin strânsă, apăsată peste gură. Plâng gândindu-mă la fața lui. Vine pe drum, până la casa noastră. Se opreşte la câțiva paşi de mine ca să mă lase să alerg şi să-i sar în brațe. Râde. Strigă: „Ce a adus tati pentru fetița lui iubită? Ce a adus?” Nimeni şi nimic nu va putea să mă convingă că asta a fost înainte. Vreau, chiar vreau din toate puterile ca asta să fie acum. Şi să nu se termine niciodată. Niciodată.

Execuţia

A fost incendii multe în acea vară.

Noaptea nu reuşesc să dorm. Pini care ardeau pe dealuri, avioanele de stins incendii care zburau jos, perdelele de apă care cădeau peste pământ ca nişte salve de artilerie, strălucitoare în razele soarelui, prin tot fumul din jur.

Revăd şi nunta. Ea, în rochia ei albă lungă, modificată cu atâta dragoste şi artă de mama ei că părea o a doua piele. Voalul pe care ea l-a scos în curte şi pe care l-a rupt ca să dea câte o bucată fiecăruia. Zâmbetul pe care îl avea în acea zi. Am privit-o în ochi la biserică, când i-am pus inelul în deget. Atunci i-am văzut din nou, mai agitate ca oricând, acele umbre care îmi aminteau de zborul unor păsări rătăcite, toamna, printre munți. Zâmbetul era doar în vârful buzelor, atât de nesigur, de fragil că mi-era milă, da, mi-era milă de ea, aş fi dat orice să o pot înțelege şi să o pot ajuta. Sau poate asta cred acum, poate inventez eu, nu mai ştiu.

Am fost 35 sau 40 la masă. Apoi au venit alții, şi alții, din sat sau din altă parte, şi în mijlocul după amiezii, când dansam, eram deja de două ori sau chiar şi mai mulți. Am deschis dansul cu Elle. Un vals, ca să le fac plăcere mamei ei şi mamei mele. Îşi ținea rochia cu o mână, ca să nu o murdărească, şi se învârtea, se învârtea şi, la sfârşit, s-a sprijinit pe mine, pentru că amețise. Îmi vorbeşte foarte puțin de dimineață, dar atunci am auzit: „Ce minunat, ce minunat!” Am tras-o spre mine şi am strânso în brațe. O țineam de talie când ne întorceam la mese, trecând printre

invitații care mă băteau prieteneşte pe spate. Chiar şi acum, doar când mă gândesc, parcă îi simt din nou corpul delicat prin rochie.

Mai târziu, am privit-o dansând cu Mickey, cavalerul meu de onoare, care îi scosese pe sub masă, la prânz, o jartieră albastră de la bunica, singura pe care am putut-o găsi ca să respectăm tradiția. Toți bărbații îşi scoseseră vesta şi cravata, dar şi cu mânecile suflecate, sprinterul ghinionist de frate-meu arăta ca un prinț pentru că dansa cu o prințesă. I-am spus lui Bou-Bou, care era lângă mine: „Îți dai seama, mă însor!" M-a luat cu brațul de umeri şi m-a sărutat apăsat pe obraz – pentru prima oară de când îi intrase în cap că nu este masculin să îți îmbrățişezi fratele. Mi-a spus: „E o zi minunată!"

Da. Soarele deasupra munților din jurul nostru, râsetele oamenilor pentru că Henric al patrulea făcea pe clovnul, vinul care curgea, discurile care alternau pentru ca şi tinerii şi bătrânii să poată dansa, totul era bine. Găsisem o infirmieră în oraş, care să stea până la opt seara cu socrul paralizat. Eva Braun era şi ea acolo. Când ne întâlneam privirile – ochii ei sunt albaştri precum cei ai fiicei – îmi zâmbea mijindu-şi ochii ca să-mi arate că era bucuroasă. Sunt sigur că era bucuroasă, am mai vorbit de atunci despre asta. Nu ştia nici ea ce ne pregătea Aia.

La un moment dat, eram în fața uşii de la hambar, auzeam muzică şi strigăte, şi am început să râd singur. M-am gândit: „Ei, asta este nunta mea. De azi sunt însurat." Băusem mult şi sunetele nu mai ajungeau la urechile mele ca de obicei.

Aveam impresia că râd în altă lume decât cea în care are loc nunta. Cei care dansau în praf nu erau reali. Nu era nici măcar curtea noastră, pe care o ştiam dintotdeauna.

La puțin timp după aceea, din câte îmi amintesc, am început să o caut pe Elle, şi nimeni nu ştia unde era. Bou-Bou se ocupa în pod de sistemul stereo pe care i-l împrumutase un prieten de la liceu. Mi-a spus: „Am văzut-o intrând în casă, acum cinci minute.” Am mers în bucătărie, unde o mulțime de oameni râdeau şi beau, dar ea nu era acolo. I-am spus mamei: „Ei, na! Deja mi-am pierdut soția.”

Nici ea nu o văzuse de ceva vreme.

Am urcat la etaj. Nu era nimeni în camera noastră şi m-am uitat din nou, pe fereastră, la cei care dansează curte. Eva Braun era aşezată la o masă cu doamna Larguier. Domnişoara Dieu era singură lângă izvor, cu un pahar în mână. I-am văzut şi pe Juliette şi Henric al patrulea, Martine Brochard, Moune coafeza, şi alte prietene de-ale Ellei pe care nu le ştiu după nume. Nu l-am văzut pe Mickey şi am bătut la uşa lui. Georgette a strigat, speriată: „Nu! Nu intrați!” Şi am înțeles că îi deranjam. De fiecare dată când bat la o uşă, în spatele ei este Mickey, cu Georgette, antrenându-se să piardă următoarea cursă.

Am coborât. Am dat o tură prin curte, căutând-o din ochi. Am ieşit în drum ca să văd dacă nu e afară cu cineva. Apoi am mers să vorbesc cu Eva Braun. Ea s-a uitat în jur, îngrijorată, şi mi-a spus: „Credeam că e cu tine.” Am găsit-o pe domnişoara Dieu în pod, alegea discuri cu Bou-Bou şi cu

amicul lui, proprietarul sistemului stereo. Şi ea băuse mult, avea ochii tulburi şi vocea îi era ciudată. Mi-a spus că o văzuse pe Éliane coborând în luncă, „să îi invite pe camperi”, dar că asta fusese mai demult. În afară de Eva Braun, ea era singura care îi spunea Éliane şi, nu ştiu de ce, dar asta mă irita. O mai văzusem o singură dată – venise în după-amiaza de 14 iulie, trei zile înainte de nuntă – şi am ştiut imediat că nu îmi place de ea. Acum nu ar mai avea niciun rost să explic de ce simțeam asta.

Pot să spun atât: că din cauza prostiei noastre – a mea şi a ei – s-au întâmplat toate.

Am traversat curtea mergând cât mai natural, ca să nu deranjez invitații, dar nu m-am mai putut abține şi am început să alerg la vale în luncă. Volkswagen-ul camperilor nu era sub copaci şi cortul era gol. Respiram greu. Nu ştiu ce-mi imaginam că se întâmplase. Mă gândisem că de 14 iulie se întorsese foarte târziu – ora unu şi jumătatea dimineața, aşa mi-a spus Mama – şi apoi o găsisem chiar acolo, goală pe sub halatul ei pufos, când soarele abia răsărise peste crestele munților. Am rămas un pic în cort, gândindu-mă. M-am uitat în jur şi am văzut saltelele gonflabile, hainele care erau aruncate peste tot, vesela şi tacâmurile din metal care nu erau spălate. Mirosea a mâncare proastă şi a cauciuc. Mai aveam şi acea senzație că lucrurile nu sunt chiar reale, dar nu eram beat. M-am gândit – camperii trebuie să plece la sfârşitul lunii şi, dacă vor vrea să stea mai mult, voi găsi un pretext ca să îi refuz.

Când am plecat, era să mă lovesc de Bou-Bou, care venise să mă caute. M-a întrebat: „Ce se întâmplă?” Am ridicat din

umeri şi am răspuns: „Nu ştiu.” Am mers amândoi la rău şi m-am spălat cu apă rece pe față. Mi-a spus că am băut mult şi că, atunci când bei mult, vezi totul ciudat, chiar şi lucrurile cele mai simple. Era posibil, până la urmă, ca Elle să aibă nevoie să rămână singură un moment. Era o zi mare pentru ea. Bou-Bou a spus: „Ştii şi tu că Elle este foarte emotivă.” Am dat din cap de mai multe ori că da, mai mult ca sigur are dreptate.

Mi-am aranjat nodul de la papion Şi ne-am întors cu paşi înceți prin luncă.

În curte, toată lumea mă căuta pe mine. Am dansat cu Juliette, apoi cu Moune, apoi cu Georgette care coborâse din camera lui Mickey. M-am forțat să vorbesc şi să râd cu toată lumea. Henric al patrulea s-a dus să-mi aducă nişte vin de la butoaiele pe care le pusesem în fața şopronului cu biciclete, şi am băut paharul dintr-o dată. Era vin din via noastră, nu produce mult, dar este bun.

Mă uitam din când în când la Eva Braun. Afişa un zâmbet larg când trecea cineva pe lângă ea, dar ştiam că îngrijorarea îi creştea tot mai mult. Domnişoara Dieu era la altă masă, tristă în fața unui pahar gol. Am văzut-o că se ridică şi merge să şi-l umple. Efortul pe care îl făcea ca să meargă drept era la fel de mare ca efortul pe care îl făceam eu ca să pară că mă simt bine. Se îmbrăcase cu o rochie neagră foarte decoltată, dar materialul îi intra în fund, aşa că trăgea tot timpul de rochie. M-am gândit că e ridicolă dar, într-un fel, mă bucuram că este aşa.

La ora şapte, Elle încă nu se întorsese. Când cineva mă întreba unde este, îi răspundeam: „Elle s-a dus să se odihnească un pic.” Cu timpul, mi-am dat seama că nu mă mai credeau şi că invitaţii tăceau când treceam pe lângă ei. Până la urmă, m-am dus să vorbesc cu Mickey. L-am dus la poartă şi i-am spus: „Mai bine luăm maşina lui Henric al patrulea şi dăm o tură, ca să vedem dacă Elle nu e pe drum.”

Am traversat satul pustiu – toată lumea, sau aproape, era la noi – şi am oprit mai întâi la cafeneaua lui Brochard. Brochard mama nu a vrut să închidă, de teamă să nu rateze vreo vânzare de genul ac de siguranţă pentru turista căreia i s-a rupt nasturele, dar a vrut să vină neapărat la nuntă, aşa că Brochard tatăl a rămas de serviciu. Era singur în interior, se răcorea cu o bere şi cu una dintre revistele alea pe care nu îndrăzneşte să le deschidă când soţia lui este acolo. Nu o văzuse pe Elle de dimineaţă, de când ieşise la braţul meu din biserica de vizavi. Mi-a spus că arătam foarte bine, şi eu şi mireasa.

După aceea, am mers la Eva Braun. Era ultimul loc în care mă aşteptam să o găsesc pe Elle, pentru că mama ei era la noi, dar Mickey a spus: „Ce ne costă să trecem şi pe acolo? Nu se ştie niciodată.” Am bătut degeaba în geamul de la uşă, nu ne-a răspuns nimeni. Casa era foarte liniştită. Bucătăria nu este mare, ca la noi, şi e separată printr-un perete de camera principală. Mickey era pentru prima dată acolo. Se uita în jurul lui cu ochii mijiţi de curiozitate. Mi-a spus: „Jos pălăria. Totul e foarte bine organizat.” Am strigat: „E cineva?” Am auzit mişcare într-o cameră, la etaj, şi infirmiera pe care o angajasem, domnişoara Tusseau, a coborât, cu arătătorul la buze, spunând: „Acum doarme.”

Când am văzut-o pe infirmieră, ne-am dat seama imediat că se întâmplase ceva.

Avea ochii roşii, de parcă plânsese. Şi-a tras un scaun, s-a aşezat pe el şi a suspinat înainte să-mi spună: „Bietul meu băiat, nu ştiu cu cine te-ai însurat, nu mă priveşte, dar am trecut printr-un moment îngrozitor.” M-a privit drept în ochi şi a repetat: „Îngrozitor.”

Am întrebat-o dacă Elle era sus, şi ea mi-a răspuns: „Dumnezeule mare, nu! Dar a fost pe aici.” Domnişoara Tusseau are vreo patruzeci de ani. Nu e chiar infirmieră, dar ştie să facă injecţii şi să aibă grijă de bolnavi. În acea zi purta un şorţ alb peste o rochie albastră, iar şorţul era rupt. Ni l-a arătat spunând: „Ea mi-a făcut asta.” După care a dat din cap, cu ochii plini de lacrimi. Nu mai putea vorbi. M-am aşezat în faţa ei, la fel şi Mickey. Era jenat de situaţie şi mi-a spus că dacă vreau, poate să mă aştepte în maşină. I-am răspuns că nu, că prefer să rămână. Nu mai ştiam dacă sunt beat sau nu. Totul părea mai ireal decât acasă.

Domnişoara Tusseau îşi tampona ochii cu o batistă micuţă făcută ghem. I-a luat mult timp să ne povestească ce s-a întâmplat, şi mai mult timp ca să îi dăm de capăt, pentru că dădea tot timpul explicaţii ca să fie clar că toată lumea are o părere bună despre ea, în oraş, şi că a îngrijit multă lume, a alinat mulţi suferinzi, şi tot aşa. Mickey, mai puţin răbdător, sau mai puţin amorţit de vin decât eram eu, îi spunea: „Bine, am înţeles. Mai departe.”

În acea după-amiază – este versiunea domnişoarei Tusseau, dar altă versiune nu ştiu – Elle ajunge acasă pe la ora cinci, singură, îmbrăcată în rochia albă de mireasă. Nu a adus nicio bucată de tort, nicio sticlă de vin, nimic. Voia doar să îl vadă pe tatăl ei. Să îl vadă. Era „foarte emoționată", se vedea, dar se şi simțea din vocea ei. Domnişoara Tusseau a spus că e drăguț din partea ei să plece de la nuntă ca să-i arate tatălui ei paralizat că se gândeşte la el. Ea însăşi, de exemplu, nu s-a măritat niciodată tocmai din cauza sănătății părinților ei, când încă mai erau pe lumea asta. „Bine, am înțeles. Mai departe."

În timp ce urcau amândouă pe scară – atunci a început. Bătrânul, din camera lui, a recunoscut pasul fiicei şi a început să urle şi să o insulte. A strigat că nu vrea ca Elle să intre. Înainte ca domnişoara Tusseau să o poată opri, ea a traversat holul şi a intrat.

El a urlat şi mai tare, nu voia ca Elle să îl vadă, se agita în fotoliul lui, de parcă îşi pierduse mințile. Elle s-a dus oricum către el, împingând-o pe domnişoara Tusseau „cu o sălbăticie incredibilă". Atunci i-a rupt şorțul. Lacrimile îi curgeau pe obraji şi respira greu, parcă se sufoca. Îl privea doar pe tatăl ei. Nu putea să spună niciun cuvânt. A rămas un timp în fața lui, el continuând să-şi ascundă fața. Se vedea că ea făcea eforturi teribile să spună ceva, iar apoi s-a lăsat în genunchi, şi-a pus brațele în jurul picioarelor lui moarte şi s-a agățat de el. Şi a început şi ea să urle, nu spunea niciun cuvânt, doar un urlet care nu se mai oprea.

Domnişoara Tusseau a încercat să o desprindă, a amenințat-o că cheamă poliția, dar ea se zbătea „ca o

nebună”, şi era periculos pentru că risca să îl tragă şi pe tatăl ei din fotoliu. Bătrânul nu mai urla. Acum plângea. După o vreme, s-a liniştit şi ea, şi doar stătea acolo, cu capul pe picioarele lui. Elle şoptea: „Te rog, te rog.” – tot timpul, ca o litanie. În sfârşit, bătrânul i-a spus, ascunzându-şi faţa în continuare: „Pleacă, Éliane. Du-te şi adu-o pe mama ta. O vreau pe mama ta.”

Elle s-a ridicat fără să răspundă. L-a privit mult timp, în picioare, după care a spus: „În curând, vom fi din nou ca înainte. Vei vedea. Sunt sigură.” Cel puţin, asta a înţeles domnişoara Tusseau. Bătrânul nu a răspuns. După ce Elle a plecat, el a plâns din nou, singur în fotoliul lui, cu un puls „foarte îngrijorător”.

Domnişoara Tusseau i-a dat un calmant, dar a durat cam o oră până să i se liniştească inima şi să adoarmă. A mai fost ceva. Când e vorba de Elle, întotdeauna mai este ceva. Când a plecat, a coborât în bucătărie să-şi dea cu apă rece pe faţă şi să se aranjeze în oglinda de deasupra chiuvetei. Atunci a observat că domnişoara Tusseau o priveşte. I-a spus, fără să se întoarcă, cu francheţea ei obişnuită şi folosind cuvintele care i-au venit cel mai uşor. Tot ce crede ea despre fetele bătrâne, ce ar trebui să încerce în loc să-şi bage nasul în treburile altora şi, dacă am înţeles bine, încă un lucru pe care domnişoara Tusseau l-a considerat în mod special „îngrozitor” pentru că până atunci nici nu ştia că aşa ceva se poate.

Când ne-am întors la maşină, fără să îi cer, Mickey s-a aşezat la volan. Nu a pornit motorul imediat. Am rămas acolo, în faţa porţii pe care Eva Braun a împodobit-o cu

trandafiri cățărători, el fumând o țigară, eu gândindu-mă. După care, mi-a spus: „Ştii, nu poți crede tot ce povestesc femeile. Ele exagerează întotdeauna.” Răspund că da, bineînțeles. El adaugă: „De altfel, bietul bătrân e dus cu pluta. Închis toată ziua într-o cameră, nu iese niciodată. Îți dai seama?”

Răspund că da, bineînțeles. După părerea lui, este o situație simplă, ca în toate familiile, şi care se rezolvă cu timpul. Când Elle a venit să locuiască cu mine fără să fim căsătoriți, tatăl ei a jurat să nu o mai vadă niciodată. Ar trebui să mă gândesc: Eu ce aş face în situația asta? Ea s-a gândit, ca o fată bună ce este, că ziua nunții ei este ocazia cea mai bună să se împace. Şi el cum se poartă cu ea?

Şi în fața unei străine! Să mă pun în locul ei, al Ellei. Răspund că da, bineînțeles.

Mă întreabă, fără răutate, dacă nu aş putea să răspund şi altceva, să mai variez un pic. După părerea lui, Elle se ascunde în vreun colț, ca un copil, şi nu vrea să vadă pe nimeni. Ar trebui să ştiu că, în ciuda aerelor ei grozave, de fapt este un copil.

Mă uit la el – fratele meu Mickey. Transpirația şi soarele i-au făcut părul să stea în toate direcțiile. Are părul de la tatăl nostru, un păr adevărat de Rital. Mă gândesc că are dreptate, în afară de partea cea mai importantă – această scenă incredibilă între Elle şi cel pe care îl numea întotdeauna „nenorocitul”, sau „celălalt nenorocit” – ceea ce înseamnă că nu are dreptate cu nimic, dar îi spun:

„Bine, bine. Hai să mergem, să vedem dacă nu s-a întors.” Elle nu se întorsese.

Mickey a dus-o acasă pe Eva Braun, ca să-i dea drumul infirmierei, şi a început să se lase noaptea. Nu i-am spus nimic Evei Braun, pentru că oricum va afla totul de cum va pune piciorul în bucătărie. Am sărutat-o pe obraji şi ea m-a strâns tare de braţ. Mi-a spus, cu accentul ei german: „Nu fiţi supărat. Nu e vina ei. Vă jur că nu este vina ei.” Aveam să-i pun o întrebare îngrozitoare, am fost pe punctul să o întreb, dar apoi i-am văzut ochii albaştri, faţa încrezătoare, şi nu am putut. Voiam să o întreb dacă cumva, în urmă cu cinci ani, Elle a avut vreun rol în accidentul tatălui ei. Sunt momente în care nu sunt chiar atât de Pin-Pon pe cât crede lumea. Mulţi dintre invitaţi plecaseră. Alţii se urcau în maşini. Îmi spuneau mulţumesc, la revedere, cu o bucurie pe care o simţeam falsă. Curtea era plină de sticle goale, de pahare goale, de bucăţi din voalul Ellei, şi un norişor de praf plutea aproape imobil la câţiva centimetri deasupra pământului. În faţa hambarului, în jurul meselor puse pe capre de lemn, câteva persoane ascultau poveştile lui Henric al patrulea. Erau Bou-Bou şi prietenul lui de la liceu, Martine Brochard, Georgette, Tessari şi soţia, dar şi alţii pe care îi cunoşteam doar din vedere. Juliette şi cu Mama puneau tacâmuri pe o faţă de masă curată.

Mama mi-a spus: „Ne-am gândit să mâncăm totuşi ceva.”

Domnişoara Dieu stătea în bucătărie, lângă fotoliul Cognatei. Mi-a spus şi ea:

„Să nu vă supărați pe ea când se va întoarce.” Şi adăugă: „Vă va părea rău mai târziu, când o veți cunoaşte cu adevărat.” Cognata voia să ştie despre ce vorbeam. I-am făcut semn cu mâna să tacă şi i-am răspuns domnişoarei Dieu:

„De ce? O cunoaşteți mai bine decât mine?” Ea s-a uitat în jos, pentru că vorbisem tare, şi a spus: „O cunosc de mai mult timp.” Părea că începe să se trezească din beție, şi îşi aranjase părul. Sânii i se vedeau albi prin decolteu şi de o dimensiune care nu poate trece neobservată. A simțit că mă uit la ei, aşa că i-a acoperit cu mâna. Nu ştiu de ce, dar antipatia față de ea mi-a dispărut dintr-o dată. I-am spus: „Bine, bine. Aşa e, i-ați fost profesoară.” Am ciocnit paharul cu Cognata şi am spus: „Sănătate, domnişoară Dieu!” Ea a răspuns: „Puteți să-mi spuneți Florence.” I-am spus că eleva ei îi spune întotdeauna domnişoara Dieu.

A râs – nu mult, dar era prima oară că o vedeam râzând. Mi-a spus: „O, nu! Ştiți cum îmi spune? Calamitate. Nu are niciun pic de respect pentru mine.” În timp ce bea, şi-a pus din nou mâna peste decolteu. Ne-am uitat un moment unul la altul şi am spus: „Nu are niciun pic de respect pentru nimeni.”

Mai târziu, Mama ne-a pus masa cu mâncarea rămasă de la nuntă. Bou-Bou trăsese un cablu din hambar ca să branşeze o lampă deasupra mesei dar, în partea asta a curții, electricitatea funcționează doar când vrea ea, şi cablul nu era destul de lung pentru a ne branşa la bucătărie. După ce am discutat situația, am ajuns la concluzia că ar fi prea greu să mutăm masa în fața casei, şi

am aprins nişte lămpi pe gaz şi lumânări. Cognata a fost de acord cu Juliette şi cu Florence-Calamitate că este „feeric”.

Până la urmă am mai rămas doar vreo 15 la masă. Prietenul lui Bou-Bou şi Martine Brochard mâncau în linişte, – se pare că era vorba de dragoste la prima vedere – abia spre sfârşitul petrecerii şi-au găsit curaj să vorbească unul cu celălalt. Henric al patrulea spunea ghicitori care îl făceau pe Mickey să râdă în hohote, pe care Juliette şi Georgette se prefăceau că nu le aud, şi pe care eu nu le puteam asculta. Aerul era cald, aveam un nod dureros în gât – ca în copilărie când nu voiam să par cowboy-ul plângăcios.

Am dat mâna cu domnişoara Dieu care pleca acasă. Am dat mâna cu un cuplu pe care nu îl cunoşteam. La un moment dat, Bou-Bou mi-a spus: „Duminica viitoare, Mickey va câştiga la Digne. E cursa lui, vei vedea.” Vă spun sincer, în acel moment mi s-a părut evident că nici eu, nici Elle, nu vom apuca duminica viitoare. Era aproape ora 11 când s-a întors Elle. Eram aşezat cu spatele la poartă, intenționat, ca să nu o văd când se întoarce. Am ştiut că s-a întors din privirile celorlalți. Toată lumea a tăcut şi se uita la mine, întrebându-se cum voi reacționa. M-am întors, doar pentru o secundă, şi ea era nemişcată la intrarea în curte, în rochia ei albă, cu tivul murdar de pământ, cu părul ei lung desfăcut, cu fața de nedescris – sau poate doar obosită. M-am uitat la farfuria mea. Ea s-a apropiat, îi auzeam paşii în spatele meu. S-a oprit foarte aproape, s-a aplecat şi m-a sărutat pe tâmplă. Mi-a spus, ca să audă toată lumea: „Nu am vrut să mă întorc decât când erai singur. Am crezut că a plecat toată lumea.”

Bou-Bou, care stătea lângă mine, s-a ridicat de pe scaun, şi ea s-a aşezat în locul lui. S-a uitat la ce rămăsese în farfuria din faţa ei şi a început să mănânce – mai mult ca să facă ceva, decât de foame. Ştiu asta, pentru că nu-i este niciodată foame. Mai mânca din când în când pâine şi ciocolată. Nu bea niciodată prea mult – câte un Vittel cu mentă, când ieşea. În rest, apă de izvor. Mickey, ca să destindă atmosfera, a spus: „De acum nu te mai strigăm Elle, ci Désirée[23].” Ea a zâmbit, cu gura plină, şi m-a luat de mână pe sub masă fără să se uite la mine.

După ce a înghiţit, a răspuns: „Duceţi-vă toţi la dracu.”

A spus-o pe un asemenea ton că, după un moment de surpriză, toată lumea a preferat să râdă. Cognata nu auzise, aşa că a trebuit să i se explice. A râs şi ea, şi – vorbind mai mult cu mine decât cu ceilalţi, pentru că se uita fix la mine – a spus ceva ce mi-a rămas gravat în minte pentru totdeauna: „Micuţa nici măcar nu ştie ce înseamnă cuvintele astea. Ea spune orice îi vine în minte ca să arate că există, ca atunci când cineva cântă la pian fără să ştie notele – măcar face zgomot.”

Nimeni nu o mai auzise pe mătuşă vorbind aşa, în afară de Elle, se pare, care continua să aleagă legume din farfurie, fără să pară că discuţia o priveşte.

---

[23] Joc de cuvinte: Désirée este un prenume francez, dar înseamnă şi “mult-dorita” sau “mult-aşteptata”.

Cognata ne-a spus: „Ascultați-mă. Aveți urechi, nu?” A lovit cu vârful degetelor în masă, şi am înțeles ce voia să spună încă dinainte să continue. Ochii ei spălăciți nu se dezlipeau de mine, era clar că mi se adresează mie. Trei puncte, trei linii, trei puncte. Mi-a spus, cu vocea ei spartă de bătrână care nu mai aude:

„Am dreptate, nu? Am dreptate?” Nu am răspuns nimic. Ceilalți nu înțelegeau, aşa că ea a spus, tot râzând: „Am fost şef de grupă în tabără când eram mică.

Asta e tot ce îmi mai amintesc din Codul Morse.” Râdea în continuare: „Vedeți, dacă asta este tot ce-mi amintesc, înseamnă că suntem mulți cei care vrem să spunem acelaşi lucru. Doar că facem zgomote diferite, asta-i tot.”

A fost Elle cea care a pus punct acelei zile. Îmi ținea în continuare mâna pe sub masă. A vorbit cu Cognata fără ca vocea să i se audă, doar din buze, nimeni nu a auzit nimic. Dar Cognata a început să râdă din nou, tuşind şi sufocându-se, atât de tare că Henric al patrulea şi Mickey s-au ridicat ca să o bată pe spate. Evident, toată lumea voia să ştie ce îi spusese Elle, dar Cognata îşi deschidea ochii în gol, încercând să respire normal, şi dădea din cap, doar dădea din cap. Atunci m-am întors către Elle şi i-am vorbit pentru prima oară de când se întorsese. Am întrebat-o: „Ce i-ai spus?” M-a strâns de mână şi mi-a răspuns, ca să audă toată lumea: „I-am spus că vreau să-mi petrec noaptea nunții, că nu mai pot să aştept, şi că voi nu vă mai opriți din trăncăneala voastră.” Vă jur, exact asta a spus, cuvânt cu cuvânt. Mai erau câțiva la masă şi pot să confirme.

***

Fusese câteva ore la râu, într-un loc numit Palm Beach. După care, era prea târziu să se întoarcă fără să-i fac o scenă în fața tuturor, aşa că aşteptase să se lase noaptea şi să plece invitații. Cu cât se făcea mai târziu, cu atât îi era mai teamă că o voi bate, şi asta nu o încuraja deloc să se întoarcă. Nu se temea atât de lovituri, cât de bătaia în fața tuturor.

Asta mi-a spus a doua zi dimineață. Nu mai era nimeni acasă, în afară de Cognata, jos, şi puteam să vorbim liniştiți. Eram întins pe pat, cum fac în fiecare duminică dimineață a doua zi după ce mă însor, şi ea era aşezată goală lângă mine, cu picioarele pe jos, cu mâna mea stângă între coapsele ei – întotdeauna îmi spunea că se simte mai bine cu mâna mea stângă în acel loc. Era felul ei de a face yoga.

Nu mi-a vorbit de vizita la tatăl ei decât după ce a aflat că ştiu. Mai întâi – privindu-se fix în oglinda dulapului, a spus la naiba – şi apoi, uitându-se la mine, mi-a spus că nu are importanță, că nu-i pasă de moşul ăla nenorocit care miroase a pipi. Tot ce mi-a povestit bătăciunea aia care i-a stat de dădacă – sunt minciuni. Nebuna aia şi-a şters de atâtea ori pânzele de păianjen dintre picioare, ca acum păianjenii i se plimbă prin cap. Nu am putea vorbi de ceva mai vesel?

Am întrebat-o de ce s-a dus să-şi vadă tatăl, dacă nu-i pasă de el. Mi-a răspunzi fără să ezite: „Îmi promisese că mă va recunoaşte dacă mă mărit. Vreau să am numele lui pe certificatul de naştere.” Avea acel mod genial de a-ți închide gura cu singurul argument la care nu te aşteptai. Am

întrebat-o, totuşi, de ce o mai interesa numele lui, pentru că acum poartă numele meu. Ea mi-a răspuns, din nou fără să ezite: „Ca să îi fac în ciudă. Dacă ea crapă înaintea lui, atunci eu voi primi moştenirea de la sora lui, Clémence. Cel puțin, aşa voi putea să o despăgubesc pe mama pentru viața pe care a dus-o cu el. Şi crede-mă, asta îl calcă pe nervi." Nici nu ştiam că există aceasta soră Clémence, şi dacă nu ar fi spus de mama ei, nu aş fi crezut-o, pentru că nu era în caracterul ei să se preocupe de o moştenire. Avea aproape toate defectele, dar sigur nu era interesată de bani. Chiar şi Mama a trebuit să recunoască asta. A întrebat din nou dacă nu putem găsi un alt subiect de conversație mai amuzant, aşa că am lăsat-o baltă pentru moment.

I-am vorbit de domnişoara Dieu. A râs şi mi-a spus: „Vezi tu, aş fi geloasă dacă ai începe iar cu Loulou-Lou a lui Loubet, sau cu Marthe care-ți scria scrisori.

Dar dacă-ți place domnişoara Dieu, poți să faci ce vrei cu ea – nu-mi pasă, dar cu condiția să fiu şi eu cu voi şi să mă uit." Se uita la mine prin oglinda de la dulap şi probabil că am făcut aşa o față, că a râs şi mai tare şi s-a aruncat în spate, pe pat. Tot ce am putut să spun a fost: „Mi-ai citit scrisorile?" Ea a redevenit serioasă, mi-a pus mâna stângă în locul care-i dădea curaj şi a răspuns: „Nu toate, sunt prea idioate." După care adaugă: „Şi ea era profesoară de şcoală primară." A rămas gânditoare un timp, privindu-se în oglindă, după care a oftat adânc – mai mult a suflat în față, nu a fost chiar un oftat – şi a spus: „Ia-ți mâna.

Am nevoie să fiu singură."

După amiază am mers amândoi la cafeneaua lui Brochard. În piață am jucat o partidă de pétanque, am făcut echipă cu Henric al patrulea şi am câştigat fiecare câte 100 de franci de la nişte turişti tineri care stăteau într-un hotel lângă Allos.

Îşi pusese rochia de nailon albastră precum cerul, se uita la noi, aşezată la terasă, lângă Martine şi Brochard tatăl. Cu picioarele ei lungi bronzate, cu părul ei lung şi negru pe care îl arunca într-o parte printr-o simplă mişcare a gâtului, cu ochii ei deschişi la culoare şi nemişcați ca două pete venite din altă lume – era cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem vreodată, şi era a mea, era soția mea, şi privind-o, am uitat şi ce joc jucam.

Aveam o grămadă de întrebări pentru ea, atât de multe că nu mi-ar ajunge o viață ca să o înțeleg, dar înțelesesem ceva, cu o seară înainte, în fața cortului turiştilor – că mai devreme sau mai târziu o voi pierde. Nu puteam să accept aşa ceva, nu.

Mai degrabă aş lua una dintre puştile tatălui meu. Nu ştiu ce spun. Doar că am înțeles că urma să o pierd, pentru că alții – un camper din Colmar, de exemplu – era mai frumos decât mine, şi pentru că ea era prea tânără, prea animalică şi, cu fiecare întrebare pe care i-o puneam, deveneam mai plictisitor, mai Pin-Pon, mai naşpa: nu aveam nicio şansă. În piață – în timp ce îl lăsam pe Henric al patrulea să câştige de unul singur banii de la tipii care învățaseră să joace pétanque la Paris – îmi repetam că nu am nicio şansă.

Mai târziu am trecut amândoi să vedem Delahaye-ul. Încă nu putea fi condusă, dar în curând va merge cum trebuie. La începutul lui iulie mi-a venit ideea să-i înlocuiesc motorul cu unul de Jaguar, de la o maşină pe care o tractasem după un accident care avusese loc de partea cealaltă a văii. Până atunci lucrasem cel puțin cincizeci de piese la freză în ultimele opt luni. Făcusem fiecare din piesele alea de cel puțin două sau trei ori. Doar patronul meu sau Tessari ar putea înțelege câtă muncă înseamnă asta. Până la urmă, mi-am dat seama că nu merita să-mi bat capul cu motorul de la Jaguar. Tessari mi-a spus asta, chiar înainte să îl desfac bucăți. E o pierdere de timp, aşa a spus. El „vede" maşina cu urechile. M-a ajutat să îl desfac, doar pentru asta venise, dar a avut dreptate. A fost incredibil.

Şoferul Jaguarului – au murit toți trei în accident – chiar dacă nu rata curba, tot o pățea, i-ar fi explodat motorul sub el câțiva kilometri mai încolo. Cuzineții de la biele erau atât de tociți, că practic nu mai existau.

Spălasem Delahaye-ul la exterior – era bej de murdărie – dar şi la interior, ca să i-o arăt, şi Elle a fost impresionată. Nu a spus mare lucru, în afară de un „Maamăă!" evident, dar am văzut pe fața ei că îi place maşina. A atins cu degetele tabloul de bord din lemn de mahon şi scaunele de piele. A spus în şoaptă: „Delahaye." M-a privit aşa cum ştie ea, naivă şi dulce şi serioasă în acelaşi timp, şi mi-a spus: „Eşti un soț interesant, să ştii." Am rămas acolo vreun sfert de oră, timp în care m-a întrebat de unde am maşina – mi s-a spus că fusese a unui ministru din vechea republică, dar cine ştie – şi apoi a coborât Juliette şi a venit şi Henric al patrulea.

Am băut un aperitiv şi apoi am luat cina la ei. Eram mirat să văd că Juliette vorbea cu Elle calm şi blând, ca şi cum erau prietene vechi. După aceea, am jucat o belotă în patru şi, până în ora unsprezece câştigasem 150 de franci. După cum v-am mai spus, Elle joacă bine – ține minte fiecare carte jucată. Mickey a venit şi el un pic mai târziu. Ne-am aşezat toți afară pe treptele de lemn şi, ca să le fac plăcere, am fumat una dintre țigările patronului. E ceva special – să fumezi. Şi, stând aşa, pe nişte trepte de lemn, într-o noapte de vară, cu vocea care îți suna altfel pentru că Elle era lângă tine, cu capul pe umărul tău, te gândeşti „Poate că nu o voi pierde. Nu, ea mă iubeşte cu adevărat, pe mine şi pe nimeni altul", ştiind că te vei întoarce încet pe jos prin satul adormit, cu Mickey mergând în față şi şutând în pietre, şi cu Elle lângă tine – pe care o ții în brațe şi îi simți căldura şi dulceața corpului prin rochie.

Era duminică seara, 18 iulie. Am pierdut-o miercuri, pe 28. Căsătoria noastră a durat 11 zile, inclusiv ziua ceremoniei. După aceea, am făcut ce nu trebuie făcut.

Trebuie să-ți trăieşti iadul în tăcere, fără să spui nimic. Eu am mers peste tot, am întrebat peste tot, încercând să o găsesc. Eram ridicol. Am găsit-o vineri 6 august. Am mers şi am luat una dintre puştile tatălui meu – o Remington automatică, două cartuşe în încărcător şi unul pe țeavă, calibrul 280. Cu arma asta împuşcasem astă-iarnă doi porci mistreți. Am venit la garaj ca să retez țeava.

M-am gândit din nou la acea duminică seara, când am fumat o țigară cu iubita mea stând lângă mine.

***

Nu se punea problema să plec în concediu în plină vară. Hotărâsem împreună cu Henric al patrulea să-mi iau 15 zile de concediu la sfârşitul lui septembrie, când hoardele de turişti se vor întoarce acasă şi când – asta era foarte important pentru mine – se va termina seceta şi nu vor mai fi incendii. De la începutul lui iulie nu dormisem acasă mai mult de trei nopţi legate.

Îi spusesem Ellei că vom petrece atunci luna noastră de miere, într-o Delahaye impecabilă, aşa cum visasem. Nu ne hotărâsem încă unde vom merge, în Elveţia sau în Italia. Am văzut că nu o interesează deloc. Mi-a răspuns: „Cum vrei tu."

Mi-ar fi plăcut să mergem în sudul Italiei – în Mezzogiorno, cum îi spunea Tata – şi să văd locul din care a venit, Pescopagano, la vreo sută de kilometri sud de Napoli. Am căutat oraşul pe o hartă rutieră, şi era tipărit cu litere la fel de mici[24] ca, de exemplu, Barrême sau Entrevaux. Mă gândeam că nu ne va fi greu să găsim acolo verişori şi verişoare pe care încă nu îi cunoaştem, copiii surorilor tatei care rămăseseră în Italia. În anii 60, de Crăciun, încă mai primeam o felicitare semnată de toată lumea: Peppino, Alfredo, Giorgia, Gianbattista, Antonio, Vittorio, cu un timbru pe care Cognata îl desprindea la abur pentru colecţia

[24] În cazul unei hărţi tipărite, numele localităţilor sunt scrise cu litere de mărimi diferite. Cu cât localitatea este mai mică, cu atât litera folosită este mai mică. De aceea, pentru că are numele scris cu litere la fel de mici, eroul presupune că Pescopagano are o populaţie comparabilă cu Barrême sau Entrevaux.

cumnatului ei din Marsilia. Dar ea ridica din umărul stâng, fără să asculte, nu o interesa deloc. Oricum, septembrie era prea departe. Ea ştia mai bine decât mine că nu va exista niciun septembrie, acum înțeleg asta.

În săptămâna de dinaintea căsătoriei se întorsese foarte târziu în două nopți, însoțită de fiecare dată de domnişoara Dieu. Era aceeaşi ca de obicei, cel puțin pentru Mama sau pentru cineva care nu-i dădea prea multă atenție: acum era foarte drăguță, acum era suportabilă, o zi râdea din orice, o zi era închisă ca o scoică. Ştiam – din prima seară în care am cinat împreună – că e capabilă să treacă de la o stare de spirit la alta, chiar fără niciun motiv aparent. Aşa era ea.

Când plecam după prânz, o lăsam deprimată de unele gânduri pe care nu voia să mi le povestească, iar seara, când mă întorceam, o găseam făcând mişto de toți şi de orice, îi provoca pe mama şi pe Bou-Bou cu tot felul de cuvinte vulgare de nu mai puteam să o oprim.

În pat, era la fel. Nu pentru că m-a refuzat vreodată când am vrut să facem dragoste – poate o dată sau de două ori, pentru că nu era chiar deloc în formă – dimpotrivă, ea voia tot timpul. Dar nu în acelaşi fel. În unele seri făceam dragoste cu blândețe, părea ca un refugiu pentru ea, când era aşa mi se topea inima – aşa era de obicei, trebuie să recunosc. Şi apoi, aproape fără niciun avertisment – poate doar tăcerea ei la masă, sau o încăpățânare de a avea dreptate într-o discuție măruntă – în brațele mele era altă femeie, care nu era ea, ci o ființă avidă şi bolnavă, care mă făcea să sufăr, pentru că orice boală mă face să sufăr. Ea mi-a zis într-o zi: „Ce să zic, tâmpenia asta cu regulatul – nu

e nici murdar nici nu-ştiu-cum. E ca mâncatul sau băutul. Orice faci azi, îți vine pofta şi mâine." Poate că nu am înțeles eu bine ce voia să spună, şi limbajul folosit era din cauza disperării pe care o simțea, dar totuşi, cum vorbea despre dragoste:

„tâmpenia asta cu regulatul".

Da, Mama, sau Mickey, sau chiar Cognata – care o adoră pentru că Elle i-a oferit portretul în ulei al unchiului meu făcut după o fotografie – sau chiar Bou-Bou, care reuşise să-i imprime fața ei pe un tricou, toată lumea o vedea aşa cum era când a intrat prima oară în casa noastră. Toți o cunoşteam un pic mai bine, asta-i tot. Chiar şi eu, care evident îi dădeam mult mai multă atenție, nu am observat vreo schimbare pe care să pot pune degetul. Ochii ei erau albaştri sau gri, în funcție de lumină, aşa cum au fost întotdeauna. Mi se părea un pic mai deschişi la culoare, un pic mai ficşi, îmi dădeau mai des impresia că sunt două pete reci şi străine pe o față pe care ajunsesem să o cunosc mai bine decât pe a mea. Dar, pe de altă parte, soarele accentuase contrastul dintre ochii şi pielea ei, din luna mai încoace. Pentru stările ei de spirit, era la fel. Mi se părea că perioadele liniştite erau din ce în ce mai scurte, iar cele în care stătea tăcută, sumbră şi nemişcată erau tot mai lungi şi mai dese. Dar căldura ne afecta pe toți – mai puțin pe Cognata, care îmbătrânea în umbra bucătăriei – şi încă mai credeam că Elle era însărcinată.

Marțea de după căsătorie, când m-am întors acasă seara, Mama mi-a spus că Elle plecase după prânz, fără să spună unde merge. Îşi pusese rochia roşie, care se închide cu

nasturi de sus până jos, şi îşi luase geanta albă. Nu îmi lăsase niciun mesaj. Părea preocupată, dar atât. Când Cognata a întrebat-o „Unde mergi?”, i-a răspuns cu gestul ei favorit, şi-a umflat obrajii şi a suflat drept în față.

Am spus: „Bine.” Nici Mickey, nici Bou-Bou nu se întorseseră încă. Am urcat în camera noastră şi m-am schimbat. Am căutat în sertarul în care îşi ține lenjeria intimă, fără să ştiu exact ce caut, dar simțindu-mă vinovat că o fac. Am răsfoit fotografiile pe care le păstra. Majoritatea sunt cele de la concursul de frumusețe de la Saint-Étienne-de Tinée. Ea este într-un costum de baie din două piese şi pantofi cu toc, are picioarele provocatoare – ca şi restul, de altfel. Niciodată nu mi-au plăcut fotografiile astea. Mai sunt altele, de când era copil, în Arrame. Nu prea seamănă, recunosc doar culoarea deschisă a ochilor. Două pete care te fac să te simți ciudat, pentru că irisul nu s-a imprimat pe hârtia fotografică. În toate, Elle este cu mama ei. Nu avea nicio fotografie cu tatăl ei, probabil că nu voi şti niciodată cum arată. Într-o zi mi-a spus că le-a rupt pe toate. M-am întins pe pat şi am aşteptat, cu mâinile încrucişate sub cap. Un pic mai târziu au ajuns acasă şi Bou-Bou şi Mickey. Bou-Bou a venit să mă vadă. Am discutat de una şi de alta, dar nu prea îmi stătea mintea la nimic. După aceea, am coborât să cinăm, fără Elle, şi ne-am uitat la un film la televizor. Trecuse cam un sfert din film – oricum nu îl puteam urmări – când Henric al patrulea a intrat în curte cu DS-ul lui.

Ceilalți s-au ridicat odată cu mine, în afară de Cognata, care nu auzise nimic şi nu văzuse nimic pe fereastră. E amuzant, pentru că eram obişnuiți – mai ales anul ăsta – să ne trezim cu Henric al patrulea că vine să-mi spună că au sunat de la

cazarmă, dar ne-am gândit toți că era vorba de Elle şi că a pățit ceva, nu ştiu de ce.

Henric al patrulea mi-a spus: „Micuța e în oraş. A pierdut ultimul autobuz. I-am spuse să ia taxiul lui Cazenave, dar nu a vrut, vrea să vii tu să o iei.” Eram toți adunați în jurul lui, în fața uşii. L-am întrebat dacă Elle a pățit ceva. El a părut surprins. Mi-a spus: „E necăjită că a pierdut autobuzul. Ce să fi pățit? Deja este pe drum, vine spre tine.” Mama a oftat. Mickey şi Bou-Bou s-au întors la film.

Henric al patrulea mi-a spus: „la maşina. Te aştept. Am plecat de la televizor în mijlocul filmului, tocmai când William Holden îşi regăseşte iubita care tocmai urmează să se mărite cu altul. Ce s-a întâmplat, s-a hotărât fata cu care dintre ei rămâne?”

Am condus până în oraş tăind toate curbele. Era să fac terci un Peugeot 504 plin de oameni şi şoferul, după ce i-a trecut emoția, m-a claxonat ca nebunul. Elle mă aştepta înainte de pod, în picioare la marginea drumului. M-am oprit lângă ea şi am coborât. Ea s-a dat în spate câțiva paşi, spunând cu o voce plată: „Ai grijă. În ziua în care mă loveşti, nu mă mai vezi.” M-am dus la ea oricum, i-am coborât brațele pe care şi le încrucişate în dreptul feței, şi am luat-o la palme, ținând-o de mână ca să nu cadă. Doar capul i-a căzut în spate. Imediat i-au dat lacrimile şi a şoptit, privind în jos: „La naiba, fir-ar să fie.”

Respira greu. Fără să-i dau drumul, am întrebat-o: „De unde vii?” Şi-a aruncat părul într-o parte şi a spus: „Nu-mi

pasă că mă loveşti.” Pe obrazul ei se vedea urma degetelor mele. Mă privea cu o răutate care m-a făcut să îmi amintesc dintr-o dată ce îmi spusese domnişoara Tusseau acum trei zile, în bucătăria Evei Braun. I-am dat drumul. Mi-am şters fruntea de transpirație cu antebrațul, am traversat şi m-am aşezat la marginea drumului. Şi eu respiram greu. Inima îmi bătea tare.

A traversat şi ea, dar mult mai departe de mine. A rămas acolo nemişcată, o eternitate, în rochia ei roşie, cu gentuța în mână. Soarele coborâse demult în spatele munților, dar încă mai era lumină şi aerul era cald şi mirosea a brazi. Îmi părea rău că o lovisem – nu aşa o convingeam să vorbească cu mine şi, în plus, ăsta nu eram eu. Nu mai lovisem pe nimeni din şcoala primară. Până la urmă, am spus: „Bine, îmi pare rău. Hai, vino acasă.” Nu a spus nimic, dar a venit lângă mine.

Elle s-a aşezat lângă mine şi m-a luat în brațe. Îmi spune: „Mi-am pierdut un toc, acum şchiopătez.” Chiar aşa, cu o voce normală. După care, cu capul pe pieptul meu, îmi spune: „Am fost la Digne să văd magazinele. Am pierdut autobuzul de ora şapte. Altfel m-aş fi întors de mult.” O întreb: „Ai fost în magazine şi nu ai cumpărat nimic?” Îmi răspunde: „Nu. Nu am nevoie de nimic. Voiam doar să ies din casă. Mă plictisesc rău de tot cu mama şi mătuşa ta, încep să îmi apară riduri şi mie.” Au trecut pe lângă noi două maşini care urcau spre trecătoare. M-am mişcat un pic, intenționat, ca să o fac să se dezlipească de mine. Dacă erai un pic deasupra ei, i se vedeau sânii liberi sub rochie, şi ea nu-şi încheia niciodată nasturii de jos. I-am spus: „Încheie-ți nasturii de la rochie. Nu ți se pare că şi aşa e destul de scurtă?” Ea a făcut-o imediat, fără să comenteze.

Eram bolnav numai când mă gândeam că se plimbase o după-amiază întreagă fără mine pe străzile din Digne, îmbrăcată în halul ăsta, cu toți bărbații dezbrăcând-o din priviri. Îmi imaginam că unii îşi dădeau coate cu amicii lor, îşi arătau unii altora spectacolul şi făceau glume porcoase. Poate că unii chiar au încercat să o abordeze, gândindu-se că e o uşuratică dacă arată atâta. Mă holbam la drum, cu fruntea iar plină de transpirație, dar nu cred că era greu de ghicit la ce mă gândeam pentru că Elle mi-a spus: „M-am săturat şi eu de rochia asta. Nu o voi mai purta niciodată."

Am dus-o acasă. Nimeni nu a spus nimic. Elle a mâncat un pic, uitându-se cu un ochi la William Holden şi cu celălalt la unghiile false de la mâna stângă. Abia atunci am observat că nu avea verigheta.

Când s-a terminat filmul, toată lumea a urcat, în afară de noi doi. Înainte să se culce, voia să facă o baie în cada ei din tablă. Am întrebat-o: „Ți-ai pierdut verigheta?" Nici nu a clipit. A răspuns simplu: „M-am spălat pe mâini când am intrat. Atunci mi-am scos-o." Este adevărat că s-a spălat pe mâini. Mi-am întors ochii spre chiuvetă, dar ea a oftat obosită, şi şi-a luat gentuța pe care o agățase de spătarul scaunului. Şi-a scos verigheta şi mi-a arătat-o. Mi-a spus: „Dacă vreodată îți pui verigheta pe chiuveta aia jegoasă, va trebui să demolezi toate țevile ca să ți-o recuperezi. Eu una, sunt atentă cu lucrurile mele."

Am mers în pivniță să-i aduc cada. Când m-am întors, am pus apă la încălzit pe aragazul cu butelie, în oala cea mare. Îl auzeam pe Bou-Bou cum discuta cu Mickey, la etaj. Ea

stătea nemişcată la masă, cu bărbia în mâini. Am întrebat-o:

„E scump biletul de autobuz până la Digne?” Ea nu mi-a răspuns. A oftat încă o dată, de data asta plictisită, şi şi-a luat geanta din nou. Nu a stat să cotrobăie – întotdeauna ştia unde îşi pune lucrurile – şi a scos pur şi simplu două bilete de autobuz pe care le-a pus pe masă. Mi-a spus, ridicându-se: „Deja începi să exagerezi.” Când a fost gata baia – doar călduță – m-am aşezat şi m-am uitat la bilete. Digne, dus şi întors. M-am gândit că Mama şi Cognata s-au născut la Digne, şi că Mickey va concura acolo duminica viitoare. Ea şi-a desfăcut rochia roşie şi şi-a scos-o, cu fața spre mine. Mi-a aruncat-o în brațe. Mi-a spus: „Mama ta poate să facă din ea cârpe de şters pantofii.” Corpul ei era bronzat aproape uniform – fundul era un pic mai deschis, am văzut când şi-a scos chiloții – şi până şi asta m-a făcut trist, gelos şi prost. Îmi spusese – când observasem prima oară – că mergea singură sau cu Martine Brochard într-un loc pe malul râului pe unde nu trece niciodată nimeni. Într-un sat ca al nostru, dacă ştii un loc prin care nu trece niciodată nimeni, înseamnă că nu locuieşti în acel sat.

Am privit-o cum se spală. Destul de des se spăla de două ori într-o zi, de parcă lucra în mină. Era ceva anormal în grija cu care se săpunea, se freca, se săpunea din nou. I-am spus-o şi în acea seară: „La cât te freci, în curând o să-ți jupoi pielea.” Ea a răspuns: „Ce-ar fi să te duci să te culci? Urăsc să se uite lumea la mine când mă spăl.” M-am asigurat că are un prosop la îndemână, i-am luat geanta de pe scaun, cele două bilete de autobuz şi am urcat. Nu am ajuns decât pe treapta a treia, când mi-a zis: „Nu fi prostuț. Lasă-mi geanta.” Avea o voce dulce, un pic tristă, vocea pe

care o avea când uita de accent. Am întrebat-o: „De ce? Ți-e frică să nu găsesc ceva înăuntru? Şi tu mi-ai citit scrisorile.” S-a întors cu spatele la mine. A ridicat din umăr şi asta a fost tot. Am continuat să urc scările.

Fraţii mei închiseseră uşile la camerele lor, dar se auzea muzică în surdină de la Bou-Bou, în capătul culoarului. Ascultă Wagner în timp ce-şi face lecţiile la matematică, asta în timpul şcolii. În vacanţă – rock şi science-fiction. Am citit mai demult o carte dintre ale lui, era despre un bărbat care devenea din ce în ce mai mic şi care a ajuns să fie vânat de o pisică şi apoi chiar de un păianjen. Un adevărat coşmar. În seara aceea, nu ştiu de ce, dar simţeam că păţesc şi eu acelaşi lucru.

În camera noastră, m-am uitat din nou la biletele de autobuz pentru Digne, apoi am răsturnat geanta albă pe pat. Am pus deoparte toate chestiile de femeie: un tub de ruj, un pieptene, o cutie pentru gene, o sticluţă cu lac de unghii, un Kleenex, un pachețel cu ac şi aţă, până şi o periuţă de dinţi şi un tub eşantion de pastă de dinţi. Elle avea întotdeauna o periuţă de dinţi la ea. Maniacă. Am dat la o parte şi banii pe care îi avea: aproape 300 de franci. Nu cheltuia mult, nu mi-a cerut niciodată nimic – în afară de coafor sau câteva nimicuri. Au rămas o foaie de hârtie împăturită în patru, bricheta Dupont, ţigările mentolate, verigheta ei, o fotografie a ei de când era copil, în format paşaport, pe spatele căreia cineva scrisese: Cea mai drăguţă fată din lume, cu o cerneală albastră care se estompase în timp. M-am gândit că fuseseră tatăl sau mama ei. Mai degrabă tatăl ei, pentru că femeile au un alt fel de scris.

Am despădurit foaia de hârtie. Era dintr-o agendă Total pe care o adusesem de la garaj şi pe care o ţineam la parter, în bufet. Pe două linii, atât de grijuliu şi cu atâtea greşeli de ortografie că parcă a făcut-o intenţionat, Elle scrisese: *Aşa deci, cu ce te-ai ales că mi-ai căutat în geantă?*

Nu am râs, nu mi s-a părut amuzant. Dimpotrivă. Mi-am imaginat-o la masa de la bucătărie, scriind cu pixul cele două rânduri, în timp ce eram în pivniţă ca să-i aduc cada. O lăsasem singură doar atunci. Dacă ştia deja că îi voi căuta în geantă, înseamnă că ar fi putut scoate tot ce nu voia să găsesc. În orice caz, chiar dacă a avut grijă să nu aibă niciodată în geantă ceea ce voia să-mi ascundă, şi chiar dacă biletul fusese scris de mai demult şi rămăsese în geantă – asta îmi demonstra că se fereşte de mine. Când te fereşti, înseamnă că ţi-e teamă, într-un fel sau altul. Doar dacă nu voia decât să mă ţină în şah să atingă un nerv – dar de ce ar face asta?

I-am pus lucrurile la loc şi m-am culcat. Nu am auzit-o când a urcat scările.

Când a intrat în cameră, era goală, iar faţa îi era liniştită. Şi-a întins prosopul de baie pe pervazul ferestrei deschise, şi-a pus deasupra chiloţii spălaţi şi apoi s-a întins lângă mine. Am rămas aşa mult timp, întinşi unul lângă altul, fără să ne vorbim. Apoi şi-a întins braţul şi a stins lumina. În întuneric, mi-a spus: „Încă mă mai arde obrazul. M-ai lovit tare.” Nu i-am răspuns nimic. Mi-a mai spus:

„Dacă cineva ar vrea să mă lovească aşa, m-ai apăra?” Nu am răspuns. După o vreme, a oftat – un oftat adevărat – şi mi-a spus: „Sunt sigură că m-ai apăra. Că altfel nu m-ai iubi.” Mi-a căutat mâna şi şi-a pus-o între coapse, ca să se simtă bine. După care a adormit.

***

A doua zi, la muncă, am făcut numai greşeli. Dacă Henric al patrulea a observat, nu mi-a spus nimic. De fiecare dată trebuia să revin şi făceam ce uitasem să fac, sau refăceam ce greşisem. Nu mă mai puteam gândi decât la Elle şi la ce îmi ascundea.

După-amiază, nu am mai rezistat, am lăsat totul baltă, am luat 2 CV-ul şi m-am dus acasă. Elle nu era acasă. Cognata mi-a spus: „Mai mult ca sigur că s-a dus să se bronzeze. Cred că are şi ea dreptul să iasă pe afară.” Am alergat până la cortul din vale, dar era gol şi de data asta. Am mers de-a lungul râului până la Palm Beach. Nu era nimeni. M-am întors la garaj pe jos, pe drumul care duce la cimitir. Am trecut pe lângă casa Evei Braun. M-am oprit în dreptul ei, dar nu am îndrăznit să merg şi să întreb dacă ea este acolo.

Trebuie să povestesc ceva de care mi-e ruşine, pentru că altfel nimeni nu mă va înțelege. În noaptea nunții, după ce ea a adormit, m-am ridicat ca să-i examinez rochia albă. Am descoperit nişte pete de răşină pe spate. Înseamnă că se sprijinise, la un moment dat, de un brad. Mi-am amintit de portughezul de care îmi vorbise în prima seară, la Auberge des Deux Ponts şi care o sărutase înghesuită de un copac.

M-am gândit mult timp, ca un prost. Nu fusese atentă la rochie pentru că era încă afectată de scena cu tatăl ei, asta era evident. Dar mi-o imaginam totuşi cu un tip, înghesuită de un copac. În rochia ei de mireasă. Un tip care i-ar fi spus: „Vreau să te văd în ziua nunții tale.” Şi ea ar fi zis da, şi s-a dus să se întâlnească cu el. Uneori sunt chiar mai Pin-Pon decât crede lumea.

Miercuri seara, ca de obicei, trebuia să merg la unitate, în oraş. Am mers să iau 2

CV-ul de acasă, dar Elle nu se întorsese încă. Mama mi-a spus, fără să mă privească: „Dacă îți faci griji pentru asta, să ştii că e doar începutul.” Am strigat:

„Ce? Ce vrei să spui?” Mama a pălit, am văzut cum s-a schimbat la față, şi mi-a răspuns: „Nu-mi vorbi pe tonul ăsta. Dacă tatăl tău mai trăia, nici la vârsta asta nu ai fi îndrăznit să-mi vorbeşti aşa.” A înțeles că îmi pare rău că am strigat, şi mi-a zis: „Bietul meu băiat. Cere-i să-ți arate scutecul pe care îl tricota. Hai, să ți-l arate.” Am văzut în ochii ei că nu avea niciun pic de ură pentru Elle, că îi era doar milă de mine. Mi-am luat casca, am ieşit şi m-am urcat în maşină. Am aşteptat un timp, destul de mult, înainte să pornesc motorul. Speram să o văd apărând brusc. Într-un final, am condus până la unitate.

Cred că era ora opt când am ajuns. Elle era acolo. Erau vreo cinci-şase pompieri cu ea. O aruncau în aer ca pe o clătită, cu fusta ridicată până deasupra taliei, pe o saltea specială de pânză, găsită Dumnezeu ştie pe unde, pe care o primisem

pe inventar ca să prindem oamenii care se aruncă de la etajul al şaselea şi care nu ne servise niciodată – pentru că în zona noastră nu există nici etajul al şaselea, nici etajul al cincilea, abia dacă există al doilea etaj. Elle ţipa la fiecare aruncare cât să sperie tot oraşul, râdea de parcă era într-un vis, şi ei o făceau să sară din nou, râzând aproape la fel de tare ca şi ea şi strigând în cor: „Şi hop! Şi hop!" Credeţi-mă, Pin-Pon era tare mândru de soţia lui în acel moment. Când s-au oprit şi au lăsat-o jos, jenaţi, Renucci mi-a spus: „Ascultă, nu făceam nimic rău." Îmi venea să îl scuip în faţă.

Nu am rămas cu ei. Am adus-o acasă. Am depăşit camionul galben al lui Mickey urcând spre trecătoare. El a claxonat, dar nu aveam niciun chef să-i răspund. Elle i-a făcut semne cu mâna, prin geam, şi mi-a spus: „Hai, gata. Nu mai fi aşa." I-am răspuns: „M-am săturat ca toţi prietenii mei să-i vadă fundul soţiei mele." Ea a tăcut şi s-a retras, cu umărul sprijinit de porţieră, şi nu am mai vorbit nimic până la cină.

La masă, eram toţi şase, şi ea nu mânca. Mama i-a spus: „Încep să cred că nu-ţi place cum gătesc." Ea i-a răspuns: „Bingo! Asta era – îmi place mai mult cum găteşte mama." Bou-Bou a râs, la fel şi Mickey. Mama nu a comentat, nici Cognata, care nu înţelesese nimic şi o mângâia uşor pe mână pe micuţă, zâmbind senil. Eu am spus: „Apropo, nu te-am mai văzut tricotând." Elle s-a uitat la Mama. După care i-a aruncat lui Bou-Bou peste masă: „Ar trebui să-mi dai şi mie din pofta ta de mâncare, îţi dau şi eu ceva la schimb." Eu am întrebat: „Ce?

Ce vrei să-i dai?" Toată lumea simţea că încep să mă enervez şi se uita la mine.

Elle a răscolit un pic mâncarea din farfurie, de parcă ar fi căutat o muscă, şi a răspuns, aproape în şoaptă – simțeam că făcea pe dura dar că-i era teamă să nu o încaseze la fel ca ieri, pe drum: „Un pic din ce nu-ți place să vadă amicii tăi.” Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, mai spuse: „Am luat un kilogram de când m-am mutat aici. Totul s-a depus pe fund. Şi după asta, mama ta se ia de mine că nu mănânc.” Bou-Bou şi Mickey au început să râdă. Eu m-am gândit doar că nu a răspuns nimic atunci când am întrebat-o de scutece.

Am aşteptat să rămân singur cu ea în cameră ca să o întreb din nou. A continuat să se dezbrace şi mi-a spus, fără să mă privească: „Sunt groaznică la tricotat. Mai bine cumpărăm unul gata făcut.” Şi-a aranjat fusta şi i-am surprins privirea în oglindă, când a închis uşa de la dulap. Îmi arăta ce credea despre mine. I-am spus, abținându-mă: „Crezi că e o idee – bună pentru o femeie însărcinată – să facă pe nebuna ca în seara asta, la unitate?” Nu mi-a răspuns. A oftat – de fapt a suflat drept în față. Şi-a pus halatul alb şi a început să-şi spele chiloții în ligheanul de faianță pe care îl foloseam pe post de chiuvetă. Îşi spală întotdeauna chiloții, imediat ce îi scoate. La fel face şi cu colanții – în rarele ocazii în care poartă aşa ceva. De exemplu, când ieşim undeva şi îşi pune rochia neagră – i se pare mai şic să pună colanți pe dedesubt. I-am spus, cu gâtul uscat: „Copilul ăsta este o invenție, nu-i aşa? Răspunde-mi!” Ea s-a oprit un moment, fără să se întoarcă, doar şi-a dat capul într-o parte, fără să răspundă nimic. Am făcut doi paşi spre ea şi am lovit-o, cu palma deschisă.

Elle a țipat imediat, încercând să-şi recapete echilibrul, şi am lovit-o din nou, dar am nimerit-o pe creştetul capului

sau pe brațe. Am strigat şi eu. Nu mai ştiu ce îi spuneam. Poate că-i ceream să-mi răspundă, atât. Sau că era o curvă, că nu avea nevoie să inventeze aşa ceva ca să ne căsătorim. Frații mei, care rămăseseră jos, au intrat deodată în cameră şi m-au prins şi tras de lângă ea. Voiam să mă duc la ea şi să o oblig să vorbească, l-am aruncat cât colo pe Bou-Bou şi atunci Mama – lividă la față – m-a prins ea de mână. Mickey repeta întruna: „Nu fi idiot, la naiba! Nu fi idiot!"

Elle era în genunchi în mijlocul camerei, cu capul în mâini, plângea în hohote, tot corpul i se zguduia de parcă avea frisoane. Când am văzut că era sânge pe mâinile mele, dar şi pe halatul ei, furia mi s-a potolit imediat, şi m-am simțit sleit de forțe. Bou-Bou s-a pus în genunchi lângă ea ca să-i ridice capul. Elle a înțeles că era el şi s-a agățată de gâtul lui continuând să tremure şi să plângă. Se vedea că fața ei era plină de sânge.

Mama a luat un prosop, l-a udat şi ne-a spus: „Ieşiți, lăsați-ne singure." Dar nimeni şi nimic nu a putut să o desprindă de Bou-Bou. Elle a început să strige din nou, strângându-l şi mai tare în brațe. Până la urmă, a rămas agățată de el cât timp Mama i-a şters fața, şi ea se holba la mine, cu ochii măriți şi plini de lacrimi. În privire i se citea un fel de uimire, de implorare aproape infantilă, dar nu era nici urmă de ranchiună, cum te-ai fi aşteptat. Îi curgea sânge din nas, avea un pomete umflat şi suspinele îi întretăiau respirația. Mama îi spunea: „Gata, gata. S-a terminat. Liniştește-te." Mickey m-a luat de braț şi l-am urmat afară din cameră.

Mult mai târziu, Mama a coborât în bucătărie, unde eram amândoi. Ne-a spus:

„Nu vrea să îl lase pe Bou-Bou să plece.” S-a aşezat în faţa mea la masă, şi şi-a luat capul în mâini. A spus: „Tu, care erai cel mai cald şi cel mai drăguţ. Nu te mai recunosc. Nu te mai recunosc.” S-a şters la ochi şi m-a privit. Mi-a spus: „Ai lovit-o peste tot, chiar şi în burtă.” Nu puteam să-i răspund. Mickey a spus-o pentru mine: „Nu mai ştia ce face.” Ea a răspuns: „Da, asta era.” şi şi-a luat din nou capul în mâini.

Pentru un timp, am rămas nemişcaţi toţi trei. Cognata se culcase. Se auzeau voci la etaj, dar nu se înţelegea ce spuneau. După care Bou-Bou a coborât. Cămaşa lui era pătată de sânge. Mi-a spus: „Nu vrea să doarmă în camera voastră în noaptea asta. O las să doarmă la mine, şi eu voi dormi cu tine.” A umplut un pahar cu apă şi a urcat înapoi. L-am auzit cum o conduce în camera lui, probabil au mai vorbit ceva, după care el a coborât din nou. L-am întrebat dacă ea s-a calmat, dar a ridicat din umeri. M-a privit o secundă şi mi-a spus: „Tu eşti cel care ar face bine să se calmeze.” Era foarte zguduit de tot ce se întâmplase, avea faţa încordată şi părea palid deşi era bronzat. A ieşit în curte fără să mai spună nimic.

Am adormit abia spre dimineaţă. Bou-Bou respira regulat lângă mine. Am aşteptat în întuneric să treacă orele. Şi apoi, am dormit un pic. Doar atât îmi amintesc din acea noapte. Mintea îmi era plină de idei confuze. O revedeam, plină de sânge, agăţându-se de fratele meu. Dacă era să mă iau după ceea ce îmi spuse mama, îmi era teamă să nu îi fi dat o lovitură prea puternică – şi să aibă urmări grave. Mi-o aminteam spălându-şi chiloţii. Nu-şi scosese verigheta înainte să-şi bage mâinile în apa cu săpun. Asta însemna că explicaţia pe care mi-o dăduse cu o seară înainte – când

observasem că nu o mai avea pe deget – era o minciună?! Plus privirea ei – pe care am surprins-o în oglinda de la dulap – care părea să spună „Bietul fraier!” Sosirea mea la unitate, când am găsit-o aruncată în sus pe salteaua specială de pânză. Acea duminică însorită, chiar la început, când eram la coadă la tierce, cu Tessari şi cu alți bărbați, şi ne uitam la corpul ei în lumină, pe sub rochia ei de nailon. Ce îmi povestise Tessari în acea dimineață. Ce îmi povestise Georges Massigne, într-o noapte de primăvară, aşezați în piața satului, când toți tinerii erau adormiți în camion.

M-am ridicat, am coborât să mă spăl în bucătărie. Mama se sculase deja. Mi-a pregătit cafeaua ca de obicei. Nu ne-am vorbit, doar când am plecat, eu am spus:

„Pe curând.” Am mers pe jos până la garaj şi am lucrat toată dimineața, cu aceleaşi idei confuze în minte.

La prânz, când m-am întors acasă, ea nu ieşise încă din camera lui Bou-Bou. El urcase un pic mai devreme la ea, să vadă ce face. Mi-a spus: „Fii drăguț cu ea.

Las-o în pace pentru moment.” L-am întrebat dacă îi rămăseseră urme. El mi-a răspuns: „O umflătură pe obraz.” Am mâncat de prânz fără ea şi m-am întors la garaj.

Seara, pe la ora şapte, ea era în curte, în blugi şi în tricou, jucând o partidă de pétanque cu Bou-Bou. M-am apropiat. Ea mi-a zâmbit frumos, cu un zâmbet teribil din cauza obrazului umflat. Mi-a spus: „Încă nu putem juca în echipă. Tot zero barat sunt.” Şi-a şters mâinile una de alta şi m-a

lăsat să o îmbrățișez, spunând în şoaptă: „Ai grijă, doare foarte tare când apeşi.” După care s-a întors la bile şi am jucat şi eu o partidă cu ei. Ochii ni s-au întâlnit de mai puține ori decât de obicei, dar asta a fost tot.

Elle s-a întors în camera noastră în acea noapte, şi am rămas mult timp întinşi unul lângă altul, fără să ne mişcăm, în întuneric. A început să plângă, aproape fără zgomot. I-am spus, foarte sincer: „Îți promit că nu te voi mai lovi niciodată, orice s-ar întâmpla.” Ea mi-a răspuns: „Voiam să rămân cu tine. Toată lumea îmi dădea de înțeles că mă vei părăsi când te vei sătura de mine. De asta.” Vorbeam în şoaptă. Vocea ei era ca o răsuflare, abia îi auzeam cuvintele. I-am spus că nu-mi pasă că nu vom avea un copil, că dimpotrivă – nu voiam să apară nimic care să ne îndepărteze, cel puțin nu aşa de repede. Dar îmi era teamă că îmi ascunde ceva, sau că îmi ascunde pe cineva, şi asta mă înnebunea. Ea a rămas din nou tăcută, poate un minut, poate mai mult. Şi apoi, şi-a pus brațele în jurul meu, în întuneric, şi-a pus obrazul neatins pe pieptul meu şi a spus în şoaptă: „Dacă îți ascund ceva, nu e deloc ce crezi. Este ceva care nu are de-a face cu tine şi pe care nu pot să ți-l spun, nu acum. În câteva zile, se va rezolva. Dacă trebuie să îți spun, îți voi spune.”

Ea a simțit că întind brațul ca să aprind lampa şi m-a oprit, spunând: „Nu, te rog.” Am întrebat-o în întuneric dacă era o problemă de sănătate – a fost prima chestie care mi-a venit în minte – sau poate era legat de neînțelegerile cu tatăl ei, dar ea a spus în şoaptă: „Te rog. Nu-mi pune întrebări. Pentru că te iubesc.”

Cred despre mine că sunt la fel ca şi ceilalţi oameni – mai mult sau mai puţin – şi că suntem toţi nişte animale ciudate. Mă simţeam ca eliberat de o mare greutate, chiar dacă ceea ce aştepta ea „să se rezolve” era rezultatul unei analize de sânge sau a unei tumori maligne, sau ceva mai rău de atât. Da, nu eram mândru de mine, dar este adevărat. Eliberat. Am şoptit: „Bine.” Am sărutat-o pe păr. Aveam mult somn de recuperat, şi am adormit repede.

Mama m-a trezit la răsăritul soarelui. Mi-a spus că Renault-ul roşu de la unitate era în curte şi că Massard mă aştepta. Incendiile izbucniseră deasupra orăşelului Grasse. M-am îmbrăcat în viteză şi am plecat. Abia seara, dintr-o maşină a prefecturii, am putut să îl sun pe Henric al patrulea ca să anunţ că nu mă pot întoarce pentru că incendiile s-au întins pe kilometri întregi. Mi-a spus că au arătat incendiile şi la televizor – şi să am grijă de mine.

M-am întors în sat sâmbătă seara, un pic înainte de căderea nopţii, transportat tot de Massard. Elle a rămas cu mine cât timp am făcut duş lângă izvor. Încă mai avea o urmă albastră pe pomete, dar se transforma în maroniu şi începuse să se confunde cu pielea ei bronzată. Sau poate că se machiase foarte bine, nu ştiu.

Părea tristă, dar a spus: „Mi-am făcut griji. Şi oricum, aşa sunt eu de obicei când se întunecă.”

Toată ziua fusese un soare puternic, ca în Africa, şi aerul era fierbinte şi uscat dar, pentru mine – după cuptorul din care ieşisem – era un aer blând şi răcoritor.

Purta bikiniul roşu, cel pe care i-l cumpărasem de ziua ei – fără să-mi facă plăcere, pentru că era doar o bucată de ţesătură care mai mult arăta decât ascundea – dar în acea seară nu făcea decât să-mi mărească dorinţa de a fi cu ea.

I-am spus să vină cu mine în spatele perdelei de duş, cum o mai făcuse într-o seară, dar nu a vrut, doar a intrat şi a ieşit repede, cât să se ude un pic.

Am cinat afară, şi noi băieţii eram în slipi, şi Mama ne-a făcut mămăligă.

Nimănui nu-i era prea foame, din cauza căldurii. Pe de altă parte, umpleam paharele cum le goleam, şi a trebuit să îl potolesc pe Mickey, pentru că avea cursă a doua zi. Mi-a spus: „Dacă sunt beat, pedalez mai repede." De fapt, se simţea bine în cursa asta – chiar era sigur că va câştiga. Era un mic deal pe traseu şi – chiar dacă nu era el mare cățărător – se simţea capabil să tragă tare la coborâre ca să simuleze un sprint care să-i obosească pe toţi, şi după aia să ţâşnească ca un dop de şampanie cu cincizeci de metri înainte de linia de sosire.

Şi să facă asta la fiecare dintre cele douăzeci de treceri. Mă rog, am ajuns să îl credem. Mama probabil că avusese în lipsa mea o discuţie cu Elle, şi că se înţeleseseră bine, pentru că vorbea cu ea aproape pe acelaşi ton ca şi Cognata – îi spunea „micuţa mea". Chiar şi când a observat că bikiniul nu acoperea nici jumătate din ce-i dăduse Dumnezeu, a râs şi i-a dat o pălmuţă binevoitoare peste fund.

Am rămas o vreme afară, în noapte, aşezaţi în jurul mesei pe care – chiar dacă pare incredibil – Elle ajutase la strâns. Mickey vorbea de Merckx cu Bou-Bou, care susţinea în continuare că Merckx e terminat şi că Maertens va trece peste el – fiecare cu argumentele lui. Elle stătea lângă mine, o ţineam cu braţul de talie.

Pielea îi ardea. La un moment dat, s-a băgat în conversaţie ca să întrebe cine era Fausto Coppi, pentru că Bou-Bou şi cu mine – probabil din motive sentimentale, în amintirea tatălui nostru – nu ratam nicio ocazie să îl atacăm pe Mickey şi să îi spunem că cel mai mare rămânea Coppi. Mickey s-a lansat într-o enumerare completă a victoriilor lui Eddy Mercks, începând de la prima lui cursă de amatori. Nimeni nu poate să nege că ai nevoie de patru ore ca să le înşire pe toate aşa că ne-am dus cu toţii la culcare.

În acea noapte, a fost ultima oară când am făcut dragoste cu Elle. Şi ceva deja era distrus. Nu ştiam încă asta, bineînţeles, credeam doar că cearta noastră era prea recentă, că îi trebuia timp ca să uite că o bătusem. Elle gemea în braţele mele, mă lăsa să fac ce vreau, dar o simţeam îngrijorată şi preocupată de ceva, şi când în sfârşit a terminat, după mult, mult timp, nu a ţipat, nu a gemut tare, doar şi-a apăsat faţa transpirată pe umărul meu, ţinându-mă cu braţele de gât, cu o blândeţe tristă, copilăroasă, ca şi cum ea ar fi ştiut că este ultima oară.

***

A doua zi, am luat micul dejun la Digne, într-o cafenea de pe Bulevardul Gassendi, în timp ce Mickey se alătura celorlalţi

concurenți la linia de start, cu o oră înaintea cursei. În afară de Elle şi cu mine, mai erau Bou-Bou, Georgette, fratele cel mic al Georgettei – 10 ani şi mare fan al lui Raymond Poulidor[25].

Eram lângă o fereastră şi vedeam oamenii cum începeau să se adune pe lângă gardurile de metal puse de-a lungul trotuarului. Erau multe bannere publicitare, şi mulți suporteri purtau pe pălăriile de hârtie numele unui ciclist din Digne, Tarazzi. Era şi o fanfară, care se auzea prin uşile deschise, şi multă vorbărie.

Îşi pusese rochia albă de vară. Nu se mai vedea că o lovisem. Părea bucuroasă că este acolo. Bou-Bou o tachina, după care o complimenta că este cea mai frumoasă. A vorbit chiar un pic cu frățiorul Georgettei. La desert, i-am lăsat la masă şi am mers să îl ajut pe Mickey să se pregătească de startul cursei. I-am verificat bicicleta şi roțile de rezervă în camioneta pentru concurenții individuali.

După ce s-a dat startul, a început să pedaleze ridicat în şa şi s-a plasat cu calm în mijlocul plutonului. I-am urmărit câteva momente tricoul alb şi roşu după care am coborât bulevardul pe jos, prin mulțime, şi m-am întors la cafenea.

---

[25] Raymond Poulidor (1936-2019), ciclist francez, supranumit “Eternul secund” pentru că termina cursele importante în urma lui Jacques Anquetil sau a lui Eddy Merckx, marii lui rivali. Cu toate acestea, a fost mult mai popular decât câştigătorii, într-atât de mult încât în anii70 s-au făcut în Franța mai multe studii sociologice pentru a înțelege preferințele publicului pentru el în fața campionilor de atunci.

Abia am avut timp să mănânc o înghețată că s-a şi anunțat prima trecere a concurenților şi primul sprint.

Ne-am repezit pe trotuar, Bou-Bou şi cu mine, şi am văzut că Mickey se menținea în pluton, în spatele lui Deuffidel, Majorque şi a tipului din Toulon care câştigase cursa de la Puget-Théniers în urmă cu două săptămâni. Mickey era liniştit ca un paşă turc. Bou-Bou era dezamăgit că nu încearcă primul sprint, pentru primă, dar i-am spus că mai are încă nouăsprezece şi că, oricum, ultimul sprint contează.

O tură dura cam zece minute. La a doua trecere, eram tot la masă. A trebuit să dăm serios din coate, eu şi cu Bou-Bou, ca să putem ajunge la garduri. Mickey era nelipsit în spatele celor trei, pedalând liniştit, cu mâinile sus pe ghidon. Cel puțin acum, la început, nu avea fața aia strâmbă de efort, ca după o cățărare care îl termina. I-am spus lui Bou-Bou: „Azi câştigăm. Vei vedea." I-am spus asta şi Ellei, când ne-am întors în cafenea. Ea mi-a răspuns: „Aşa sper şi eu." Îi revăd fața. Din mai multe motive, nu mai era cea pe care o cunoscusem la Bing-Bang, cu mai puțin de trei luni înainte, dar m-am simțit un pic ca atunci. Nu ştiu să explic prea bine. Elle avea din nou acea privire care îmi place atât de mult la copii. Se uită la tine cu nişte ochi sinceri şi încrezători, ştiu imediat cine eşti şi că îi iubeşti. De obicei nu le pasă. Sau poate că eu redevenisem cel cu care ea dansase pentru prima oară într-o duminică de mai. Nu ştiu. Acum înțeleg unele lucruri, dar nu totul.

După masa de prânz ne-am amestecat şi noi în mulțimea din Place de la Libération, ca să vedem concurenții cum trec

linia de sosire şi pe Mickey al nostru care, începând cu turul al optulea sau al nouălea, a câştigat toate sprinturile. Evada de fiecare dată, pe dreapta sau pe stânga, plecând din spatele lui Tarrazi care este rapid, şi îl depăşea în ultimii metri, ca o pisică. Microfoanele repetau de-a lungul bulevardului: „Primul, Michel Montecciari, Alpes-Maritimes, numărul 51" şi înşirau primele pe care le câştiga, oferite de magazinele din oraş. Sau ne anunțau, între două treceri, că a rămas în urmă în vârful dealului şi că nu a recuperat la coborâre, prostii de-astea care încearcă să facă o cursă mai dramatică, dar puteam fi siguri – când primii concurenți luau curba de la sensul giratoriu, foarte departe, pe sub bannere – că tricoul roşu şi alb al lui Mickey va fi chiar în spatele tricoului verde al lui Tarrazi, şi toți oamenii din Digne care erau în jurul nostru începeau să strige ce păcălici nenorocit este fratele meu: „Stai să vezi, iar îi face aceeaşi figură!" În timp ce mă certam cu unii din ăştia – după un sprint exact ca şi celelalte, doar că de data asta Tarrazi încercase să îl țină pe fratele meu de tricou – nu am fost atent la Elle şi am pierdut-o în mulțime.

Am căutat-o o vreme, la fel şi Bou-Bou. Georgette era plecată să cumpere nişte înghețată pentru fratele ei şi asta nu ne ajuta, pentru că îmi era teamă să nu îl pierd şi pe puşti. Când Georgette s-a întors şi concurenții ajungeau la sensul giratoriu pentru a cinsprezecea oară, mi-a spus: „Cred că Elle s-a dus la toaletă într-un bistrou. Ştii, nu mai are patru ani." L-am văzut pe Mickey cum a făcut o grimasă, i-a depăşit pe toți şi, odată misiunea îndeplinită, s-a retras iar în siajul altora ca să se odihnească un pic. Am avut pentru un moment senzația că o ia cam uşor şi că ar fi momentul ideal – imediat după ce a câştigat un sprint – ca

cineva să îl blocheze şi să îl lase în urmă, dar era o idee neplăcută, aşa că nu m-am mai gândit.

Am mers prin mulțime până în josul bulevardului, uitându-mă în fiecare cafenea.

Elle nu era nicăieri. După nişte discuții interminabile cu organizatorii, am putut să traversez şoseaua în fugă şi să merg pe celălalt trotuar înapoi până la Place de la Liberation. Eram atât de îngrijorat, că nu am mai urmărit cursa, nici măcar nu mai ascultam ce informații deversau megafoanele.

Când am ajuns înapoi lângă Georgette, mi-a spus că era turul al optsprezecelea şi că Mickey rămăsese în urmă cu plutonul. După ce câştigase al şaisprezecelea sprint, se ridicase în şa ca să se odihnească, mulțumit de sine, şi trei concurenți, printre care şi Arabedian – cel care câştigase la Puget – profitaseră ca să evadeze din pluton. Îmi făceam griji din cauza Ellei, şi asta m-a deprimat şi mai mult.

Bou-Bou nu se întorsese încă. Probabil că încă o mai căuta. I-am spus Georgettei: „Se întorc ei”, dar nu mai ştiam dacă vorbeam de Mickey şi de pluton, sau de Elle şi Bou-Bou. Georgette mi-a răspuns: „Niciunul nu vrea să conducă plutonul, aşa că Mickey trebuie să facă toată treaba.”

Într-adevăr, Arabedian şi cei doi colegi au trecut primii linia la sfârşitul turului al optsprezecelea, iar Mickey, care conducea plutonul, era la mai mult de patruzeci de secunde în urmă. Avea acea grimasă idioată pe care o face când nu

mai poate, iar tricoul îi era fleaşcă. Am strigat să îl încurajez, alergând pe trotuar în paralel cu el – m-a auzit, mi-a spus-o mai târziu – dar nu a reacționat. Pentru cei care nu îl cunosc, părea că se amuză şi că nu are nicio grijă, dar eu ştiam că este terminat.

La un moment dat, am văzut că se întorsese şi Bou-Bou. Părea distrus. L-am întrebat: „Ai văzut-o pe Elle?" Nici nu m-a privit, doar a dat din cap că nu. M-am gândit că era distrus din cauza lui Mickey. Acum ştiu ce a fost – şi asta povestesc. Acum spun exact ceea ce s-a întâmplat, fără să fiu mai inteligent decât eram atunci. I-am spus lui Bou-Bou, fratele meu: „Pot să iau 800 de franci[26] pe bicicleta pe care o primeşte câştigătorul ca premiu. Dacă Mickey nu colaborează cu alt concurent ca să-şi țină trena unul altuia, nu mai revine în cursă." Bou-Bou a dat din cap că da, dar nu prea era atent la mine. Un pic mai târziu, megafoanele au anunțat că Mickey şi Spaletto, un specialist de velodrom din Marsilia, au evadat din pluton şi se apropiau de Arabedian. Toată lumea a început să strige şi Georgette m-a îmbrățişat râzând – şi atunci am văzut-o pe Elle.

Era pe partea cealaltă a pieței, pe lângă trotuar, arăta ca o somnambulă – da, o somnambulă, ăsta a fost primul gând care mi-a venit în minte. Elle mergea şi se oprea şi iar mergea, ocolind oamenii care îi stăteau în drum. Se uita numai în jos.

[26] Echivalentul a aproximativ 500 de euro în 2020.

Atunci am înțeles, fiecare părticică din corpul meu a înțeles, că nu ştia unde este, că nu ştia ce face, că era pierdută. Am înțeles, vă jur asta, chiar dacă era la peste o sută de paşi de mine, doar o siluetă în rochie albă, atât de mică, atât de singură, şi i-am împins pe cei care erau în fața mea, am traversat în fugă şoseaua prin fluierăturile unui agent de poliție, strigând: „Éliane!”

Când am apucat-o de braț şi am întors-o spre mine, ochii îi erau plini de lacrimi şi păreau mai mari şi mai palizi decât îi văzusem vreodată. Am spus: „Ce ai pățit?” A dat încet din cap şi a spus, cu o voce de nerecunoscut: „Mă doare în spatele capului, mă doare.” Am scos-o din mulțime, am condus-o docilă pe o străduță laterală unde ne-am aşezat pe o treaptă, la intrarea unui imobil. I-am spus: „Stai liniştită. Nu te mişca.” Ea a repetat: „Mă doare în spatele capului.”

Două riduri adânci, pe care nu i le ştiam, îi brăzdau fața de la nas până sub buze, iar ochii îi erau mari şi goi, parcă lipsiți de viață. Părea în transă.

Am ținut-o strâns în brațe, pentru mult timp. Auzeam strigăte în piață, la trecerea concurenților. Auzeam megafoanele, dar nu înțelegeam nimic din ce anunțau. Nu îndrăzneam să mă mişc, sau să fac ceva, o simțeam inertă şi departe de tot. Ea trăgea aer pe gură, ca întotdeauna când ceva o tulbura, dar acum nu era chiar acelaşi lucru, părea să nu aibă nicio emoție, doar privea drept în față fără să vadă nimic, şi respirația pe gură îi era regulată, aproape naturală.

Când în sfârşit a început să îşi revină şi s-a desprins de mine, a şoptit: „A trecut acum. A trecut.” Nu voiam să o întreb imediat ce s-a întâmplat, pentru moment am ajutat-o să se ridice. I-am scuturat rochia de praf. Am întrebat-o dacă vrea să bea ceva. Ea a dat din cap că nu. S-a uitat la mine. Am văzut din nou cum lacrimile îi inundă ochii ei azurii. După aceea, m-a luat de mână şi ne-am întors în mulțime. Cursa se terminase – şi Mickey o câştigase. Georgette şi fratele ei mai mic săreau pe loc, cu pumnii strânşi, strigând. Erau prea bucuroşi ca să ne mai dea atenție. Bou-Bou a zâmbit uşurat când a văzut că Elle era cu mine. După care mi-a spus: „Mickey vrea să ştii că Spaletto e un tip care îşi ține cuvântul.”

Am mers să discut cu proprietarul magazinului de biciclete care oferea o bicicletă de curse învingătorului. M-a dus într-o cafenea şi mi-a dat 800 de franci în loc de bicicletă. L-am găsit pe Spaletto şi am împărțit banii cu el. Elle şi Bou-Bou mă urmăreau peste tot ca nişte umbre. Am văzut că ea are frisoane, dar părea fericită că Mickey a câştigat, zâmbea când auzea numele Montecciari la megafoane. Bou-Bou o ținea de mână, la fel cum o ținusem şi eu mai devreme.

Părea şi el fericit, dar eu îmi cunosc frații – era îngrijorat şi trist când se uita la ea.

Ne-am întors în sat în DS-ul patronului, fără Mickey, care fusese invitat la cină de organizatori, şi fără Georgette, evident. Pe drum nu am vorbit decât despre cursă. L-am lăsat pe fratele mai mic al Georgettei în oraş, în fața porții casei alor lui şi am rămas doar noi trei în maşină. Urcam trecătoarea, când ea a cerut să oprim ca să vomite. Am dus-

o până la marginea drumului, dar a gesticulat cu mâna ca să mă îndepărtez de ea. M-am întors la maşină. I-am spus lui Bou-Bou:

„A făcut insolație. Asta e.” El m-a aprobat din cap, dar nu a răspuns. Elle s-a întors la maşină cu fața vraişte, fără să spună niciun cuvânt. A făcut doar un gest din degete ca să îmi spună să pornesc mai repede, voia să ajungă acasă.

Când am ajuns la noi, a spus în şoaptă: „Nu, la mama.” Am simțit, şi Bou-Bou la fel, că nu mai poate să spună nimic, că vomită din nou sau leşină sau cine ştie ce.

Am condus maşina până în capătul celălalt al satului. Mai era lume la terasa lui Brochard. Am intrat în curtea Evei Braun şi, când m-am oprit în fața casei, soarele ne-a lovit în față, strălucitor, dintre două creste de munți. Am ajutat-o să coboare. Mama ei, când a văzut-o, nu a spus nimic, dar a pălit pe loc.

În bucătăria lor, Elle a stat mult timp nemişcată pe genunchii Evei Braun, fără să spună nimic. De la etaj, bătrânul striga ca un nebun, şi am strigat şi eu la el să tacă, prin plafon. Bou-Bou m-a luat de braț şi mi-a spus: „Hai, să nu stăm aici.”

L-am dat la o parte, m-am aplecat peste Elle – care era agățată strâns de mama ei, o ținea cu brațele de gât – şi i-am spus: „Éliane, vorbeşte-mi. Te rog.

Vorbeşte-mi.” Nu a răspuns nimic, nici nu a mişcat. Nu îi vedeam deloc faţa, era acoperită de păr. Eva Braun mi-a spus, cu vocea ei blândă, cu accentul ei nemţesc: „Fratele dumneavoastră are dreptate. Lăsaţi-o aici peste noapte.”

În sfârşit, aşa s-au petrecut lucrurile. Sau cam aşa. Cine poate spune exact cum se petrec lucrurile? Nu ştii decât ce faci tu însuţi. Eram atât de ocupat să încerc să văd faţa Ellei, că nu am văzut faţa mamei ei, sau pe cea a lui Bou-Bou. Aveam senzaţia că mama ei şi Bou-Bou erau împotriva mea – pentru că o lovisem în urmă cu câteva zile, sau nu ştiu – aveam senzaţia că eram respins de Elle şi de ei şi de toată lumea, că eram singur, că nu mă mai auzea nimeni. I-am spus Evei Braun: „Vorbim mâine.” Am atins părul Ellei, foarte încet, şi am ieşit.

În seara aceea, când am ajuns acasă, am rămas afară în întuneric până când s-a întors Mickey. O maşină l-a lăsat în faţa porţii. L-am strigat când traversa curtea, şi a venit să se aşeze lângă mine. I-am povestit ce s-a întâmplat. A spus: „Elle este deprimată de când s-a certat cu tatăl ei. Şi după, v-aţi certat şi voi. Şi soarele a fost puternic toate după-amiaza. Se topea asfaltul, ştiu ce spun.” L-am întrebat cum a fost cina festivă. Mi-a răspuns: „A fost bine.” Multă lume l-a sfătuit să treacă la profesionişti. Mi-a spus: „Am toată vara să mă gândesc la asta.” De fapt nu avea chef să vorbim despre el.

Am tăcut mult timp, unul lângă altul, după care s-a dus să ia o sticlă şi două pahare din bucătărie. În timp ce beam, mi-a spus: „Nu ştiu ce o supără, dar până la urmă îţi va spune. De ceva pot să fiu sigur: supărarea ei nu e de când te

cunoaşte, e de dinainte." M-am făcut că nu înțeleg – înțelesesem foarte bine, se gândise la acelaşi lucru ca şi mine – aşa că a mi-a explicat: „Să spunem că a cunoscut pe cineva înaintea ta, şi că el nu vrea să o lase în pace, o amenință, sau cine ştie ce. Chestii din astea se întâmplă. Citeşte şi tu ziarele." I-am spus: „Dacă o amenință, de ce nu mi-a spus mie?" El mi-a răspuns: „Poate că cineva o amenință că îți va face ție rău." Îmi spune asta de parcă ar fi fost evident. Nici nu mă gândisem la aşa ceva. Eram din ce în ce mai sigur că revăzuse – sau fusese obligată să revadă – „pe cineva pe care îl cunoscuse înaintea mea", dar îmi imaginam că o făcuse fără să fie obligată, dintr-o rămăşiță de sentiment, mai mult ca să amorțească durerea.

M-am ridicat şi m-am plimbat noaptea prin curte. I-am spus lui Mickey: „Dacă aşa e cum spui tu, înseamnă că l-a întâlnit pe tipul ăsta la Digne, după-amiaza asta. Şi marțea trecută, când chipurile s-a dus prin magazine. Înseamnă că tipul locuieşte în Digne." Cu tot aerul rece care venea dinspre munți, îmi simțeam fruntea transpirată. Mickey mi-a spus: „Ascultă, era doar o presupunere, nimic mai mult. Nu te mai enerva. Poate că ar vorbi cu tine mai uşor dacă nu te-ai enerva atâta. În loc de asta, tu o iei la bătaie." Era incredibil că Mickey îmi vorbeşte aşa, el care este de obicei atât de agresiv, şi totuşi avea dreptate. Aş fi vrut să fie deja mâine, să o iau în brațe, să îi spun că poate avea încredere în mine, că nu mă voi mai enerva.

Nu puteam să văd bine fața lui Mickey cum stătea pe banca de piatră de lângă poartă, aşa că nici el nu putea să îmi vadă fața. Am spus: „Săracul Mickey, odată câştigi şi tu o cursă şi nu te bagă nimeni în seamă. Ar trebui ca toți să sărbătorim – şi uite ce facem în loc de asta." Nu veți ghici

niciodată ce a răspuns. Ei bine, a răspuns: „Am vin în pahar. Şi curse, mai câştig eu altele.”

Din nou, am dormit puțin şi prost. Poate că lipsa mea de somn – din perioada asta de sfârşit de iulie şi început de august – să explice anumite chestii, sau aşa mi-aş dori. De dimineață mi-am privit fața în oglinda de la dulap. Mă vedeți, nu-s nici frumos, nici urât, dar sunt prea puternic, prea greu, nu îmi place de mine.

Nu mă gândeam să merg la Elle – adică la mama ei – înainte de prânz sau chiar de ora unu. Voiam să o găsesc odihnită, să vorbesc în linişte cu ea, să-i redau încrederea în ea însăşi. Dar îl aveam pe soțul ăsta în față, în oglindă. Trecut de 30 de ani, muşchi şi grăsime peste tot, 87 de kilograme – ce-ar putea să-i placă?

M-am spălat, m-am bărbierit şi am luat haine curate – o cămaşă şi un pantalon – ca să nu mă vadă în salopeta de lucru. La garaj am făcut ce aveam de făcut – cât de bine am fost în stare, cu toate ideile care îmi treceau prin cap. Mickey, care a adus în oraş un transport de lemne, s-a oprit în fața pompelor pe la ora zece. Am mers amândoi să bem o cafea la Brochard. Nu am vorbit mare lucru, doar că era cald sau că au renovat urât biserica, arăta mai frumos cu patina timpului. Ştiam că îşi schimbase traseul ca să vină să mă vadă şi că va fi certat iar de Ferraldo.

Aşa este Mickey – prost ca noaptea, dar te poți baza pe el.

Când am ajuns la părinții ei, Elle stătea aşezată pe o bucată de zid în paragină din fundul curții. Purta o rochie cu dungi roşii pe care nu o ştiam – probabil că o găsise prin vreun dulap. Se uita în jos, cu brațele pe lângă corp, avea aerul acela de păpuşă lăsată într-un colț. Când mi-a auziți paşii pe pietriş, a întors capul şi a zâmbit larg, a sărit în sus şi a alergat spre mine. În brațele mele mi-a spus: „Te aşteptam, să ştii. Te aştept de... de...” Nu putea să spună decât timp mă aştepta.

Râdeam. Eram fericit. Şi-a întors fața spre mine – fără machiaj, fără rimel, fără nimic – şi mi-a spus: „Ți-am făcut rău. Iartă-mă pentru tot, iartă-mă acum. Nu a fost vina mea.” Râdeam. Elle mi-a spus: „Vino. Mama ne va face de mâncare.

Vei vedea. Găteşte foarte bine.” Mâncasem de mai multe ori la Eva Braun, şi ştiam că găteşte bine. Ce mi-a spus Elle mi-a lăsat o impresie teribilă.

Elle m-a condus de mână până în bucătărie. Mi-a spus, coborând vocea: „Mama este cu tati, la etaj. Ştii, el este bolnav.” Ea a văzut că sunt şocat când o văd şi o aud aşa, şi a redevenit brusc cea pe care o ştiam – pe loc, într-o secundă. Totul s-a întâmplat exact aşa cum povestesc. Mi-a spus: „Da. Mă crezi nebună.” Nu mai zâmbea. Îşi arăta dezamăgirea. Mi-a spus: „Te înşeli.”

A scos o sticlă de aperitiv dintr-un dulap, un vermut ieftin, şi mi-a turnat un pahar. Am întrebat: „Te întorci diseară?” A dat din cap că da, de mai multe ori.

S-a aşezat în faţa mea, cu bărbia în mâini, şi mi-a spus, cu o umbră de veselie:

„Suntem căsătoriţi acum. Nu mai scapi aşa uşor de mine, să ştii.” Mi-a plăcut întotdeauna faţa ei când nu este machiată. În acel moment, am iubit-o mai mult decât orice, mai mult decât propria mea viaţă.

Am mâncat de prânz cu Elle şi cu Eva Braun. Elle m-a condus la poartă. Nu am vorbit prea mult de faţă cu mama ei. Mergea încet, se prinsese cu un braţ de mine, părea delicată şi foarte dulce. Nu am vrut să stric momentul acela, mi-am spus că o voi întreba mai târziu despre ce se întâmplase cu o zi înainte, când dispăruse o eternitate.

Am lucrat iar aiurea, pentru că timpul nu trecea deloc şi pentru că mă rodea nerăbdarea. Şi apoi, în sfârşit, când m-am spălat şi m-am schimbat în spatele garajului, au sunat de la unitate să-mi spună că vine Renucci să mă ia, că se aprinseseră focare de incendii, din nou, deasupra oraşului Grasse. Mi-am dat o palmă peste faţă, încercând să-mi opresc furia pe care o simţeam. Am spus:

„Bine, bine” şi am închis.

Am alergat acasă la mama ei ca să o văd, dar nu mai era, mă aştepta acasă la noi.

Elle era în bucătărie cu Bou-Bou şi cu Cognata, jucau remi. Era îmbrăcată în blugi şi în tricoul prea mare pe care faţa ei

era imprimată cu roşu. Îşi strânsese părul deasupra capului, cu nişte ace, dar tot nu se machiase. Aşa cum era, mi se părea adorabilă, şi cu atât mai mult regretam că trebuie să plec.

A urcat cu mine în cameră. În timp ce mă pregăteam, mi-a spus: „Nu vreau să pleci şi să fii îngrijorat pentru mine. Sunt bine astăzi.” Am întrebat-o ce a făcut cu o zi înainte, la Digne, timp de aproape o oră şi jumătate. Mi-a răspuns:

„Nimic. Simțeam că leşin, în mijlocul mulțimii, sau poate că era căldura. Am vrut să ies un pic din aglomerație. După care, durerea de cap a devenit atât de puternică – şi nu mai ştiam unde sunt. Cred că am stat prea mult la soare.” Mă privea drept în ochi, părea să spună adevărul. Foarte rar o auzisem spunând atâtea cuvinte unul după altul, asta-i tot. Am spus: „Da. Probabil era începutul unei insolații. Ar fi trebuit să-ți acoperi capul.”

Înainte să ies din cameră am sărutat-o pe gură, după care am sărutat şi gura fotografiei de pe pieptul ei. A râs. I-am simțit sânii goi pe sub tricou, i-am atins cu obrajii. Am vrut să-i sărut şi pe ei, să-i ridic tricoul. Ea s-a dat la o parte. Ca să îndulcească gestul brusc, a spus: „Te rog, nu. Nu vreau să mă stârneşti şi să rămân să termin singură.” Era ceva fix în genul ei, dar nu ştiu, am plecat mai nefericit ca oricând. Între Loup şi Esteron, la o altitudine de peste o mie de metri, dealurile erau în flăcări. Nu era niciun drum până acolo, nu aveam apă în zonă, era doar foc. A fost cea mai epuizantă intervenție pe care am avut-o în acea vară.

Fusese chemată şi armata – se obişnuiseră şi ei să facă o treabă pentru care nu fuseseră antrenaţi – dar de bază erau doar avioanele de stingere a incendiilor cu al lor du-te-vino pe deasupra Massif des Maures. Nu am putut salva niciun sfert din tot ce era ameninţat de foc.

M-am întors în sat marţi noaptea. Mama a venit să-mi deschidă uşa în cămaşa ei de noapte din bumbac, a rămas cu mine cât m-am spălat la bucătărie şi mi-a dat ceva de mâncare. Am aflat că Elle nu a vorbit mai deloc toată ziua, dar nu a fost dezagreabilă. Era cam aeriană. A făcut ordine în camera noastră. A ajutat la călcat rufe. Nu prea bine – nu ştie să calce. A stat trează până aproape de miezul nopţii ca să mă aştepte. Am întrebat-o pe Mama: „Ce crezi despre toate astea?”

Ea a ridicat din umeri şi a spus: „Pur şi simplu nu pot să o înţeleg. Ieri după amiază, în timp ce erai la garaj, a vrut să mă însoţească la mormântul tatălui tău.

A stat cu mine un minut sau mai puţin, după care a plecat.” Am răspuns: „A vrut să-ţi facă plăcere, dar nu suportă cimitirele, Mi-a spus-o odată.”

Când m-am întors în camera noastră, fără să fac zgomot, Elle dormea profund.

Era culcată pe jumătatea ei de pat, pe partea dinspre uşă. Nu putea să doarmă pe partea cu inima. Am privit-o în lumina care venea de pe hol. Faţa ei de somn era cu totul diferită de cea din timpul zilei. Avea obrajii rotunzi ca un

copil, gura un pic umflată. Respira atât de încet că a trebuit să mă aplec ca să-i aud răsuflarea.

Dăduse cearşaful la o parte. Era goală, cu picioarele îndoite, cu mâna stângă băgată între coapse. Era frumoasă şi înduioşătoare. Cu vârful degetelor i-am mângâiat uşor părul scurt şi cârlionţat de pe vintre. Aş fi vrut să o trezesc şi să o iau, dar nu am îndrăznit. Imediat ce am închis uşa şi m-am culcat la rândul meu, m-am gândit că nu mergem niciodată la mormântul tatălui meu, şi am adormit.

Am deschis ochii foarte târziu, dar nu mă odihnisem cum trebuie pentru că avusesem nişte vise urâte pe care nu mi le mai aminteam. Nu-mi amintesc niciodată visele, ştiu doar dacă au fost plăcute sau nu. Elle nu mai era în pat. M-am uitat pe fereastră şi am văzut că era culcată pe burtă lângă izvor, doar în slipul de la bikiniul roşu, cu ochelarii pe nas, citind o revistă veche găsită în pod. Am strigat: „Eşti bine?" Ea a ridicat capul, acoperindu-şi sânii cu o mână.

Mi-a răspuns: „Da, da."

Am venit să-mi beau cana de cafea lângă ea. Era culcată pe un prosop. I-am spus: „Nu crezi că te-ai bronzat destul?" Mi-a explicat că vrea să rămână bronzată toată iarna. „Fac provizii." M-a întrebat despre incendiile de noaptea trecută. A vrut un pic din cafeaua mea. După care, i-am cerut să îşi pună înapoi sutienul, pentru că Bou-Bou ieşea din bucătărie şi venea spre noi, în pantalonii lui scurţi înfloraţi. Ea a pufnit, mai mult a suflat în faţă, şi mi-a spus: „Ştii, de atâta timp de când stau cu tine, fratele tău m-a văzut deja."

Dar s-a ridicat, întoarsă spre jgheabul de la izvor, şi şi-a pus sutienul.

Când am plecat la garaj, m-a însoţit o bucată de drum. Ţopăia în picioarele goale pe pietrele de pe drum. Am întrebat-o ce vrea să facă restul zilei. Era aceeaşi zi fatidică de miercuri, 28 iulie. A ridicat un umăr şi s-a strâmbat. I-am spus: „Dacă mai stai aşa la soare, te îmbolnăveşti. Şi oricum, pune şi tu o pălărie." Ea a răspuns da, şefu' – sau ceva de genul. Şi-a întins buzele, ochii închişi, ca să o sărut. Am privit-o ţopăind înapoi spre poartă, în bikiniul ei roşu, cu mâinile ridicate la nivelul umerilor pentru echilibru, cu fesele pe jumătate afară. A fost ultima oară că am văzut-o înainte de 7 august, sâmbăta trecută.

La prânz am fost cu Henric al patrulea să tractăm un camion rămas în pană pe lângă Entraunes, am mâncat un sendviş pe drum. Seara, când m-am întors, Mama mi-a spus că Elle plecase după-masă, cu geanta ei mare de pânză şi cu o valiză, fără să spună unde merge. S-a întâmplat când Bou-Bou era la piscină cu prietena lui Marie-Laure. Mama nu a putut s-o oprească.

Am urcat la noi în cameră. Elle îşi luase valiza albă – cea mai mică dintre cele două – chestiile ei de toaletă şi de machiaj, lenjerie intimă şi, din câte îmi puteam da seama, două perechi de pantofi, jacheta roşie, fusta bej, rochia cu guler rusesc şi rochia azurie de nailon. Mama mi-a spus că atunci când a plecat era îmbrăcată în blugii prespălaţi şi tricoul bleumarin.

Am mers la familia Devigne. Eva Braun nu o mai văzuse de alaltăieri. Am întrebat-o: „Şi nu v-a spus nimic?” A dat încet din cap că nu, privind în jos. Am spus: „Aveți idee unde ar fi putut pleca?” A dat din cap. Îmi pierdeam suflul, transpiram. Când o vedeam pe femeia asta, atât de tăcută, atât de calmă, îmi venea să o iau de umeri şi să o scutur. Am spus: „A luat o valiză de haine. Nu vă faceți griji deloc?” Atunci m-a privit drept în ochi şi mi-a răspuns: „Dacă fata mea nu mi-a spus la revedere, înseamnă că se va întoarce.” Nu am putut să scot nimic altceva de la ea.

Acasă, Bou-Bou se întorsese. Şi-a dat seama de pe fața mea că nu am găsit-o la mama ei, a întors capul şi nu a spus nimic. Mickey s-a întors o jumătate de oră mai târziu. Elle nici lui nu îi spusese nimic. Nici el nu avea vreo idee unde ar putea fi. M-am întors la garaj cu el, în camionul lui galben, şi am sunat-o pe domnişoara Dieu. Am lăsat să sune mai mult timp dar nu a răspuns nimeni.

Juliette mi-a pus o mână pe braț şi mi-a spus: „Nu-ți fă griji. Se va întoarce.”

Henric al patrulea se uita pe jos, cu mâinile în buzunare, cu un şervet de masă prins la gât.

Am aşteptat în curte până la ora unu noaptea, cu frații mei. Bou-Bou nu spunea nimic. Nici eu. Doar Mickey făcea presupuneri. Trecea iar printr-o pasă proastă şi s-a dus să o vadă pe domnişoara Dieu. Au mâncat amândouă la cină într-un restaurant – ca atunci, de ziua ei. Sau una, sau alta, tot felul de idei în care nici el nu credea. Eu ştiam că ea

plecase de tot, că nu se va mai întoarce. Simțeam asta cu tot corpul, era o certitudine pentru mine. Nu voiam să cedez în fața lor, aşa că am spus: „Hai să ne culcăm."

A doua zi, la opt dimineața, am vorbit cu domnişoara Dieu la telefon. Nu o văzuse. Nu ştia nimic. Chiar înainte să închid, ea mi-a spus: „Aşteptați." Am aşteptat. Îi auzeam respirația de parcă eram în aceeaşi cameră cu ea. Într-un final, a spus: „Nu. Nimic. Nu ştiu." Am strigat în aparat: „Dacă aveți ceva de spus, spuneți-mi!" A continuat să tacă. O auzeam cum respira mai repede. Am spus: „Vă ascult!" Ea a răspuns: „Nu ştiu nimic. Dacă se întoarce sau dacă aflați ceva, vă rog să mă anunțați şi pe mine." Dacă aflu ceva... Am spus că se poate baza pe mine, că va fi primul lucru pe care îl fac, şi am închis fără să spun la revedere.

M-am întors la prânz la Eva Braun. Era aşezată afară, cu o foarfecă de grădină în mână, avea ochii roşii. Mi-a spus, cu accentul acela care mi-l amintea pe cel al Ellei: „Sunt sigură că nu ar pleca fără să îmi scrie un bilet. Îmi cunosc fata." Am spus: „Şi eu? Eu ce sunt, un câine?" S-a uitat la mine, apoi a coborât privirea. A răspuns: „Nimic nu vă împiedică să fiți sigur, ca şi mine, că vă va scrie un bilet."

Era aceeaşi gândire ca la Éliane, o gândire care mă depăşeşte – care poate că îmi închide gura, dar mă distruge, mă lasă de fiecare dată mai nemulțumit, mai în ceață. Stând în picioare în fața ei, am spus: „S-a dus să se vadă cu un amant, sunt sigur de asta. Şi ştiți cine este." Nu şi-a ridicat privirea, doar a dat uşor din cap suspinând, ca să-mi arate că ideea asta este absurdă. Mi-a răspuns: „Dacă era aşa, v-ar fi spus-o în față, ştiți bine asta."

Şi în ziua aceea am mâncat de prânz la ea, dar nu am vorbit prea mult. Îmi dădeam seama pentru prima oară cât de mult semăna cu fata ei, cel puțin fizic.

Nasul scurt, ochii deschişi la culoare, o anumită lentoare în gesturi şi în mers.

Înainte să plec, mi-a spus: „Într-o zi, dacă îmi va da voie, vă voi povesti ce fetiță drăguță a fost, şi cât de mult a suferit.” Făcea eforturi să nu îi dea lacrimile, dar simțeam că va plânge toată ziua după ce voi pleca. Am întrebat-o: „Soțul dumneavoastră ştie?” A dat din cap că nu.

A doua zi, dimineața târziu – sau a treia zi, nu mai ştiu exact – Eva Braun a venit să mă caute la garaj, în şorț. Poştaşul, pe care îl văzusem trecând în 2CV-ul lui galben şi care nu avea nimic pentru mine, îi adusese o carte poştală de la fata ei.

Era o carte poştală doar cu o maşină de pe vremea bunicilor, nu arăta niciun peisaj. Am verificat ştampila poştei: 29 iulie, Avignon. A fost primul lucru la care m-am uitat – de unde vine cartea poştală.. Simțeam că o iau razna.

Elle scrisese cu pixul, cu ortografia ei personală, fără punct sau virgulă:

Draga mea Mamă,

Nu îți fă griji, sunt bine şi mă voi întoarce curând. Nu ştiu ce să-i scriu lui Pin-Pon, aşa că arată-i cartea poştală, va înțelege. În special să îi spui Cognatei că sunt bine, şi tuturor. Nu mai am loc, aşa că mă opresc. Fără griji. Te sărută fiica ta.

Ştersese o semnătură – Elle, probabil – şi scrisese cu litere mari, în capătul ultimului rând care continua pe sub adresă: ÉLIANE.

M-am aşezat pe dreapta camionului la care lucram. Luasem cartea poştală între cele două degete arătătoare, ca să nu o murdăresc, şi am întors-o. În acel moment am citit ce scria sub maşina din poză şi pe care nu o recunoscusem: *1930. Delahaye. Model 108*

Am întrebat-o pe Eva Braun dacă ştia pe cineva în Avignon. A făcut semn că nu.

După o lungă tăcere, m-a întrebat dacă am înțeles ce voia să spună fiica ei. Am făcut semn că da. M-a întrebat dacă era ceva drăguț. Am făcut semn că da.

Acum ştiu ce treabă a avut Elle în acel oraş în care nu mai fusese niciodată. În toată încăpățânarea şi singurătatea ei,

îşi găsise timp să intre într-un magazin de suveniruri, să aleagă exact această carte poştală, sau poate că se gândise să o cumpere când o văzuse din întâmplare. Oricum, asta arată că mă iubeşte, nu?

***

Maşina mea Delahaye are 20 de cai putere, şase cilindri, trei carburatoare, volanul pe dreapta, şi prinde o viteză maximă de circa 170 km/oră. Probabil că nu va mai prinde niciodată viteza asta, dar încă este o maşină bună, care m-a ajutat mult să trec peste săptămâna lungă care a urmat. Am lucrat la ea jumătate din noapte, ca să întârzii momentul în care mă întorc în camera goală, şi chiar, de vreo două sau trei ori, am dormit la garaj. Nu voiam să vorbesc nici cu fraţii mei.

Ce să le spun?

Duminică, patronul mi-a împrumutat DS-ul lui şi am mers la Avignon. Am lăsat maşina lângă zidurile medievale. Am mers pe jos în oraş. Am intrat în mai multe hoteluri, la întâmplare, şi am întrebat dacă ea este acolo. O după-amiază oribilă.

Mă ciocneam de oameni pe trotuar. Vedeam îndrăgostiţi, fete de aceeaşi vârstă cu Elle de mână cu băieţi mai în largul lor decât mine, eram singur, îmi era cald.

Oricum – am aflat mai târziu – în acea duminică Elle nu mai era în Avignon. Îşi continuase drumul. Am urcat în DS pe înserat, am rămas mult timp privind prin parbriz la pietrele din ziduri, după care am pornit maşina şi am plecat. Aveam la mine cartea poştală pe care mama ei mi-o lăsase. M-am oprit pe drum pe lângă Forcalquier, am luat cina într-un bistrou, m-am uitat din nou la cartea poştală. Nu am mai citit-o, o ştiam pe de rost.

Miercuri noaptea, motorul de la Delahaye torcea liniştit, pentru prima oară.

Henric al patrulea era cu mine. Mi-a spus: „Trebuie să mai verificăm totul, dar i-ai dat de capăt." Ca şi mine, auzea şi el rateuri la eşapament, şi a pus mâna în dreptul ţevii. Am spus: „Dacă mai e doar asta, o rezolv uşor." Am dormit în garaj. De dimineaţă, Juliette a venit să mă trezească. Eram chemat din oraş, la un alt incendiu, nu ştiu unde. Am spus la telefon că nu vin. În fiecare zi speram că Elle se va întoarce. Voiam să fiu acolo când o va face.

Cu o seară înainte, am mers pe jos până la unitate, am cumpărat un tub de aspirină de la farmacie doar ca să îl văd de aproape pe Philippe ăsta care se cunoscuse cu Elle. Are patruzeci de ani, cam de înălţimea mea. Este slab, aşa cum spunea ea că îi plac bărbaţii. Arată ca un student bătrân – un intelectual, dacă vreţi – vorbeşte repede, privind în lături, pentru că e timid. I-am spus că sunt soţul Ellei. Da, ştie. L-am întrebat dacă a văzut-o de curând. Mi-a spus:

„Scuzați-mă” şi s-a ocupat de o clientă. Am văzut că asistenta lui, o fată de treizeci de ani, cu părul scurt şi o față încruntată, se pregătea să plece acasă. Am aşteptat-o afară, pe trotuar, un pic mai departe de farmacie. I-am pus întrebări, dar nu am obținut nimic – în afară de amenințarea că sună la poliție dacă nu o las în pace.

După aceea, am trecut prin fața cinematografului Le Royal..

După cum spuneam când am început să vă vorbesc, am văzut afişul filmului cu Jerry Lewis care urma să ruleze la sfârşitul săptămânii. Am văzut-o pe Loulou-Lou venind pentru spectacolul de seară. Îmi spusese că era liberă a doua zi după-amiază, şi îmi dădusem întâlnire cu ea la ora patru, la ieşirea din oraş.

Joi, deci, la ora patru, m-am întâlnit cu Loulou-Lou în 2CV-ul de la garaj. Ştirile circulă repede la țară, şi nu a durat mult să o pun la curent. Mi-a spus: „Soțul meu e la Nisa. Să nu stăm aici, vino acasă la mine.” Locuieşte într-o casă veche pe drumul spre Puget-Théniers. Mi-a dat o doză de bere şi am vorbit. Ea mi-a spus: „Fata asta nu era de tine. Nu am nimic cu ea, nu o cunosc. Dar nu ştii cu ce fel de bărbați a fost până să vină la noi în sat, nu ştii nimic despre ea.” Am vorbit mult timp, erau aceleaşi idei pe care le aveam şi eu – şi care mă împiedicau să dorm.

La un moment dat – între timp mai băusem câteva doze de bere – am băgat mâna pe sub fusta lui Loulou-Lou, când stăteam amândoi la masa de la bucătărie, am spus nişte tâmpenii de genul: „Tu mă înțelegi, nu?” şi tot aşa. Am mers

în dormitor şi ea s-a dezbrăcat. Mi-a fost ruşine să o văd goală – nu pot să explic asta, dar m-am simţit mizerabil faţă de Éliane şi faţă de ea. Am spus: „Scuză-mă, nu e bine ce facem.” Ea m-a condus la uşă. Înainte să plec, mi-a spus: „Vorbeşte cu fratele tău.” Nu am înţeles – părea ceva atât de departe de mine. Când a spus:

„Fratele tău”, eu m-am gândit imediat la Mickey, dar ea a adăugat: „Cel mai tânăr. Dacă ea a plecat miercuri 28, el ştia dinaintea ta. I-am văzut împreună în acea după-amiază, pe lângă piscina publică.”

Vă povestesc exact cum s-a întâmplat. Am răspuns neîncrezător: „Ce vrei să spui?” Ea mi-a răspuns: „Nimic, doar că i-am văzut împreună, în spatele piscinei, foarte apropiaţi, şi păreau foarte trişti amândoi. Asta-i tot.” I-am spus:

„Ce scorpie eşti.” Îmi venea să îi lipesc una peste faţă, dar îmi tremura mâna. Mi se părea că tremur din cap până în picioare.

Am alergat până la 2CV şi m-am întors în sat. Bou-Bou nu era acasă, nici Mama.

Am strigat la Cognata: „Unde este Bou-Bou?” Nu ştia. Mi-a spus, încercând să se ridice din fotoliu: „Dumnezeule, Florimond, ce ai păţit?” Am trântit uşa, dar ea a deschis-o în urma mea şi a strigat după mine, înainte să ajung la maşina care era în curte: „Bou-Bou nu a făcut nimic rău, e imposibil.” M-am întors ca să îi răspund, dar mi-am dat

seama că nu mă poate auzi, că nu mă poate înțelege. Am făcut un gest cu mâna, să se întoarcă, să nu-şi facă griji. Tot mai tremuram – sau aşa mi se părea. Nu mai fusesem niciodată în halul ăsta.

Am lăsat maşina în piață şi am intrat la Brochard. Soarele de afară bătea prin perdeaua de mărgele până la bar. L-am văzut pe Georges Massigne şi pe alți băieți cu el. Cumnații lui, nu ştiu. Îmi simțeam cămaşa rece, lipită de spate. Am auzit pe cineva comentând prin zgomotul mărgelelor: „Uite-l pe Pin-Pon, tot o mai caută pe nevastă-sa." Poate nu chiar aşa, dar ceva de genul. M-am dus la Martine. Era la o masă cu tipul pe care îl cunoscuse la nuntă, cel care ne împrumutase sistemul stereo. Am întrebat-o dacă l-a văzut pe Bou-Bou, dacă ştia unde este. Nu ştia nimic. Se uita la mine cu nişte ochi pe jumătate mirați, pe jumătate speriați. Brochard mama a spus ceva, nu-mi amintesc ce – ştiu doar că am spus ceva – şi m-am întors spre Georges Massigne. Toți cei care erau de față vă vor povesti că el nici nu a spus nimic, nici nu a făcut nimic să mă enerveze mai tare. Este adevărat. Vă vor povesti, poate, că m-am întors special la Brochard ca să mă bat cu el. Asta nu este adevărat. Nu ştiam că este acolo.

I-am spus lui Georges Massigne: „Ți se pare amuzant să mă vezi aşa?" El mi-a răspuns: „Ascultă, Pin-Pon, nimeni nu se amuză." I-am cerut să nu-mi mai spună

Pin-Pon. A ridicat din umeri şi a întors capul. I-am spus: „Poate că te lauzi peste tot că ai fost cu nevastă-mea înaintea mea?" M-a privit drept în ochi, furios. Mi-a răspuns că trebuie să fie clar: cel care a luat-o de la celălalt am fost

chiar eu. A spus Aia în loc de Elle, şi mie mi-a spus Pin-Pon. I-am dat un pumn în faţă.

După cum am spus deja, eu nu obişnuiesc să mă bat, a fost singura dată când m-am bătut, adult fiind. Nu ştiu să dau un pumn, dar sunt înalt şi puternic, aşa că Georges Massigne a căzut în spate, cu buzele sparte. S-a aruncat asupra mea imediat ce şi-a recăpătat echilibrul, înainte să poată interveni ceilalţi, şi l-am lovit din nou, din reflex, ca să îl resping.

După care, cei care erau acolo ne-au despărţit Mă simţeam golit pe interior, dar inima îmi bătea nebuneşte. Lui Georges Massigne îi sângera gura. I-au dat un prosop de la bar şi cineva a văzut că are nişte dinţi sparţi. Brochard mama a spus ceva de chemat poliţia. Georges a spus că nu, că mi-am pierdut minţile. A spus, cu sângele care îi curgea din gură pe cămaşă: „Nu vedeţi că-şi pierde minţile?”

Atunci am vrut să plec, dar mi-am daţi seama că cineva mă ţinea de braţ – era Bou-Bou. Nu l-am văzut când a venit.

Am urcat amândoi în 2CV. Se întorcea de la vie, cu Mama, când Cognata i-a spus că îl căutam. Nu voiam să mă cert cu el acasă, aşa că am mers la vie. E afară din sat, deasupra şoselei, trebuie să urci un drum abrupt ca să ajungi acolo.

În maşină l-am întrebat: „Este adevărat că erai cu Elle, miercurea trecută, în spatele piscinei publice?” A părut surprins că ştiu, dar a spus că da. A coborât privirea şi a adăugat: „Să nu începi să-ţi închipui cine ştie ce.” Chiar

dacă este cât mine, poate chiar mai înalt, întotdeauna m-am gândit la Bou-Bou ca la un copil. I-am răspuns: „Nu-mi imaginez nimic. Dar acum îmi vei spune tot.”

S-a aşezat pe marginea drumului, lângă via noastră. Am rămas în picioare în soarele după-amiezii, cu umbra mea peste el. Purta un pantalon vechi de pânză, prea scurt, pe care îl pune când lucrează şi o cămaşă cu dungi late albastre şi verzi. Părul lui lung îi acoperea un ochi. Mi-a spus: „Miercuri am încercat să o opresc. Dar nu am putut.” L-am întrebat: „De ce nu mi-ai spus imediat că a plecat?” El a răspuns: „Nici asta nu am putut.” Şi-a dat şuvița la o parte ca să mă privească. Mi-a spus: „Nu voia să îți spun nimic, şi văzând cum te-ai purtat, mă bucur că nu am făcut-o. Îi era frică, şi avea dreptate.” Se uita drept în ochii mei, cu capul ridicat, avea nişte ochi trişti şi sfidători în acelaşi timp. L-am întrebat:

„Despre ce nu voia să îmi vorbeşti?” El a ridicat din umeri, s-a uitat în jos, dar nu a răspuns.

M-am aşezat lângă el. Am spus: „Bou-Bou, nu poți să mă laşi aşa, fără să ştiu nimic.” Am vorbit încet, fără să mă întorc spre el. Nu a spus nimic mult timp.

Frământa o bucată de pământ între degete. După care, a spus: „Elle a vorbit cu mine în noaptea în care ai bătut-o. Şi a doua zi. Îți aminteşti ce ne-a spus Cognata în seara nunții? Era adevărat. Elle are nevoie de ajutor.” Tot ce voiam să ştiu era de ce a plecat Elle, unde era, dar am rămas nemişcat, am aşteptat.

Simțeam că dacă puneam o întrebare prea repede, nu-mi mai spunea nimic. Îl cunosc pe Bou-Bou de când s-a născut. Mi-a spus: „Jură-mi că nu te mişti din sat, că aştepți ca ea să se întoarcă, dacă îți povestesc.” Am jurat pe Mama noastră. Nu voiam să-mi țin promisiunea, erau doar nişte cuvinte, dar am jurat.

Mi-a spus: „Vara trecută, când încă mai locuia în Arrame, mergea după-amiază într-o poiană din mijlocul pădurii, deasupra Le Brusquet. Uneori cu prietenele, uneori singură. Ca să se bronzeze. Într-o după-amiază, era singură şi au venit doi bărbați fără să-i audă şi au prins-o.” Aveam un nod în gât dar, pentru că tăcea, l-am întrebat ce voia să spună prin: „Au prins-o.” A ridicat din umeri, nervos, şi mi-a răspuns fără să mă privească: „Au fost cuvintele ei. Nu am avut nevoie să mi le explice. Au prins-o.”

După o lungă tăcere, el a continuat: „Două sau trei zile mai târziu, cei doi au început să dea târcoale casei ei. Ea nu spusese nimănui nimic, pentru că o speriaseră şi pentru că, oricum, în satul ei nu ar fi crezut-o nimeni. Era şi mai terorizată să îi vadă lângă casa ei. Aşa că a mers din nou cu ei în pădure.” Am strigat, cu o voce gâtuită: „De bunăvoie?” El s-a întors brusc spre mine, cu fața crispată de furie şi cu ochii plini de lacrimi. A strigat şi el, cu aceeaşi voce ca şi mine: „Ce vrei să spui, de bunăvoie? Ştii cu ce fel de ticăloşi avea de-a face? Ştii ce i-au spus? I-au spus că îi vor sparge nasul şi toți dinții cu un vătrai. I-au spus că îi vor face la fel şi mamei ei. I-au spus că îi vor smulge părul mamei ei şi că o vor obliga să îl înghită. I-au spus ce făcuseră altor fete ca ea – au trimis nişte tipi plătiți – în special uneia pe care au schilodit-o şi au lăsat-o infirmă, pentru că a crezut că e deşteaptă şi s-a dus la poliție. Înțelegi acum?”

Mă prinsese de cămaşă. Mă scutura ca şi cum încerca să-mi bage în piept fiecare cuvânt care îi ieşea pe gură, şi lacrimile îi curgeau pe obraji. Într-un final, mi-a dat drumul, şi-a şters ochii cu antebraţul, apoi s-a întors cu spatele, tuşind de parcă se sufoca.

Încetul cu încetul, s-a calmat. Soarele dispăruse de pe cer. Eram împietrit pe interior. Bou-Bou a spus, foarte încet, cu o voce golită de orice emoţie, aproape tristă: „Altădată, au dus-o cu maşina la un hotel. După care nu i-a mai văzut. Se terminase barajul de deasupra Arrame. Mai întâi a locuit cu părinţii ei într-o cabană pe care le-o pusese la dispoziţie primăria. În iarna asta, când s-a instalat aici, a crezut că se terminase totul. I se mai făcea frică uneori, când se gândea la ce se întâmplase, dar ajunsese să creadă că o terorizaseră doar ca să-i facă toate cele şi să se amuze cu ea o vreme, că nu vor merge mai departe." A tăcut câteva secunde, după care a adăugat: „Şi apoi, luna trecută, au găsit-o din nou."

Am spus: „Când?"

„Cu două zile înainte de ziua ei de naştere. A mers să mănânce seara la restaurant la Digne, cu profesoara ei de la şcoală. Unul dintre ei, cel despre care a spus că era cel mai rău, era la restaurant."

„Ei locuiesc la Digne?"

„Ea nu mi-a spus. Au găsit-o din nou, asta-i tot. Au obligato să vină la Digne în altă zi, chiar în ajunul zilei naţionale. Ea se gândise că dacă se măritã, o vor lăsa în pace. Ba deloc! I-

au arătat o fotografie oribilă. Fata pe care o schilodiseră. I-au spus că o aduc în aceeaşi stare. I-au spus că cineva va veni imediat aici să-ți facă felul, dacă îți vorbeşte despre ei. Astea sunt cuvintele pe care le-a folosit ea."

Nu îi vedeam fața şi vocea îi era fără intonație, aproape fără emoție. Şi-a şters din nou ochii cu antebrațul. Nu m-am mişcat deloc. Nu ştiu dacă a fost din cauza uimirii sau a durerii pe care am simțit-o când m-am gândit la aceste întâmplări atât de şocante, dar am spus: „Aşa ceva nu poate fi adevărat." El mi-a răspuns:

„Aşa am crezut şi eu."

Am încercat să-mi amintesc ziua de 13 iulie. Unde am fost, ce am făcut. În acel moment nu mi-am amintit nimic. Am întrebat: „Ce voiau? Ți-a spus?" El mi-a răspuns şi mai încet: „Pentru ei, ea înseamnă bani. Este tot ce mi-a spus." Eram dincolo de orice, dincolo de durere, dincolo de ură. Asta nu a fost mai rău decât ce auzisem până atunci. M-am gândit la scena pe care o avusese cu tatăl ei, în ziua nunții. Cuvintele pe care mi le repetase domnişoara Tusseau: „Te rog. Te rog." Moştenirea despre care îmi vorbise a doua zi. Nu mai reuşeam să îmi pun ideile în ordine. Până la urmă, cel mai important mi s-a părut să ştiu unde era, să o găsesc cât mai repede. Am întrebat: „Tu ştii unde este?" El a dat din cap că nu.

„Când ai vorbit cu ea, în spatele piscinei, nu ți-a spus unde merge?" El a răspuns:

„Ea mi-a spus să uit totul, că poate să încheie treaba asta singură, odată pentru totdeauna. După care, pentru că nu voiam să o las să plece, mi-a spus că inventase totul, că cei doi bărbați nu au existat niciodată.”

După un moment de tăcere, am întrebat: „Nu ai crezut-o?” El a dat din nou din cap că nu. „De ce?” A răspuns: „Pentru că i-am văzut.” E ciudat, dar abia de la acea frază totul a devenit real pentru mine, cuvintele au devenit imagini şi această grozăvie a devenit parte din viața mea. Am spus: „Ce vrei să spui?

Adică, ce vrei să spui?”

La Digne, în dimineața cursei, când ea dispăruse, el o căutase într-o parte, eu în alta. Pe o străduță pustie, el o văzuse într-o maşină parcată lângă trotuar. Elle stătea în față, lângă cel mai înalt şi mai vârstnic dintre cei doi, celălalt era în spate. Îi vorbeau amândoi în acelaşi timp, agitați, apoi mai liniştiți, părând că încearcă să o convingă. Bou-Bou rămăsese nemişcat pe trotuarul de vizavi imediat cum o văzuse. Nu putea să-i vadă fața, pentru că Elle era întoarsă spre cei doi, cu capul în jos, dar şi-a dat seama din anumite gesturi că ea plângea. Au vorbit mult timp cu ea, după care ea a deschis porțiera brusc, dar cel care era în față a prins-o de braț. Ea părea distrusă. Bărbatul i-a spus ceva – Bou-Bou nu a putut auzi ce spune – dar cu un aer dur şi rău, după care i-a dat drumul la mână cu un gest de respingere. Ea a început să alerge pe stradă, drept în față, şi Bou-Bou nu a putut să o urmărească, pentru că maşina era între ei şi îi era teamă pentru ea dacă se arăta. Încercase să

o ajungă din urmă făcând un ocol prin bulevard, dar o pierduse.

Îmi aminteam cât de distrus părea când s-a întors la mine. Crezusem atunci că era din cauza lui Mickey – care era într-o situație proastă în cursă. Îmi aminteam cum, mai târziu, mă urmărea peste tot cu Elle, ținând-o de mână, şi cât de trist era când se uita la ea.

Sângele îmi curgea din nou prin vene. Gândurile mi se puneau în ordine pentru că, într-un fel, deja hotărâsem ce trebuie să fac. M-am ridicat. Mi-am aranjat cămaşa – Bou-Bou îi rupsese un nasture când m-a tras de ea, în urmă cu câteva minute. I-am cerut să mi-i descrie pe cei doi bărbați. Cel mai înalt şi mai puternic avea între 45 şi 50 de ani. Nu îl văzuse stând în picioare, dar probabil că era de talia mea, cu ceva ani în plus. Avea părul şi sprâncenele gri, ochii albaştri.

Părea să fie cineva care se realizase în viață, un muncitor devenit burghez.

Celălalt era cu cel puțin cinci ani mai tânăr. Era slab, cu un nas mare, cu părul rar şi avea gesturi nervoase. Era îmbrăcat într-un costum uşor, crem sau bej, şi purta o cravată. Bou-Bou nu mai ştia ce să spună despre el, doar că arată mai golan decât „cumnatul lui”. L-am întrebat de unde putea să ştie că sunt cumnați. „Elle mi-a spus.”

Maşina era un Peugeot 504 negru destul de vechi, înmatriculat în Alpes de Haute-Provence. Îşi amintea de cifrele 04 din numărul de înmatriculare, dar atât.

Încercase să le țină minte, dar fusese atât de supărat că le uitase. L-am întrebat, stând în picioare în fața lui, dacă Elle i-a spus numele lor. A dat din cap. Dacă îşi mai aminteşte ceva. S-a gândit şi mi-a spus: „Numele străzii. Rue de l'Hubac."

S-a gândit din nou şi a dat din cap, încet, dezamăgit.

Atunci am întrebat: „De ce Elle a vorbit cu tine?" El a ridicat ochii spre mine şi mi-a răspuns: „Pentru că în seara în care ai bătut-o, nu mai rezista. Trebuia să vorbească cu cineva. A doua zi, mi-a povestit totul, de la început până la sfârşit.

După care, nu a mai vrut să vorbească niciodată despre asta. Ea nici nu ştie că am văzut-o cu ei, în maşină." Ne-am uitat câteva secunde unul la altul, în lumina asfințitului. Mi-a spus: „Nu îți ascund nimic. Dacă vrei să ştii, nu s-a întâmplat nimic între ea şi mine." Se ținea să nu plângă, simțeam asta din vocea lui. În acelaşi timp, încerca să pară mândru, ca un cocoş tânăr. Am ridicat din umeri, am spus: „Asta ar mai fi lipsit."

M-am îndreptat spre 2CV. L-am aşteptat la volan. Ne-am întors fără să ne vorbim. În curte, când am văzut camionul galben al lui Mickey, am spus: „Tot ce am vorbit să rămână între noi."

Ne-am pus imediat la masă. Mickey, Mama şi Cognata se uitau la mine şi la Bou-Bou, fără să spună nimic. Atunci am întrebat: „Ce film e în seara asta?” M-am ridicat şi am pornit televizorul. Am mâncat în tăcere, aruncând din când în când câte un ochi la televizor, la cine ştie ce emisiune. După care, am spus că mă întorc la garaj, să lucrez la Delahaye. Bou-Bou m-a întrebat dacă poate să vină cu mine. L-am atins pe umăr şi i-am spus: „Nu. Probabil că mă voi culca târziu, voi dormi acolo.” L-am văzut pe Mickey că se uita la mâna mea. Îmi jupuisem mâinile lovindu-l pe Georges Massigne. L-am întrebat pe Mickey: „Ţi-au spus că m-am bătut?” A răspuns: „Mi-au spus că i-ai spart doi dinţi. Poate aşa îşi va ţine gura aia mare închisă.”

Mergând pe drum, am respirat adânc aerul puternic al nopţii. În sat nu mai erau lumini aprinse, în afară de cea din faţa pompelor de benzină de la garaj şi, ceva mai departe – eram sigur, dar nu m-am dus să verific – la Eva Braun. Mă gândeam că e exclus ca Elle să-i fi spus mamei ei tot ce i-a povestit lui Bou-Bou.

Nu mă înşelam. Într-o noapte, culcaţi în pat, ea îmi spusese: „În câteva zile, se va rezolva.” Era a doua zi după ce o bătusem. Mergând pe drum, mă gândeam: „Ea spera să fie lăsată în pace, că va fi posibil să nu fii şi tu implicat în asta.” Eram tot mai furios pe mine că o bătusem – nici nu mai puteam să mă gândesc la asta – dar cei doi nenorociţi vor plăti pentru tot, inclusiv pentru loviturile pe care i le dădusem.

Ştiu că asta nu va ajuta la apărarea mea, dar vă voi spune oricum. A fost în seara aceea, joi 5 august, nu a doua zi,

când am luat hotărârea să tai țeava carabinei. În primul rând, era prea mare, nu intra într-o valiză obişnuită, ar fi ieşit dintr-o jachetă sau dintr-un sacou dar, mai ales – şi ăsta era motivul principal – ştiam că vreau să trag de aproape ca să le văd fețele jegoase şi să îi văd murind. Tăiați-mi capul[27] pentru asta.

Vineri, spre sfârşitul dimineții – deci vinerea trecută – după ce am trecut pe la Eva Braun şi apoi pe acasă, pentru a vedea dacă Elle nu se întorsese, am scos Delahaye-ul decapotat din garaj. I-am spus lui Henric al patrulea: „Scuză-mă. Te las singur, dar trebuie să dau o tură." A oftat dând din cap, dar a făcut-o doar ca să arate că el e şeful, pentru că niciodată nu mi-a reproşat nimic. Am condus până în oraş fără să îmi dau seama, doar că râpa de pe dreapta mi se părea diferită, pentru că eram mai aproape de ea – având volanul pe dreapta. Nu cred că observasem râpa decât la început, când mi-am luat permisul.

I-am arătat decapotabila lui Tessari şi amicilor lui. Am sărbătorit evenimentul la bar. După aceea, Tessari s-a urcat la volan şi a plecat singur pe drumul spre Puget-Théniers. Când s-a întors, mi-a spus: „Să mergi uşor cu ea, până se rodează, acum e ca nouă." M-a invitat să mănânc de prânz la el, dar nu mi-era foame, aşa că i-am spus că nu pot. Am mers în Delahaye până la Annot, apoi până la Barrême. La început, am fost foarte atent să ascult motorul, dar torcea liniştit, aşa că nu i-am mai dat atenție. Nu voiam să merg

[27] Acțiunea se petrece în 1976, când în Franța încă mai exista pedeapsa cu moartea. Execuția avea loc prin tăierea capului condamnatului cu ghilotina. Franța a abolit pedeapsa cu moartea abia în 1981.

încă la Digne, aşa că am mers spre sud până la Chateauredon şi m-am întors prin Castellane. Trecând pe lângă barajul de la Castillon, m-am oprit şi am cumpărat un sendviş de la o rulotă fast-food. Am mers un pic pe jos, în bătaia soarelui, cu mintea plină de imagini insuportabile. Erau mulți turişti în jurul lacului. Când vedeam de departe o fată cu păr negru, mi se părea că o recunosc pe Elle şi grăbeam pasul fără să vreau.

M-am întors în sat după-amiaza târziu. Nici nu ieşisem din maşină, că am văzut-o pe Juliette coborând în fugă pe scările de lemn. Mi-a spus: „Te-am căutat peste tot. Henri a dus-o pe soacra ta la autobuz. Sau la tren, nu ştiu." Se uita la mine temătoare, chiar speriată. Am simțit că exersase cum să-mi spună vestea dar, acum că eram în fața ei, îi venea mult mai greu să vorbească. Am întrebat: „Au găsit-o?" Îmi era teamă să nu fie moartă. Juliette mi-a răspuns: „Este într-un spital, la Marsilia. Au contactat-o pe domnişoara Dieu, la Brusquet." Am spus:

„La Marsilia? Într-un spital?" Juliette se uita la mine cu aceeaşi față speriată. Mi-a spus: „E în viață – nu asta e problema. Dar este în spital de sâmbăta trecută.

Abia azi au aflat de unde este."

Am alergat la telefon. Nu-mi mai aminteam numărul domnişoarei Dieu. Juliettei i-a trebuit ceva timp ca să îl găsească. Tocmai când am auzit vocea profesoarei, a oprit şi Henric al patrulea în dreptul pompelor de benzină, la volanul DS-ului.

Era o femeie cu el, în maşină, dar nu am văzut cine era. Domnişoara Dieu striga la telefon: „Nu vreau să vorbesc la telefon cu dumneavoastră! Vreau să vă văd!

Nu ştiți ce i-au făcut, nu ştiți!” Am strigat şi eu – să se calmeze, să-mi explice.

Ea mi-a spus: „Nu la telefon. Pentru moment, ea doarme, i-au dat ceva să doarmă. Nu puteți să o vedeți până mâine. Aşa că, vă implor, veniți la mine, trebuie să vă vorbesc.” Am spus: „La naiba, spuneți-mi ce a pățit!” Mi-a răspuns, cu o voce poticnită şi stridentă: „Ce a pățit? Nici nu mai ştie cine este, asta a pățit! A spus că se numeşte Éliane Devigne, că locuieşte la Arrame şi că are nouă ani! Asta a pățit!”

A plâns mult timp, la capătul celălalt al firului. Am spus de mai multe ori:

„Domnişoară Dieu”, fără să-mi răspundă. Într-un final, i-am spus, cu vocea gâtuită: „Vin să vă văd.” Ştiam, prin valurile de ură care îmi paralizau gândurile şi muşchii, că mai aveam ceva de făcut înainte să plec, şi am adăugat: „Nu vin chiar acum. Aşteptați-mă.” Am închis, dar am pus prost receptorul în furcă.

Henric al patrulea l-a prins şi l-a aşezat cum trebuie.

O adusese pe infirmieră, domnişoara Tusseau, să aibă grijă de Devigne tatăl.

Pentru moment Mama era cu el. Eva Braun luase un autobuz până la Saint-Auban, de unde urma să ia trenul până la Marsilia. Toată lumea îi spusese să mă aştepte, dar nu au putut să o oprească. Nu plânsese, nu îşi arătase disperarea.

Voia să fie lângă fata ei, asta-i tot. Henric al patrulea a spus doar că, în maşină, de vreo două sau trei ori, îi vorbse în germană fără să-şi dea seama. Înainte să plece o rugase pe Juliette să-mi spună să iau haine şi lenjerie de schimb pentru Elle, pentru că o găsiseră fără valiză şi fără geantă. Era în spitalul La Timone.

Am spus da la tot.

M-am întors acasă cu Delahaye-ul. Cognata şi Bou-Bou erau acolo, şi aflaseră tot ce era de aflat. I-am spus lui Bou-Bou să o conducă pe mătuşă în camera ei pentru că trebuia să mă spăl. După ce au urcat, am deschis dulapul cu puşti, am luat Remington-ul şi o cutie de cartuşe, şi le-am puse în portbagajul maşinii.

M-am spălat şi bărbierit răspunzând întrebărilor lui Bou-Bou cu grijă – ca să nu îl îngrijorez mai tare, dar şi pentru că încerca să afle ce voiam să fac. I-am spus:

„Merg să o văd. După aia iau o hotărâre. Tu, să nu deschizi gura.”

În camera noastră, am luat valiza pe care o lăsase Elle, cea bleumarin, am pus în ea două rochii, o pereche de pantofi, lenjerie intimă, o cămaşă de noapte care era nouă. Halatul ei alb ocupa prea mult loc, aşa că nu l-am putut lua. Pentru mine am pus nişte chiloți şi o cămaşă curată. Mi-am pus pantalonii negri, tricoul negru al lui Mickey, şi sacoul bej din poplin.

M-am întors la garaj. Era ora şapte, şapte şi jumătate. I-am spus lui Henric al patrulea: „Fă-mi un serviciu. Du-te să vorbeşti cu Georges Massigne să nu depună plângere. Spune-i că regret şi că voi plăti tot ce trebuie. Ia-o şi pe Juliette cu tine, ea va şti cum să îl ia." M-a privit tăcut câteva secunde. Juliette stătea nemişcată în pragul bucătăriei, în susul scării care duce la atelier. I-am spus lui Henric al patrulea: „Vă aştept aici. Dacă eşti de acord, aş merge la Marsilia cu DS-ul. Delahaye ar putea să se strice oricând pe drum." Cred că a înțeles că voiam să scap de ei vreo jumătate de oră. Nu e prost, Henric al patrulea. Nu voiam să vadă puşca, niciunul nici celălalt, nu pentru că ar fi încercat să mă convingă să renunț – nimeni nu mai putea să o facă – dar pentru că mi-era teamă să nu fie acuzați de ceva dacă voi fi prins. El nu mi-a răspuns nimic. Într-un final, s-a întors spre Juliette şi i-a spus: „Te iau cu mine. Vino aşa cum eşti, nu mergem la dans."

După ce au plecat, am parcat Delahaye-ul în spatele garajului. Mi-am scos valiza şi am pus cutia de cartuşe în ea. Am dus Remington-ul la bancul de lucru şi am tăiat şi polizat țeava. Am tăiat şi patul puştii la nivelul unui mâner de pistol.

Acum arma avea doar vreo 60 de centimetri. Nu era prea uşor de ţinut, dar cu două mâini, de la mai puţin de zece paşi, era imposibil să ratez un bărbat, chiar de la primul foc. Am curăţat şi uns cu grijă tot mecanismul. Nu mă grăbeam.

Încercam să mă concentrez să fac cât mai bine ceea ce făceam.

La un moment dat, am auzit o maşină oprindu-se la pompe, şi am mers să le pun benzină. Îmi pusesem un şorţ mare de fierar ca să-mi protejez hainele. În timp ce făceam plinul Citroën-ului GS, şoferul, un muncitor în construcţii care lucrează mai sus în trecătoare, mi-a spus: „Am auzit că te-ai însurat?" I-am răspuns: „Aşa se pare." Am privit spre scara de lemn de la exteriorul casei. Mi-am amintit acea seară de duminică, a doua zi după nuntă, când Elle stătea lângă mine şi eu fumam o ţigară. Îmi spusesem atunci că ea nu mă iubeşte decât pe mine, şi era adevărat. Nu o pierdusem, îmi fusese furată, distrusă, împinsă la nebunie.

Am strâns pilitura de fier şi rumeguşul de pe bancul de lucru. Am pus puşca în valiză, învelită într-o cârpă, la fel şi bucăţile pe care le tăiasem din ţeavă şi din patul puştii. Am făcut ordine pe bancul de lucru. M-am spălat pe mâini. Am mers afară şi m-am aşezat pe scări, aşteptând să se întoarcă Juliette şi patronul.

Era cald, cum a fost toată vara, dar soarele dispăruse de mult timp în spatele munţilor şi satul era tăcut.

***

O găsiseră pe Elle pe o plajă, la Marsilia, în fața parcului Borely. Era sâmbătă 31 iulie, trecuseră doar trei zile de când plecase din sat. Mergea pe nisip, în pantofii ei cu toc şi rochia ei azurie, cu ochii în pământ. Se ferea de oameni, îi ocolea când era întrebată dacă este bine. Părul îi acoperea fața. Arăta atât de ciudat, că nişte turişti au chemat poliția. Era ora şase seara. Nu avea acte. Nu răspundea la nicio întrebare. Nu putea să vorbească.

Au dus-o la un spital, apoi la altul – La Timone, care are o secție de psihiatrie. A fost examinată de doctori. Nu avea nicio rană, cu excepția unei vânătăi la genunchi pe care ar fi putut să şi-o facă singură, căzând. Era apatică şi indiferentă. Nu se putea scoate niciun cuvânt de la ea. În rest, era docilă, făcea tot ce i se cerea.

Au ținut-o adormită până marți şi i-au făcut şi alte controale. Când s-a trezit, era la fel. Apatică, indiferentă, refuza mâncarea, nu spunea nimic. Poliția căutase în jurul plajei, fără succes, pe cineva care să o cunoască şi să spună cine este. Nu avea asupra ei decât rochia – atât de murdară, încât au bănuit că a căzut – chiloți, pantofi dintr-o marcă vândută peste tot, şi verigheta. Pe interior gravasem F şi E şi data căsătoriei.

Au adormit-o din nou şi au hrănit-o intravenos până vineri dimineață. Când s-a trezit, a zâmbit şi a vorbit. Nu a ştiut să răspundă la întrebările lor – nu ştia de ce era acolo – dar a spus că se numeşte Éliane Devigne, că s-a născut pe 10 iulie 1956 la Arrame, departamentul Alpes-Maritimes, că locuieşte acolo, la adresa Chemin du Haut-de-la-Fourche, şi că are nouă ani. Doctorul care se ocupa de ea – o femeie, doamna Solange Fieldmann – a descoperit că Arrame nu

mai exista, că fusese acoperit de apele unui baraj, aşa că a sunat la primarul din Brusquet, domnişoara Dieu.

Am ascultat-o pe domnişoara Dieu povestindu-mi toate astea cu o voce stinsă.

Pleoapele îi erau roşii şi umflate, dar nu mai avea lacrimi. Capul îi era învelit cu un prosop alb, ca un turban. Băuse mult până să vin, şi continua să bea.

Casa ei era pe un deal, cu o grădină terasată de unde se poate vedea lacul.

Interiorul e întunecat şi bătrânesc, cu excepția unei camere pe care o numeşte biroul şi pe care a renovat-o după moartea mamei sale. Sunt cărți peste tot. Când am ajuns la ea, a trebuit să elibereze o canapea de cărți, ca să mă pot aşeza. Am băut şi eu, în cele trei ore sau mai mult, cât am stat la ea. Nu-mi mai amintesc mare lucru din ce am făcut, doar că atunci când ea tăcea, îşi molfăia atât de mult buza de jos, că nu mai suportam să o văd – pe la sfârşit ajunsesem să întind mâna spre fața ei să încerc să o opresc.

Ca şi lui Bou-Bou, dar mai înainte, Elle i se confesase ei, într-o noapte de depresie. Era noaptea dinspre 13 spre 14 iulie, când Elle se întorsese atât de târziu. Am auzit, aproape aceleaşi cuvinte, tot ce ştiam deja de la fratele meu, plus ceva care m-a făcut să sar în sus: cei doi nenorociți îi furnizaseră Ellei o garsonieră, la Digne, „ca să primească bărbați”. Bou-Bou îmi spusese: „Pentru ei, ea reprezintă

doar bani.” Mă gândisem doar la un fel de răscumpărare, la o sumă pe care o cereau ca să o lase în pace.

Domnişoara Dieu nu le ştia numele, nici ea, dar atunci când îşi descărcase sufletul, Elle îi povestise că cel mai în vârstă avea un joagăr la marginea Digne, iar celălalt o agenție imobiliară pe Bulevardul Gassendi. Îi spusese: „Sunt nişte oameni bine văzuți, tați de familie, în niciun caz nişte peşti aşa cum ți-i imaginezi. Dacă m-aş duce la poliție, nu aş putea dovedi nimic. Şi după, aş dispărea fără urmă, nu mi-ar găsi nici cadavrul.” Îi mai spusese ceva, care m-a făcut să-mi stea inima în loc: „Dacă nu mă lasă în pace, voi scăpa de ei, într-un fel sau altul. Sau îi spun totul lui Pin-Pon, şi se ocupă el.”

Elle o chemase de trei ori pe domnişoara Dieu să vină să o ia de la Digne: de două ori înainte să ne căsătorim şi apoi în acea zi de marți când cică s-ar fi plimbat prin magazine, în rochia ei roşie, şi când i-am dat o palmă când s-a întors, pe o margine de drum. Domnişoara Dieu se întâlnise cu ea după-amiaza târziu în garsoniera de care vorbise Elle, care chiar există. Era la etajul al treilea într-un imobil vechi, în fundul unei curți, la numărul 173, Rue de l’Hubac. Era strada pe care Bou-Bou, în duminica următoare, în timpul cursei, îi văzuse pe cei doi bărbați cu Elle, într-un Peugeot negru.

Gândindu-mă la acea marți când am lovit-o, mi-am amintit de biletele de autobuz pe care Elle le scosese din geantă şi mi le arătase, în bucătăria noastră.

Am întrebat-o pe domnişoara Dieu: „Dumneavoastră aţi adus-o înapoi din Digne, în acea seară?” Ea mi-a răspuns, întorcând privirea: „Nu, am lăsat-o la garsonieră. Nu a vrut să o conduc.” După ce şi-a molfăit buza de jos până la sânge, a adăugat: „Voiam să merg la poliţie, eram îngrozită, ne-am certat. Nu m-a mai sunat, nu am mai revăzut-o de atunci, de marţi seara.”

Şi-a golit paharul. Încă mai privea în gol când, aproape regretând, mi-a spus:

„Cheile garsonierei ar trebui să fie în cutia de scrisori. Ultima cum intri, sub arcada de la parter. Nu voia să le păstreze la ea, de teamă să nu le găsiţi, şi în acelaşi timp, se gândea că dacă lucrurile merg prost, va trebui să mergeţi acolo.”

Mi-am ascuns mulţumirea, doar am dat din cap, ca şi cum informaţia era neînsemnată faţă de tot ce-mi povestise până atunci. Apoi m-a întrebat, cu o voce surdă: „Ce veţi face acum?” Am răspuns: „În primul rând voi merge să o văd, la Marsilia. După aceea, voi lua o decizie.”

Mai târziu, mi-a dat ceva de mâncare în bucătărie. Nu mâncasem decât un sendviş cu o seară înainte şi cred că am mâncat cu poftă. Nu-mi mai amintesc nici ce mi-a dat, nici nimic. Tot ce-mi amintesc este cum ea stătea jos, în faţa mea, cu paharul în mână, într-o rochie-cămaşă dintr-un material mătăsos, de culoarea piersicii, care fusese la ofertă prin vreun supermarket acum câţiva ani.

Era beată. A început din nou să-mi povestească despre Elle, că au găsit-o la Marsilia, pe o plajă, în fața parcului Borely. Când i-am spus că mi-a povestit deja asta, a răspuns: „Ah, bine” şi două lacrimi i-au curs pe obraji.

Voia să dorm la ea – era trecut de miezul nopții – dar am spus nu, că prefer să conduc până la Marsilia, că oricum nu voi putea dormi. Când am plecat, m-a condus până la poarta grădinii. Luna era aproape plină şi se reflecta în lac. Ea mi-a spus: „Aş vrea să o văd şi eu. Imediat ce va fi posibil.” I-am promis că o voi suna. În picioare, lângă poartă, cu capul învelit în prosopul făcut turban, m-a urmărit cu privirea cum mă urc în maşină şi plec. Încă mai avea paharul în mână.

Sunt aproximativ optzeci de kilometri de la Brusquet până la Digne, dar sunt multe curbe până la autostradă. Am parcat pe Bulevardul Gassendi la ora două dimineața, în fața singurului loc încă luminat, un fel de discotecă unde patronul tocmai îi dădea afară pe ultimii clienți. L-am întrebat şi mi-a explicat unde este Rue de l’Hubac. Am mers până acolo pe jos. Era liniştită şi pustie, se auzeau doar paşii mei pe trotuar.

În clădirea pe care domnişoara Dieu mi-o descrisese, lumina de pe scară nu funcționa. Am reuşit să găsesc ultima cutie de scrisori folosind doar lumina care venea de afară. Era o cutie de lemn, închisă cu un lacăt. Am tras de el cu toată forța şi am smuls inelele de care era legat. Înăuntru era un set de trei chei, una lungă şi două obişnuite de yală. Din ce am văzut, cutia de scrisori nu avea niciun nume pe ea.

Am urcat la etajul al treilea, în fundul curții. O fereastră mare lumina fiecare palier. Erau două apartamente pe palier, dar uşa din stânga avea doar o yală.

Oricum, am fost foarte atent când am deschis-o pe cea din dreapta. Ascultam, după fiecare întoarcere a cheii, să verific dacă nu trezisem pe cineva înăuntru.

Am intrat, am aprins lumina. Am închis uşa în spatele meu şi m-am uitat în bucătărie, care era foarte îngustă şi vopsită în roşu. Erau două pahare spălate pe chiuvetă, şi o sticlă de bere deschisă în frigider. Niciodată nu am ştiut cine a băut berea. În orice caz, eram sigur că nu fusese Elle, ea nu bea. Vă povestesc lucrurile aşa cum le-am văzut.

Camera principală, tot cu mult roşu şi ea, nu mirosea ca şi cum cineva ar fi fost de curând pe acolo. Cuvertura de pat din catifea era bine întinsă, dulapurile erau goale. Nu am văzut nimic care să-mi arate că Elle fusese pe acolo. Era o scrumieră pe o măsuță, dar era curată. Am deschis unul câte unul sertarele unui dulap – nimic.

După aceea am intrat în baie. Evident că nu mă aşteptam să văd fața soției mele reflectată în oglindă, doar pentru că se privise în ea în urmă cu câteva zile – dar am avut un şoc la fel de mare, când am văzut obiectul care era pe raftul de sub oglindă. Era bricheta ei Dupont, cu Elle gravat pe un pătrat neted. L-am luat în mână şi l-am privit, gândindu-mă. În marțea cu palma, când îi golisem gentuța albă la noi pe pat, bricheta era acolo, printre lucrurile ei, eram sigur de asta.

După aceea, nu se mai întorsese decât o dată la Digne, în duminica cursei. Cel puțin aşa ştiu eu. În orice caz, îşi uitase bricheta – ceva ce nu i se întâmplă niciodată – sau o lăsase intenționat, ca să o găsesc eu.

Am continuat să caut. Deodată mi-a venit o idee şi m-am întors în bucătărie. Am scos de sub chiuvetă un coş mic alb de gunoi, din acelea pe care le deschizi apăsând pe o pedală. Erau foarte puține lucruri înăuntru: nişte mucuri de țigară şi un pachet de biscuiți digestivi. Nu ştiam ce să mai cred.

M-am aşezat pe pat un timp. M-am uitat din nou prin sertare. Îmi spuneam:

„Dacă ea s-a gândit că vei veni aici într-o zi, dacă ți-a lăsat cheile în cutia de scrisori, atunci sigur ți-a lăsat şi un bilet, un mesaj, pe undeva." Mi-am privit ceasul, era trecut mult de ora trei. Încercam să nu mă gândesc la mucurile de țigară din coşul de gunoi, la bărbatul care fusese acolo înaintea mea. M-am gândit că ea trebuia să se ferească de cei doi nenorociți, să fie atentă la tot. Şi nu veți ghici ce mi-am amintit deodată:

Aşa deci, cu ce te-ai ales că mi-ai căutat în geantă?

Am crezut că mesajul acela era pentru mine. Dar cine ştie? Poate că Elle îl scrisese pentru unul din ceilalți doi, care o supravegheau şi îi căutau prin lucruri?

Mesajul, dacă mi-a lăsat vreunul, trebuia să fie într-un loc în care cei doi nu s-ar fi gândit să se uite, dar eu aş fi căutat.

Era ora patru şi zece, deja se lumina de ziuă, când am înţeles. M-am întors la baie. Am scos din suporţi raftul de sub oglindă, cel pe care găsisem bricheta. Era un dreptunghi de plastic, gol pe interior, şi înăuntrul erau două cărţi de vizită.

După ce le-am scos, am scuturat raftul, dar nu mai era nimic înăuntru. Una era cartea de vizită de la un joagăr, cel al lui Jean Leballech, pe drumul spre La Javie. Cealaltă era o carte de vizită simplă: Michel Touret, agent imobiliar, cu adresa de la birou – Bulevardul Gassendi, şi cea de acasă – Traverse du Bourdon.

Pe spatele cărţii lui Jean Leballech, cu un scris pe care nu îl cunoşteam, era notată adresa unui tâmplar din Digne, dar care fusese tăiată cu multe linii.

Nu era niciun mesaj de la Elle, doar cele două cărţi de vizită. Mi le-am pus în buzunarul jachetei. Am pus raftul la loc, am verificat peste tot că nu am lăsat nicio urmă a trecerii mele, şi am plecat. Ajuns jos, am ezitat un moment în întuneric, dar până la urmă am păstrat cheile.

Am plecat cu DS-ul pe bulevardul pustiu, în lumina palidă a unei dimineţi care anunţa o nouă zi toridă. Am mers întâi la biroul de informare turistică, să văd planul oraşului în vitrină. După aceea am mers să văd unde locuieşte Touret.

Era o casă în aşa-numitul stil provensal, cum vezi în toate reclamele. Traverse du Bourdon dă în strada care duce la băile termale. Sunt multe case pe lângă a lui.

Conducând din nou pe Bulevardul Gassendi, mergând spre La Javie, am văzut pe stânga agenția imobiliară.

Am făcut cinci kilometri, conform odometrului DS-ului, înainte să mă opresc lângă poarta de la joagăr. În acel loc este un indicator care anunță următorul sat: Le Brusquet. A fost o senzație ciudată să văd acel nume atât de departe de barajul de la Arrame, şi chiar în acel moment. Era ca şi cum cineva, nu ştiu cine, îl pusese acolo intenționat, ca să ştiu că îmi citeşte gândurile. Nu cred în Dumnezeu – doar uneori, în timpul incendiilor – dar a fost o senzație ciudată. Şi în plus, eram obosit.

În curtea lui Leballech, am văzut un Peugeot negru, cel despre care îmi vorbise fratele meu. Se vedea lumina aprinsă pe un geam de la parterul casei. M-am gândit că era bucătăria şi că cineva îşi pregătea cafeaua, cu părul vraişte şi ochii umflați de somn, la fel ca Mickey sau ca mine de dimineață. Am văzut cablul de telefon: venea din stradă până la atelier, apoi la casă. Nu puteam să ajung la el decât cu o scară. Am măsurat curtea atent cu privirea, memorând distanțele şi poziționarea clădirilor, şi am urcat înapoi în maşină.

Am condus încă trei kilometri pe acelaşi drum. Un pic înainte de acel sat Brusquet, am găsit pe dreapta un drum care urcă în pădure, am intrat pe el. Am lăsat DS-ul acolo.

Am continuat pe jos. Nu erau case în jur dar pe platou erau păşuni înconjurate de garduri, în una din ele era o stână abandonată, în ruine.

Am mers să o văd. Nu avea uşă şi acoperişul se prăbuşise în interior.

M-am uitat la ceas şi am alergat înapoi până la maşină. Mi-au trebuit mai puțin de două minute să ajung înapoi, să mă urc în maşină, să rulez în marşarier şi să întorc pe drumul spre Digne. Şi încă două minute să trec prin fața joagărului lui Leballech.

Am oprit DS-ul câteva secunde, după care am pornit din nou. La intrarea în oraş, am făcut dreapta pe o stradă, apoi stânga pe un bulevard paralel cu Bulevardul Gassendi, şi am oprit într-o piațetă unde era o parcare. Nu m-am mocăit pe drum, dar nici nu am riscat să fiu oprit de vreun jandarm vigilent – şase minute mi-au trebuit ca să ajung de la joagăr. La ora aceea încă nu era nimeni pe stradă, şi asta va fi singura diferență față de momentul când voi fugi pe acelaşi drum.

După ce am trecut de Les Mées, când am ajuns pe podul peste Durance, am aruncat pe geam, fără să mă opresc, bucățile de puşcă pe care le tăiasem. Mai încolo, între Manosque şi Aix, am oprit într-o parcare, am lăsat scaunul pe spate şi m-am odihnit un pic. Am adormit. Când am deschis ochii, drumul era plin de maşini şi camioane, era trecut de ora nouă.

Am ajuns la Marsilia o oră mai târziu. După cum am spus, am făcut armata la Marsilia, ştiu oraşul. Am găsit uşor spitalul La Timone, dar serviciul psihiatric unde era Elle este separat, a trebuit să dau o mie de ture până am găsit intrarea.

În parcare, am scos Remington-ul şi cutia de cartuşe din valiză, le-am pus în fundul portbagajului şi am închis portbagajul cu cheia.

Eva Braun era în sala de aşteptare, stătea foarte dreaptă pe o bancă, cu ochii închişi. Arăta slăbită şi îmbătrânită. Era îmbrăcată în aceeaşi rochie crem pe care o purtase când venise la noi, de ziua fiicei ei, dar acum nu îi mai stătea bine deloc, părea că e de căpătat. Când a deschis ochii şi m-a văzut în fața ei cu valiza în mână, mi-a spus: „V-am dat atâta bătaie de cap degeaba, bietul meu ginere.

Au găsit bagajul Élianei într-un hotel."

Am întrebat-o dacă a văzut-o. A dat din cap cu un zâmbet trist. Mi-a spus: „Nu arată rău. Arată chiar normal. Dar nu mai este pe planeta asta, înțelegeți? Vrea să îl vadă pe tati. Se întreabă de ce nu vine să o vadă. E singurul lucru care o deranjează." Am văzut cum îi apare o lacrimă pe pleoapă, dar a şters-o repede.

Uitându-se în pământ, cu privirea fixă, a adăugat: „I-au dat ceva să doarmă.

Trebuie să doarmă mult.”

Un pic mai târziu, o infirmieră m-a condus în camera în care era Elle. M-am aşezat lângă patul ei, singur, ascultându-i respirația liniştită, şi am dat drumul lacrimilor pe care le strânsesem în ultimele zile. Elle era întinsă pe spate, cu părul prins în coc, cu brațele deasupra cearşafului. Îi puseseră o cămaşă de bumbac gros, fără guler, care o făcea să semene cu un prizonier, şi asta m-a făcut să-mi fie şi mai milă de ea. Cum dormea, fața îi părea suptă, dureroasă, dar încă mai avea acea gură ca de copil, un pic umflată, care îmi plăcea atât de mult.

Când infirmiera s-a întors, i-am dat rochiile şi lenjeria pe care le adusesem. Am păstrat valiza bleumarin, în care nu mai aveam decât cămaşa, chiloții şi trusa mea de toaletă. Valiza albă era goală într-un colț al camerei. Am întrebat-o pe infirmieră, cu voce joasă, în ce hotel fusese găsită. Mi-a răspuns: „La Belle-Rive.

E unul dintre hotelurile de lângă Gara Saint-Charles. De altfel, ar trebui să treceți şi dumneavoastră pe acolo, soția dumneavoastră nu a achitat nota.” Am spus:

„Avea şi o geantă mare de pânză.” Infirmiera a dat din cap că nu, pe aceea nu o adusese nimeni.

Înainte să ies, m-am aplecat deasupra Ellei, i-am sărutat fruntea umedă, i-am atins mâna. Nu am îndrăznit să o sărut pe buze, în fața infirmierei, şi mi-a părut rău de

atunci, încă îmi mai pare rău, pentru că în cele două dăți când am mai văzut-o de atunci, nu am mai putut să o fac.

Doctorița care o îngrijea, doamna Fieldmann, m-a primit în biroul ei de la parter.

Pe fereastra deschisă din spatele ei, vedeam bărbați în halat şi în papuci plimbându-se cu paşi înceți într-o grădină înconjurată de arcade. Este o femeie de cincizeci de ani, cu părul negru, destul de mică, destul de bondoacă, dar cu o față frumoasă plină de bunătate şi cu nişte ochi care râd, are nişte riduri mici în jurul ochilor, la fel ca Mickey.

Avusese întrebări şi pentru Eva Braun, dar mai devreme, de dimineață. A avut întrebări şi pentru mine, unele mi s-au părut inutile, altele chiar jenante. Ea mi-a explicat: „Dacă nu aş încerca să înțeleg situația ei, nu aş avea atâtea întrebări."

Nici nu m-a amețit cu cuvinte pe care să nu le înțeleg. Mi-a explicat că soția mea era deranjată mental de mai mult timp, poate de ani – pentru că spunea că are nouă ani, adică vârsta la care era fericită – dar că până sâmbătă trecută a fost probabil singura care şi-a dat seama, în anumite momente, că personalitatea ei era amenințată. O nevroză. Că această nevroză s-a construit, etaj cu etaj, în urma unui şoc afectiv insuportabil, doamna doctor Fieldmann nu se îndoia deloc. Mai era ceva, pe care doar controalele din ultimele zile le-au evidențiat: modificările bruşte şi foarte îngrijorătoare ale fluxului sanguin spre creier. Ele ar putea fi cauza, sub efectul unor evenimente

angoasante, a pierderilor de cunoştinţă sau de auz: „Mă doare în spatele capului.” Ar fi putut de asemenea să provoace leziuni difuze, la nivelul vaselor mici de sânge numite capilare.

Doamna doctor Fieldmann mi-a spus: „Sâmbăta trecută – nu ştiu unde şi nu ştiu de ce – soţia dumneavoastră a suferit un şoc emoţional cel puţin la fel de mare ca şi primul. Dar de data aceasta, ea nu a putut să rămână în lumea pe care şi-a fabricat-o, nevroza ei. Aţi văzut vreodată o construcţie al cărei acoperiş s-a prăbuşit în interior? Aşa aş putea explica ce i s-a întâmplat. Ce a făcut ea este foarte rar şi, până acum câţiva ani, i-ar fi lăsat pe colegii mei foarte sceptici. A trecut, după o perioadă de stupoare, de la nevroză la psihoză, adică la o boală care este diferită nu numai prin gravitate, ci şi prin natura sa. Acum, toată lumea îşi dă seama că personalitatea ei este distrusă, doar ea nu-şi da seama. În mintea ei, ea chiar are nouă ani. Când s-a uitat ieri în oglindă, nu a avut niciun dubiu că este o fetiţă. Pur şi simplu ne-a cerut să luăm oglinda. Înţelegeţi?”

Am spus că da. Aveam multe întrebări de pus, la rândul meu, dar eram aşezat pe un scaun, cu valiza între picioare, într-un birou de spital, în faţa cuiva mult mai educat decât mine şi care mă intimida, aşa că am privit în jos.

După aceea, doamna doctor Fieldmann a scos dintr-un sertar al biroului, un obiect pe care l-a pus în faţa mea. Am recunoscut sticluţa de lac de unghii, din sticlă colorată, pe care o văzusem, în marţea cu palma, când golisem geanta Ellei pe patul nostru. Doamna doctor Fieldmann mi-a spus: „Când au găsit-o pe soţia dumneavoastră pe plajă şi a fost

condusă aici, ținea strâns în mână această sticluță. A trebuit să i-o smulgem cu forța.” Nu înțelegeam ce vrea să spună.

Scuturând sticluța, mi-a arătat că înăuntru era o pudră. Mi-a spus: „Vedeți dumneavoastră, în prezent se fabrică atât de multe lucruri, că poate se fabrică şi lac de unghii sub formă de pudră. Dar substanța asta nu este lac de unghii.” M-am gândit la droguri. Ca şi cum mi-ar citi gândurile, a dat din cap că nu. Mi-a spus: „Este un medicament cardio-vascular foarte periculos, se numeşte Dréboludétal. E exclus ca vreun doctor să îl fi prescris pentru soția dumneavoastră. Nu ştiu cum a putut să facă rost. În orice caz, este vorba de 30 de comprimate care au fost strivite de cineva care nu se pricepe, şi care conțin un derivat de toxină bacteriană – o otravă, dacă doriți – de câteva sute de ori mai puternică decât stricnina. Ca să vă faceți o idee despre ce vorbesc, cantitatea din această sticluță este suficientă pentru a omorî o familie întreagă.”

Am rămas năuc mult timp. După care, ea a spus: „Este posibil să nu fi avut realmente intenția de a utiliza această pudră, nici contra ei nici contra altcuiva.

Am întâlnit pacienți tineri care păstrau asupra lor obiecte periculoase – lama de ras, sau acid. Le dădea un sentiment de siguranță.” Am ridicat privirea şi am spus: „O, bineînțeles”, dar nu credeam că este aşa. Mă gândeam că Elle îi spusese domnişoarei Dieu: „Voi scăpa de ei, într-un fel sau altul.” Încercase de una singură, şi nu reuşise. M-am ridicat. I-am mulțumit doamnei doctor Fieldmann. Ea mi-a spus că aş putea să o vizitez pe soția mea trează a doua zi

după amiază, pe la ora trei, dar că trebuie să fiu înțelegător, că ea nu mă va recunoaşte. Am răspuns că mă aşteptam la asta.

Ieşind din spital, am dus-o pe Eva Braun cu maşina până la hotelul Belle-Rive, vizavi de scările mari de la gara Saint-Charles. Nu este un palat, dar este confortabil şi bine întreținut. Bărbatul care era la biroul din lobby – recepționerul de zi – îşi amintea un singur lucru despre Elle: ochii ei deschişi la culoare. El o cazase vineri, 30 iulie, după-amiaza târziu. Deci trecuse deja prin Avignon. Îi dăduse să completeze o fişă. Elle scrisese: Jeanne Dezrameaux, 38, rue Frederic-Mistral, Nice. Eva Braun nu înțelegea despre ce e vorba, aşa că i-am explicat că este numele de fată al mătuşii mele. Recepționerul ne-a arătat camera pe care o ocupase pentru o noapte, cu vedere spre stradă. Acolo era un cuplu de nemți cu tot cu bagajele lor. Soacra mea a vorbit cu ei în limba lor.

Am coborât înapoi la recepție şi am plătit nota Ellei. Am văzut că îşi comandase cafea sâmbătă dimineața, şi că dăduse mai multe telefoane, toate la Marsilia. L-am întrebat pe recepționer dacă o vizitase cineva cât a stat acolo, dar el nu ştia.

Îşi amintea doar ochii ei, care îi lăsaseră „o impresie ciudată". Erau „albaştri, într-adevăr, dar aproape fără culoare".

După aceea, am mers să vedem orarul trenurilor, în sala de aşteptare din gară.

Eva Braun voia să se întoarcă acasă, pentru a avea grijă de soțul ei. Mi-a spus:

„Mă voi întoarce săptămâna viitoare cu el, dacă puteți să ne aduceți cu maşina.”

Era un tren pentru Digne peste o oră. Nu a vrut să meargă într-un restaurant, de frică să nu îl piardă. Am mâncat nişte antreuri într-o cafenea de la intrarea în gară. Marsilia este un oraş foarte zgomotos, şi căldura ne împiedica să respirăm.

Mi-a spus, cu un zâmbet timid: „Mă simt de parcă sunt beată.”

Când trenul ei a pornit, ea mi-a făcut semne cu mâna, pe geam, ca şi cum se ducea la capătul pământului şi urma să nu o mai văd niciodată. O fi ea nemțoaică – sau austriacă – dar este din acelaşi neam ca şi tatăl meu, frații mei şi femeile din familia noastră. Din neamul celor care sunt făcuți să treacă prin toate nenorocirile şi care, din păcate, chiar trec prin toate nenorocirile. Ştiți ce-mi spuneam, când trenul ei a dispărut în depărtare şi mergeam spre ieşirea din gară?

M-am simțit plin de un fel de mulțumire, de exaltare, ca atunci când am văzut şapca roşie a lui Mickey țâşnind din pluton – când a câştigat prima lui cursă, la Draguignan. Îmi spuneam că Elle şi cu mine nu suntem deloc ca ei.

***

Am traversat Marsilia cu maşina. M-am oprit la un magazin Monoprix pe Avenue du Prado, unde am cumpărat o pereche de ochelari de soare, o cămaşă roşie şi o geantă neagră de plastic, lungă, făcută să transporte nu ştiu ce – accesorii de pescuit, probabil – dar suficient de mare pentru puşcă.

Am luat o cameră la Cristotel, în cartierul Mazargues, departe de centru. Costă mult pe noapte, dar este mare, modern, are un bar, două restaurante, 150 de camere identice, nimeni nu iese în evidență aici. Văzusem la gară o reclamă pentru acest hotel, şi totul era anonim, exact cum sugera reclama.

Am completat fişa la recepție. Am spus că sunt obosit şi trebuie să mă odihnesc, deci nu vreau să fiu deranjat. Recepționerul mi-a răspuns, fără măcar să mă privească, că tot ce trebuie să fac este să pun cartonaşul cu „Nu deranjați” pe clanța de la uşă. Am a fost condus într-un lift şi apoi pe un culoar de un băiat de serviciu, pe care însă nu l-am lăsat să-mi care valiza. Nu era nici măcar o şansă la un milion să aibă capacitatea să vadă prin pereții valizei şi să ghicească ce era înăuntru – o Remington şi cartuşe pentru ea, dar aşa am făcut. I-am dat bacşişul.

Cum a plecat, am pus cartonaşul cu „Nu deranjați” pe clanța de la uşă.

Am verificat din nou carabina şi am încărcat-o. Nu aveam un încărcător de rezervă şi, dacă trebuia să trag două focuri la început, ştiam că nu pot continua cu un singur glonț, că

trebuie să încarc din nou în stână, fără să mă panichez, şi fără să pierd timpul. Gândul acesta mă îngrijora, pentru că nu mă vedeam, nu reuşeam să mă imaginez în această situație.

Şi telefonul de la Leballech mă îngrijora. Mi-am amintit cablul care trecea pe deasupra uşii de la atelier. Era prea departe ca să îl pot nimeri cu o țeavă de 30 de centimetri. Voi încerca, asta e tot ce pot face. Dar nu mă voi îndepărta de poartă ca să o fac. Domnişoara Dieu spusese: „Sunt taţi de familie.” Nu ştiam câți fii şi câte fiice vor fi în casă şi vor încerca să-mi taie retragerea, după ce îl voi fi împuşcat pe Leballech. În plus, eram sigur ca aveau un câine, chiar dacă nu îl auzisem. Nu trebuie să mă îndepărtez de poartă.

Cam astea erau gândurile mele în acea cameră unde țesăturile şi pereții erau albaştri, iar lemnul avea culoarea mahonului. Am pus carabina şi cutia de cartuşe în geanta pe care o cumpărasem, împreună cu cămaşa roşie. Am pus geanta la picioarele patului. Am aruncat ambalajul de celofan al cămăşii în toaletă. După care, m-am dezbrăcat şi am făcut o baie. În cameră era şi un frigider mic, mi-am deschis o doză de bere, apoi am bifat într-o căsuță pe foaia de consumație care era pusă pe aparat, cu creionul legat cu un lănțişor – ce mai, lux maxim.

M-am întins în pat, în chiloți curați, şi mi-am băut berea gândindu-mă că a doua zi o voi vedea pe Elle trează. Mi-am imaginat tot felul de aiureli – că brusc mă va recunoaşte şi va fi vindecată – şi mi-am spus că sunt aiureli şi m-am oprit.

Am închis ochii. De fapt nu am dormit cu adevărat, simțeam camera în jurul meu, auzeam zgomote de voci pe culoar, şi o rumoare surdă, afară.

M-am sculat când ceasul meu indica ora patru. Mi-am pus din nou pantalonii negri, tricoul negru de la Mickey, sacoul bej. Tot ce am luat cu mine a fost geanta de plastic. Ca să ies din hotel, am trecut prin bar. Acolo era un grup de turişti străini. Am pus cheia de la cameră în torpedoul DS-ului, împreună cu ochelarii de soare pe care îi cumpărasem. Înainte să intru pe autostrada spre Aix, am făcut plinul de benzină şi am verificat uleiul.

Am condus mai departe. Nu aveam nevoie să ajung la Digne înainte de ora şapte, şi chiar aşa am şi ajuns. Am parcat maşina în piațeta pe care o găsisem de dimineață. Am mers pe jos pe Bulevardul Gassendi. Era multă lume pe trotuare.

Nu mă aşteptam ca agenția imobiliară să mai fie deschisă, dar era. La interior, un bărbat stătea la un birou metalic. Indica unui cuplu în vârstă unde să semneze nişte hârtii. L-am privit prin geamuri fără să mă opresc. Am traversat şoseaua un pic mai departe, şi am intrat într-o cafenea, Le Provençal. Zici că era o adunare publică, atât de mulți oameni care vorbeau foarte tare. Am cerut la bar o bere şi o fisă de telefon.

Cabina telefonică era în capătul camerei din spate unde se juca biliard. Am sunat la agenția imobiliară. Am spus: „Michel Touret?" A rărpuns: „La aparat." Am spus: „Domnule Touret, am un teren de vânzare, la ieşirea din

Digne, pe drumul spre La Javie. Un teren frumos de aproape un hectar. Aş vrea să veniți să îl vedeți.” M-a întrebat cum mă cheamă. Am spus: „Planno. Robert Planno.” Voia să fixeze o întâlnire pentru săptămâna următoare. I-am spus: „Ştiți, nu sunt din zonă. Locuiesc în Menton. Am tren în seara asta.” Nu prea avea chef să vină. I-am spus: „Ascultați, domnule Touret, vă asigur că este o afacere bună pentru dumneavoastră. Am nevoie de bani cât mai repede, înțelegeți ce vreau să spun?

Este la mai puțin de 10 kilometri de Digne, are aproape un hectar de păşune, şi o stână care trebuie renovată.” A ezitat în continuare şi a pus câteva întrebări despre loc. Într-un final, mi-a spus: „Trebuie să trec mai întâi pe acasă.” Am răspuns: „E foarte bine, pentru că oricum nu aş putea ajunge acolo înainte de opt şi jumătate. Dar nu va dura prea mult, doar un sfert de oră.” El a spus: „Bine.

Sunteți toți la fel, voi ăştia.” Cred că vorbea de clienții lui, nu ştiu. L-am întrebat dacă ştia joagărul lui Leballech. Mi-a răspuns, cu o voce aproape dezgustată:

„Ce credeți. Leballech este cumnatul meu.” I-am spus: „Ei bine, trei kilometri după joagăr, pe dreapta, este un drum care urcă în pădure. Vă aştept la intrare, pe şosea. Ce maşină aveți?” Mi-a răspuns: „Un Citroën CX.” Am spus: „Mă veți recunoaşte uşor, am o cămaşă roşie.”

După ce mi-am băut berea şi am plătit nota, am mers pe trotuar până în fața agenției. Touret, la interior, se pregătea să plece. Nu puteam să văd foarte bine cum arăta, din cauza

reflexiilor din geam, dar nu am rămas prea mult pe acolo. Îi voi vedea fața foarte curând. Nici nu mă mai gândeam prea mult la ce îi făcuseră Ellei, el şi cumnatul lui. Devenise la fel de ireal ca şi restul vieții mele. Nu mă mai gândeam decât la gesturile pe care trebuia să le fac. Cred că, începând dintr-un anumit moment, încetasem să mai fiu capabil să explic nici de ce eram acolo, nici ce făceam, încetasem chiar să mă gândesc că soarele va răsări din nou şi că mâine va fi o nouă zi.

M-am întors la DS. Mi-am lăsat sacoul înăuntru. Am luat geanta neagră. Mi-am pus ochelarii de soare pe nas. Am închis toate porțierele şi am mers repede la ieşirea din oraş. Soarele cobora în spatele dealurilor, dar tot era arzător. Erau două semafoare şi un trafic obişnuit pe traseul pe care mi-l alesesem pentru întoarcere.

Trecând prin fața joagărului, nu m-am oprit, doar am întors capul două secunde, suficient cât să văd că în curte erau un ciobănesc german şi un băiat de vârsta lui Bou-Bou, cu părul lung. În acea zonă drumul era drept, iar maşinile circulau cu viteză. Speram să fie mai puține peste o oră, dar sâmbăta, în luna august, cine ştie unde merg oamenii? Mergând pe jos, mi s-a făcut sete. Era poate emoția care îmi usca gâtul, dar de atunci încolo mi-a fost sete.

În stână, am pus cămaşa roşie peste tricou şi mi-am suflecat mânecile până la coate. Am scos carabina din geantă şi am pus-o într-un gol din perete care era la înălțimea mâinii, cum intri pe partea dreaptă. Am verificat de două sau trei ori că pot să o apuc uşor. Am pus geanta pe jos, chiar dedesubt. După care, am aşteptat să se facă

ora opt şi jumătate, aşezat pe prag. Nu mai ştiu la ce mă gândeam.

Poate că la ceva de băut. Sau la coincidența că doamna doctor Fieldmann îmi vorbise de un acoperiş prăbuşit. Poate la nimic.

Când a sosit ora, cum coboram spre şosea, am văzut un bărbat şi o femeie ieşind din pădure. Se țineau de talie şi erau foarte absorbiți unul de celălalt. Nu m-au văzut şi au plecat pe jos spre Brusquet. Mi s-a părut că treceau mai puține maşini. Inima îmi era grea, gâtul îmi era uscat.

Touret întârziase aproape un sfert de oră. A intrat cu CX-ul pe drum, aşa cum îmi imaginasem. A oprit motorul, a scos cheia din contact şi a pus-o în buzunarul vestei. Purta un costum de vară cu dungi albastre subțiri, cum poartă măcelarii, şi o cravată în culori țipătoare: roşu şi portocaliu. Mi-a spus în timp ce cobora din maşină: „Scuzați-mă, domnule Plano, ştiți cum e cu femeile.” Mi-a întins mâna.

Era de înălțime medie, nu mai mult, cu un început de chelie şi nişte ochi gri.

Zâmbetul lui, aerele de agent de vânzări dinamic, dinții din față – totul era fals la el. I-am spus: „E acolo sus. Haideți să vă arăt.” Primele câteva secunde, mi s-a părut că îi mai văzusem fața undeva, dar era doar o impresie vagă, şi nu m-am mai gândit.

Am urcat pe drum. Mi-a spus: „A, da! Ştiu. Am mai vândut un teren pe aici.”

Mergeam în faţa lui, pe pajişte. S-a oprit să privească în jur. Nu ştiu ce îmi spunea. Cuvintele nu mai ajungeau la creierul meu. Am intrat primul în clădirea în ruină. Am întins mâna spre carabină, am apucat-o şi m-am întors spre el. S-a oprit în mijlocul frazei şi s-a holbat la armă. A spus cu o voce gâtuită: „Ce mai e şi asta?”

I-am făcut semn să meargă cu spatele spre peretele din fund. Era să-şi piardă echilibrul pe moloz. L-am întrebat: „Dumneata ai trimis-o la Avignon?” M-a privit cu gura deschisă, după care şi-a întors ochii la carabină. A şoptit: „Ce?

Avignon?” După care a înţeles. A spus: „A, fata aia?” Am răspuns: „Éliane.

Soţia mea.” A fluturat o mână în faţa lui, ca să nu trag. Mi-a spus: „Ascultaţi-mă.

Nu am nimic de-a face cu treaba asta! Vă jur! E numai vina cumnatului meu!”

Cum rămăsesem tăcut, a făcut o mişcare ca şi cum voia să meargă pe lângă peretele din pietre, dar s-a oprit brusc văzând că ridic Remington-ul. O ţineam cu două mâini, ţintind spre pieptul lui. Atunci a făcut un fel de grimasă, probabil că a încercat să zâmbească, şi a spus şi mai încet,

de parcă nu mai avea suflu: „Nu, nu veți face asta. Ați vrut doar să mă speriați, nu? Vă jur că vinovatul e cumnatul meu.” Nu am răspuns. Probabil a crezut că nu pot să apăs pe trăgaci. S-a desprins de perete spunând, cu un curaj neaşteptat: „Haideți, ce mai. Nu ați crezut tot ce a spus, nu? Nu vedeți că e nebună? Sunt eu de vină dacă o târfuliță...” Am tras.

Detunătura a fost atât de puternică încât am închis ochii pentru o fracțiune de secundă. Înaintase, cu mâna deschisă pentru a da la o parte carabina, şi fusese efectiv proiectat de perete. A rămas în picioare, cu pieptul găurit şi cu o față mirată, pentru un moment care mi s-a părut foarte lung, după care a căzut în față prin fumul împuşcăturii şi, doar din felul în care a căzut, am ştiut că era mort.

Am ieşit afară, să ascult. Nu se auzea niciun zgomot. Apoi am realizat că păsările cântau în tufişurile şi copacii din jurul meu. M-am întors în stână. Am pus carabina înapoi în geantă. Am fost nevoit să îl privesc pe Touret, când m-am aplecat asupra lui pentru a-i lua cheile de la maşină. Avea vesta sfâşiată la spate şi plină de sânge. Căzuse pe un morman de țiglă spartă, cu ochii deschişi.

Am alergat. Distanța care mi se păruse uşoară de dimineață, acum m-a epuizat.

Parcă nu mai aveam aer în plămâni, şi când m-am urcat la volanul CX-ului, parcă respiram foc. Am aşteptat un moment, după care am dat în marşarier. Am aşteptat să treacă două maşini, amândouă m-au claxonat pentru că

deja intrasem pe şosea. Am condus repetându-mi: „Ai grijă! Ai grijă!” Nu voiam să mă gândesc la nimic altceva. Picături mari de transpirație îmi căzeau de pe sprâncene. Mi-am scos ochelarii şi m-am şters cu antebraţul.

Am oprit pe partea stângă a şoselei, chiar înainte de intrarea la joagăr. Am scos carabina din geantă şi am lăsat-o pe scaunul şoferului. Nu am oprit motorul, nici nu am închis porțiera când am coborât. Am intrat pe poartă şi am făcut vreo zece-doisprezece paşi în curte. Soarele asfințea, roşu aprins, chiar în spatele meu. Am strigat: „Domnul Leballech?” Din casă, câinele a început să latre. O femeie în şorţ a deschis uşa. Şi-a ferit ochii cu mâna de lumina soarelui, ca să vadă cine eram. Am spus: „Domnul Leballech este acasă?” Ea m-a întrebat: „De ce îl căutați?” Am arătat cu mâna în spatele meu, spre CX. Am spus: „Am să-i arăt o afacere, din partea cumnatului lui.” Ea s-a dus să îl caute. Aerul mirosea a răşină şi pământul era din loc în loc atât de alb de la rumeguş, că părea zăpadă.

Leballech a ieşit din casă şi la rândul lui a fost deranjat de soare. Nu m-am mişcat. Era mare, solid, cam ca mine, dar cu 20 de ani în plus. Era la bustul gol şi avea în mână un şervet de masă. Mi-a spus: „Ce s-a mai întâmplat?” Am răspuns: „Veniți să vedeți.” M-am întors şi am mers spre maşină. El a închis uşa casei şi l-am auzit mergând în curte. Am rămas aplecat peste scaun, ca şi cum căutam ceva, până l-am simțit la câțiva metri de mine. Atunci m-am întors, cu carabină în mână, şi am înaintat spre el ca să nu fiu văzut dinspre şosea.

El s-a oprit brusc la şapte sau opt paşi de puşcă. Cu pleoapele mijite, se uita fix la puşcă, aşa cum făcuse şi Touret, dar nu a reacționat la fel. A spus: „Ce se întâmplă? Cine sunteți?” Era uluit, dar nu-i era frică, vocea îi rămăsese calmă. Şi pe el mi se părea că îl mai văzusem undeva. Prin spatele meu treceau maşini în viteză. I-am spus: „Sunt soțul Élianei.” Avea păr pe piept, cărunt ca şi părul.

Cred că a fost singurul moment, în tot coşmarul ăsta, când m-am gândit că el şi Touret se culcaseră cu Elle. Părul jegos de pe piept, labele lui mari. Mi-a spus:

„Deci despre asta e vorba.” Îşi mototolea prosopul între degete. Se uita urât. A aruncat o privire spre casă şi mi-a spus cu voce joasă, disprețuitoare: „Săracul fraier! Să nu crezi tot ce-ți spune. Niciodată nu am avut nevoie să violez pe nimeni. Cât despre ea, nu mă interesează, poți să ți-o păstrezi.” După care a ridicat din umeri şi mi-a întors efectiv spatele, pornind înapoi spre casă. Am apăsat pe trăgaci. S-a clătinat, lovit în spate. A lăsat şervetul să cadă, dar a rămas în picioare. Îndoit de durere, cu brațele în jurul corpului, a făcut un efort să continue să meargă spre casă. L-am auzit şoptind: „La naiba.” M-am apropiat de el şi am tras a doua oară. De data asta a căzut cât era de lung, cu capul zdrobit.

Aproape în acelaşi timp, s-a deschis uşa casei şi s-au auzit lătrături şi țipete. Am văzut ciobănescul german alergând prin curte, şi cred că am rămas pironit locului. Dar nu venea după mine. A început să sară în jurul stăpânului, lătrând şi scheunând. Din casă au ieşit mai multe persoane, urlând. Am alergat spre CX.

Între prima şi a doua împuşcătură mi se păruse că am auzit o maşină frânând puternic pe şosea – chiar aşa era. Un bărbat şi o femeie ieşiseră dintr-o maşina oprită câțiva metri mai departe, îngrijorați de ce se întâmpla. I-am amenințat ca un nebun cu puşca, strigând: „Nu stați aici! Plecați!”

Motorul CX-ului era pornit. Am demarat în momentul în care băiatul cu părul lung – pe care îl văzusem mai devreme şi care probabil că era fiul lui Leballech – se agăța de porțiera mea. I-a dat drumul după câțiva metri şi am condus spre Digne cu 120 sau 130 la oră. Am încetinit un pic înainte să intru, apoi am virat la dreapta. A trebuit să mă opresc la un semafor, în spatele altor maşini. Am profitat de asta ca să pun în geantă puşca şi ochelarii. Chiar înainte de piațetă, am parcat maşina cu două roți pe trotuar şi am oprit motorul. Mi-am scos cămaşa roşie şi am folosit-o pentru a şterge volanul şi schimbătorul de viteze, chiar dacă ştiam că această precauție este inutilă, după care am băgat-o în geantă.

Când am coborât din maşină, sirenele maşinilor de poliție sfâşiau aerul, pe deasupra caselor, şi se îndepărtau în direcția La Javie. Se auzeau cel puțin două sirene. M-am abținut să alerg spre DS, pentru a nu atrage atenția trecătorilor sau celor care se uitau pe geam. Am ridicat scaunul din spate şi am pus geanta dedesubt. Mi-am pus sacoul înainte să pornesc.

La sensul giratoriu, la ieşirea spre podul peste Bléone, era acelaşi ambuteiaj ca de obicei, plus o maşină de poliție care îşi făcea loc cu sirena pornită. Nu avuseseră încă timp să facă baraje rutiere şi am condus spre Manosque în spatele

unui şir lung de maşini. La un moment dat, doi poliţişti pe motocicletă ne-au depăşit în viteză, aplecaţi pe motoarele lor. I-am văzut mai încolo, la intrarea în Milijaï, cu nişte poliţişti. Trăgeau pe dreapta toate Citroën-urile CX şi GS, probabil pentru că, deşi au dimensiuni diferite, cele două modele seamănă între ele. După care, nimic. Inima a început să-mi bată normal. Îmi era foarte sete.

Era un pic trecut de ora unsprezece când am ieşit de pe autostradă, în Marsilia.

Am condus până la Corniche. Acolo, la marginea mării, pe nişte stânci, am lovit puşca cu pietre şi am făcut-o inutilizabilă, apoi am aruncat-o departe în apa neagră. Am scăpat şi de cartuşele care îmi mai rămăseseră, unul câte unul, apoi de cutie, pe care am făcut-o bucăţele, şi de ochelarii pe care i-am sfărâmat. Pe drumul spre Cristotel, m-am mai oprit de două ori. Am aruncat geanta şi cămaşa roşie – ruptă în bucăţi – în două canale diferite.

La miezul nopţii, barul era încă plin. Nimeni nu mi-a dat atenţie. M-am urcat în cameră. Am băut două doze de bere, am făcut un duş şi m-am culcat. Îmi era din nou sete. M-am gândit să mă ridic şi să iau o sticlă de Evian din frigider dar, înainte să-mi găsesc forţa pentru asta, am căzut într-un somn adânc, fără vise. M-am trezit, nu ştiu de ce, când încă mai era noapte. Aveam un sentiment de nelinişte legat de ceva, dar mi-au trebuit câteva secunde ca să-mi amintesc că omorâsem doi bărbaţi. După care, oboseala m-a cuprins, inima îmi bătea mai încet, şi am adormit la loc. ***

Am văzut-o pe Elle a doua zi după-amiază, în camera ei zugrăvită în albastru şi alb de la spital. Era în picioare lângă patul ei, cu părul desfăcut peste umeri, cu ochii mai palizi ca niciodată. Era îmbrăcată în rochia albă de vară, una dintre cele pe care i le adusesem. Mi-a făcut plăcere că o pusese pe asta. Stătea dreaptă, era foarte atentă la faţa mea, cu un zâmbet nehotărât, foarte blând, dar – cum să spun – nu era zâmbetul ei.

Doamna doctor Fieldmann, care venise chiar dacă era duminică, i-a spus: „Acest domn te ştie, îl ştie pe tăticul tău", şi Elle doar a dat din cap pentru a arăta că e bucuroasă. Nu ştiam ce i-ar plăcea, aşa că îi cumpărasem flori şi o cutie de ciocolată. Mi-a spus: „Mulţumesc, domnule." După care, a vorbit singură, foarte încet, în timp ce infirmiera a adus o vază şi a pus florile în ea. Am spus:

„Éliane." Ea m-a privit cu acel zâmbet care nu era al ei, şi am văzut că aştepta ca eu să vorbesc. I-am spus: „Dacă vrei ceva, trebuie doar să-mi ceri, şi ţi-l aduc."

Ea a răspuns: „Aş vrea inimioara mea de argint, şi ursuleţul, şi aş mai vrea..."

Nu a terminat propoziţia, dar a început să plângă uitându-se la mine. Am spus:

„Ce? Ce ai vrea?" A dat din cap de la dreapta la stânga, continuând să mă privească printre lacrimi, şi asta a fost tot. Doamna doctor Fieldmann, din spatele meu, i-a spus: „Acest domn este un mare prieten al tău. Îl vom aduce aici

cu maşina pe tăticul tău, în câteva zile." Atunci Elle a râs în timp ce continua să plângă, şi a început să meargă prin cameră repetând: „A, da! Mi-ar plăcea. A, da!

Ar fi grozav." Apoi a început iar să vorbească singură, foarte încet, părând neliniştită dar şi fericită, cu lacrimi curgându-i pe obraji.

Doamna doctor Fieldmann mi-a făcut un semn discret că trebuie să o lăsăm în pace, că trebuie să plec. Nu stătusem mai mult de cinci minute. Am spus: „La revedere, Éliane." Ea şi-a întors capul spre mine şi a zâmbit din nou. Obrajii îi erau supți. Îşi ținea gâtul foarte drept. M-am uitat la ea de sus până jos, pentru a-mi fixa imaginea ei, şi am observat că îi scoseseră verigheta.

Ieşit pe coridor, m-am sprijinit cu spatele de un perete şi doamna doctor Fieldmann mi-a spus: „Încet, încet, v-am avertizat că aşa va fi, trebuie să fiți tare." Am făcut un efort, pentru că mi-era ruşine. I-am spus: „Nu se poate să rămână aşa, nu? Nu se poate!" Mi-a răspuns: „Nimic, absolut nimic nu este incurabil. Dacă nu aş crede-o din toată inima, în acest moment aş fi în fața televizorului meu, uitându-mă la un documentar despre crocodili. Ador crocodilii. Se pare că au supraviețuit foarte mult timp."

Am condus prin Marsilia. Am parcat DS-ul pe Allée Léon Gambetta şi am intrat într-o cafenea. Încă îmi era sete. Ajuns la bar, nu mai ştiam ce să comand. Până la urmă, am luat un Vittel cu mentă, care era băutura preferată a Ellei,

şi care potolea setea mai bine decât o bere. Cred că voiam să beau ceva care nu există.

După aceea, am coborât pe jos pe La Canebière, până la Vieux-Port, lăsându-mă purtat de mulțime, privind în vitrine. Inimioara de argint. Unde ar putea să fie inimioara ei de argint? Ursulețul era în camera noastră, aşezat pe soba de lemne.

Îmi amintesc că îl văzusem înainte să plec. Am privit apa din Vieux-Port, cu lumina reflectată în petele de ulei, vapoarele care duceau turiştii la Chateau d'If.

Urcând înapoi pe La Canebière, am cumpărat de la o tarabă „Le Journal du Dimanche", care vine de la Paris, şi am intrat într-o altă cafenea, să îl citesc la un alt Vittel cu mentă.

Am găsit un articol despre ce se întâmplase cu o seară înainte la Digne, dar era foarte scurt. Proprietarul unui joagăr fusese împuşcat la el acasă de un bărbat neidentificat. Cumnatul victimei, un agent imobiliar, era dat dispărut. Îi fusese găsită maşina, iar el era dat în urmărire. Ştiam că ziarele de luni dimineață vor avea mai multe detalii, dar nu simțeam niciun fel de teamă. Pur şi simplu nu-mi păsa.

M-am întors la DS pe la ora şase. Am hotărât să mă întorc acasă şi să revin să o văd pe Elle a doua zi. Îi voi aduce ursulețul, asta o va face fericită. În seara asta, voi putea vorbi cu Mickey. Nu-i voi spune ce am făcut, ca să nu îl

compromit, dar va fi reconfortant să îi văd faţa şi să îi ascult flecăreala. Îmi va vorbi de Eddy Merckx, de Marilyn Monroe şi de Marcel Amont. Şi, poate, de Rocard. Pentru el, Michel Rocard este un socialist adevărat, şi spune numai lucruri inteligente.

Pe cuvântul meu, când începe să vorbească aşa, trebuie să-ţi pui dopuri în urechi.

Am condus, fără să-mi dau seama, spre Aubagne şi Brignoles. Era exclus să mă întorc acasă trecând prin Digne, aşa că am mers până la Draguignan, unde am mâncat un sendviş, şi am mers apoi prin Castellane şi Annot. O sută optzeci de kilometri.

Prima persoană pe care am văzut-o când am ajuns în oraş a fost Vava – băiatul care a pictat portretul soţului Cognatei. Se plimba prin faţa teraselor, cu mapa lui de desene, încercând să le vândă turiştilor. Mi-a spus că Mickey era la cinematograf, cu Georgette. Pe celălalt frate nu îl văzuse. M-a întrebat cum mai este Elle. I-am răspuns: „E bine, mulţumesc de întrebare." Am parcat maşina pe străduţa de lângă cinematograf, în spatele pieţei târgului vechi. Loulou-Lou era la casă, dar nu aveam chef să o văd. M-am instalat în cafeneaua de vizavi, aşteptând pauza, după cum am spus când am început să vă povestesc.

Când am început să vă povestesc? Luni noaptea, ziua de după. V-am povestit luni noaptea, şi marţi după-amiază, şi azi este miercuri. Suntem abia miercuri, 11 august. Am fost surprins şi eu când am văzut data, în agenda în care mi-am

notat pe fiecare pagină ce am făcut în fiecare zi din această primăvară şi din această vară, în câteva cuvinte care înseamnă ceva doar pentru mine – tot ce s-a întâmplat din după-amiaza în care am dansat cu Elle, când am ţinut-o în braţe pentru prima oară. A trecut atât de mult timp de atunci.

Da, după cum vă spuneam, mă uitam la afişul filmul lui cu Jerry Lewis, de partea cealaltă a vitrinei, aşteptând pauza, aşteptând ca Mickey să iasă. Mă gândeam la valiza mea. Nu mai ştiam ce făcusem cu valiza. Îmi aminteam că achitasem nota la Cristotel, că era la picioarele mele, şi apoi nimic. Nu-mi aminteam să o fi pus în portbagajul DS-ului. Poate că era acolo. În ultimele zile o cam luasem razna şi eu.

Câţiva tineri au ieşit din cinematograf, aprinzându-şi o ţigară sau lingând o îngheţată, după care l-am văzut pe Mickey cu Georgette. Purta un pantalon negru, ca al meu, şi un tricou albastru electric. Se plimba ţanţoş, mândru ca un păun, în tricoul lui albastru electric. Dacă nu l-ai văzut pe Mickey ieşind la pauză din cinematograf, plimbându-se ţanţoş şi salutându-i pe toţi cu: „Ce faci, moşule?" cu toţi dinţii de sus aliniaţi ca ai lui Humphrey Bogart, nu-ţi poţi imagina ce înseamnă să îl ai ca frate. Te face să râzi şi te face să te simţi mândru.

M-am ridicat de pe scaun şi am ciocănit în geam. Atunci m-a văzut. Privindu-mă, a văzut mult mai multe. Georgette a venit după el, dar i-a spus ceva şi ea a rămas afară, sub lămpi, şi el a venit singur la mine. Eu beam o bere, a comandat şi el una. M-a întrebat ce mai face Elle. I-am povestit cele două vizite – cea din urmă cu o zi şi cea de

după-amiază. I-am spus că doamna doctor Fieldmann mi-a făcut o impresie foarte bună şi că aveam încredere în ea. Şi-a băut berea, cu fruntea încreţită ca întotdeauna când gândeşte, şi mi-a spus: „Arăţi epuizat, să ştii. În ritmul ăsta, ajungi şi tu la spital."

Am rămas o vreme la masă, faţă în faţă, fără să spunem nimic. După care mi-a spus că patronul lui, Ferraldo, voia să mă vadă. Îl întâlnisem pe Ferraldo doar de vreo zece-doisprezece ori – bună ziua, ce mai faci – venise şi la nunta mea, dar nu este cineva pe care îl cunosc bine, nu mă gândesc la el ca la un prieten. Cum păream surprins că vrea să mă vadă, Mickey mi-a spus: „E în legătură cu un fost angajat de la joagăr, cineva pe nume Leballech." Am simţit cum mi se pune un nod în gât, dar nu m-am schimbat la faţă. A adăugat: „Acum două săptămâni, Elle a fost la Ferraldo să ceară informaţii despre el. Este şoferul de camion care a adus în sat pianul mecanic al tatălui nostru. Ştii, când l-a dus la amanet."

Leballech, Tata, pianul mecanic, nu mai înţelegeam nimic. Am spus: „Ce spui acolo? Despre ce vorbeşti?" Cred că am ridicat vocea, pentru că Mickey a întors capul spre sală, părând jenat. Mi-a răspuns: „Nu am nicio idee. Ferraldo mi-a spus că vrea să vorbească cu tine."

Am plătit băuturile. De vizavi se auzea soneria de la cinema – semn că se terminase pauza. Când am ieşit din cafenea, Georgette era singură pe trotuar, nemulţumită, aşteptându-l pe fratele meu. Am pupat-o pe obraji. M-a întrebat ce mai face Elle. I-am răspuns: „Îţi spune Mickey." Mickey mi-a spus: „Vino cu noi. E un film amuzant, te va face să râzi."

Am spus nu, că nu avem chef să râd, ne vedem mai târziu. I-am urmărit cu privirea cum intrau înapoi în sală. Loulou-Lou era în picioare la intrare, rupea biletele pentru partea a doua a filmului. Am ridicat mâna ca să o salut de bună seara şi m-am dus înapoi la DS. Valiza era în portbagaj.

Când am ajuns acasă, în sat, Cognata şi Mama erau în bucătărie, se uitau la televizor. În acelaşi timp, Mama peticea nişte lenjerie. A închis televizorul şi i-am povestit cele două vizite la spital. De două sau trei ori, m-am întors spre Cognata, care spunea: „Ce? Ce?" şi i-am repetat anumite chestii articulând bine, ca să-mi poată citi pe buze. Bou-Bou nu mâncase acasă, mai rămăsese nişte oaie cu fasole, dar am spus că nu-mi era foame. Încă nu digerasem sendvişul pe care îl mâncasem în Draguignan.

Am întrebat-o pe mama: „Camionagiul care a adus pianul mecanic acasă, când eram mic, ştii cum îl cheamă?" Mi-a răspuns: „Am găsit şi factura. I-am arătat-o micuței. Se numeşte Jean Leballech. Eu nu eram acasă în acea seară, eram la ai lui Massigne, tocmai murise Massigne tatăl. Dar l-am văzut de multe ori pe Jean Leballech. Şi mătuşa ta îl ştie, întreab-o."

A urcat în camera ei să aducă factura, şi eu am vorbit cu Cognata. Era cu ochii în lacrimi de când aflase că Elle este într-un spital de nebuni. Mi-a spus vorbind tare, ca toți surzii, fără intonație în voce: „Au fost Jean Leballech şi cumnatul lui. Erau aici, în această cameră, cu bietul tău tată. Îmi amintesc foarte bine. Era o seară de luni, în noiembrie 1955. Ninsese. Au adus pianul şi au băut vin, aici, în camera asta, şi tu, erai şi tu aici, aveai zece ani."

Nu îmi aminteam nimic. Aveam doar aceea senzație de déjà-vu când i-am văzut fața lui Touret şi, mai ales, când l-am văzut pe Leballech – când îmi aruncase, privind fix la carabina din mâinile mele: „Ce se întâmplă?" I-am repetat de mai multe ori Cognatei, până a înțeles: „În ce zi i-ai povestit asta Ellei?" Cognata mi-a răspuns: „Micuța? Cu două zile înainte de ziua ei de naştere, când s-a dus să se întâlnească cu profesoara ei de la şcoală şi s-a întors atât de târziu."

M-am aşezat în capul mesei, cu mâinile pe genunchi. Voiam să mă gândesc, dar nu reuşeam. Nici nu ştiam la ce să mă gândesc. Ce aveau de-a face pianul, Tata şi o iarnă de acum mai mult de douăzeci de ani în toată povestea asta? Mă simțeam gol pe interior, şi înghețat.

Mama mi-a pus o hârtie în față. Am citit numele lui Ferraldo, al lui Leballech, al lui Tata. Data facturii era 19 noiembrie 1955. Tata semnase jos, pe 21. M-am uitat la mama şi m-am uitat la Cognata. Am spus: „Nu înțeleg. De ce căuta informații despre camionagiu? Nici nu era născută atunci." Cognata – chiar dacă vorbisem în şoaptă, doar pentru mine – a înțeles. Mi-a spus: „Noiembrie 1955 – asta înseamnă opt luni înainte să se nască. Şi s-a născut din tată necunoscut.

Dacă nu înțelegi de ce căuta informații despre camionagiu, înseamnă că eşti chiar prost." Şi s-a prăbuşit înapoi în fotoliul ei, privind în jos.

M-am uitat la ceasul de pe şemineu. Am spus Mamei că îi voi duce DS-ul înapoi patronului. Ea mi-a răspuns: „La ora

asta?” Era aproape ora unsprezece noaptea, dar trebuia să o văd pe Eva Braun, nu mai puteam să aştept până a doua zi. Am spus: „Mergeți la culcare. Mai vorbim despre asta mâine.” Înainte să ies, am băut două pahare mari de apă de la chiuvetă.

Acasă la Eva Braun, era o lumină aprinsă la una din ferestrele de la etaj. Am bătut la uşa cu geam de la bucătărie. Luna, îmi amintesc bine, era atât de luminoasă că mi-am văzut reflexia în geam, ca într-o oglindă. M-am dat în spate câțiva paşi şi am spus cu voce tare: „Sunt eu, Florimond.” Timp de câteva secunde, am crezut că nu a auzit. Am vrut să repet, dar s-a aprins lumina în bucătărie şi s-a deschis uşa.

Eva Braun îşi pusese un halat uşor peste cămaşa de noapte, tocmai îşi lega cordonul de la halat. Părul era pieptănat în spate şi prins cu o clemă. Avea un zâmbet larg când a deschis, probabil credea că aveam veşti bune şi că nu voiam să aştept până a doua zi. Fața i s-a schimbat imediat cum m-a văzut.

Am intrat în bucătărie. M-am sprijinit de perete. M-a invitat să mă aşez, dar am dat din cap că nu. Am spus – avea aceeaşi ochi ca şi fata ei, doar că de un albastru mai închis: „Trebuie să ştiu adevărul, mamă-soacră. Nu mai pot. Vedeți bine, nu mai pot aşa. Ce s-a întâmplat la Arrame, în noiembrie 1955?”

***

Ştiţi deja ce mi-a povestit Eva Braun în acea noapte. V-a spus ieri, când aţi mers să o vedeţi în sat. Foarte probabil v-a spus cu aceleaşi cuvinte, cu aceleaşi fraze pe care le-a format în ultimii ani, când fiica o hărţuia cu întrebări.

Nu am întrerupt-o decât o dată din povestit: în momentul în care am înţeles că acel italian care îi însoţea pe ceilalţi doi, acel italian cu ochii foarte negri şi cu mustaţa deasă – Éliane a putut să creadă că este Tata. Nu mai aveam voce, atât de indignat eram. Nu reuşeam să explic că era imposibil. De altfel, cum puteam să explic? Era pur şi simplu imposibil. Punct.

După care m-am abţinut, am lăsat-o pe Eva Braun să povestească tot ce trebuia să ştiu. Întâlnirea ei cu Gabriel Devigne, pe un drum din Germania, la sfârşitul războiului. Fericirea distrusă a unei fetiţe căreia i se spunea Elle, sau Aia, în timpul unei vizite la Grenoble. Am auzit din nou povestea câinelui care mânca bucăţile de carne pe care i le dădea pe sub masă, într-un restaurant: „Lucifer, ca pe diavol." Eva Braun era aşezată pe treptele care duc la camerele de la etaj, privind numai în jos. Vorbea cu o voce tristă şi monotonă, abia o auzeam. Îmi trăsesem un scaun şi mă aşezasem lângă ea.

În sfârşit, mi-a spus ca a fost fiica ei cea care, la 15 ani, pe un drum forestier de lângă Arrame, a provocat paralizia celui care până atunci îi fusese tată, lovindu-l cu o lopată. A încercat să-mi spună de ce a făcut-o, dar nu a putut continua din cauza suspinelor. Am pus o mână pe braţul ei, ca să înţeleagă că nu mai e nevoie.

Când Gabriel Devigne şi-a recăpătat cunoştinţa acasă, a declarat că a căzut singur de pe scară când tundea crengile unui copac şi doctorul Conte, se pare, s-a prefăcut că l-a crezut.

Am rămas tăcuţi mult timp. Eva Braun s-a oprit din plâns. Singurul meu gând mai mult sau mai puţin coerent, în toată confuzia din mintea mea, a fost că îi omorâsem pe cei doi nenorociţi pentru motivul greşit, pentru nişte minciuni. Nu o cunoşteau pe Elle, care putea să fie fiica unuia dintre ei, ea îi căutase, pornind de la singurul indiciu – pianul mecanic – şi îi găsise. Pentru că Tata era mort, nu mai putea să-i facă nimic, aşa că se folosise de mine pentru a-i pedepsi pe ceilalţi.

I-am spus Evei Braun: „L-am cunoscut bine pe Tata. Nu putea să fie unul dintre cei care v-au atacat." Ea mi-a răspuns, fără să mă privească: „Ştiu. Şi fiica mea înţelesese asta, dar destul de recent. În duminica în care fratele dumneavoastră a câştigat cursa de biciclete şi ea a dormit aici, ea înţelesese, sunt sigură. Mă gândesc că motivul real pentru care a plecat a fost tocmai ca să îl găsească pe cel căruia îi spuneau Italianul." Mi-am amintit-o pe Elle, în ultimele zile. Este adevărat că nu mai era aceeaşi, nu se mai purta la fel cu mine. Era în acelaşi timp mai drăguţă, dar şi mai distantă, ca şi cum eram din nou pentru ea cel cu care dansase la Bing-Bang.

Am întrebat-o pe Eva Braun – era aproape ora unu dimineaţa: „Dar nu v-a spus niciodată ce avea de gând să facă?" Ea a ridicat tristă un umăr şi a spus: „Îi era teamă să nu o opresc. Iertaţi-mă pentru asta, dar am vrut să văd o

fotografie a tatălui dumneavoastră. Şi apoi, în ziua nunții, mătuşa dumneavoastră era bucuroasă că avea un portret pictat al soțului ei, era un cadou de la Éliane, ni l-a arătat, mie şi domnişoarei Dieu. Am înțeles atunci că fiica mea mă păcălise. Nu îmi arătase o fotografie a tatălui dumneavoastră, ci o fotografie a unchiului dumneavoastră."

M-a privit, doar pentru o secundă, şi şi-a plecat din nou privirea. Mi-a spus: „Mi-a fost foarte frică, pentru că sunt o femeie credincioasă şi pentru că erați deja căsătoriți. Aşa că am mers la cimitir. Pe mormântul tatălui dumneavoastră este o fotografie, într-o ramă de marmură. Avea într-adevăr ochii negri şi o mustață, şi bineînțeles că amintirile mele se mai şterseseră în douăzeci de ani. Dar am văzut clar că nu era el Italianul." După care a repetat: „Iertați-mă pentru asta."

M-am ridicat. Am spus: „I-ați spus Ellei despre asta, când a dormit aici?" Eva Braun a dat din cap ca da. Îmi aminteam că Éliane, a doua zi, a mers cu Mama la cimitir şi nu a stat decât un minut. Doar cât să verifice că este o fotografie pe mormânt. Am spus: „Dacă nu v-a spus niciodată ce are de gând, de ce v-ați gândit – când a plecat – că îl caută pe Italian?" Eva Braun nu a răspuns imediat.

A rămas nemişcată un moment, după care s-a ridicat şi ea în picioare. S-a dus şi a deschis uşa de la bufet. Din spatele unor farfurii a scos un obiect greu, învelit într-o cârpă în carouri albastre, pe care l-a pus în fața mea, pe masă. Mi-a spus, cu ochii umezi: „Mi-a cerut asta. Nu i l-am dat."

Am desfăcut cârpa. Înăuntru era un pistol automat, într-un toc de pânză kaki groasă pe care scria U.S., cu o centură de aceeaşi culoare, rulată în jurul lui. L-am luat în mână. Nu sunt atât de obişnuit cu pistoalele aşa cum sunt cu puştile, dar ăsta este atât de cunoscut că, fără să fie nevoie să citesc ce era gravat pe oţel, am ştiut ce este: un Colt „Government Model", calibrul 45, din dotarea armatei americane în timpul celor două războaie mondiale. Părea să fie bine întreţinut.

Eva Braun mi-a spus că Gabriel Devigne făcuse rost de el în 1945, în Fulda, când lucra pentru americani. Mi-a spus că îi schimba tot timpul ascunzătoarea, pentru ca fiica ei să nu îl găsească.

Am pus pistolul înapoi în toc. Am spus: „Oricum, mai mult ca sigur că nu ar fi ştiut să îl folosească. Doamna doctor Fieldmann v-a spus şi dumneavoastră de o sticluţă de lac de unghii?" Eva Braun a dat din cap de la stânga la dreapta, mirată. Aş fi putut să păstrez asta pentru mine, dar i-am spus totuşi: „Fiica dumneavoastră a găsit o armă mult mai bine adaptată la posibilităţile ei. Dar se pare că nu a ştiut să o folosească nici pe aceea." Ne-am uitat unul la altul. Biata femeie era ca mine, la capătul puterilor. Am adăugat: „Elle ar fi trebuit să-mi vorbească despre toate astea, şi dumneavoastră la fel." I-am pus mâna pe umăr, după care am plecat.

Am condus DS-ul înapoi prin sat. Fraţii mei veniseră după mine. Mă aşteptau aşezaţi pe treptele primăriei. Urcând în spate, Bou-Bou s-a mirat: „Ai păstrat maşina?" Am răspuns că aveam nevoie de ea a doua zi dimineaţa, ca să mă întorc la Marsilia. I-am spus: „Te duci şi îi explici lui Henric al

patrulea. Dacă are nevoie de o mână de ajutor, fă tot ce poți ca să-mi ții locul." Mickey nu spunea nimic. Am parcat DS-ul lângă camionul lui galben, în curtea noastră, şi am mai rămas un pic toți trei în maşină, cu geamurile coborâte. Am întrebat: „Cu cine a vorbit Elle prima oară despre nenorocitul ăla de pian?" Bou-Bou a răspuns: „Cu mine. Mai exact, eu i-am vorbit primul. Ea nici nu ştia că este la noi. A fost în ziua cu Bing-Bang, după ce ai plecat. Am întrebat-o de ce ai plecat supărat." Ei bine, de asta se interesase ea de mine, de asta venise a doua zi la garaj cu un cauciuc spart. Din cauza pianului mecanic. Acum îmi era clar.

Mickey era lângă mine. Îşi aprinsese o țigară. L-am întrebat: „A fost bun filmul?" A răspuns: „N-a fost rău." Asta a fost tot. I-am povestit lui Bou-Bou ce mi-a explicat doamna doctor Fieldmann, la spital. I-am spus că avea speranțe, şi că pare un doctor care ştie ce spune. După care, i-am spus: „Ştii, Bou-Bou, nu te mai gândi la poveştile Élianei. Am verificat. Erau toate nişte invenții." Nu mi-a răspuns nimic.

Când am rămas singur în cameră, m-am uitat la ursulețul instalat pe soba de lemne, cu moaca lui liniştitoare. Am căutat o vreme inimioara de argint pe care Elle voia să i-o aduc. Nu era nicăieri. M-am culcat, nici nu mai ştiu dacă am dormit sau nu.

A doua zi dimineață, chiar înainte să plec, am observat cartea despre viața lui Marilyn Monroe pusă pe noptieră, şi am răsfoit-o. Dintre pagini a căzut o bucată de hârtie. Era o foaie ruptă din altă carte şi îndoită în două. Textul, peste care m-am uitat în grabă, nu era despre Marilyn Monroe sau

despre altă vedetă de cinema, era despre un ciclist: Fausto Coppi. Evident, asta m-a surprins. Mi-am amintit vag o cină în curte, nu cu mult timp înainte să plece Elle. Vorbisem, Bou-Bou şi cu mine, despre Fausto Coppi, doar ca să îl necăjim pe Mickey. Ea ne pusese nişte întrebări, nu mai ţin minte care.

Trebuia să îl văd pe Ferraldo. Trebuia să plec. De vreo 30 de ore, pe lângă tot ce gândeam sau făceam, simţeam o nelinişte, o apăsare grea. Uneori îmi apăreau imaginile lui Leballech sau a lui Touret căzând în faţa mea. Am pus cartea despre Marilyn Monroe înapoi pe noptieră. Nu m-am mai gândit la ea. Era luni, alaltăieri. Nu am înţeles decât azi dimineaţă, după ce am vorbit cu dumneavoastră luni noaptea şi marţi toată după-amiaza, de ce Elle îşi schimbase atitudinea faţă de mine în ultimele zile. Am înţeles că, încă de la primele fraze pe care vi le-am adresat, când am început să vă povestesc ce s-a întâmplat în această vară, vă dădusem deja cheia care putea să demonteze tot mecanismul acestei nebunii. Şi ea, care era mult mai atentă şi mai calculată decât credeam, se interesase în felul ei de moartea lui Fausto Coppi. Prea târziu.

În primul rând, când am aflat de la un poliţist ce vreţi să aflaţi, chiar m-am supărat pe dumneavoastră. Mi-am spus: „De cât timp îi vorbesc? Şapte ore, opt ore în total? I-am spus tot ce ştiam, exact cum îmi aminteam, nu am minţit cu nimic. Şi ce se gândeşte să facă, atunci când pleacă de aici, cu mintea plină de nenorocirea mea, se duce undeva, probabil într-un bar amărât, la vreun beţiv amărât, să verifice data morţii lui Fausto Coppi. Şi, în plus, tot nu o ştie."

Aşteptaţi un pic şi vă spun.

Se pare că aţi înţeles că zăpada, în tot ce povestesc, îmi aminteşte de Tata, de ceva pe care îl asociez cu tata – prin toate cuvintele pe care le folosesc. Stimate domn, totul îmi aminteşte de Tata: şi zăpada, şi primăvara, şi vara care tocmai a trecut, şi toamna când mergeam alături de el prin frunzele de castani. Tata este în tot ceea ce povestesc, pentru că în tot ce povestesc, într-un fel – în felul meu – sufăr continuu că ne-a părăsit.

În rest, v-aţi gândit înaintea mea, el nu avea mustaţă în noiembrie 1955, pentru că şi-a lăsat mustaţă doar în semn de doliu pentru un ciclist italian pe care îl admira, care era respectat de toată lumea, şi pe care l-a considerat ca fiind cel mai mare din toate timpurile. Aţi fi putut descoperi şi dumneavoastră acest lucru într-o pagină smulsă dintr-o carte: Angelo Fausto Coppi a murit pe 2 ianuarie 1960, la câteva minute după ora nouă, în Italia, în spitalul din Tortona.

***

Am coborât în oraş prin petele de soare şi de umbră ale dimineţii. M-am oprit în piaţă şi am cumpărat un ziar. L-am citit în DS, cu ursul de pluş al Ellei aşezat lângă mine.

Dubla crimă din Digne ocupa un sfert din prima pagină, cu fotografiile lui Leballech şi Touret. Nişte copii îi găsiseră corpul lui Touret în stână.

Semnalmentele date de către cei care mă văzuseră la Leballech erau următoarele: un bărbat de aproximativ 25 de ani, mult mai înalt decât media, îmbrăcat cu o cămaşă sau un sacou roşu, probabil un nord-african. Femeia care coborâse din maşină împreună cu soţul ei, între cele două împuşcături, afirmase că îi ameninţasem în arabă. Ea locuise mai mulţi ani în Algeria. Nu ştiu exact în ce dialect spunea că am vorbit.

Au fost arestaţi în zonă doi algerieni suspecţi, au fost interogaţi, dar au fost eliberaţi în cursul zilei de duminică. Expertul care analizase gloanţele constatase fără dificultate că au fost trase cu o Remington cu ţeava retezată. Nimic din viaţa victimelor nu putea explica un sfârşit atât de brutal. Se vorbea de „execuţie cu sânge rece", de răzbunarea unui angajat concediat, de posibilitatea unei reglări de conturi în legătură cu vreo afacere imobiliară. La sfârşitul articolului, care continua pe o pagină de interior a ziarului, se sublinia că „asasinul se îmbrăcase în culoarea roşie a călăului".

Am aruncat ziarul la marginea trotuarului. Am mers cu maşina până la joagărul lui Ferraldo. De el îmi era teamă acum, dar voia să mă vadă, aşa că trebuia să merg.

Am înţeles – din felul în care mi-a strâns mâna – că încă nu citise gazeta. Îşi făcea o cafea pe un reşou şi mi-a oferit şi mie. Era foarte jenant. Mi-a spus: „Ştii, băiete, nu-mi convine că trebuie să fiu turnător. Dar nu ştiu cât de serios este ce-ţi voi povesti. Am fost foarte îngrijorat când am aflat de la Mickey că soţia ta este la spital. Am ştiut că trebuie să vorbesc cu tine."

În după-amiaza zilei de joi 8 iulie – cu două zile înainte de aniversarea ei de 20 de ani – Éliane venise la el, chiar în biroul în care ne aflam. Era îmbrăcată în rochia nouă pe care i-o făcuse mama ei, cea albă cu imprimeu albastru şi turcoaz.

Adică probabil era în după-amiaza în care Cognata îi spusese cine adusese acasă la noi pianul mecanic.

Ceruse informații despre Leballech. Ferraldo i-a spus că Leballech plecase de la joagăr cu ani în urmă, şi că îşi cumpărase un joagăr la Digne, pe drumul spre La Javie. I-a arătat registrul din anul 1955. Mi l-a arătat şi mie. O notă, în josul paginii – „Trecătoarea închisă. Pianul luni seara." – explica de ce Leballech nu venise la noi sâmbătă 19 noiembrie, cum fusese înțelegerea. Eu ştiam motivul real. Plecase din casa Evei Braun, împreună cu amicii lui, noaptea târziu, şi erau toți trei beți morți. Nişte nenorociți.

Ferraldo tăcea, cu registrul deschis pe birou, bând din cafea. Am crezut că nu mai are nimic să-mi spună. Într-un fel mă simțeam uşurat, mă pregăteam să îi mulțumesc şi să plec. Apoi şi-a ridicat spre mine fruntea aproape cheală, bronzată de soare, m-a privit şi mi-a spus: „Elle s-a întors la o săptămână după căsătoria voastră. Mai exact – sâmbătă 24 iulie. Îmi amintesc, pentru că fratele tău avea a doua zi cursa de ciclism la Digne. Avea urma unei lovituri pe obraz.

Mi-a spus că se lovise deschizând o porțieră de maşină. M-a întrebat o chestie tâmpită, sau aşa mi s-a părut mie atunci, pentru că nu aveam cum să-mi amintesc după douăzeci de

ani un asemenea detaliu. Elle m-a întrebat dacă nu era vreun italian care lucra la noi, în 1955, şi care ar fi putut să îl însoţească pe Leballech când a livrat pianul."

Am ridicat din sprâncene, de parcă nici eu nu înţelegeam nimic. Ferraldo nu mi-a lăsat timp de gândire, a adăugat imediat: „Trebuie să mă ierţi, băiete, am crezut că fac ce trebuie. După ce Éliane a plecat, l-am sunat pe Leballech." Mă privea drept în faţă, cu nişte ochi pătrunzători. În acel moment, nu mai ştiam dacă citise sau nu ziarul.

Acum, vă rog să mă ascultaţi. Căutând numărul de telefon al lui Leballech, în acea sâmbătă, pe la ora unsprezece dimineaţa, Ferraldo a observat mai întâi că lipseşte pagina din cartea de telefoane. Secretara lui, micuţa Élisabeth, a recunoscut că Elle a fost cea care rupsese pagina, cu ocazia primei ei vizite.

Apoi, când a reuşit să dea de Leballech – cu ajutorul unei cărţi de telefoane mai vechi sau cine ştie – şi a vorbit cu el, s-a lăsat o tăcere atât de lungă la capătul celălalt al firului, că a crezut că se întrerupsese convorbirea. Dar nu era aşa, Leballech mai era la aparat. L-a întrebat pe Ferraldo: „Această femeie, mi-o puteţi descrie?" Şi un moment mai târziu, a spus: „Vin să vă văd în această după-amiază. Este o situaţie prea delicată pentru a vorbi la telefon."

În acea după-amiază, a venit în oraş în vechiul lui Peugeot 504 negru. Ferraldo nu îl mai văzuse de cinci sau şase ani. Se întâlniseră o dată din întâmplare, în Digne. Leballech avea părul grizonat şi câteva kilograme în plus. A spus:

„Zgomotul fierăstraielor – îl aud tot anul. Haideți să bem un pahar undeva.” Au mers într-o cafenea din piață. Leballech a declarat: „Nu ştiam că această Éliane este căsătorită. Mie mi-a spus că se numeşte Jeanne. Şi chiar, când a venit să închirieze o garsonieră de la cumnatul meu, a pretins că este profesoară de şcoală primară.” După care, a zâmbit amar, râzând de el însuşi. A spus: „Sunt un imbecil.” Şi apoi, ca şi cum nu avea nevoie să-i explice lui Ferraldo: „Este adevărat, e chiar frumoasă.” Apoi a ridicat din umeri, ironic. Ferraldo mi-a spus că părea foarte afectat, foarte dărâmat, dar că nu i-a mai spus nimic care să explice atitudinea lui.

După asta, au vorbit de aceea zi de noiembrie 1955, când Leballech şi cumnatul lui transportaseră pianul mecanic la noi. Leballech a spus: „Dumneavoastră nu vă amintiți, a trecut mult de atunci, dar cumnatul meu, Touret, îmi dădea câteodată o mână de ajutor. Se ocupa deja de afaceri imobiliare, dar nu avea încă agenția, încerca tot timpul să facă şi el un comision.” Ferraldo l-a întrebat:

„Acest italian de care vorbeşte ea, cine era?” Leballech a răspuns: „Un amărât, pe nume Fiero. Cumnatul meu i-a găsit un bar la Marsilia, pe care l-a luat în gestiune doi sau trei ani mai târziu. Până la urmă, asta nu i-a purtat noroc. Cred că ştia pe cine nu trebuie – a fost omorât în 1962, în acel bar, cu două gloanțe în cap.”

Ferraldo a întrebat apoi: „De ce Elle – mă rog, Éliane – care vine din Arrame, de partea cealaltă a trecătorii, este interesată de toate astea?” Leballech nu ştia nimic. Elle nu îi spusese nimic lui, despre asta. O văzuse de trei ori în total,

dar ea nu îl întrebase nimic despre aşa ceva. Asta nu înţelegea nici el. S-a gândit un moment, după care a spus: „Ascultaţi, Ferraldo. Am adus pianul mecanic la familia Montecciari pe 21 noiembrie, cu cumnatul meu. Îmi amintesc foarte bine acea afacere. Iar Fiero nu a fost cu noi. Într-adevăr, a fost în camion sâmbătă 19 noiembrie, aşa este, dar acum pot să recunosc: în ziua de sâmbătă 19 noiembrie, când camionul a mers la Arrame, eu nu eram în camion. Şi nici cumnatul meu."

Asta este.

Nici nu ştiu cum am reuşit să mă abţin – să nu sar din scaun şi să urlu – când Ferraldo a spus această ultimă frază. Cred că am avut aceeaşi reacţie ca şi Elle, când a aflat adevărul. M-am agăţat cu disperare de ideea că era o minciună, că Leballech mintea. Ferraldo nu mai spunea nimic, îngrijorat de efectul cuvintelor lui asupra mea. I-am spus, cât de natural am putut: „Vă ascult, vă ascult."

Sâmbătă 19 noiembrie 1955, Leballech trebuia să viziteze împreună cu cumnatul lui acel joagăr din Digne pe care l-a cumpărat câteva luni mai târziu, şi să negocieze contractul şi termenele de plată. Pe atunci, patron era Ferraldo tatăl, care era foarte dur şi foarte temut de angajaţii lui, spre deosebire de Ferraldo care stă acum în faţa mea. De aceea, Leballech nu a îndrăznit să îl pună la curent cu planurile lui. În acea sâmbătă, contra unei sume negociate între ei, i-a încredinţat camionul şi transportul lui Fiero, care nu lucra, şi unui alt camionagiu din regiune, un tip înalt cu părul tuns scurt, pe nume Pamier care, mai târziu, va avea o firmă de transport la Avignon.

Se înțeleseseră că cei doi bărbați vor aduce sâmbătă seara camionul gol în oraş, acasă la Leballech. Nu s-au întors decât duminică după-amiază, împreună cu un alt bărbat, mult mai tânăr – la vreo douăzeci de ani – pe care probabil că îl luaseră în drum şi care nu era de pe-aici. Leballech îşi amintea numele lui: Rostollan. Fiero şi Pamier au pretins că rămăseseră împotmoliți în zăpadă, dar celălalt, Rostollan, căruia nu-i păsa de supărarea lui Leballech, i-a răspuns: „Şi dacă ne-am distrat şi noi, ce? Şi ce dacă?”

Nu aduseseră pianul mecanic la noi. Leballech l-a adus, spre seară, luni 21 noiembrie, împreună cu Touret care i-a dat o mână de ajutor. Tata le-a oferit de băut, în bucătăria noastră, eram şi eu acolo, dar oricât de tare încerc să-mi amintesc, nu am decât o amintire vagă despre asta. Aveam zece ani. Viața era minunată. Pe atunci viața curgea fără să lase mai multe urme decât lasă briza pe apa mării.

***

Am condus spre Marsilia fără să văd nici drumul, nici satele prin care am trecut.

Probabil am trecut prin Draguignan. Nu ştiu. O singură dorință mai aveam: să ajung la Elle, în camera ei de spital, înainte ca Ferraldo să afle de crimele de la Digne şi să sune la poliție. Nu vedeam cum ar fi putut să nu o facă, chiar dacă era prieten de familie.

Am fost obligat să mă opresc într-o benzinărie, ca să fac plinul. Ziarul Nice-Matin era desfăcut pe tejghea, l-am văzut când am primit rest. Am întors privirea când am văzut fețele

fără griji ale lui Leballech şi ale cumnatului său. Benzinarul mi-a spus: „Da, ăştia doi nu mai plătesc impozite.” A râs. M-a condus până la maşină şi mi-a spălat parbrizul. A râs din nou când a văzut ursul de pluş aşezat lângă mine. Mi-a spus: „Ar trebui să-i puneţi centura de siguranţă. Aşa spune legea.”

Îmi era din nou sete, şi foame, aşa că m-am oprit mai încolo, într-o cafenea, să înghit ceva şi să-mi treacă senzaţia de vomă. Jurnalul era pe tejghea, iar pozele celor doi bărbaţi erau cu capul în jos. Patroana vorbea despre cele două crime cu o angajată care aranja mesele pentru prânz. Am plecat foarte repede, fără să-mi mai iau sendvişul.

Restul drumului, până la Marsilia, nu mi-l mai amintesc. Fără îndoială, mă mai agăţam cu disperare de ideea că Leballech minţise. După care, îmi aduc aminte că eram în holul spitalului, păşind pe podeaua din dale negre şi albe, cu ursuleţul sub braţ. Doamna doctor Fieldmann a venit şi mi-a spus: „Nu vă puteţi vedea soţia acum. Reveniţi la ora trei după-amiază.” Era mai puţin optimistă decât cu o zi înainte, simţeam asta din vocea ei. Mi-a explicat că Élianei i se administra de o săptămână un tratament pentru regularizarea circulaţiei cerebrale, dar că nu se vedeau îmbunătăţiri. În rest, cu cât rămânea mai mult în această stare, va fi cu atât mai greu şi mai de durată să o scoatem, dar are 20 de ani, ăsta este cel mai mare avantaj al ei.

Am coborât privirea. Am arătat că înţeleg. Eram aşezat lângă doamna doctor pe o bancă din hol. Oamenii treceau pe lângă noi. Apoi, ea mi-a spus: „Un inspector de poliţie a venit azi dimineaţă. A adus geanta de pânză şi ochelarii

soției dumneavoastră. Au fost găsite la sediul ziarului „Le Provençal”. Inspectorul, pe nume Pietri, vrea să vă vadă. Îl găsiți la Prefectura de Poliție.” Am făcut un semn din cap că voi merge. Am întrebat dacă pot să primesc geanta de pânză. Ea mi-a spus în timp ce se ridica: „Veți primi geanta. Vezi semna un proces verbal de predare-primire. Ochelarii rămân, îi voi da soției dumneavoastră.”

Într-un birou, o femeie în uniformă albă, mi-a dat să semnez o listă de inventar, verificând cu mine conținutul genții. Mi-a mai dat să semnez nişte hârtii pentru administrația spitalului şi pentru asigurările de sănătate. Am greşit de mai multe ori, pentru că văzusem în lucrurile Ellei, pe o bucată de ambalaj de la nişte țigări mentolate, numele Fiero şi un număr de telefon.

Am examinat din nou conținutul genții pe scaunul din maşină, în parcarea spitalului. Era prânz sau un pic mai târziu, soarele bătea puternic, îmi scosesem cravata şi sacoul de la costumul bej, îmi descheiasem cămaşa. Transpirația îmi cădea de pe frunte peste obiectele pe care le priveam. De fapt, nu erau decât două lucruri care contau. În rest, erau obiecte pe care Elle le căra peste tot.

Primul era bucata de ambalaj de la țigările mentolate. Ce crezusem că este un număr de telefon era, de fapt, o dată:

Fiero 18.8.1962

Al doilea era o pagină ruptă dintr-o carte de telefoane. Am crezut întâi că era cea pe care Elle o rupsese de la Ferraldo,

dar şi aici greşeam. Era o pagină cu telefoane din Avignon. M-am uitat pe coloanele cu nume şi am găsit: Pamier.

Erau mai mulți.

Am condus până în Vieux-Port. După ce am cerut indicații, am parcat maşina cu două roți pe trotuar, la colțul Rue Sainte, apoi am mers pe jos până la sediul Le Provençal. Am explicat portarului că voiam să văd persoana care găsise geanta soției mele. Era tipul de la arhiva ziarului. Era pauza de masa, plecase să mănânce. Am aşteptat afară, mergând în sus şi în jos pe trotuar. Îmi scosesem sacoul şi îl țineam pe braț. Era mai cald ca niciodată. În afară de umbra clădirilor, nimic nu mai avea nici formă, nici culoare, totul era orbitor. Nu vreau să vă vorbesc de remuşcări, nu vreau nici să fac vreo aluzie. Ar fi o minciună.

Nu ați înțelege nimic. Mă gândeam numai la Elle. Ce făcuse, departe de mine, începea să fie clar. Fiero, Pamier, Rostollan. Uneori, îmi venea în minte câte un gând care mă făcea să mă supăr pe ea. După care îmi trecea. De exemplu, îmi spuneam: „Dacă l-a văzut pe Leballech de trei ori, înseamnă că şi-a dat întâlnire cu el. Închiriase acea garsonieră, la Digne, ca să se vadă cu el.” Şi atunci transpiram şi mai tare. După care îmi spuneam: „Ea nu este de vină. Ea este victima, cea care a suferit. A crezut că înțelege totul, dar s-a înşelat. Când Leballech şi Touret i-au spus – în Peugeot-ul negru, în duminica cursei cicliste – că greşeşte, sau nu i-a crezut, sau a fost un asemenea şoc pentru ea, că nu s-a mai gândit la bricheta pe care o lăsase pentru mine pe raft.”

La un moment dat – şi ăsta este adevărul – m-am îndoit de ceea ce făcusem eu însumi. Era ca şi cum m-am trezit în toiul zilei, după o noapte cu febră, când nu mai eşti sigur de nimic, nici de ce vise ai visat. Eu, Florimond Montecciari, omorând doi bărbaţi cu o carabină, omorându-i cu adevărat, apăsând pe trăgaci, urându-i atât de tare încât să-i omor, pilind marginea unei ţevi de puşcă retezate, intrând într-un magazin Monoprix pentru a cumpăra o cămaşă roşie, apăsând pe acceleraţie ca să mă debarasez de un băiat cu părul lung agăţat de mânerul de la porţieră – era un vis de rahat, un vis. Nici măcar un vis care să iasă din capul unui om. Era visul ciobănescului german din curtea joagărului, care lătrase brusc în somn. Sau al celuilalt, care mânca bucăţi de carne pe sub masă. Mi-a trebuit ceva timp, mergând în sus şi în jos pe trotuar, pe la umbră, să scap de această idee că nu eram decât un personaj în visul unui câine.

La ora două, l-am văzut pe bărbatul care o primise pe Elle, în sâmbăta în care fusese găsită pe plajă, mergând la întâmplare în pantofii ei cu toc. Are vreo şaizeci de ani, arată ca un bunic simpatic. Se numeşte Michelin, la fel ca ghidul.

Mi-a spus, cu faţa ridicată spre mine pentru că este mic de înălţime: „A venit să consulte nişte ediţii vechi ale ziarului. Era cam aceeaşi oră ca şi acum. Nu am văzut-o plecând. Abia după-amiaza mi-am dat seama că îşi uitase geanta şi ochelarii. I-am pus lucrurile deoparte în biroul meu, gândindu-mă că va veni după ele. Nu m-am mai gândit la asta. Nici luni, nici marţi. Abia miercuri, când am deschis un sertar, le-am regăsit. Le-am dus la poliţie. Azi dimineaţă, a venit un inspector să vorbească cu mine.”

A ezitat, privindu-mă cu ochii lui strălucitori, şi a adăugat, cu voce joasă: „Pietri, de la criminalistică. Este la Prefectura de Poliție.” Mi-a făcut semn să îl urmez într-o sală în care erau două mese mari de stejar, înnegrite de vreme, nişte lămpi cu abajur verde, şi pe pereți multe rafturi cu nişte dosare mari. Mi-a spus, arătând spre masa mai îndepărtată: „Era acolo, singură. I-am adus ce a vrut să vadă. Nu ştiu cât timp a stat. După cum v-am spus, nu am văzut-o plecând. Îşi uitase geanta şi ochelarii.”

Am întrebat dacă îşi aminteşte ce dosar a vrut să vadă. A suspinat şi mi-a răspuns: „I-am arătat deja inspectorului Pietri, de dimineață. Doamna mi-a cerut dosarul cu edițiile din vara anului 1962.” Mă aşteptam la asta, nu a fost nicio surpriză. Am spus: „Aş vrea să le văd şi eu.” M-am instalat la masa unde stătuse şi Elle. Domnul Michelin mi-a adus trei volume legate în negru, care conțineau numerele Provençal-ului din iulie, august şi septembrie 1962. Mi-a spus: „Am o rugăminte, să nu plecați ca doamna. Să mă anunțați când ați terminat.” Geanta de pânză rămăsese în maşină, şi nu luasem cu mine bucata de ambalaj de țigări pe care Elle notase data sub numele Fiero, dar îmi aminteam că era august 1962, aşa că am deschis mai întâi dosarul din august.

Am găsit uşor ce căutam. Pe 18 august 1962, între ora 11:30 şi miezul nopții, în momentul în care îşi închidea barul din cartierul Capelette din Marsilia, Marcello Fiero, de 43 de ani, a fost omorât de către un necunoscut – a fost împuşcat de două ori cu un pistol. O femeie, care se repezise la fereastră când a auzit împuşcăturile, văzuse un bărbat fugind, dar nu a putut să dea o descriere.

În numerele din zilele următoare mai era menționată această crimă, dar ştiți cum se întâmplă, s-a vorbit tot mai puțin până nu s-a mai vorbit deloc. Am privit mult timp fotografia lui Fiero. Era o fotografie ca acelea care se fac la închisoare.

Fusese închis de două ori, nu mai țin minte pentru ce. Avea o față pe care femeile o găsesc atrăgătoare, cu nişte ochi mari negri şi cu o mustață care îl făcea mai dur, pentru că altfel – nu ştiu de ce, dar vă spun ce am simțit – era fața unui om fără caracter, care se lasă purtat de viață, părea chiar timid. Sau poate că mă gândeam la ce spusese Eva Braun despre el, că era cel mai puțin rău dintre toți trei.

După aceea, am răsfoit pagină cu pagină tot dosarul cu luna august, fără să mai găsesc altceva, după care am luat luna iulie. Probabil că am făcut exact ce făcuse şi Elle, şi la fel de încet. Pe 21 iulie 1962, la Avignon, un transportator pe nume Antoine Pamier fusese împuşcat în garajul său, în jurul orei 11:00 noaptea. Trei gloanțe de pistol, din care ultimul îl nimerise drept în inimă. Era singur, garajul era într-un loc retras. Nimeni nu văzuse nimic, nu auzise nimic. Unul dintre fiii săi îi descoperise corpul dimineața devreme. Şi despre Pamier se vorbise câteva zile, că ancheta continuă, că sunt interogați diverşi oameni, şi apoi nimic.

Îmi scosesem din nou sacoul. Transpiram. Şi totuşi, în anumite momente, îmi era frig. Ceea ce Elle nu suportase, descoperind ce descopeream şi eu, ideea însăşi că ea nu suportase şi îşi pierduse mințile, toate astea erau în capul meu. Am deschis al treilea volum negru, cel din septembrie. Am întors paginile una câte una, cum făcusem şi până

atunci. Nu a fost nevoie să caut prea mult. La Marsilia, pe 9 septembrie 1962, în apropiere de l'Estaque, un şofer de taxi de 28 de ani fusese omorât cu un glonţ de pistol în ceafă, la volanul taxiului său. Ora estimată a crimei era două dimineaţa, sau un pic mai târziu. Numele lui era Maurice Rostollan. Şi fotografia lui era pe prima pagină. Şi el zâmbea sigur pe el. Mi se părea că îmi spunea, cum îi spusese lui Leballech, în urmă cu 20 de ani:

„Şi dacă ne-am distrat şi noi, ce? Şi ce dacă?"

M-am uitat şi prin numerele următoare. Două zile mai târziu, anchetatorii făcuseră legătura între acest asasinat şi cel al lui Fiero, în barul lui, pe 18 august.

Nu au făcut niciodată legătura între crimele din Marsilia şi cea din Avignon, sau poate o făcuseră mult mai târziu, nu ştiu. În orice caz, arma cu care fuseseră omorâţi Fiero şi Rostollan era aceeaşi. Un pistol automat, calibrul 45, uşor de recunoscut după gloanţe. Era descris, pentru cititorii ziarului, ca fiind „un pistol Colt cu şapte focuri, model pentru armata americană, fără îndoială cumpărat sau furat de la un soldat american în timpul ultimului război."

Am stat mult timp cu coatele pe masă, în faţa volumelor închise. Mă gândeam la Elle stând în acelaşi loc, cu zece zile mai devreme, mă gândeam la acel Gabriel pe care nu îl cunoşteam, care stă închis într-o cameră, şi la ce îmi spusese Eva Braun despre el: „Un bărbat care se temea de orice." Mi-l imaginam punându-şi haina – sau sacoul, ca mine – spunând Evei Braun şi unei fetiţe cu ochi albaştri,

care era tristă că tati pleacă: „Mă întorc mâine.” Se uitau amândouă cum coboară pe drum ca în fiecare sâmbătă când se duce în vizită la sora lui, Clémence. Fiero, Pamier, Rostollan: toți trei fuseseră omorâți în aceeaşi vară, în câte o noapte de sâmbătă spre duminică. Au trecut paisprezece ani de atunci.

Acum am ajuns la sfârşit. Ce simțeam în acel moment, ce simt acum – nu ştiu ce să spun. Probabil că ea îşi imagina că – după ce îi va pedepsi pe cei care i-au făcut rău – va merge acasă şi îl va găsi pe tatăl ei ca în vremurile bune. Este ceea ce i-a spus Elle tatălui ei, în ziua nunții noastre, când a dispărut ca să meargă să îl vadă. Domnişoara Tusseau ne-a repetat, lui Mickey şi mie: „În curând, vom fi din nou ca înainte. Vei vedea. Sunt sigură.”

Ce se întâmplase în ea, când a citit ce am citit şi eu, când a înțeles ce am înțeles şi eu – asta nu ştiu. Elle a luat sticluța cu otravă în mână. A mers pe o plajă. A mers, şi a mers, până a ajuns – cum să spun? Nu este niciun loc şi nu este niciun moment în timp. Este altceva. Sunt urmele pe care, contrar tuturor aşteptărilor, le lasă briza pe apa mării.

Pot să vă povestesc cum era ea, când am văzut-o în camera ei, la întoarcerea de la sediul ziarului. I-am dat ursulețul şi inimioara de argint – pe care o găsisem în geanta de pânză. I-am agățat lănțişorul de gât, ridicându-i părul. A râs. M-a lăsat să o pup pe obraz. Mi-a spus: „V-am visat azi noapte. Erați cu tati al meu, pe o scară, ne jucam cu dopul.” Pentru câteva minute, a părut că a uitat despre ce vorbea. Nu-mi mai dădea atenție. Aranja funda roşie a ursulețului. După care, s-a uitat la mine şi a spus: „Tragi dopul cu o sfoară, şi

eu trebuie să îl prind. Ne distram bine, să ştiţi. Da, este amuzant."

După care, a văzut că plâng, aşezat pe scaunul meu, şi s-a apropiat de mine. Şi-a pus mâna pe capul meu. A spus: „Nu plângeţi. Nu plângeţi." Foarte încet. Mi-a arătat degetele cu unghiile roase. Mi-a spus: „Vedeţi, cresc la loc." Mi-am şters faţa. Am spus: „Da, e bine." Avea cearcăne la ochi, privirea aproape fixă, ochii roşii. I se vedeau oasele feţei pe sub piele. Doar părul îi era acelaşi ca în sat. Era îmbrăcată în rochia cu guler rusesc. Am întrebat-o: „Ţi-au dat ochelarii?" Mi-a răspuns: „Nu sunt buni. Tati al meu îmi va cumpăra alţii. Şi oricum, lui tati nu îi place când îi port."

Doamna doctor Fieldmann era acolo, nu a vrut să mă lase singur cu Elle, dar nu a spus niciun cuvânt. Am sărutat-o pe iubita mea pe obraji. I-am spus: „Mă voi asigura că tăticul tău va veni." Când am ieşit din cameră, era aşezată de-a curmezişul pe pat. Deja uitase de mine, vorbea singură, sau poate că vorbea cu ursuleţul – pe care îl ţinea pe genunchi.

Pe hol mă aşteptau doi bărbaţi. Cel mai înalt mi-a arătat o legitimaţie de plastic, cu o bară diagonală albastru şi roşu. Mi-a spus că este inspectorul principal Pietri. Aflase de vizita mea la sediul ziarului „Le Provençal". Voia să ştie părerea mea despre ce citisem. Lângă noi era o fereastră deschisă. Auzeam păsările, ciripind în copacii unei grădini şi, în depărtare, se auzea zgomotul oraşului.

Aveam ochii roşii – era clar că plânsesem. Am spus: „Veneam să vă văd. Doi bărbaţi au fost ucişi sâmbătă seara, la Digne. Eu am fost cel care a tras.”

DS-ul a fost lăsat în parcarea spitalul lui. I-am dat cheile inspectorului Pietri, dar nu a putut să-mi spună când va avea dreptul Henric al patrulea să o recupereze.

Eram mai îngrijorat de maşină decât de propria mea soartă.

Din biroul în care am fost condus pentru interogatoriu, am avut voie să îl sun pe Mickey, la joagărul lui Ferraldo. I-am spus că îi omorâsem pe Leballech şi pe Touret, pentru că îi crezusem responsabili de ceea ce i se întâmplase Élianei, şi că mă predasem la poliție.

La capătul celălalt alt firului, vocea îi era tristă dar calmă. Nu contează că îşi conduce camionul galben ca o cizmă, nu este chiar prost. Simţise cu o seară înainte că făcusem ceva îngrozitor. După ce a citit ziarul de dimineață şi a vorbit cu Bou-Bou şi Ferraldo, înțelesese totul. Chiar el mi-a spus: „Ai făcut bine că te-ai predat. Acum, cât eşti fără avocat, ai grijă ce spui. Cu cât vorbeşti mai puțin, cu atât mai bine.”

Împreună cu Bou-Bou şi cu Ferraldo, imediat după prânz, a contactat un avocat.

M-a întrebat: „Ştii unde te vor duce?” Am răspuns că judecătorul de instrucție voia să mă vadă chiar în acea seară şi că aşteptam să fiu dus la Digne. Mickey mi-a spus:

„Aşa ne-am gândit şi noi. Deci avocatul va veni direct acolo. Se numeşte Maâtre Dominique Janvier. Este tânăr, 30 de ani, dar a acceptat cazul, se pare că este foarte bun.”

Aveam un nod în gât. Erau atâtea lucruri pe care aş fi vrut să i le spun, pe care regretam că nu i le spusesem niciodată, şi pentru care acum era prea târziu. I-am spus: „Ai grijă de Bou-Bou şi de Mama şi de Cognata. Şi de Elle. Trebuie să îl duci pe tatăl ei să o vadă.” Înainte să închidem, am rămas amândoi tăcuți, mai multe secunde. Nu se auzeau decât paraziții de pe fir. Atunci i-am spus: „Bietul meu frate. Dacă ăia ar fi acceptat nenorocitul de pian când am vrut să îl lăsăm la amanet, nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea.” După un alt moment de linişte, Mickey a răspuns: „Sâmbătă dimineață, Bou-Bou şi cu mine îl vom pune sub ferestrele băncii Crédit Municipal şi le vom da serenada pe care le-am promis-o de atâta timp. Li se va apleca de Roses de Picardie, poți să fii sigur de asta.”

După aceea, am fost dus la Digne. Am rămas mult timp, împreună cu un polițist, într-o cameră a Palatului de Justiție, după care m-a preluat alt polițist – şi m-a condus la avocatul meu. În timp ce mă apropiam, pe culoarul pe care răsunau paşii noştri, am început să disting încetul cu încetul trăsăturile unui bărbat tânăr îmbrăcat într-un costum închis la culoare, cu o cravată închisă la culoare, care mă aştepta în picioare în dreptul unei ferestre, în contre-jour.

Şi acela erați dumneavoastră.

La Fortelle

septembrie-octombrie 1976

aprilie-mai 1977

Apariții edito

CRIME SCENE